

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİNİN
TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ (SAYFA 1-100)

MELİSA AYAZGÖK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN
DOÇ. DR. SUHA OĞUZ BAYTİMUR

SİNOP- 2025

TEZ KABUL

MELİSA AYAZGÖK tarafından hazırlanan “**93 Numaralı Anadolu Ahkâm Defterinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (Sayfa 1-100)**” başlıklı bu çalışma, 08.07.2025 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından **YÜKSEK LİSANS tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan (Danışman)	Doç. Dr, Suha Oğuz BAYTİMUR Sinop Üniversitesi / Fen Edebiyat Fakültesi	İmza
Üye	Dr., Emrah MARAL Sinop Üniversitesi / Fen Edebiyat Fakültesi	İmza
Üye	Dr., Kader DEMİR KIRAYİT Bitlis Eren Üniversitesi / Fen Edebiyat Fakültesi	İmza

Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Hüseyin Turan ARAT

.....

ETİK BEYANI

Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Melisa AYAZGÖK

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYON VE DEĞERLENDİRİLMESİ (SAYFA 1-100)

MELİSA AYAZGÖK

SİNOP ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI

DANIŞMAN: DOÇ. DR. SUHA OĞUZ BAYTİMUR

Osmanlı Devleti merkezi bir yönetim anlayışına sahiptir. Devletin merkezi İstanbul'daki Topkapı Sarayıdır. Padişah devleti buradan yöneterek görüşmelerini burada yapmaktadır. Osmanlı Devleti'nde askeri, siyasi, adli, sosyal ve birçok alandaki görüşmelerin yapıldığı, halkın şikayetlerinin dinlenildiği ve hükümlerin verildiği yer saray içerisindeki Divan-ı Hümayûn'dur. Divan-ı Hümayûn'da verilen hükümlerin eyaletlere ayrılarak kaydedildiği defterlere Ahkâm Defterleri denilmektedir. İçerik olarak Şikâyet Defterleri'nin devamını oluşturmaktadır. Osmanlı Arşivi'nde toplamda 186 Anadolu Ahkâm Defteri bulunmaktadır. 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defteri ise benim çalışma konumdur.

93 Numaralı Anadolu Ahkâm defteri, 1. Abdülhamid'in iktidarının son yılları ile 3. Selim dönemini kapsayan H.1201-1202/M.1787-1792 tarih aralığındaki 5 yıllık süreçte, Anadolu'da meydana gelen adli, idari, sosyal, ekonomik konular ve halkın şikayetleri hakkında bilgi vermesi açısından çok zengin kaynak konumundadır. Kadı, naib ve voyvodalara gönderilen bu hükümlerde çoğunluğu mal mülk davalarını oluşturan şikâyet konuları yer almaktadır.

Tez çalışmamızda 93 numaralı Anadolu Ahkâm Defteri'nin transkripsiyonu ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Öncelikle Ahkâm Defterleri ve Anadolu Ahkâm Defteri hakkında genel bilgi verilmiştir. Daha sonra 93 Numaralı Anadolu Ahkâm Defterinin şekilsel özellikleri, muhtevi özellikleri, transkripsiyonu yapılan hükümlerin değerlendirilmesi, hükümlerin özetleri ve hükümlerin transkripsiyonu günümüz Latin alfabesiyle yazılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Ahkâm Defteri, Hüküm.

Haziran 2025, 300 Sayfa

ABSTRACT

MSC THESIS

"TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF THE ANATOLIAN COURT REGISTER NO. 93" (PAGE 1-100)

MELİSA AYAZGÖK

SINOP UNIVERSITY INSTITUTE OF GRADUATE PROGRAMS
DEPARTMENT OF HISTORY

SUPERVISOR: ASS. PROF. SUHA OĞUZ BAYTİMUR

The Ottoman Empire had a centralized administrative system. The center of the state was the Topkapı Palace in Istanbul. The sultan governed the state from this palace and conducted meetings there. In the Ottoman Empire, the place where military, political, judicial, and social matters were discussed, public complaints were heard, and decrees were issued was the *Divan-ı Hümayûn* within the palace. The registers in which the decisions made by the *Divan-ı Hümayûn* were recorded and categorized by provinces were called *Ahkâm Registers*. These registers are a continuation in content of the earlier *Complaint Registers*. A total of 186 Anatolian Ahkâm Registers are preserved in the Ottoman Archives. The 93rd Anatolian Ahkâm Register is the subject of my study.

The 93rd Anatolian Ahkâm Register is a rich source of information regarding judicial, administrative, social, and economic matters, as well as public complaints in Anatolia, during a five-year period between H.1201–1202 / A.D. 1787–1792, which covers the final years of Sultan Abdulhamid I and the early years of Sultan Selim III. The decrees in this register, which were sent to *kadis* (judges), *naibs* (deputies), and *voyvodas* (governors), mostly concern disputes over property and ownership.

In this thesis, the transcription and evaluation of the 93rd Anatolian Ahkâm Register have been carried out. First, general information about the Ahkâm Registers and the Anatolian Ahkâm Registers is provided. Then, the formal and content-related characteristics of the 93rd register, the evaluation of the transcribed decrees, summaries of the decrees, and the transcription of the decrees using the modern Latin alphabet are presented.

Keywords: Ottoman Empire, Ahkâm Register, Decree.

July 2025, 300 Page

TEŞEKKÜR

Osmanlı Devleti'nin hukuki ve sosyal yapısı hakkında oldukça kıymetli bilgiler içeren bu tez konusunu bana veren ve tezin yazım süresi boyunca her türlü yardım, destek ve teşviklerini esirgemeyen kıymetli hocam Doç. Dr. Suha Oğuz BAYTİMUR'a, ayrıca tez yazım süresince bana yoldaşlık eden değerli arkadaşım İhsan ÖNCEL'e ve her daim bana destek olan sevgili aileme teşekkürü borç bilirim.

Melisa AYAZGÖK

İÇİNDEKİLER

Sayfa

TEZ KABUL	ii
ETİK BEYANI	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT.....	v
TEŞEKKÜR	vi
İÇİNDEKİLER	vii
TABLolar DİZİNİ	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	x
1. GİRİŞ.....	1
2. 93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİ'NİN ŞEKİSEL ÖZELLİKLERİ	2
3. 93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİNİN MUHTEVİ ÖZELLİKLERİ	3
4. 93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİNİN SAYFA 1-100 ARALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ	7
4.1 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defterinin Sayfa 1-100 Aralığında Tespit Edilen Suçlar	7
4.1.1 Toplumsal suçlar	8
4.1.1.1 Eşkıyalık	8
4.1.1.2 Konak, hane ve dükkân basmak	8
4.1.1.3 Gasp ve yağma.....	9
4.1.1.4 Darp ve yaralama	9
4.1.1.5 Cinayet.....	10
4.1.1.6 Fitne ve fesada sebep olmak	10
4.1.1.7 İftira atmak.....	10
4.1.1.8 Hırsızlık suçu	10
4.1.1.9 Gayr-i edebi hareketler	11
4.1.2 İdari suçlar	11
4.1.2.1 Ayanlık iddiası	11
4.1.3 Mali suçlar	11
4.1.3.1 Ahaliden zorla para almak	11

4.1.4 Esnaf suçları.....	12
4.2 Konularına Göre Hükümler	13
4.2.1 Miras davaları	13
4.2.2 Alacak-verecek davaları.....	14
4.2.3 Mülkiyet ihtilafları.....	14
4.2.4 Vakıf mallarıyla ilgili uyuşmazlıklar	14
4.2.5 Vergi tahsili ve usulsüzlükler	15
4.2.6 Toprak-arazi anlaşmazlıkları.....	16
4.2.7 Tımar-zeamet davaları	16
4.2.8 Mera, su ve yol kullanımı anlaşmazlıkları.....	16
4.2.9 Görev istismarı ve kamu görevlilerinin zorbalığı	17
4.3 Müracaat Eden Kişiler Bakımından.....	18
4.3.1 Kadınlar	18
4.3.2 Din adamları ve dinî görevliler.....	18
4.3.3 Gayr-i müslimler.....	19
4.4.4 Muhtelif meseleler	19
4.4.5 Nikah ve nişanla alakalı usulsüzlükler.....	20
4.4.6 Görevden alma	20
5. 93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİNİN HÜKÜM ÖZETLERİ...	21
6. 93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU .	66
7. SONUÇ	284
KAYNAKLAR.....	286
EKLER	286
ÖZGEÇMİŞ	289

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa

Tablo 1. Ahkâm Defterlerinin Ayrıldığı Bölgeler.....	2
Tablo 2. 93 Numaralı Anadolu Ahkâm Defterinin Sayfa 1-100 Aralığında Adı Geçen Sancaklar.....	3
Tablo 3. 93 Numaralı Anadolu Ahkâm Defterinin Sayfa 1-100 Aralığında Adı Geçen Kazâlar	4
Tablo 4. 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defterinin Sayfa 1-100 Aralığında Tespit Edilen Suçlar	12
Tablo 5. 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defterinin Sayfa 1-100 Aralığı Hüküm Konuları	17
Tablo 6. 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defterinin Sayfa 1-100 Aralığında Şikayet Eden Kişilerin Statüleri	19
Tablo 7. 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defterinin Sayfa 1-100 Aralığındaki Muhtelif Meseleler.....	20

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Simgeler

(?)	: Doğruluğundan emin olamadığımız kelimeler.
.....	: Transkripsiyon yaparken okunamayan kısımlar.
(çizgi)	: Defterde üstü çizili kısımlar.
(boş)	: Defterde boş bırakılan yerler.
(okunmuyor)	: Defterde tahrip olma ya da silinme gibi nedenlerle okunamayan kısımlar.

Kısaltmalar

A. {DVNS.AHKA.d.00093	: 93 Numaralı Anadolu Ahkâm Defteri
C.	: Cilt
H.	: Hicri/Hüküm
M.	: Miladi
AHK.	: Ahkâm Defteri
s.	: Sayfa
vd.	:ve diğerleri
M	: Muharrem
S	: Safer
Ra	: Rebiü'l-evvel
R	: Rebiü'l-ahir
Ca	: Cemaziye'l-evvel
C	: Cemaziye'l-ahir
B	: Receb
Ş	: Şaban

N	: Ramazan
L	: Şevval
Za	: Zilkade
Z	: Zilhicce

1. GİRİŞ

Osmanlı Devleti merkezi bir yönetim anlayışına sahiptir. Devletin merkezi İstanbul'da yer alan Topkapı Sarayıdır. Padişah, devleti buradan yönetmektedir. Sarayın içerisinde başkanlığını padişahın yaptığı Divan-ı Hümayun adı verilen bir bakanlar kurulu yer almaktadır. Divan-ı Hümayun üyeleri tarafından haftanın belirli günlerinde kubbe altında toplanarak halkın şikayetleri dinlenir, devletin önemli işleri görüşülür, ülkeyi ve halkı ilgilendiren ve idarecilerin tek başına karar alamayacağı bütün meseleler görüşülerek sonuçlandırılırdı (Ünal, 2019).

Osmanlı Devleti idari bütün kararları merkezden almış ve idari alanda almış olduğu kararların tamamını kayda geçirmiştir. Bu kararların bir kısmı belgeler halinde iken büyük bir kısmı defterlerde yer almaktadır. Taşrada Şer'iyye, merkezde Ahkâm, Kalâbend, Mühimme, Şikâyet vb. defterler tutulmuştur (Şeker, 2019).

1649 tarihine kadar bütün berat, ferman ve hükümler Mühimme defterlerine kaydedilirdi. Bu tarihten itibaren Mühimme Defterlerine sadece devlet işlerine ait hükümler yazılmıştır. Diğer şahsi davalar hakkındaki ferman, berat ve benzeri hükümler 1742 tarihine kadar Şikâyet Defteri adı verilen defterlere kaydedilmiştir. Ancak Devletin merkezi otoritesinde yaşanan bozulmalar halkın şikayetlerinin artmasına ve bunu sonucu olarak Şikâyet Defterlerinin eyaletlere göre ayrılmasına neden olmuştur. 18.yüzyıldan itibaren Divân-ı Hümâyûn'da görüşülen şikayetler ve bu konularda alınan kararlar ile ilgili hükümler farklı eyaletlere ait defterlere kaydedilerek Ahkâm Defterlerini meydana getirmiştir.

Ahkâm, hüküm kelimesinin çoğuludur ve kesin emir/karar manasına gelmektedir (Sami, 2012). Padişahın emir/kararlarından meydana gelen hükümlerin yer aldığı defterlere Ahkam defteri denilmektedir. Mora Ahkam Defteri hariç bütün Ahkam Defterleri 1742 tarihinden 2. Meşrutiyete kadar devam etmiştir. Ahkam defterleri de konularına göre Ahkam-ı Şikâyet, Tahvil ve Ahkam-ı Ruûs gibi farklı defterlere yazılmışlardır (Genç vd., 2010). Ahkâm Defteri ve Şikâyet Defteri kayıtlarında yer alan hükümler genel manada birkaç kısımdan meydana gelmektedir.

Ahkam Defterleri, Şikâyet Defterlerinden farklı olarak emir ve kararları kayda geçirmek için yazılırken Şikâyet defterleri halkın şikâyet ve adalet taleplerini belgelemek amacıyla yazılmıştır. Yine Ahkam Defterleri devletin idari-hukuki kararlarını kapsarken, Şikâyet

Defterleri halkın şikâyet ve adalet arayışını kapsamaktadır. Ahkam Defterlerinin kaynağı Padişah ve Divan-ı Hümayun iken, Şikâyet Defterlerinin kaynağı reaya, kadılar ve taşra yöneticileridir. İçerik bakımından Ahkam Defterleri ferman, emriler ve atamaları konu alırken, Şikâyet Defterleri şikâyet dilekçeleri ve tahkikat sonuçlarını konu almıştır. Ahkam Defterlerinin işlevi yönetimi düzenlemekken, Şikâyet Defterlerinin işlevi adaleti sağlamak ve sorunları çözmektir. Ahkam Defterleri merkezden taşraya bir yön izlerken, Şikâyet Defterleri taşradan merkeze bir yön izlemiştir.

Ahkâm defterleri, çeşitli yerleşim birimlerinde meskûn kişilerin şikâyetlerini ve devletin bu şikâyetlere bulduğu çözümleri içerdiğinden dolayı araştırmacılar için mühim birer kaynak mahiyetindedirler (Özdemir, 2018). 16 bölgeye ayrılan ahkam defterleri ayrıca tablo 1 de detaylıca gösterilmiştir.

Tablo 1. Ahkâm Defterlerinin Ayrıldığı Bölgeler

Adana	Anadolu	Bosna	Cezair ve Rakka
Karaman	Diyarbakir	Erzurum	Halep
İstanbul	Maraş	Mora	Özi ve Silistre
Rumeli	Sivas	Şam-ı Şerif	Trabzon

Anadolu Ahkâm Defterleri, 1155-1306/1742-1889 tarihleri arasındaki hükümleri ihtiva eden 186 adet defterden oluşmaktadır. Anadolu eyaletine ait bu defterlerin merkez sancağı Kütahya'dır (Genç vd., 2010). 1-100 sayfa aralığının transkripsiyon ve değerlendirilmesini yapmış olduğum 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defteri 'de bu defterler arasında yer almaktadır.

2. 93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİ'NİN ŞEKİSEL ÖZELLİKLERİ

93 numaralı Anadolu Ahkam Defteri Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi'nde yer almaktadır. Anadolu eyaletine ait H.1201-1206 / M.1787-1792 yılları arasında yer alan hükümleri içermektedir. Defterin dışı ciltli ve ilk sayfası ebru desenli olup, 44,5x16,5 ebadındadır. 93 numaralı Anadolu Ahkam Defteri 321 sayfadan oluşmaktadır. Defterdeki hükümler Osmanlıca divani yazı stiliyle yazılmıştır. Hükümler

sıralı ve düz bir şerit halinde yazılmıştır. Fakat defterde bazı hükümler (39, 60, 97, 304, 532, 831 numaralı) yukarıdan aşağıya doğru çapraz şekilde yazılmıştır. Sayfa sonunda tamamlanmayan hüküm bir sonraki sayfadan devam etmiştir. Defterde bazı sayfalar boş bırakılmıştır. Bunlar 313, 314, 318, 319, 320, 321 numaralı sayfalardır. Yazılı hükümlerin sol alt kısmında tarihleri belirtilmiştir. Hicri takvimin kullanılarak verilen tarihlerin bazılarında yıl tam olarak gösterilirken bazı hükümlerde kısaltma kullanılarak binli rakam yazılmamıştır. Tarihler belirtilirken ayların yerine kısaltmalar kullanılmış, günlerde onluk aralıklar ile ifade edilmiştir. Defterde toplam 952 hüküm yer almıştır. Başbakanlık Osmanlı Arşivinde A. {DVNS.AHKA.d kodlu 00093 sıra numarasıyla kayıtlıdır.

3. 93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİNİN MUHTEVİ ÖZELLİKLERİ

Defterde Adana, Aksaray, Alaiye, Amasya, Ankara, Aydın, Biga, Bolu, Bozok, Çorum, Erzurum, Hamid, Hüdavendigar, Kangırı, Karahisar-ı Sahib, Karesi, Kastamonu, Kayseri, Kocaeli, Kütahya, Niğde, Maraş, Saruhan, Sivas, Sığla, Sultanönü, Teskar sancaklarına ait hükümler yer almaktadır.

Evâil-i Receb Sene 11201[Nisan/Mayıs 1787] ile Evâhir-i Şaban Sene 1206 [Mart/Nisan 1792] tarih aralığında Anadolu Eyaleti'nde vuku bulan sosyo-ekonomik konular hakkında bilgi vermektedir. Defter 1. Abdülhamid'in iktidarının son yılları ile 3. Selim döneminde Anadolu'da meydana gelen olaylar hakkında bilgi vermektedir (A.DVNS.AHKA.d, no:93).

19 Ağustos 1787-9 Ocak 1792 tarihleri arasında meydana gelen ve Yaş Antlaşmasıyla sonuçlanan Osmanlı-Rus Savaşı ve Zıstovi Antlaşmasıyla sonuçlanan, 1787-1791 tarihleri arasında meydana gelen Osmanlı-Avusturya Savaşı dönemini de kapsamaktadır. Defterde tımar/zeamet/iltizam, vergi tahsili, haksız vergi talebi, rüşvet ve haksız kazânç, tarla, koru, bağ, bahçe gibi şikâyetler bulunmaktadır (A.DVNS.AHKA.d, no:93).

Tablo 2. 93 Numaralı Anadolu Ahkâm Defterinin Sayfa 1-100 Aralığında Adı Geçen Sancaklar

Sancak İsimleri	Hüküm Numarası	Sancak İsimleri	Hüküm Numarası
-----------------	----------------	-----------------	----------------

Adana	168	Karahisar-ı Sahib	3,46,52,73,74,77,125,149,165,171,183,191,214,231,249,252,292
Aksaray	23	Karesi	19,23,66,69,71,106,148,168,191,219,237,290
Alaiye	118	Kastamonu	9,147,148,191,243,271,27
Amasya	191,290	Kayseri	191
Ankara	5,17,24,67,75,87,94,111,132, 134,137,170,172,177,181,204, 228,241,245,246,257,270,272, 283,288,291,293,294	Kocaeli	140,153,158,232
Aydın	6,23,37,66,116,127,184,185,191,250,259,282	Kütahya	111,113,191
Biga	23,66	Niğde	23
Bolu	15,97,108,142,148,158	Maraş	191
Bozok	7,220	Saruhan	70,148,221
Çorum	168	Sivas	191,290
Erzurum	259	Sığla	6,22,83,110,122
Hamid	85,86,113,161,195,196,248,277,280,293	Sultanönü	111,133,259
Hüdavendigar	2,10,45,66,72,81,129,148,168,176,191,202,225,227,237,254,259,284,285	Teskar	184
Kangırı	5,49,148,234,247		

Tablo 3. 93 Numaralı Anadolu Ahkâm Defterinin Sayfa 1-100 Aralığında Adı Geçen Kazâlar

Kaza İsimleri	Hüküm Numarası	Kaza İsimleri	Hüküm Numarası
Akköy	6	İne	6
Akyazı	263	İnegöl	202
Ankara	132,170,204,228	İstanbul	190,205
Araç	164,175	İznikmid	42

Ayandon	213	İzmit	254
Ayaşu	6	Kangırı	112,223,241
Ayasluğ	37,192	Karaağaç	118
Aydın	213	Karasu	235
Aydıncık	2	Karaburun	6
Ayvalık	66	Kastamonu	253
Ayazmind	66	Karahisar-ı Sahib	73,74,149
Azdavay	203	Karayılan	6
Balad	6	Kite	36
Beyşehir	259	Kure-i Nühas	84
Boyabad	76	Kuyumcular	6
Boyalu	157	Kirmastı	168
Bolu	117,226,244	Manyas	23,237
Burdur	113	Mengen	142
Bursa	93,98,117,183,212,214,269	Mihaliç	69
Buruncuk	6	Mudurnu	43
Çaka	278	Murtaza Abad	245,288
Çayır	171	Nazar	6
Çor	34	Niğde	241
Çubuk	170	Örendi	219
Çubuk Abad	286,291	Pazarköy	79
Dazkırı	53	Samakov	79
Daday	102	Sarı Kemer	6
Devrekani	213	Sırd	51,275
Dumurkapu	81	Sincanlı	292
Durdur	196	Sorgun	218
Elmalı	114	Şuhud	171
Edremid	35,221	Şorba	17
Eflani Bolu	230	That	96
Eskişehir	133	Taraklı Borlu	102
Ferhadlu	185	Tırhala	66
Geçnos	108	Tosya	220
Gemlik	93,284	Ulak	175
Gerede	216,222,233	Urla	64

Gören	18	Üsküdar	279
Güzel Hisar	143	Virancık	6
Han	83	Viran Şehir	90
Hendek	50	Yaban Abad	181,222,233
Hoca	101	Yalak Abad	140,262
Homa	113	Yaru Gemlik	66
Hoş Alay	193	Yeni Köy	6
Isparta	118	Zaferan Borlu	104,230

4. 93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİNİN SAYFA 1-100 ARALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defterinin Sayfa 1-100 Aralığında Tespit Edilen Suçlar

Suç bir toplumda nizam ve ahlak kurallarına aykırı davranışların tümüne denir (TDK, 2023). Suçlar karşısında uygulanan maddi ve manevi yaptırımlara ise ceza denilmektedir. Bu suçlar, işlendiği döneme göre değişiklik göstermişlerdir.

İslamiyet'in kabulü ile Türkler, şer'i hukuku kabul etmişlerdir. Ancak Osmanlı Devleti, kendine has bir hukuk sistemi meydana getirmiş ve gerekli gördüğü yerde şer'i hukuk uygulanmıştır. Şer'i hukuk, Kur'an-ı Kerim, Peygamberin kuralları olduğu kabul edilen sahih sünnet ve Fıkıh adamlarının ortak paydada buluşmuş olduğu icma, Kur'an ve sünnet yoluyla sorunların çözüme kavuşturulduğu kıyastan oluşmaktadır. Kısaca şer'i hukukun sınırları İslam ile belirlenmiştir. Osmanlı devleti, şer'i hukukun yeterli olmadığını düşündüğü yerde padişahın koymuş olduğu kanunlarla örfi hukuku uygulamıştır. Bu uygulama şer'i hukukun devlet başkanına tanımış olduğu geniş yetkiye dayanılarak yapılmıştır.

Osmanlı Devleti, örfi hukuku uygularken İslam hukukuna ters düşmemesine dikkat etmişlerdir. Örfi hukuk, fermanlar, kanunnameler, gelenek ve görenekler, dönemin şartları ve ihtiyaçları dahilinde meydana gelmişlerdir. Tarihteki diğer İslam devleri gibi Osmanlı Devleti de şer'i hukuku benimsemiş olmasına rağmen hukuk sistemini geliştirip, zenginleştirmiştir. Bu hukuk düzenlemeleri yapılırken himayesindeki farklı dine mensup toplumları da dikkate almıştır.

Kaynaklarda örfi hukuk kavramına ilk kez Fatih Sultan Mehmed döneminde rastlanılmaktadır. Örfi ve şer'i hukuk davaları 1839 yılına kadar aynı görevliler tarafından aynı mahkemelerde görülmüştür. Örfi hukuk alanında yapılan düzenlemeler, divan üyeleri olan vezir, defterdar, kazasker ve nişancının çalışmalarıyla yapılır ve padişahın onayı ile yürürlüğe konurdu. Nişancı medrese eğitimi almış şer'i hukuku iyi bilen kişidir (Afyoncu, 2023). Nişancı yalnızca Örfi hukukta düzenlemeler yapabilirdi. Şer'i hukukta bir yetkiye sahip değildi.

4.1.1 Toplumsal suçlar

Osmanlı Devleti'nde hemen her bölgeden arazilerin başkaları tarafından gasp edilmesi ve vergi toplama konusunda yaşanan anlaşmazlıklar sebebiyle Divan-ı Hümayuna şikayetlerin geldiği görülmektedir. Bu şikayetler dikkate alınarak gereken yaptırımların yapıldığı görülmektedir. İşlenen suçlar şahsa ve topluma karşı olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Topluma karşı işlenen suçlar arasında; eşkıyalık yapmak, fitneye sebep olmak ve ahlâk dışı hareketlerde bulunmak ve vakıf malını gasp etme bulunmaktadır. Şahıslara karşı işlenen suçlarda ise; hane basmak, toprak, arazi ve malını gasp etmek ve yağmalamak, tımar ve zeameti üzerinde hak iddia etmek, darp, adam öldürme şeklinde sıralanabilir.

4.1.1.1 Eşkîyalık

Eşkîyalık yol kesme, insanların can ve mallarını gasp etme ve çeşitli zulümlerde bulunmaktır. Belgelerde eşkıyalar hakkında bahsederken “şaki, şekavet, müfsid, eşkıya” gibi terimler kullanılmıştır. Bu kişiler toplumun dirlik ve düzenini bozmuştur. Eşkîyalar yüzünden mağdur olan reaya mahkemelere müracaat etmişlerdir. Bunun sonucunda mahkemeler bu kişilerin cezalandırılmasına dair hüküm vermişlerdir.

Örneğin 50 numaralı hüküm “ *El-Hac Mehmet ve kardeşlerinin İznikmind'den hendek kazâsına giderken eşya saldırısına uğradıkları kardeşlerinden birinin öldüğü diğerinin mallarının yağmalandığı gerekçesiyle mahkemeye şikayette bulunmuş mahkeme soruşturma sonucunda eşyaları yakalamış çalınan malların kendisine ait olduğunu tespit etmiş ancak mahkeme bu kişilerin ölen kişilerin kardeşi olduğunu kanıtlaması gerektiğini öne sürerek taleplerini geçersiz saymış padişah bu itirazların hukuka ve vicdana aykırı olduğunu belirterek gasp edilen malların El-Hac Mehmet'e teslim edilmesini ve katillerin Şeriata uygun cezalandırılmasını emretmiş ve hukuka aykırı davranan görevlileri uyardığına dair 1787 yılına ait hüküm.*”(93 No A.DVNS.AHKA.d,s.18, H.50) Olarak özetlenmiştir.

4.1.1.2 Konak, hane ve dükkân basmak

Defterde genel olarak, hane, dükkân ve menziline basmak ifadeleri geçmektedir. Eşkîyalar yalnızca buraları basmakla kalmamış kişilerin mallarını gasp etmiş ve insanların canına kastetmiştir. Bu konuyla ilgili örnek olarak 40 numaralı hüküm

“Değirmencik Köyü’nden Topaloğlu Mehmet ile ellik oğlu Mehmet, bir baskın yaparak evin hanımı Fatma’ya tecaviüz ve şiddette bulunmuş bu konuda uygun fetva alınmış ve mahkemece yargılama yapılarak mağdurenin hakkının verilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.” (93 No A.DVNS.AHKA.d, s.15, H.40) Olarak özetlenmiştir.

4.1.1.3 Gasp ve yağma

Gasp suçu defterde “gasben ahz, gasben ahz ve ziyade gadr, yağma ve garet, nehb ve garet” ibareleriyle kullanılmıştır. Belgelerde gasp suçu beraberinde, mağdurun malını yağmalama, parasına el koyma gibi çeşitlilik göstermiştir. Suçu işleyen genel olarak halktan kişiler olsa da bazı belgelerde devlet görevlilerinin olduğu da görülmüştür. Bu suça örnek olarak 184 numaralı hükümde *“Süleyman adlı zeamet sahibi Güzel Hisar nahiyesindeki Başılıca ve Hilallu köylerinden kendilerine düşen vergileri toplamak istemiş ancak bu köyler birçok zeamet ve tımar sahibi arasında ortak tasarruf altındadır. Süleyman dışındaki diğer sahipler hisselerine düşen vergileri tahsil etmekte, bazıları ise Süleyman’ın hakkına müdahale ederek ve fazladan alım yaparak gasp etmektedir. Süleyman’ın padişah beraatıyla haklarını geri alınmasına karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.”* (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.60-61-62, H.184)

4.1.1.4 Darp ve yaralama

Defterde genel olarak, darp ve yaralama suçundan bahsederken “darb, darb ve katl, darb-ı şedid, darb ve tecrim, darb ve mecruh” ifadeleri kullanılmıştır. Eşkîyalık, hane basmak, gasp etmek gibi suçların devamında işlenen bir suçtur. Yaralama suçu işlenirken bıçak gibi kesici aletlerin kullanıldığı da belirtilmiştir. Örnek olarak 88 numaralı hükümde *“Yığınada köyü halkı Hasan oğlu Hasan ve Oruç oğlu Halil’in voyvoda ve Subaşı eşliğinde köylüleri darp ve gasp ettiğini bildirmiş ve bu kişilerin cezalandırılmasının istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.”* (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.30, H.88)

Darp ve yaralama suçu bazı hükümlerde cinayet ile sonuçlanmıştır. Örnek olarak 166 numaralı hüküm *“Hasgünü köyünde yaşayan molla Halil babası Mustafa’nın Göyenli Hasan ve yakınları tarafından kesici alet ile yaralanıp öldüğünü bildirmiş ve İslam ‘dan alınan fetvaya göre cinayetin şer an görülmesi ve faizlerin cezalandırılmasına dair 1787 yılına ait hüküm.”* (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.55, H.166)

4.1.1.5 Cinayet

Defterde gasp ve yağma suçunun devamında cinayet suçuna rastladığımızı söylemiştik. Bu suç genel olarak darp ve yaralama ile olsa da kesici aletler de kullanılmıştır.

Örnek olarak 118 numaralı hükümde “*Kızılhisar köyünde Hacı Mahmud oğlu Salih, köylülerin mallarını gasp etmiş, nüfusun bir kısmını öldürmüş ve köyü yakmıştır. Bu olay İstanbul’a bildirilmiş ve ciddi müdahale emredilmiştir.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.39, H.118)

4.1.1.6 Fitne ve fesada sebep olmak

Defterde fitne ve fesat çıkarma ifadesi, genel olarak halkın huzurunu kaçırmak ve düzenini bozma gibi durumlar için kullanılmıştır. Köylülerin kendi aralarında ya da köyler arasında anlaşmazlık çıktığı durumlarda da rastlamaktayız.

Örnek olarak 149 numaralı hüküm “*Karahisar-ı Sahib’de bölge ahalisi arasında fitne ve fesat çıkaran Esad Efendi ve kardeşi Said Efendi hakkında yasal kararlar alınmış ve bu kişilerin cezalandırılmaları için uyarılmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.48-49, H.149) Şeklinde özetlenmiştir.

4.1.1.7 İftira atmak

Defterde bu suçtan bahsederken genel olarak “sarih” ifadesi kullanılmıştır. Bunun yanı sıra “müzevvir, hilâf-ı vaki mevâd veya mevâd, tezvirat, tezvirata sülûk” şeklinde de geçmektedir. Defterde iftira suçundan bahsederken suçun yalnızca iftira olmadığı, asıl suçun bir parçası olduğu da görülmektedir.

Örnek olarak 187 numaralı hükümde “*Hasan’ın üzerinde borç veya suç kefaleti olmadığı halde Bekir adında başka biri tarafından 300 kuruş borçla itham edilmesi ve bu iftira sonucunda zarar gördüğünü belirterek borç isnadının iptali ve kendisine yapılan haksızlığın giderilmesini talep ettiğine dair 1787 yılına ait hüküm.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.67, H.187)

4.1.1.8 Hırsızlık suçu

Kişinin hakkı olmadan, başka birine ait bir şeyi rızası olmayarak alması hırsızlık suçunu meydana getirir. Defterde bu suçtan bahsedilirken genel olarak, gasp ve yağma suçunun beraberinde işlendiğini görmekteyiz. Halkın mal, zinet, para gibi değerli gördüğü

eşyalarını çalan suçluların firar ettiğine de rastlamaktayız.

Örnek olarak 33 numaralı hüküm “*Halidere köyünden Halil adlı kişinin hırsızlık ve firar suçlarından dolayı mahkemeye zorla getirilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.13, H.33) Şeklinde özetlenmiştir.

4.1.1.9 Gayr-i edebi hareketler

Defterde bu suçtan, edebe aykırı cinsel suç olarak bahsedilmiştir. Belgede “hetk-i ırz” şeklinde ifade edilmiştir. Gasp, yağma, eşkıyalık, haneye saldırı gibi suçların beraberinde gelen bir suçtur. Namusa el uzatma suçu 40 numaralı hükümde “*Değirmencik Köyü’nden Topaloğlu Mehmet ile ellik oğlu Mehmet, bir baskın yaparak evin hanımı Fatma’ya tecavüz ve şiddette bulunmuş bu konuda uygun fetva alınmış ve mahkemece yargılama yapılarak mağdurenin hakkının verilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.15, H.40) Şeklinde özetlenmiştir.

4.1.2 İdari suçlar

4.1.2.1 Ayanlık iddiası

Osmanlı Devleti’nde 16. ve 17. Yüzyıllarda âyân olarak ileri gelen kimseler kastedilmekteydi. (Özkaya, 1994) İlerleyen süreçte bu kişilerin yetkileri genişlemiştir. Bu kişiler en başta zenginleşerek halka borç verirken, zamanla maliyeye borç verecek konuma yükselmişlerdir. Transkripsiyonunu yapmış olduğumuz hükümler arasında da âyânlık iddiasına rastlamaktayız.

Örnek verecek olursak 264 numaralı hüküm “*İzmir’de El-Hac Halil Efendi, baş ayanlık iddiasıyla yetkisini aşarak halkın ve Voyvodalık işlerine karışarak huzursuzluk çıkarması sonucu, mahkemece uyarı yapılmasına dair 1787 yılına ait hüküm.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.88, H.264) Şeklinde özetlenmiştir.

4.1.3 Mali suçlar

4.1.3.1 Ahaliden zorla para almak

Defterde ahaliden zorla para alındığına dair hüküm yer almaktadır. Mahkeme bu durum karşısında halkın lehine karar vermiştir. Bununla ilgili olarak 62 numaralı hükümde “*Burdur’da bazı şahısların halktan yasal olmayan vergi ve tazminat talep etmeleri*

üzerine mahkeme, bu uygulamaların durdurulmasına karar vermiştir.” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.21, H.62)

4.1.4 Esnaf suçları

Esnaflar, Osmanlı Devleti’nde ekonomiye katkıda bulunan bir sınıftır. Esnaflar toplumun temel ihtiyacını sağlama konusunda büyük rol oynamışlardır. Devlet tarafından, bu sınıfın faaliyetlerini kontrol altında tutmak amaçlı tedbirler alınmıştır. (Baytimur, 2018). Osmanlı Devleti’nde bu tür olaylara karşı bölge idarecileri çeşitli tedbirler almıştır. Lakin alınan tüm önlemlere karşı defterde bu tür suçların varlığına şahit olmaktayız.

Örnek olarak 201 numaralı hüküm “İzmir’de, boyacı esnafı ile bazı gayrimüslim kişiler arasında boyacılık mesleği ve çalışma alanları hakkında uzun süredir devam eden bir anlaşmazlık bulunmaktadır. Eski fermanlara bakıldığında kırmızı boya, divan boğazı, yağlı boya gibi özel boyaların sadece lonca üyeleri tarafından belli han ve işyerlerinde yapılabileceği belirtildiği halde Ali, İbrahim, Musal ve diğer gayrimüslimler bu sınırlamalara uyumayarak kendi evlerinde ve başka yerlerde gizlice boyacılık yapmış ve esnafa zarar vermiştir. Ancak bu yasa dışı faaliyetler daha önce durdurulduğu halde hala yapılmaya devam edilmektedir. Bu sebeple kadıdan, bu kişilere engel olması tekrar benzer eylemlerde bulunurlarsa cezalandırılmaları ve Divan-ı Hümâyûn’a bildirilmesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.67-68, H.201) Şeklinde özetlenmiştir.

Tablo 4. 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defterinin Sayfa 1-100 Aralığında Tespit Edilen Suçlar

İşlenen Suçlar	Hüküm No
Eşkıyalık	26,40,41,44,50,53,66,118,126,130,149,188,220,221,226,244,246, 266,273,275
Konak-Hane-Dükkân Basmak	40,41,44
Gasp ve Yağma	4,11,17,24,31,39,41,44,50,53,55,66,84,86,114,117,118,126,130, 134,150,155,161,162,164,175,179,181,182,188,194,197,199, 220,222,224,226,229,230,236,242,244,253,265,266,267,279,294
Darp ve Yaralama	21,24,41,50,90,152,166,222,223,246
Cinayet	21,41,47,50,66,90,110,117,118,149,166,171,222,225,226,237,246,

	247,271,284
Fitne ve Fesada Sebepe Olmak	21,77,100,134,149,158
İftira Atmak	81,88,117,187,188,193,215,284
Hırsızlık	33,228,229,230,238
Gayri Edebi Hareketler	24,40,264
Ayanlık İddiası	264
Ahaliden Zorla Para Almak	24,26,68,88,102,112,114,117,118,129,149,150,167,168,175, 193,184,213,221,265,268,273,279
Esnaf Suçları	72,82,201

4.2 Konularına Göre Hükümler

Defterde transkripsiyonunu yapmış olduğumuz 1-100 sayfa aralığındaki 1787 yılına ait hükümler yer almaktadır. Hükümlerin konularına bakacak olursak, miras, alacak-verecek, mülkiyet, vakıf, vergi, toprak-arazi, tımar-zeamet, usulsüzlük, mera-su-yol kullanımı şeklinde ayırabiliriz.

4.2.1 Miras davaları

Miras, ölen kişinin mallarının hak sahiplerine verilmesidir. Bahsedilen haklar şer'i hukuka göre ölen kişinin evlat ve kardeşleri arasında, kadınların bir erkeklerin 2 hak alması şeklindedir. Hükümlerde miras konusunda genellikle kadınların sıkıntı yaşamış olduğunu tespit etmekteyiz.

Bu tür olaylara örnek olarak 1 numaralı hüküm “*Ümmügülsüm adlı bir kadın, Süleyman adlı şahıstan alacağını tahsil edememiş, mahkemeye başvurmuş ve lehine karar alınarak borcun tahsili sağlanmıştır.*” Şeklinde özetlenmiştir.

Yine bir başka hüküm “*Aişe hatun babasından kalan arazi bağ ve bahçelere sahip olmasına rağmen bazı köylü ve akrabaları buraları gasp ederek haksız yere satmıştır. Bunun üzerine olay mahkemeye taşınmış mahkeme kararınca miras hakkının korunmasına el konulan yerlerin kendisine iade edilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.41, H.128) Şeklinde özetlenmiştir.

4.2.2 Alacak-verecek davaları

Borç, alacak-verecek, ortaklık gibi anlaşmazlık konuları da defterde çokça geçmektedir. Özellikle borçlunun borcunu ödememesi, kefalet uyuşmazlığı ve haksız kazanç gibi konular mahkemeye intikal etmiş, çoğunlukla alacaklının lehine kararlar verilmiştir. Bu durum mahkemelerin ticari konularda da ne kadar etkili olduğunu göstermektedir.

Örnek olarak 94 numaralı hüküm “*Hasan, İzmirli Benakioğlu adlı gayrimüslimden 400 kuruş alacak hakkı olduğunu ancak borcun teslim edilmediğini şikâyet etmiştir. Mahkemece borcun tamamını tahsil edilmesi ve Hasan’a verilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.94, H.281) Şeklinde özetlenmiştir.

4.2.3 Mülkiyet ihtilafları

Suçlar başlığı altında gasptan bahsetmiştik. Mülkiyet ihtilafları da yine aynı şekilde sahibinin rızası olmadan mülkü üzerinde hak iddiasında bulunulmasıdır. Mülklerin haksız yere işgali, gasp edilmesi ve el değiştirilmesi ile ilgili defterde çok sayıda örnek bulunmaktadır. Bu davalarda gerek bireylerin birbirleri arasında gerekse kamu görevlilerinin haksız tasarrufları yer almaktadır. Bu durum taşrada güvenliğin yeterli olmadığını, merkezi otoritenin zaman zaman kontrol sağladığını göstermektedir.

Örnek verecek olursak 176 numaralı hüküm “*Beğdili köyünden Ali babasından kalan meyve ağaçlı mülk arazisini uzun süredir ziraat Edip vergilerini vererek kullanırken, amcası Ahmet bu arazilerin kendisine ait olduğuna iddia ederek zapt etmeye çalışmıştır. Fakat Ahmet’in şahit ve delili olmaması ve fetvalar da Ali’nin lehine olduğundan Ahmet’in Ali’nin arazisine müdahale etmemesine karar verilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.58, H.175) Şeklinde özetlenmiştir.

4.2.4 Vakıf mallarıyla ilgili uyuşmazlıklar

Kişinin malını veya parasını hayır amacıyla bağışladığı kuruma vakıf denir. Osmanlı Devleti’nde vakıflar aracılığıyla insanları ihtiyaçlarına göre eğitim, ulaşım, sağlık ve barınma gibi çeşitli sosyal yardımlar yapılmaktaydı. Ancak defterdeki hükümlere baktığımız zaman birtakım kişiler tarafından vakıf mallarının amacı dışında kullanıldığı, buradaki gelirlerden haksız kazanç elde edildiği görülmektedir. Mağdur olan kişilerin mahkemeye şikayetleri ile konuyla alakalı kararlar alınmıştır. Osmanlı devletinin vâkıf düzenine gösterdiği hukuki koruma, defterde açıkça belgelenmiştir.

Örnek olarak 283 numaralı hüküm “Emekli Zaim Mehmed’in sahip olduğu köy ve vergi gelirlerine, Musa bin Hasan, Mustafa, Seyyid Mehmed Emin ile Mekke vakfı Mültezim tarafından zorla el konulmuş ve gelirleri zorla alınmıştır. Bu hususta mahkemece Zaim Mehmed’in hakkı olan köy ve gelirler kendisine teslim edilmiş ve herkesin kendi sınırları içerisinde hareket edilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.95-96, H.283) Şeklinde özetlenmiştir.

Örnek olarak 283 numaralı hüküm “Emekli Zaim Mehmed’in sahip olduğu köy ve vergi gelirlerine, Musa bin Hasan, Mustafa, Seyyid Mehmed Emin ile Mekke vakfı Mültezim tarafından zorla el konulmuş ve gelirleri zorla alınmıştır. Bu hususta mahkemece Zaim Mehmed’in hakkı olan köy ve gelirler kendisine teslim edilmiş ve herkesin kendi sınırları içerisinde hareket edilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.” Şeklinde özetlenmiştir.

Yine bir başka hüküm “Karahisar’da bulunan Cami-i Kebir ve Hevacebey cami adlı iki farklı vakfa ait gelir ve taşınmazlar karıştırılmış, Hevacebey cami hatibi Ömer, Osman Lala köyünden elde edilen gelirlerin kendisine ait olduğunu iddia etmiştir. Lakin yapılmış olan incelemelerle bu yerlerin Cami-i Kebir Vakfı’na ait olduğu, Hevacebey cami ile ilgisi bulunmadığı kayıtlardan kesinleşmiştir bu nedenle de Ömer’in vakfa ait gelirlere müdahalesi engellenmiş Cami-i Kebir mütevellisine bu gelirlerin zimmetine geçmesi emredilmiş ve vâkıf ürünleri, rüsum ve öşürleri vâkıf kaydı doğrultusunda toplanılmasına karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.” Şeklinde özetlenmiştir.

4.2.5 Vergi tahsili ve usulsüzlükler

Osmanlı Devleti’nde, Müslümanlardan alınan şer’i vergiler (Tekalif-i Şer’iyye), Müslüman-gayr-i müslim ayırt etmeksizin tüm halktan alınan örfi vergiler (Tekalif-i Örfiye) ve zamanla kalıcı hale gelen savaş zamanı alınan vergiler bulunmaktaydı. Bu vergiler kendi içerisinde de çeşitlilik göstermekteydi. Vergi toplama konusunda yaşanan keyfi uygulamalar, halktan haksız vergi talebi, öşür ve maktu karışıklıkları sıklıkla hüküm konusu olmuştur. Mahkemeler genellikle halkın lehine kararlar vermiş, Örfi memurların ve sipahilerin uygulamaları denetlenmiştir. Bu durum taşrada vergi düzeninin istikrarsız ama müdahaleye açık olduğunu göstermektedir.

Örnek olarak 259 numaralı hüküm “El-Hac İbrahim Şermi Velet Mustafa adlı kişinin bazı köy ve çiftliklerden zeamet geliri alma hakkına sahip olduğunu ifade etmektedir. Söğüt çevresindeki Karaardım, Atbaşı, Odancık, Zabık, Haliller ve Gönen gibi köylerdeki

çiftliklerden alınan vergiler hakkında karışıklıklar yaşanmıştır. Bazı kişilerin yetkileri dışında bu bölgelerden gelir topladığı ve zorla el koymalar yaşandığı tespit edilmiştir. Mahkemece haksız müdahalelerin yasaklanması ve İbrahim Şermi ve diğer zeamet sahiplerinin haklarının korunmasına dair 1787 yılına ait hüküm.” Şeklinde özetlenmiştir. (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.86-87, H.259) Şeklinde özetlenmiştir.

4.2.6 Toprak-arazi anlaşmazlıkları

Defterde, Osmanlı Devleti’nde artık işlenemeyen toprakların tapulandırılması, herhangi bir vakfa ait toprağın işetilmesiyle alakalı meseleler, toprağın satışı ile alakalı meseleler ve arazilerin gasp edilmesi gibi konular hakkında verilen hükümlere rastlamaktayız.

Örnek olarak 96 numaralı hüküm *“Taht’ta sipahiler Ömer ve Bed Mustafa üç yıldır ekilmeyen araziler için tapu talebinde bulunmuş ancak önceki tasarruflar bu talebe haksız şekilde engel olmuş ve mahkeme arazilerin yeni tapu sahiplerine verilerek ziraate açılmasına karar verdiğine dair 1787 yılına ait hüküm.”* (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.32, H.96) Şeklinde özetlenmiştir.

4.2.7 Tımar-zeamet davaları

Defterde tımar sistemine dair gelir paylaşımı, tevcih anlaşmazlıkları, mülkiyet karışıklıkları gibi birçok hüküm bulunmaktadır. Bu dönemde, taşradaki idarecilerin çiftlik ve rüsumat üzerinde güçlerinin arttığı, devletin ise bu haksız müdahalelere karşı mahkeme kararları aldığı görülmektedir.

Örnek olarak 191 numaralı hüküm *“Sancak ve nahiyelerdeki tımar ve zeamet gelirlerinin mutasarrıflar ve tımarlı sipahiler tarafından nasıl yönetildiğini, kayıtların defter-i hakani ile karşılaştırılması sonucu ortaya çıkan farkları, haksız mültezim müdahalelerini ve bu hususların devlet tarafından nasıl düzenlenip emredildiğini gösteren 1787 yılına ait hüküm.”* Şeklinde özetlenmiştir.(93 No A.DVNS.AHKA.d,s.63-64-64, H.191) Şeklinde özetlenmiştir.

4.2.8 Mera, su ve yol kullanımı anlaşmazlıkları

Osmanlı Devleti’nde mera, arazi, su kaynaklarının kullanımı ile alakalı köyler arasında ya da köylülerin kendi aralarında anlaşmazlıklar yaşadığı görülmektedir. Bu tür olaylar mahkemeye taşınmış, mahkemece kadim kullanım haklarının korunmasına yönelik kararlar alınmıştır.

Örnek olarak 135 numaralı hüküm “*Otakçı köyü sakinleri belli bir yayla yerine hayvanlarını otlatmak için kullanıp vergilerini ödüyorlar iken bazı kişiler bu yaylada bizim de hakkımız var diyerek burayı gasp etmek istemiş bunun üzerine olay mahkemeye intikal etmiş ve mahkeme kararınca yaylanın Otakçı köylülerine ait olduğu kabul edilmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.43, H.135) Şeklinde özetlenmiştir.

4.2.9 Görev istismarı ve kamu görevlilerinin zorbalığı

Defterde, voyvodalar, sipahiler, dizdarlar ve mültezimler gibi taşra görevlilerinin halk üzerinde baskı kurduğu ve zorbalıkta bulunduğu görülmektedir. Mahkemelerin bu kişileri uyardığı ve cezalandırdığını hükümlerde görmekteyiz.

Örnek olarak 152 numaralı hüküm “*Beypazarı voyvodası, asker çocuklarını usulsüz tutuklamış ve kötü muamelede bulunmuştur. Mahkeme, bu tür keyfi uygulamaların yasaya aykırı olduğunu belirterek uyarıda bulunmuştur.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.50, H.152) Şeklinde özetlenmiştir.

Tablo 5. 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defterinin Sayfa 1-100 Aralığı Hüküm Konuları

Konular	Hüküm No
Miras Davaları	6,19,27,35,36,72,79,89,99,100,103,104,113,128,132,136,140,143,151,156,170,173,178,186,192,193,200,208,214,235,236,239,242,252,253,280,294
Alacak-Verecek Davaları	1,6,29,72,92,95,107,112,114,119,126,128,130,140,159,161,162,164,167,169,181,187,194,197,198,199,202,208,215,245,250,251,254,256,262,281,288
Mülkiyet İhtilafları	5,7,9,10,16,25,37,80,83,85,91,98,100,101,112,113,120,121,127,141,143,144,145,146,151,155,156,172,173,176,178,192,193,200,204,207,212,217,225,232,248,253,263,265,269,273,276
Vakıf Mallarıyla İlgili Uyuşmazlıklar	2,3,4,5,6,8,9,10,11,20,37,51,65,66,67,78,81,83,87,109,121,126,147,153,155,160,171,172,177,183,223,225,231,237,238,243,247,253,259,272,283,284,292
Vergi Tahsili Ve Usulsüzlükler	2,3,23,28,43,45,49,51,52,62,65,66,70,71,75,81,93,94,106,122,123,124,131,135,137,138,154,168,171,176,184,189,196,205,

	219,228,240,259,270,275,283,285,290,291,293
Toprak-Arazi Anlaşmazlıkları	3,4,6,9,12,13,37,38,39,45,46,47,49,63,65,66,81,83,93,96,97, 101,104,105,125,127,129,133,135,136,137,139,147,148,153, 157,158,160,163,176,189,195,196,204,206,207,209,210,217, 219,232,237,255,258,259,270,277,278,284,286,291,293
Tımar-Zeamet Davaları	10,14,22,45,46,66,69,70,71,75,83,106,107,108,111,117,125,129, 133,141,148,153,158,159,168,170,177,183,184,190,191,219, 227,231,234,238,258,271,275,277,282,291,293
Mera-Su-Yol Kullanımı Anlaşmazlıkları	12,13,61,77,135,148,220,223,285,293
Görev İstismarı ve Kamu Görevlilerinin Zorbalığı	2,43,45,66,67,71,83,94,129,152,181,225,227,238,245,258,270

4.3 Müracaat Eden Kişiler Bakımından

4.3.1 Kadınlar

Defterde kadınların da mahkemeye başvurmuş olduğuna dair birçok hükme rastlamaktayız. Bu hükümler genel olarak miras, alacak ve gasp meseleleri üzerinedir. Kadınların taşra düzeyinde şer'i mahkemelerde hak arayabildiği ve lehlerine hüküm verildiği görülmektedir.

Örnek 1 numaralı hüküm “Ümmügülsüm adlı bir kadın, Bolu’nun Ilıca köyünden Süleyman isimli bir adamdan alacağı olan 200 kuruşu istemiştir. Borcu vermek istememiş ve mahkemeye gitmeyerek direnmiştir. Bunun üzerine kadın şer'i mahkemeye başvurmuştur. Mahkeme kararına göre, Süleyman’ın borcunu tam ve eksiksiz şekilde ödemesinin kararlaştırıldığına dair 1787 yılına ait hüküm.” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.1, H.1) Şeklinde özetlenmiştir.

4.3.2 Din adamları ve dinî görevliler

Osmanlı Devleti’nde din görevlileri vergiden muaf sayılmıştır. Ancak defterdeki hükümlere baktığımız zaman, haksız vergi yükümlülükleri ve cami gelirleri ile ilgili sorunları görmekteyiz. Vakıf camilerindeki dinî görevlerin sürekliliği ve atanma biçimleri de sıkça denetlenmiştir.

Örnek olarak 94 numaralı hüküm “Ankara’da cami imamı Abdurrahman kendisinden usulsüz şekilde vergi istenmesini şikâyet etmiş mahkeme tarafından devletin izni olmadan imamların böyle bir yükümlülüğe sokulamayacağını belirtildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.32, H.94) Şeklinde özetlenmiştir.

Yine başka bir hüküm “Ahmedler köyündeki cami imamı görevini yerine getirmesine rağmen bazı kişiler tarafından haksız yere vergi ve müdahaleye maruz kaldığı için mahkemeye şikâyetle bulunmuş mahkeme kararınca imamların vergi ve angaryadan muaf olduğunun bildirildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.40, H.123) Şeklinde özetlenmiştir.

4.3.3 Gayr-i müslimler

Osmanlı Devleti’nde Müslüman halkla beraber Gayr-i Müslimler de yaşamaktaydı. Gayr-i Müslimlerin de mahkemelere başvurarak gasp, miras ve ticari anlaşmazlıklar konusunda haklarını aradığına dair belgeler defterde mevcuttur. Bu durum, Osmanlı hukuk sisteminin çok hukuklu ama merkezî yargıya açık olduğunu göstermektedir. Hükümler, Gayr-i Müslimlerin de hukuk nezdinde korunduğunu göstermektedir.

Örnek olarak 99 numaralı hüküm “Ayvalık’tan Hristiyan Krista’nın mirası meşru mirasçıları yerine başkaları tarafından gasp edilmiş olduğunu mahkemeye şikâyet ederek mahkemece malların hak sahiplerine geri iade edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.33, H.99) Şeklinde özetlenmiştir.

Tablo 6. 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defterinin Sayfa 1-100 Aralığında Şikayet Eden Kişilerin Statüleri

Müracaat Edenler	Hüküm No
Kadınlar	1,7,11,12,36,37,40,48,70,101,104,115,120,128,143,156,178,193,238,239,255
Din Adamları ve Dinî Görevliler	43,94,123,154
Gayr-i Müslimler	4,11,12,24,36,99,103,141,200,241,260,270

4.4.4 Muhtelif meseleler

Şimdiye kadar bahsetmiş olduğumuz meseleler dışında defterde nadiren geçen meseleler hakkında hükümler bulunmaktadır. Buna örnek olarak, nikah ve nişan konusundaki

usulsüzlükler ve haksız yere görevden almayı verebiliriz.

4.4.5 Nikah ve nişanla alakalı usulsüzlükler

Defterde nikah ve nişan ile alakalı birtakım usulsüzlüklerin yapıldığına dair hükümler bulunmaktadır. Bazı hükümlerde bir kızın nişanlıyken babası tarafından başkasıyla nikahlandırıldığı yer almaktadır.

Örnek olarak 221 numaralı hüküm “*Saruhan sancağında Mehmed adlı kişi, Ahmet’in kızını kendi isteğiyle nişanladığını ve nikah için büyük masraflara girdiğini belirtmiştir. Fakat Ahmet, kızı şer’i nikahı geçerli olmayacak şekilde Karaosmanoğlu ile evlendirmiştir. Bunun şer’i kânuna aykırı olduğu Şeyhülislam’dan alınan fetva ile kanıtlanmıştır. Mehmed mağduriyetinin giderilmesi ve Ahmet’in İstanbul’a getirilerek yargılanmasını talep etmiştir. Ve bu hususta yazılan 1787 yılına ait hüküm.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.73, H.221) Şeklinde özetlenmiştir.

4.4.6 Görevden alma

Defterde konuyla alakalı yer alan hükümde, hileyle beraat alınarak bir kişiyi görevinden aldırdıktan sonra mağdurun şikâyetinde bulunması üzerine mahkeme tarafından tekrar göreve iadesine karar verilmiştir.

Bahsedilen hüküm “*Yenişehir Aydın’da Ferhadlu kazasında Hacı Ali Mahallesi’nde El-Hac Ali isimli şahsın hayratı mescidin hatibi olan Hasan’ın yerine kardeşi Ali hileyle ve Hasan hayattayken beraat alarak göreve atanmıştır. Bu usulsüz atama konusunda şikayetçi olunmuş kadiya adaletli karar verilmesi emredilmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.*” (93 No A.DVNS.AHKA.d,s.62, H.185) Şeklinde özetlenmiştir.

Tablo 7. 93 Numaralı Anadolu Ahkam Defterinin Sayfa 1-100 Aralığındaki Muhtelif Meseleler

Muhtelif Meseleler	Hüküm No
Nikah-Nişanla Alakalı Usulsüzlükler	211,221,257
Görevden Alma	185

5. 93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİNİN HÜKÜM ÖZETLERİ

S.1-H.1

Ümmügülsüm adlı bir kadın, Bolu'nun Ilıca köyünden Süleyman isimli bir adamdan alacağı olan 200 kuruşu istemiştir. Borcu vermek istememiş ve mahkemeye gitmeyerek direnmiştir. Bunun üzerine kadın şer'i mahkemeye başvurmuştur. Mahkeme kararına göre, Süleyman'ın borcunu tam ve eksiksiz şekilde ödemesinin kararlaştırıldığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.1-H.2

Aydıncık Nahiyesi ve bağlı köylerde, Sultan 2.Bayezid vâkıflarına ait, vâkıf tarafından toplanan çeşitli gelirler bulunmaktadır. Fakat bu sırada padişahın özel mülkü olarak görünen bazı kişiler bu vergileri toplamaya kalkmış, vâkıf işleyişini sekteye uğratmış ve halkın huzurunu kaçırmıştır. Vakfın görevlisi Halil, bu durumdan şikayetçi olmuş ve kanûna göre bu gelirlerin yalnızca vâkıf tarafından toplanması gerektiğini belirtmiştir. Divan kararıyla bu durumun kanûnsuzluk olduğu kabul edilmiş ve ilgili kişilerin müdahale olmaması gerektiğinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.2-H.3

Kütahya Kapıcıbaşı Mir Mehmed Emin'in, Dinar Köyü vâkıf arazilerindeki vergi ve mahsûl gelirlerine haksız yere el koymaya kalkması sonucu mahkemenin vakfa ait olan bu gelirlerin vakfa devredilmesi ve Mir Mehmet Emin'in bu müdahalelerine son vermesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.2-H.4

Nazilli'ye bağlı bir köyde, Acı Yorgi isimli bir gayrimüslim'in mülk ve kefaleti olmamasına rağmen haksız kazânc elde ettiği iddiası sonucu şer'i mahkemeden fetva alınarak iddiaların doğruluğu karşısında bu haksız kazâncın iade edilmesine ve gerekli cezaların uygulanmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.3-H.5

Kangırı kasabasında vâkıf mütevellisi olan molla Mustafa'nın vakfa ait bir dükkânı gasp etmesi sonucu şer'i mahkemenin dükkânın vakfa iadesine karar verdiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.3-4-H.6

Aydın bölgesinde vakfa ait beş çiftliğin miras yoluyla vâkıf dışına çıkması ve sonradan İlyas Zade Ahmed önderliğindeki kişiler tarafından gasp edilmesi sonucu vâkıf temsilcilerinin şer'i tapu ve gelir belgeleri sunmuş padişah fermanıyla vakfa ait gelirlerin tekrar vakfa teslim edilmesi kararlaştırılmış ancak gasp eden kişiler bu karara uyup teslim etmemiş ferman çıkartılarak işin doğrudan uygulanması istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.4-H.7

Ümmühan isimli kadın babasından kalan 1000 kuruşluk alacağı için Bozok sancağı mutasarrıfı Cabbarzade Mir Süleyman'a başvurmuş, Süleyman resmî belgelerle Ödemiş gibi görünse de haksız kazânç elde ettiğinin iddiası üzere Seyyid İbrahim aracılığıyla dava açmış mahkeme kararı sonucu haklı bulunarak alacağının eksiksiz verilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.4-H.8

Ahi Şorba zaviyesinin zaviyedarları olan Seyyid Abdullah ile Seyyid Mehmed'in görevlerini yürütmelerine engel olunması sonucu mahkeme kararlarıyla görevlerine müdahalenin sona erdirilmesinin kararlaştırıldığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.5-6-H.9

Ahi Şorba zaviyesi vakfına ait gelir ve mülklerin gasp edilmesine vâkıf yetkililerinin itiraz etmesi sonucu padişah fermanıyla gasp edenlerin engellenmesi ve gelirlerin vakfa devredilmesinin karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.6-H.10

Seferihisar'a bağlı Lohsa köyündeki zaviye vakfına ait tımar ve gelirlerin Süleyman isimli şahıs tarafından gasp edilmesi sonucu, vâkıf şer'i hüküm aldırması ve padişah emriyle gasp edilen mahsûl ve gelirlerin geri alınmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.6-H.11

Kurupazarında yaşayan Aişe isimli zımî bir kadının gasp ve zorla alı koyulması sonucu mahkeme kararıyla gasp edilen paranın iade edilmesi, suçlunun cezalandırılması ve Aişe'nin özgürlüğünün sağlanmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.6-H.12

Rahime Ali'ye isimli kadın mera arazisinin zorla gasp edildiğine dair mahkemeye

başvurmuş, mahkeme kararı sonucu arazinin iade edilmesi ve gasp edene gereken yaptırımın uygulanmasına karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.7-H.13

Kastamonu'da Seyit Hüseyin'e ait mera'yı, Ömer isimli bir adamın gasp etmesi sonucu Kastamonu kadısına arazinin sahibine iadesi hakkında karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.7-H.14

Kastamonu'da Mehmet adlı kişinin Hatib isimli kişiye sözleşmeli olarak tımar teslim etmiş ancak sonrasında da keyfi davranış göstermesi sonucu meselenin mahkemeye iletmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.7-H.15

Dörtdivan ve Hoşlar köylerinde pazar kurulan günlerde tarla sahipleri tarlalarının işgal edildiğine dair şikâyetle bulunması sonucu mahkemenin pazarın kurulacağı zaman ve yerin yeniden düzenlenmesini emrettiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.7-H.16

Mir Hasan'ın, Halil Paşa'nın arsası üzerine izinsiz bina inşası yapması sonucu Halil Paşa'nın şikâyetçi olmuş fetva ile inşaatın devam etmesinde hukuka aykırı bir durum olmadığı tespit edilmiş bunun sonucunda mahkemenin gerekli işlemleri yapmasının istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.8-H.17

Hacı Osman, Yusuf Bin Osman tarafından saldırı ve gaspa uğradığını belirterek şikâyetle bulunmuş mahkeme sonucu Hacı Osman'ın bulunarak gasp edilen eşyalarını geri alması ve suçlularının cezalandırılmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.8-H.18

Gönen köyünde Ali adlı kişinin tarlasının Hasan Akçaoğlu kişi tarafından zorla gasp edilmesi sonucu şikâyetle bulunması sonucu mahkeme tarafından tarlanın geri iade edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.8-H.19

Edremit'te İbrahim adlı kişinin çocuklarının tımar mirasının kardeşleri Halil tarafından gasp edilmesi sonucu mahkemenin bu gelirlerin hak sahiplerine iade edilmesine karar

verdiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.8-H.20

Kastamonu’da yaşayan Ahmet ve İbrahim adlı kişiler Gök Ali arasında anlaşmazlık yaşanmış, taraflardan birinin kısas hakkı olmasına rağmen belge bulunmadığı için mahkemeye yönlendirildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.9-H.21

Manisa’da Hacı Mehmed’in babasını öldüren Osman ağanın diyet şartıyla 200 kuruş vermesine karar verilmiş ve bu diyetin yerine getirildiğinin mahkeme tarafından tespit edildiğine dair 1787 yılına ait hüküm

S.9-H.22

Kütahya’da Mehmet, İbrahim ve Bekir adlı sipahilerin tımar gelirlerini gasp etmesi sonucu gümüş ağa oğullarının bu gaspedilen gelirleri yasal sahiplerine iade etmişler ve mahkeme kararına göre bu paraların sahiplerine iade edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.10-H.23

Ahmet Bosnevi adlı vâkıf görevlisinin Manyas’daki Oğuzlu ve Tazıcı yerlerinde vergilerin gasp edilmesi sonucu mahkemenin bu gelirlerin geri iadesine karar verdiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.10-H.24

Şorba’da Süleyman, Hüseyin ve Hacıosman adlı zimmiler İsmail’e adlı kişinin toprak ve mallarını gasp etmesi sonucu mahkemenin gasp edilen meblağı faiziyle iade edilmesini emretmiş buna uyulmaması halinde icrâ kararlaştırmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.11-H.25

Balıkesir’de vefat eden hacı İsmail ‘den kalanlar kızları ve oğulları arasında paylaştırılmış ancak Yusuf adlı bir kişi kardeşleri gasp etmesi sonucu fetva ile bu malların kardeşlere iade edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.11-H.26

Bolu civarında yaşayan kör Mehmed ve Kürt Ahmet adlı kişilerin hukuki işlem olmaksızın müdahalede bulunmamaları uyarı ve gözlem altında tutulmalarına karar

verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.11-H.27

İstanbul'da yaşayan Ali'nin Tosya'da ölmesi sonucu mirası kardeşleri arasında adil bölünmemiş olması sebebiyle fetva sonucu hissenin sahiplerine iade edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.12-H.28

Sındırgı köylerindeki Ali, Mehmet, Bekir, Osman, İbrahim, Hasan sipahilerin vergi muafiyetlerine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.12-H.29

Dış memurluk da görevli Mehmet Arif'in Müslüman olmayan birinden aldığı parasını iade etmemesi sonucu Osman isimli kişiden alacakları teslim etmesi için hukuki girişimde bulunmuş fetva sonucu paranın iadesi amacıyla ilçe konsolosluğuna bildirildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.12-H.30

Kastamonu'da Seyit Hüseyin, Süleyman ile ticari ortaklık da sorun yaşaması sonucu mahkemenin Süleyman'ın bu alacağı iade etmesini karar verdiğine ve icrâ için mübaşir görevlendirildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.13-H.31

Kavgari köyünde yaşayan hacı Hasan'ın haklarının, hacı Halil Hüseyin tarafından gasp edilmesi sebebiyle mahkeme görülerek hacı Hasan'ın haklarının iade edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.13-H.32

Kastamonu'da Mustafa adlı kişi, Ortaca köyünden İbrahim'in kızı Hatice ile evlenmek isteyince kızın babası 43 kuruş almadan nikah kıydırmam demiş sonrasında zorla alınan para ve malların tahsiline dair 1787 yılına ait hüküm.

S.13-H.33

Halidere köyünden Halil adlı kişinin hırsızlık ve firar suçlarından dolayı mahkemeye zorla getirilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.13-H.34

Şahabüddin kazâsına ait bir köyde Recep adında bir kişinin birkaç senedir köylüleri tehdit ve mallarını gasp ettiği gerekçesiyle şikâyet üzere uyarılması gerekirse cezalandırılmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.13-H.35

Molova kazâsından bir kişi Edremit'te miras kaldığını ancak mirastan hakını alamadığını iddia ederek hukuki olarak mirasın tahsili ve hak sahibine teslimini istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.14-H.36

Arput Köyü'nde gayrimüslim Kefare adlı kadın kocası öldükten sonra mirası kendi ve küçük kızına bölünmesi gerekirken kardeşleri tarafından miras el konulduğu gerekçesiyle hakkının verilmesini talep ettiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.14-H.37

Aydın bölgesinde yaşayan Zeliha adlı kadın ölünce oğlu olmadığından malları kız kardeşlerine kalmış bu mallar başka kişiler tarafından gasp edilmiş bu durumun önlenmesi ve malların asıl sahiplerine iade kararının istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.14-H.38

Gerede'de Ahmet adlı kişinin yıllardır ekip biçtiği tarlanın Hüseyin adlı zorla gasp edilmesi üç yıl ekilememesi sonucu şikâyetle bulunarak arazinin tekrar Ahmet'e iade edilmesini istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.14-H.39

Bolu'da onbeşoğlu İsmail ve Mustafa yasal olarak yedi yıldır ettikleri arazi Haliloğlu Ali tarafından zorla gasp edilmesi nedeniyle haklarının iadesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.15-H.40

Değirmencik Köyü'nden Topaloğlu Mehmet ile ellik oğlu Mehmet, bir baskın yaparak evin hanımı Fatma'ya tecavüz ve şiddette bulunmuş bu konuda uygun fetva alınmış ve mahkemece yargılama yapılarak mağdurenin hakkının verilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.15-H.41

Nasreddin köyünden İsmail adlı kişi Mustafa Beşe'nin evine saldırmış eşyalarını yağmalamış müritlerini döverek öldürmüş olması sebebiyle mahkeme görülmesini talep ettiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.15-H.42

İznik Mind'de Hristiyan bir çift hizmet verdikleri kişilerin uzun zamandır ücretlerini vermediği ve mağdur edildiklerini bildirerek mahkemeye başvurduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.15-H.43

Dokurcuk nahiyesinde imam ve hatiplik yapan Mustafa halife haksız yere vergi alındığı hakkında şikâyetle bulunduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.15-H.44

Kütahya'da Ali adlı kişi Halil İbrahim ve Abdullah adlı köylüler tarafından gasp ve yağmaya uğradığı hakkında şikâyetle bulunarak zararının karşılanması için mahkemeye başvurduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.16-H.45

Hüdavendigâr sancağında tımarı olan Ahmet Bin Halil'in tımar gelirlerine haksız müdahale ve usulsüz öşr alındığına dair şikâyetle bulunmuş ve vergilerin doğru şekilde toplanması ve voyvodaların müdahalesinin engellenmesi ferman çıkarıldığına dair 1787 yılına ait hüküm

S.16-H.46

Kırhisar nahiyesinde Ömer adlı sipahi tımar gelirleri ve çiftlik müdahaleleri şikâyetleriyle mahkemeye başvurduğu ve mahkemece haklı bulunduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.17-H.47

Ulağıkaya köyünden Hasan'ın, Memiş ve hacı Sarım oğlu Mehmet'in destekçisi olarak kendisini tehdit ettiğini ve köylünün huzurunu bozduğunu şikâyet etmesi üzerine mahkemece haklı görülerek Memiş'in tehditten vazgeçmesi yönünde karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.17-H.48

Tosya kazâsında Ahmet Hasan Hüseyin ve bazı kadınlar Rahime'nin oğlu Süleyman'ın nâmusu üzerine bazı iddialarda bulunmuşlar ve aynı bölgede Abdurrahman adlı kişi ile

anlaşmazlık yaşadıkları ve bu durumun şeri hukuka uygun çözüldüğüne dair 1787 yılına ait hüküm.

S.18-H.49

Çorum kalesi muhafızları Ömer ve Halil kendilerine ait topraklardan vergi ve ürün almakla görevli olmalarına rağmen kendilerine bağlı köylerdeki halkların başka topraklarda tarım yapmaya başlaması üzerine gelirleri azaldığı için mahkemeye şikâyetle bulunduklarını dair 1787 yılına ait hüküm.

S.18-H.50

El-Hac Mehmet ve kardeşlerinin İznikmind'den hendek kazâsına giderken eşya saldırısına uğradıkları kardeşlerinden birinin öldüğü diğerinin mallarının yağmalandığı gerekçesiyle mahkemeye şikâyetle bulunmuş mahkeme soruşturma sonucunda eşyaları yakalamış çalınan malların kendisine ait olduğunu tespit etmiş ancak mahkeme bu kişilerin ölen kişilerin kardeşi olduğunu kanıtlaması gerektiğini öne sürerek taleplerini geçersiz saymış padişah bu itirazların hukuka ve vicdana aykırı olduğunu belirterek gasp edilen malların El-Hac Mehmet'e teslim edilmesini ve katillerin Şeriata uygun cezalandırılmasını emretmiş ve hukuka aykırı davranan görevlileri uyardığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.18-H.51

Kastamonu'da vakfa ait tarla ve bostanların gelirlerinden alınması gereken vergi konusunda yeniçeriler ve bostan sahipleri arasında anlaşmazlık çıkmış kanûn gereğince vergilerin eşit uygulanması gerektiğinin belirtildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.19-H.52

Muharaş köylüleri mahsûllerinden vergilerini tam olarak Ödemiş olmalarına rağmen Sipahi'nin tekrar talepte bulunmasına karşın mahkemenin köylüyü haklı gördüğüne dair 1787 yılına ait hüküm.

S.19-H.53

Dazkırı kazâsında yaşayan kişiler Karalıoğlu Ahmet tarafından gasp edildiklerini mahkemeye bildirerek şikâyetle bulunduklarına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.19-H.55

Lazkiye kazâsında Bekir Efendi adlı kişi hakkında haksız yere borç ve malına el koyma

mağduriyeti ortaya çıkmıştır kanun doğrultusunda bu müdahalenin kanuna aykırı olduğu belirtilerek kadıdan olayı şeri hükümler çerçevesinde incelemesi istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.20-H.60

Halinik köyünde yaşayan kadın izde Yusuf'un Sarıkadioğlu Ömer efendiye ait tarlalarda sınır ihlali ve zarar verdiği iddiası sonucu mahkeme bu ihlalin engellenmesi hakkında karar verdiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.21-H.61

Serkoca köyünün eski mera alanlarıyla Gedik köyü sakinleri arasında mera kullanımı anlaşmazlığı yaşanmış Serkoca köyün eski eski meralarına izinsiz müdahale edilmesi mahkeme kararıyla yasaklanmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.21-H.62

Burdur'da yaşayan bazı şahıslar yasal olmayan şekilde halktan vergi ve tazminat talebinde bulunmuş ve halkı mağdur etmiş mahkeme kararınca bu talepler yasaklanmış kanûn çerçevesinde hareket edilmesi emredilmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.21-H.63

Osman ve Mustafa isimli kişiler, Boyabat kazâsına bağlı Kovaçayır nahiyesindeki köyde bir arazi ile alakalı hak iddiasında bulunmuşlar mahkemece arazinin eski sahipleri Mehmet ve Ali haklı bulunarak haksız müdahalenin yasaklandığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.21-H.64

Urla kazâsı sakinlerinden giray zade Mehmet Efendi bazı kişilerle anlaşmazlık yaşamış mahkeme mübaşir görevlendirmiş ancak gelen mübaşirlerin ücretlerinin kendisine yüklenmeyeceği hakkında şikâyetle bulunmuş mahkemece haklı bulunarak haksız taleplerin yasaklandığına karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm

S.22-H.65

Balıkesir kasabasında Hacı Mehmet eksik vergi vermeyi teklif etmiş kanûnlar gereğince usulüne uygun vergi alınması gerektiği eksik verginin yasaklandığı kanûna uygun işlem yapılacağına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.22-23-H.66

Ahmet oğlu Abdullah adlı sipahi ait ve kendisinin yönetiminde bulunan tımarlar ve araziler bunlardan alınan vergiler bu arazideki köylülerin durumu ve vâkıf hakkındaki tahkikatın düzeltilmesi için yazılan yazı hakkında mahkemenin usulsüz vergi alımlarının engellenmesine karar verdiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.24-H.67

Çubuk Abad'da seyit Mehmet ve Seyit Halil tarafından vakfedilen karafatma mezarında talak zaviyesine ait vâkıf işleri ve mütevellileri vakfin mahsûl ve rûsûmu üzerinde usulsüz müdahaleler yapıldı ve vakfin haklarının korunması yönünde emir verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.24-H.68

Samanlar Köyü'nde Ali ve Hüseyin adındaki Cebecilerin haksız mal ve para alımları zülüm ve haksızlık yapımları hakkında olayın adil olarak araştırılması ve müdahale edilmesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.24-H.69

Mihaliç kazâsında Sipahi Hüseyin oğlu Hasan'ın tımarında mahsûl ve rûsûmun toplanması müdahaleler nedeniyle halkın üzerinde kalması fakat beraatlara göre mahsûlün alınmasının kanûni olduğunun belirtildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.25-H.70

Saruhan sancağında Seyit Ebu Bekir'in tımarına ait mahsûl ve verginin ve haksız müdahalenin önlenmesi hakkında mahkemenin kanûna uygun hareket edilmesine karar verdiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.25-H.71

Sipahi İbrahim oğlu Halil'in tımarına bağlı köylerin mahsûl ve vergileri ile ilgili kayıtlar müdahaleler ve haksızlıklar yetkili merciler tarafından esas alınarak uygun şekilde davranılması ve haksız müdahalelerin önlenmesi yönünde karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.25-H.72

Bursa'da Mehmet Emin bin El-Hac Ahmet bir ticaret ortaklığı şirket işlemlerine dair işlemleri ölüm ve miras meseleleri nedeniyle kalan borçların nasıl tahsil edilip dağıtılacağına dair kararlar alınarak ölüm nedeniyle kalan payların varislere tahsilinin

kararlaştırıldığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.26-H.73

Kütahya’da v k f buğdaylarının haksızca alınması ve bunun önlenmesi alınan miktarın tam tahsili konusunda hüküm verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.26-H.74

S leymanlu köyü halkının eski su hakkı ile başkalarının haksız müdahalesinin engellenmesi ve haklarının korunmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.26-H.75

Ankara’da çeşitli köy ve mezralara ait tımar ve mahsûl hakkı ihtilafları ve resmi mahsûl ve vergi tahsilatı ile müdahalelerin  nlenmesine dair yazılan 1787 yılına ait hüküm.

S.27-H.76

Boyabat’ta Osman adlı kişinin alacağı nedeniyle kardeşlerine tehdit ve baskı yapması sonucu hukuki yaptırım alacağına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.27-H.77

Karahisarı sahib’de iki köy arasında su kullanımı arazilerde meydana gelen çatışmaların önlenmesi hakların eski haliyle korunmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.27-H.78

Kalacık’da v k f Hamamları’nın mütevellisi olan Seyit Yahya’nın hamamların kira ve zaptının korunmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.27-H.79

Pazar köyü ve çevresinden bir hatunun miras ve tereke paylaşımı ile ilgili hukuki talebi üzerine şer-i hüküm verilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.27-H.80

Giresun’da boğadan Alioğlu İsmail adlı kişinin atasından kalan mülkünde yeni bir yapı inşa etmesi ve karye sakinlerinden hacı Halil’in haksız yere müdahalesinin mahkeme tarafından engellendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.28-H.81

Aydıncık’ta v k f kayıtları ve vergi toplanması özellikle Sultan Bayezid Han’a ait v k f

topraklar ve bunların vergi yükümlülükleri öşürlerin alınması konusundaki kanûni usullere dair 1787 yılına ait hüküm.

S.28-H.82

Bursa'dan El-hac Yusuf'un babası ile daha önce ortaklıkları bulunan ticaret dükkânı ile ilgili yaşanan anlaşmazlık mahkemece engelleniyor ve taraflara Şeyhülislam'ın fetvasına göre hareket edilmesinin kararlaştırıldığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.29-H.83

Talma köyü gelirleri de tımar parkındaki usulsüzlükler tespit edilerek vakfın hakları korunup haksız uygulamaların engellendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.29-H.84

Kastamonu'da İbrahim adlı kişi kanûnlara uygun olarak davranırken Aliya köyü sakinlerinden cücük Mustafa, Hüseyin, Osman haksız yere İbrahim'in parasını gasp etmesi üzerine mahkemece paranın İbrahim'e iade edilmesi ve kanûni yollarla haklarının korunmasının emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.30-H.85

Ferhanlı köyünden Mahmut'a ait mülk ve mahsûlüne izinsiz el koyanların tespit edilip gasp edilen malların sahibine geri iadesinin sağlandığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.30-H.86

Ferhanlı köyünden Ahmet kendisini gasp eden Turuf oğlu Osman'a karşı dava açarak şer'i mahkemede haklı mahkeme kararınca Osman'dan mı paranın geri alınarak Ahmet'e iade edilmesi istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.30-H.87

Ankara'da vâkıf zaviye mütevellileri kendilerine ait köydeki mahsûllerin Karabaşoğlu Seyit Süleyman tarafından zorla alındığını bildirerek dava açmışlar mahkemece haklı görülerek mahsûllerinin geri iadesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.30-H.88

Yığınada köyü halkı Hasan oğlu Hasan ve Oruç oğlu Halil'in voyvoda ve Subaşı eşliğinde köylüleri darp ve gasp ettiğini bildirmiş ve bu kişilerin cezalandırılmasının istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.31-H.89

Kastamonu’da Ahmet, anne ve babasından kalan mirası kardeşi hacı Mehmet’in gasp ettiğini bildirerek şikâyet etmiş mahkemece Ahmet’in haklarının korunmasının istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.31-H.90

Viranşehir’de Zeki oğlu Mehmed, Nasuh Ağanın şiddet uygulayarak olduğunu öldürdüğünü ve Hacıoğlu Alemdar Ali aracılığıyla 100 kuruşu zorla aldığını belirtmiş mahkeme şer’i hukukun gereklerinin yerine getirilmesini istediğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.31-H.91

Sapanca’da El-Hac İbrahim evini kiraya verdiği Seyyid Mehmed’den kira süresi sonunda ödeme alamadığını çeşitli bahanelerle parayı vermediği gerekçesiyle hakını almak için mahkemeye başvurmuş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.31-H.92

Kırviran’da Hüseyin arsa ve mahsûl sattığı Hacı Süleyman’dan alacağını, Süleyman’ın vefatından sonra eşi ve çocuklarından talep etmiş ancak bunlar ödemeyi reddetmiş olduğu için mahkemeden alacaklarının tahsili için şikâyetinde bulunduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.31-H.93

Kurşunlu köyü halkı vergi borçlarını ödediklerini ancak başka köy halkının kendi Türk topraklarındaki taşınmazlar üzerinden vergi vermediğini belirtmiş bu kişilerin de vergi vermesi gerektiğini belirterek şikâyetinde bulunduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.32-H.94

Ankara’da cami imamı Abdurrahman kendisinden usulsüz şekilde vergi istenmesini şikâyet etmiş mahkeme tarafından devletin izni olmadan imamların böyle bir yükümlülüğe sokulamayacağının belirtildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.32-H.95

Seyyid İbrahim Sandıklı ‘dan Mehmed Said’in toplam 500 kuruş borçlu olduğunu belirtmiş ve ödeme yapılmadığını şikâyet ederek mahkemece haklı bulunmuş borcun tahsili için Kütahya’ya getirilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.32-H.96

Taht'ta sipahiler Ömer ve Bed Mustafa üç yıldır ekilmeyen araziler için tapu talebinde bulunmuş ancak önceki tasarrufçular bu talebe haksız şekilde engel olmuş ve mahkeme arazilerin yeni tapu sahiplerine verilerek ziraate açılmasına karar verdiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.32-H.97

Bolu'da

Ömer ve Osman babalarının vefatından sonra kalan bağ ve bahçe ve arazilerin Karaman oğlu Mehmed ve diğer kişiler tarafından gasp edildiğini mahkemeye şikâyet etmişler mahkemece haklı bulunarak haklarının geri verilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.33-H.98

Bursa'da Safiye Aişe ölen kocasının mallarının vasiyetle oğlu Seyyid İbrahim'e kaldığını ancak kocasının amcasının oğlu Hacı Abdi'nin bu malları gasp ettiğini mahkemeye şikâyet etmiş ve mahkeme malların iadesini emrettiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.33-H.99

Ayvalık'tan Hristiyan Krista'nın mirası meşru mirasçıları yerine başkaları tarafından gasp edilmiş olduğunu mahkemeye şikâyet ederek mahkemece malların hak sahiplerine geri iade edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.33-H.100

Bursa'da Hacı Süleyman, Karanfiloğlu Paşa'dan değirmen satın almış ve uzun yıllardır kullanmakta iken paşanın mirasçıları mülke haksız şekilde müdahale etmiş olduğunu mahkemeye şikâyet etmesi üzerine mahkeme bu müdahalenin hukuka aykırı olduğunu belirterek engellenmesini istediğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.33-H.101

Sındır'da Hatice Hatun, eşi Mehmet Paşa'nın kendisine sattığı çiftlik ve arazilere Türkani aşiretinden Mahmud'un haksız yere bana da satıldı diyerek el koyduğunu belirterek mahkemeye şikâyet etmiş mahkemece Hatice hatun haklı görülerek arazilerin kendisine iadesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.34-H.102

Taraklı borlu kazâsında Seyyid El-Hac kendisine yönelik hiçbir haklı sebep olmaksızın

Murad Çavuşoğlu Seyyid İbrahim tarafından taciz edildiğini ve parasını zorla gasp edildiğini mahkemeye şikâyet etmiş ve mahkemece parasının iade edilmesi haksız davranışların durdurulmasına karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.34-H.103

Bedrus adlı gayrimüslim amca oğlu Manu'nun ve onun ailesinin kendisine ait mirası gizleyerek 20 kişiyle beraber malını sakladıklarını belirtmiş haklarını aramaya çalıştığında ise karşı çıkılmış mahkemeye şikâyetle bulun bulunduktan sonra mahkemece haklı bulunarak malların ortaya çıkarılması ve hakının teslim edilmesini istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.34-35-H.104

Zaferanborlu kazâsında Aişe Hatun babasından kalan mirası almak isterken amcasının hissesini gasp ettiğini ve onun vefatından sonra da oğlu Feyzullah'ın bu gaspı sürdürdüğünü mahkemeye şikâyet ederek mahkemece kendisine tapu hakkı tanındığı ve malların iade edilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.35-H.105

Kumla Köyü'nde Mirali uzun yıllar ailesinin kullandığı çayırılar başka biri tarafından tohum verdim bahanesiyle el konulduğunu belirterek mahkemeye şikâyetle bulunmuş mahkemece haklı görülerek haksız müdahale yapamayacağının ifade edildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.35-H.106

Karesi'de Seyyid Yakub Ahmed'in mutasarrıf olduğu tımar gelirleri hukuksuz şekilde gasp edilmiştir ayrıca çeşitli reaya sayıları vergiler ve tahsis edilen paylarda karmaşa olduğuna dair mahkeme şikâyetle bulunmuş mahkemece kayıtların incelenmesi ve Kütahya müteselliminin bu konuyla ilgilenerek adaleti sağlamanın emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.36-H.107

Ayandon ve Derekafi nahiyelerinde bulunan Arslanlu ve Habak köylerinde zeamet sahibi Mehmed Said ve Mustafa Haşim mahsûl ve rûsûmatın tahsilini sağlarken bazı kişiler borçlarını ödemediğinden dolayı zeamet sahibi kişiler Subaşıları aracılığıyla tahsilat yapmayı talep ettiklerine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.36-H.108

Çubuklar ve diğer köylerden alınacak rûsûmatla ilgili zeamet sahibi El-hac Hüseyin, tahsil hakkı olan gelirleri almak isterken bazı köylülerin ödemekte direnmeleri nedeniyle mahkeme şikâyetinde bulunmuş mahkeme kararına göre tahsilata müdahalenin kabul edilemeyeceğinin belirtildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.36-H.109

Yabanabad'da vâkıf temsilcisi Mustafa Hanife burada tasarruf hakkı varken Sarıçavuş El-hac Ali'nin askeri bir kişiye Berat aldırarak vâkıf statüsünü geçersiz kılma girişimi üzerine mahkemeye şikâyetinde bulunmuş mahkeme kararınca zaviyedarlığın Mustafa halifeye ait olduğu ve başka kimseye verilemeyeceği vakfın haklarına saygı gösterilmesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.37-H.110

İzmir nahiyesinde hafız Mehmet Emin Zade gelirlerini tahsil etmek isterken Mustafa dizdar tarafından müdahaleye uğramış bunun üzerine mahkemeye şikâyetinde bulunduğu mahkemece haklı görülerek rûsûmatın Hafız Mehmed Emin Zade'ye ait olduğunun ifade edildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.38-H.111

Kapıcıbaşı Ahmed Kozbalıkçı Paşa'nın zeametinin başkalarının müdahalesi olması üzerine mahkemeye şikâyetinde bulunması üzerine mahkemece Subaşı'nın mahsûl ve resimleri tahsil etmesi başkalarının müdahalesinin olmaması kararı verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.37-H.112

Kangırı sancağında ölen Ali Paşa'nın Kethüdası Mustafa'nın kızının babasından kalan çiftlik gelirlerini talep etmesi üzerine mahkemeye başvurması ve mahkemece fuzûlî el koymaların önlenmesi kararının alındığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.38-H.113

Burdur sakinlerinden annelerinden miras kalan kişilerin değirmenlerin Gedişoğlu Mahmud Beg tarafından gasben işletilmesi hakkında şikâyetinde bulunmaları üzerine mahkemece değirmenler ve kira gelirlerinin mirasçılara iade edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.38-H.114

Elmalı'da Hacı Veli'nin borcunu ödememesi ve buna rağmen 200 kuruş gasp etmesi üzerine mahkemeye edilen şikâyet sonucu toplam borcun tahsil edilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.38-H.115

Selime adlı kadının eşi İbrahim tarafından gasp edilen eşyasının geri alınması için mahkemeye başvurması sonucu mahkemenin merkezden gönderilen çavuşla İstanbul'a sevk kararı verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.38-39-H.116

İzmir'de Aydın muhassılı Mir Hüseyin'in Fransız ortağına gönderdiği paranın iadesi için mahkemeye şikâyetle bulunması sonucu mahkeme ortağın iflası nedeniyle para iade edilememiş ancak Fransa Konsolosluğu ve Şeri makamlar yardımıyla tahsilinin yapılması kararlaştırılmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.39-H.117

Bolu'da Ahmed'in Hüseyin tarafından parası zorla gasp edilmiş bunun üzerine mahkemeye başvurmuş ve mahkeme kararınca paranın tahsil edilmesi ve Hüseyin'in zorbalığının yasaklanması kararının alındığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.39-H.118

Kızılhisar köyünde yaşayan Hacı Mahmud oğlu Salih köy halkına karşı 40.000 kuruşluk maddi zarar, nüfusunu öldürülmesi, malların gasp edilmesi, çeşitli zulümler ve saldırılar yapmakla suçlanmış ve ihbar İstanbul'a getirilmesi için emir verilmiş onunla beraber Salih adında başka bir devlet memuru görevlendirilmiştir. Memur Salih hakkın yerine getirilmesi ile görevlendirilerek devletin adaletin ve haklarının çiğnenmesine izin verilmeyeceğinin vurgulandığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.38-H.119

Mustafa adında bir şahıs hamaklı halkından beraat almak için 912 kuruş borç almış ancak geri ödememesi üzerine şikâyetle bulunulmuş mahkemece Mevla tamamının tahsil edilmesi kararı verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.39-H.120

Hüseyin Reis, Hafız İlyas'tan bir mülk satın almış fakat İlyas'ın kız kardeşi bu yerlerin

kendisine ait olduğunu iddia ederek duruma müdahale etmiş bunun üzerine olay mahkemeye iletilmiştir mahkemece mülkiyetin kanûn üzerinde Hüseyin'e ait olduğu tespit edilmiş kadının müdahalesinin engellenmesi kararı alınmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.40-H.121

Bursa'da yaşayan El-hac Süleyman bir değirmeni vakfı ancak oğlu paşa efendi bu vakfı bozdurup değirmeni mülk olarak satmış fakat torunları vâkıf olduğunu iddia ederek müdahale etmesi üzerine konu mahkemeye iletilmiş mahkeme kararınca vâkıf bozulmuş satın alan kişinin hakkı sabit torunlarının müdahalesinin kanûna aykırı bulunduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.40-H.122

İzmir'de Seyyid Ahmed vâkıf ürünlerinden meşhur talep etmekte ancak bazı kişiler bu vergiyi ödemek istemediği için durum mahkemeye iletilmiş alınan karara göre bu mallardan vakfa öşür verilmesi kanûnidir diyerek karar alınmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.40-H.123

Ahmedler köyündeki cami imamı görevini yerine getirmesine rağmen bazı kişiler tarafından haksız yere vergi ve müdahaleye maruz kaldığı için mahkemeye şikâyetle bulunmuş mahkeme kararınca imamların vergi ve angaryadan muaf olduğunun bildirildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.40-H.124

Malla Hüseyin toprağından öşür yerine vergi ödemiştir ancak sipahi öşür talep etmesi üzerine olay mahkemeye taşınmış mahkeme kararınca sipahinin öşür talebinin kanûna aykırı olduğunun belirtildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.41.H.125

Karahisar-ı Sahib sancağındaki bazı tımarların kime ait olduğu konusunda karışıklık yaşanması ve birçok kişinin bu tımarlarda hak sahibi olduğu iddiası üzerine olay mahkemeye taşınmış mahkeme kararınca tevcih ve beraat kayıtlarının kontrol edilmesi şahitlerle beraber kimin haklı olduğunun tespit edileceğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.41-H-126

Hacı Hasan adında kişi hiçbir borcu olmamasına rağmen Karnı Kara Ali tarafından zorla gasp edilmiş bunun üzerine mahkemeye şikâyetle bulunarak mahkeme kararınca gasp edilen parasını geri alacak olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.41-H.127

Kangırı’da Osman, Mustafa’dan bir kısım emlâk ve araziyi satın almış ancak sonradan Mustafa bu yerlerin yarısını gasp ederek satmadım demiş bunun üzerine mahkemece satın aldığı yerin zabt ve tasarrufunun devamına karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.41-H.128

Aişe hatun babasından kalan arazi bağ ve bahçelere sahip olmasına rağmen bazı köylü ve akrabaları buraları gasp ederek haksız yere satmıştır. Bunun üzerine olay mahkemeye taşınmış mahkeme kararınca miras hakkının korunmasına el konulan yerlerin kendisine iade edilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.42-H.129

Adranos nahiyesinde Kızılçukur ve Hereke köylerine bağlı zeamet sahibi kişiler buralarda yetiştirilen tütünlerden öşür ve serbestlik resmi toplamak istemeleri üzerine yerel ayan ve derebeyleri haksız yere buraya müdahale etmişler bunun üzerine olay mahkemeye taşınmış ve mahkeme kararınca öşür ve resimlerin zeamet sahiplerinin toplamalarına karar vermiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.42-H.130

Kastamonu’da Hasan beşe hiçbir borcu ve suç kaydı olmamasına rağmen Emir Mehmed’in oğlu Ahmed tarafından gasp edilmiş bunun üzerine mahkemeye şikâyetle bulunmuş mahkeme kararınca parasının geri iade edilmesine ve adaletin sağlanmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.42-H.131

Birgi’de yaşayan Süleyman, vergilerin düzenlemesi rağmen halk ve yerel görevliler kendisinden kanuni olmayan şekilde ilave vergi dayatmak istemiş bunun üzerine mahkemeye şikâyetle bulunmuş ve mahkeme kararınca bu taleplerin kanuna aykırı olduğunun belirtildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.42-H.132

Ankara’da Mustafa Emin’e karşı biri mirasa dair hak iddiasında bulunmuş ancak bu dava

15 yıl geçmiş olması nedeniyle zaman aşımına uğramış olduğundan mahkeme kararınca geç kalınmış miras iddiası reddedilecek ve tekrar hak iddiasında bulunamayacak olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.43-H.133

Devlet görevlisi İsmail'in zeamet arazisinden elde ettiği tahılları satmasına Tiryakioğlu Ömer, Gönek Hacı Ali ve arkadaşları haksız yere engel olmuş ve satılan tahıllardan elde edilen parayı gasp etmek istemeleri üzere olay mahkemeye intikal etmiş mahkeme kararınca müdahale eden şahısların kanûna aykırı davranışlarının engellenmesi zeamet sahibinin haklarının korunmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.43-H.134

Hasan ve İbrahim adındaki iki kişi Halil ve Salih adında kişiler tarafından haksız yere aspa uğramış olay mahkemeye mahkeme kararınca gasp edilen paraların iade edilmesi kararı alınmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.43-H.135

Otakçı köyü sakinleri belli bir yayla yerine hayvanlarını otlatmak için kullanıp vergilerini ödüyorlar iken bazı kişiler bu yaylada bizim de hakkımız var diyerek burayı gasp etmek istemiş bunun üzerine olay mahkemeye intikal etmiş ve mahkeme kararınca yaylanın Otakçı köylülerine ait olduğu kabul edilmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.43-H.136

Kızıl viran köyünden Salih ile kız kardeşi Hafza'nın babalarına ait arazi ve emlak onlar küçüklerken Alucalı köyünden Ali tarafından işgal edilmiş bu kişiler öldükten sonra çocukları araziye zapt etmiş ve Salih babasından kendisine düşen miras payını istediği halde Halil'in çocukları haksız yere engel olduğu için durum mahkemeye intikal etmiş mahkeme kararınca Salih'in miras hakkının korunması kararı alındığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.44-H.137

Afşar Adası'na bağlı Çankıra oğlu Mustafa, Yolviran köyünde başkalarına ait arazide haksız kazânc elde etmekte ve vergi yükümlülüğü olmasına rağmen vergi talep edilmektedir bu durum mahkeme intikal etmiş mahkeme kararınca haksız taleplerin reddedilmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.44-H.138

Sakinleri topraklarından pay alarak vergi ödemek zorundayken bazı kişilerin bu vergiden kaçmak istemeleri hakkında mahkemeye şikâyetle bulunulmuş mahkeme kararınca herkesin hissesi kadar vergi ödemesi kararlaştırılmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.44-H.139

Ali Odabaş ve kardeşi Mehmed'in payına düşen arazi ve Değirmene haksız müdahale edilmesi, değirmenin başkası tarafından işgal edilmesi ve çalışılması hale gelmesi üzerine mahkeme kararınca bu müdahalelerin yasaklanmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.44-H.140

Sarraf Yovan'ın babası Vasil'i Borç ve alacaklar yüzünden mirası intikal etmiş ancak mirasçılarının hakkı tam olarak alınmamış ve bazı kişiler haksız yere mirası engellemiş olduğu için olay mahkeme intikal etmiş mahkemece mirasçılara ait tüm hakların eksiksiz tahsil edilip teslim edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.45-H.141

Markom isimli gayrimüslim, Cedid köyünde üç parça bağ ve bahçeye mutasarrıf olduğu ancak başkalarının buna müdahil olmaya çalıştığı ve mahkeme kararınca bunun engel olunacağına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.45-H.142

Bazar köyündeki Ali ve Mehmed isimli şahısların koru ve ormanlık alanları korudukları bazı kişilerce bu koruların ateşe verildiği ve maddi zarar olduğu mahkemeye iletilmiş ve dava çözülmeyince yeniden padişah fermanı ile şer'i yargı yolu açılmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.45-H.143

Hamza Bali'nin vefatı üzerine mirasla ilgili Ali isimli mirasçı ile anlaşmazlık yaşanmış padişah emriyle dava açılarak mülkiyet hakkının tespiti için karar alındığına dair 1787 yılına ait hüküm

S.46-H.144

Gödes köyünde Anatos adlı gayrimüslimin 25 seneden berü tasarruf ettiği mülkün başkasına ait olduğu iddiası üzerine mahkeme kararınca mülkünü usulsüz işgalden alınarak sahibine verilmesi için emir çıkarıldığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.46-H.145

Eskide köyünden Ömeroğlu Bekir, Emir Ahmed oğlu Ali'den satın aldığı mülkün satış bedelinin usulsüz olduğu ve para iadesi kararı verildiği, kararın icrâsı için padişah fermanı istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.46-H.146

Molla Mehmet babasına ait Karacasu nahiyesindeki cami mahallesinde bulunan arsa ve bina üzerinde mutasarrıf olduğunu belgeleyerek bu mülkü hibe etmiş Hacı Mehmed oğlu Hacı Ali'yi de bu işte ayan olarak çağırılmış ancak Şeyhülislam fetvası ile haksız yere el konulan bu mülkün gerçek sahibine iadesi hakkında karar alınmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.47-H.147

Öyük ve Akçabigar köylerine ait vâkıf arazileri ve çiftliklerle ilgili Mehmet Said adlı kişinin haksız müdahalede bulunduğu vâkıf gelir ve arazilerinin işgal edildiği belirtilmiş ve mahkeme kararına göre vakfın Hakkı'nın korunmasına ve haksız müdahalenin önlenmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.47-48-H.148

Mehmet Sadık ve Mahmud ile Ömer velet Salih isimli kişiler Bolu Mudurnu ve çevresinde zeamet sahibi olarak kayıtlı bu şahıslar ve ortakları bu gelirlerin yasal sahipleri olarak defterde kayıtlıdır bazı yabancıların bu topraklar ve gelirler üzerinde haksız talepte bulunduğu ve kanûnsuzluk yaptığı tespit edilmiş ve bu nedenle mahkemece hak sahiplerinin haklarının korunması kararı alındığına dair 1787 yılına ait hüküm

S.48-49-H.149

Karahisar-ı Sahib'de fesatlık çıkaran ve halkı rahatsız eden Esad Efendi ve kardeşi Said Efendi hakkında yasal kararlar alınmış ve bu kişilerin cezalandırılmaları için uyarılmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.49-H.150

Gerede kazâsında yaşayan Murad, Şehri oğlu Mehmed'e haksız yere zarar vermiş ve mahkeme bu durumu tespit ederek Mehmed'in hakkının iadesine hükmettiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.49-H.151

Kastamonu’da Hacı Osman ile kızları Hatice ve Aişe, Hacı Mehmed’in ölümünden sonra onun Kastamonu ve Göl Adası’ndaki mal varlıklarından miras hakkı elde etmişlerdir ancak bu miras teslim edilemeden başkası tarafından gasp edilmiş ve zarara uğramıştır aile bu duruma karşı dava açmış ve Şeriat Mahkemesi’nde haklarını talep etmişlerdir mahkemece adaletin sağlanması için emir gönderildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.50-H.152

Beypazarı voyvodasının yen şerife asker çocuklarını usulsüz tutuklayarak kötü muamelede bulunması ve bu tür keyfi uygulamaların yasalara aykırı olduğu gerekçesiyle kadı ve Serdarların kanûna uygun hareket etmeleri ve Şeriata uymaları gerektiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.50-51-H.153

Kocaeli Sancağında tımar sahibi Hüseyin bin Mehmed bazı köy ve mezarın gelirlerinin kendisine ait olduğunu belirterek almak istemiş ancak bu arazilerin bazıları vâkıf olarak gösterildiğinde vâkıf mütevellisi El-Hac Mehmed ile arasında anlaşmazlık çıkmış defter kayıtları incelendiğinde iki tarafın da hakları olduğu görüldüğünden karışıklığın giderilmesi istenmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.51-H.154

Kaş kasabasında görevli cami hatibi Mustafa’ya yapılan kanûnsuz vergi ve baskılar sonucu olay mahkemeye taşınmış mahkeme kararınca imam ve hatiplerin böyle yükümlülüklerden muaf oldukları böyle taleplerde bulunulmaması gerektiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.51-H.155

Hacı Osman Kastamonu’daki bir handa bulunan hissesini Mehmed’e satmış fakat satıştan sonra Mehmed açık zarar iddiasıyla tekrar hak talep etmesi üzerine olay kadıya intikal etmiş alınan karara göre Mehmed’in iddiasının geçersiz görüldüğü ve zorla aldığı paranın geri iade edilmesinin kararlaştırıldığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.51-H.156

Vefat eden Hacı Abdi’nin Bursa’daki evinden Naime hatuna miras hakkı düşmüş ancak başka kişiler bu duruma müdahale etmiş olduğundan durum Kadı’ya intikal etmiş ve kadı miras hissesinin verilmesine ve üçüncü şahısların müdahalesinin engel olunmasına karar verdiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.51-H.157

Mendek’de Mehmed ve kardeşi Ali ortak emlâk ve arazi üzerinde hak sahibi iken Ali hissesini aşması üzerine Mehmet’in şikâyeti haklı bulunarak Ali’nin gasp ettiğı yerleri Mehmet’e iade etmesi gerektiğine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.52-53-H.158

Zeamet sahibi Ahmed Tevfik köylüler ve bostan sahipleri arasında yaşanan anlaşmazlıkta bazı köylüler maktu verdiklerini öşür veremeyeceklerini iddia etmeleri üzerine mahkeme kararınca köylülerin maktu’ iddiası kanûn dışı bulunmuş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.53-H.159

Hacı Ali’ye borç veya kefaleti olmadan zorla 1730 akçe borç çıkarılması üzerine mahkeme hacı Ali’nin suçsuz olduğu bu tür zorlamaları yasak olduğuna karar verdiğine dair 1787 yılına ait hüküm

S.53-H.160

Gayrimüslimin annesi Andi’nin ölümünden sonra Bergos’taki tapulu arazileri kendisine geçmiş olmasına rağmen başka bir Müslüman sahte beyanda bulunarak tapuyu almış durum mahkemeye intikal etmiş ve mahkeme kararınca durumun düzeltilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.54-H.161

Safer karyesi sakinlerinden Molla Mahmud hakkında hiçbir borç veya kefaleti yokken, hacı Hüseyin tarafından 190 kuruş gasp edilmiş durum mahkemeye işgal edince paranın iadesinin istenmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.54-H. 162

Halil adlı kişi hiçbir borcu ya da kefaleti yokken Efrak, Mustafa ve Bekir tarafından gasp edilmiş mahkemeye intikal etmiş ve mahkemece paranın iadesi ve suçluların cezalandırılması istenmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.54-H.163

Mustafa, Ali, İbrahim ve diğerleri 14 yıl beraber ziraat etmiş fakat Molla, Mehmed gibi başkaları gelerek arazilerin üzerinde hak iddiasında bulunarak toprakları işgal etmiş bunun üzerine olay mahkemeye intikal etmiş karara göre müdahalede bulunanların

uzaklaştırılmasının emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.55-H.164

Avraz köyünde yaşayan İsmail hiçbir suç veya borcu yokken Ali ve Salih isimli kişiler tarafından gasp edilmiş mahkemece parasının iade edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.55-H.165

Karahisar-ı Sahib kazâsı sakinlerinden Abdurrahman uzun zamandır komşusu Ahmet'in arsasından geçtiği halde Ahmed bu geçişe artık razı olmadığı için durum mahkeme intikal etmiş ve mahkeme kararınca Abdurrahman'ın geçişine engel olunmamasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.55-H.166

Hasgünü köyünde yaşayan molla Halil babası Mustafa'nın Göyenli Hasan ve yakınları tarafından kesici alet ile yaralanıp öldüğünü bildirmiş ve İslam 'dan alınan fetvaya göre cinayetin şer an görülmesi ve faizlerin cezalandırılmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.55-H.167

Göne Diranid köyünde yaşayan Yusuf Alemdar İşbir borcu veya suçu yokken Murad ve Mustafa tarafından örfi kuvvetlerle beraber gasp edilip rencide edildiği şikayetinde bulunması üzerine gasp tespit edilip hakkın yerini bulması için emir istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

[S.55-H.168

Müteferrika Süleyman Melen köyünde zeamet hakkına sahip olmasına rağmen Padrokozzâde isimli kişi buraları gasp ederek beş yıldır mahsûl ve vergileri zorla tahsil etmiş olduğundan mahkeme kararınca gaspın durdurulması ve gelirlerin iadesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.55-H.169

İzmirli tütün tüccarı Hacı İsmail, Alaşehirli Abdul Emir'den alacaklı olup talep etmesine rağmen borcu ödenmemiş olduğundan şikâyet üzerine borcun tahsili için hüküm verilmesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.56-H. 170

Çubuk nahiyesinde yaşayan tımar sahibi Bekir'in çocuksuz ölmesi üzerine tımarının

başkalarına tercihi gündeme gelmiş fakat sahte beyan, yanlış tarih bildirimi, gerçeğe aykırı ihalar yapılması sebebiyle tımarın gerçek mirasçısı olan diğer Ahmed adlı kişiye verilmesi ve önceki yanlış tevcihlerin düzeltilmesinin istenmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.56-H. 171

Şuhud, Barçınlu ve Şehr-i Abad nahiyelerinde bazı köylerden toplanacak vergi gelirleri Mir liva Cafer Paşa'ya verilmiştir başkalarının müdahale etmemeleri gerektiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.57-H.172

Seyyid Ahmed ve Salih'in vasisi Şeyh Tabi'b baba ailesine ait bir evin vâkıf malı olduğunu sadece nesilden nesile bırakıldığını belirtmesine rağmen Şerife Hatice ve oğlu Seyyid Ahmed bu vâkıf mallarına hukuka aykırı müdahale etmiş davaları kaybetseler de bu müdahalelere devam etmiş olduklarından vâkıf şartlarına aykırı müdahalenin engellenmesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.57-H.173

Hacı Mehmed'in vefatı sonrası eşi Aişe'ye düşen emlâk hakkı onun da vefatından sonra kızları Hadice ve Aişe'ye kalmıştır ancak Ayşe'nin erkek kardeşi Mehmed mirastan kalan malları gasp ederek haksızca satmıştır. Bu haksızlığın önlenmesi ve hak sahiplerine hisselerinin verilmesi için emir istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.57-H.174

Çevik viran Köylüleri, köy yakınındaki ormanlardan eskiden berü herkesin kereste kesmelerine rağmen hoca Hasan köyünden bazı kişilerin bu ormanı sadece kendilerinin kullanabileceğini iddia ettikleri hakkında şikâyetle bulunmuşlar ve Şeyhülislam'ın fetvasına göre eski usulün korunmasının istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.58-H.175

Halil ve Abdullah üzerlerine herhangi bir hak ve borç olmadığı halde, eşraftan Hacı Kerimoğlu Mehmed'in zorla 200 kuruşlarını gasp ettiğini Abdullah'ı da şiddet uygulayarak yaraladığını bildirerek Şeyhülislam'dan alınan fetva ile hukuki yolla telafi edilmesini talep ettiklerine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.58-H.176

Beğdili köyünden Ali babasından kalan meyve ağaçlı mülk arazisini uzun süredir ziraat Edip vergilerini vererek kullanırken, amcası Ahmet bu arazilerin kendisine ait olduğuna iddia ederek zapt etmeye çalışmıştır. Fakat aradan geçen uzun zaman dolayısıyla Ahmet'in davası zamanaşımına uğramış ve fetvalar da Ali'nin lehine olduğundan Ahmet'in müdahale etmemesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.58-H.177

Yabanabad ve Karacahasan köylerindeki tımarlar boşalan görevler nedeniyle yeni kişilere verilmiş fakat Mehmed adlı kişi başkasının tımarına el koymuş gerçek mülâzım Ahmet'in hakkını gasp etmiştir. Şeyhülislam'dan doğruluğu kanıtlanmış durumun hukuka aykırı tevcihin iptali talep edildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.59-H.178

Hatice isimli kadının vefatından sonra mirası yasal olarak Nefise ve Saide adlı mirasçılara kalmış fakat Saide bu mirasla yetinemeyip eşinin yardımıyla haksız şekilde tüm terekeye el koymuş, ziynet, cariye, ev eşyaları ve taşınmazları keyfi olarak almış olması sebebiyle bu gaspın hukuki yollarla görülmesi ve hak sahiplerine iadesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.59-H.179

Kukar köyü topraklarında vâkıf bağı olan bir kişi tasarruf hakkı olmasına rağmen Haşıroğlu Abdül Mümin ve oğlu Hasan haksız müdahalede bulunmuş bu müdahale edenlerin malları iade etmeleri ve tasarrufun eski haline döndürülmesinin talep edildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.59-H.180

Dabran köyünden Hasan Beşe resmen görevle çalışmasına rağmen Yenice köyünden Hasan ve Ramiz kamu hizmeti karşılığı ücretinin ödenmemesi aksine çeşitli bahanelerle ödemekten kaçınması sebebiyle hak sahibine ücretinin ödenmesi gerektiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.59-H.181

Oyuk köyünden Ömer adlı kişi hakkında herhangi bir borç ya da kefaleti yokken aynı köyden Hüsamoğlu Mahmud ehl-i örf desteğiyle Ömer'den 100 kuruştan fazla parayı gasp etmiş bu durum haksız bulunarak gasp edilen paranın iadesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.59-H.182

Hovaş köyünden Seyyid Hüseyin, köylüsü Kınalıoğlu Mehmed oğlu Resul için eğer devlet memurları senden para alırsa ben kefilim diyerek teminat vermiş fakat yaklaşık on yıldır ehli örf bu kişiden 200 kuruşu zorla almışlar ve bu durum zülüm oluşturmuş kefil olanlar da artık bu paradan sorumlu tutulmaktadır bununla alakalı Şeyhülislam'dan fetva alınmış paranın tahsil edilmesi istenmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.60-H.183

Karahisar'da bulunan Cami-i Kebir ve Hevacebey cami adlı iki farklı vakfa ait gelir ve taşınmazlar karıştırılmış, Hevacebey cami hatibi Ömer, Osman Lala köyünden elde edilen gelirlerin kendisine ait olduğunu iddia etmiş ancak yapılan incelemelerle bu yerlerin Cami-i Kebir Vakfı'na ait olduğu, Hevacebey cami ile ilgisi bulunmadığı kayıtlardan kesinleşmiştir bu nedenle de Ömer'in vakfa ait gelirlere müdahalesi engellenmiş Cami-i Kebir mütevellisine bu gelirlerin zimmetine geçmesi emredilmiş ve vâkıf ürünleri, rüsûm ve öşürleri vâkıf kaydı doğrultusunda toplanılmasına karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.60-61-62-H.184

Süleyman adlı zeamet sahibi Güzel Hisar nahiyesindeki Başılıca ve Hilallu köylerinden kendilerine düşen vergileri toplamak istemiş ancak bu köyler birçok zeamet ve tımar sahibi arasında ortak tasarruf altındadır. Süleyman dışındaki diğer sahipler hisselerine düşen vergileri tahsil etmekte, bazıları ise Süleyman'ın hakkına müdahale ederek ve fazladan alım yaparak gasp etmektedir. Süleyman'ın padişah beraatıyla haklarını geri alınmasına karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.62-H.185

Yenişehir Aydın'da Ferhadlu kazâsında Hacı Ali Mahallesi'nde El-Hac Ali tarafından yaptırılan mescidin imamı olan Hasan'ın yerine kardeşi Ali hileyle ve Hasan hayattayken beraat alarak göreve atanmıştır. Bu usulsüz atama konusunda şikayetçi olunmuş kadiya adaletli karar verilmesi emredilmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.62-H.186

Zeytunlu köyünden Seyyid Mustafa, amcası Mehmed Efendi vefat ettikten sonra onun mirası kendisi ve iki kızı Fatma ve Halime'ye kalmıştır. Ancak Fatma'nın kocası Ali bu mirası zorla almış ve Fatma'nın kocasının vefatından sonra Mustafa, hakkını geri almak

istemektedir. Kadı davanın inceleyip mirasın geri verilmesini sağlamakla görevlendirildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.62-H.187

Hasan'ın üzerinde borç veya suç kefaleti olmadığı halde Bekir adında başka biri tarafından 300 kuruş borçla itham edilmesi ve bu iftira sonucunda zarar gördüğünü belirterek borç isnâdının iptali ve kendisine yapılan haksızlığın giderilmesini talep ettiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.62-H.188

Boyabat'da imam Ömer, haksız ithamlarla suçlanmış birlikte hareket ederek eşyalarını gasp etmiş. Ömer bu saldırıya dair şikâyetle bulunmuş, kadıdan gasp edilen malların iadesi ve suçluların cezalandırılmasını istediğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.63-H.189

Sürmene'de Hüseyin bin Ömer atalardan kalma tarlaları ve meyve koruluğu ekip biçerek vergi öderken, Osman, Ebu Bekir ve bazı köylüler izinsiz bu topraklara girerek ağaç kesmişlerdir. Bunun üzerine Hüseyin'in şikâyetine bakılarak arazilerin ona ait olduğuna karar verilmiş ve Adı geçen kişiler müdahalelerinin yasaya aykırı olduğu belirtilerek engellemelerinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.63-H.190

Seyyid Hamid ve oğulları Sahih Seyyidler olduklarını gösteren belgelerle İstanbul'dan beraat almışlar ve Mergin tabi' tutularak ve zorla sorumluluklar yüklenmiştir bu durumun kanûna aykırı olduğunu belirterek müdahalenin kaldırılmasını talep etmişler bunun üzerine kadılara, Seyyidlerin muafiyet hakına saygı gösterilmesi ve yasa dışı müdahalede bulunulmamasının emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.63-64-65-H.191

Sancak ve nahiyelerdeki tımar ve zeamet gelirlerinin mutasarrıflar ve tımarlı sipahiler tarafından nasıl yönetildiğini, kayıtların defter-i hakani ile karşılaştırılması sonucu ortaya çıkan farkları, haksız mültezim müdahalelerini ve bu hususların devlet tarafından nasıl düzenlenip emredildiğini gösteren 1787 yılına ait hüküm.

S.65-H.192

Hasna'nın, eşi Hac Mehmed Ağanın vefatı sonrası mirasının çocuklarına dağıtıldığını

fakat Ayasluğ kadısının haksız şekilde tekrar miras tahrîri ve kısmet resmi talep ettiği ve bu nedenle Ayasluğ kadısının bu yetkisiz müdahalesi durdurularak hukuki yolla çözülmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.65-H.193

Ümmü Gülsüm'ün vefat eden oğlu Süleyman'dan kalan malların miras yolunda akrabası Mehmed'e geçtiğini ancak Mehmed'in kendi hissesine razı olmayarak fazlasının kastettiği bu nedenle Şeyhülislam 'dan alınan fetva doğrultusunda hukuki yolla mirasın adaletli şekilde Mehmet'ten alınarak sahibine verilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.65-H.194

Hasan adlı kişi, kimseye borcu olmayacağına fakat köyden bazı kişiler örfi hukuk yoluyla kendisinden zorla para aldığı için şikâyetle bulunmuş. Fetvaya göre bu kişilerin gasben aldığı paraların Hasan'a iade edilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.66-H.195

Sakar köyü sakinleri sahip oldukları arazileri her yıl ziraat, öşür ödeyerek kullandıklarını, yakın çevrelerindeki İlyas ve Kılıçköy köyleri sakinlerinden haksız yere bu tarlalara müdahale ettikleri buna karşı kanûn gereği Sakar köylülerinin haklarının korunması kararlaştırılmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.66-H.196

Gölbaşı köy sakinleri yıllardır ekip biçerek vergisini ödedikleri topraklarına komşuları olan Bilâder ve Çerçin köylerinden kişilerin izinsiz müdahalede bulunarak gasp etmeye çalıştıklarını şikâyet etmeleri üzerine bu haksız müdahalelerin durdurulması ve eski düzenin korunmasının emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.66-H.197

Helhadin köyünden Süleyman'ın borcu olmamasına rağmen köyden bazı kişilerin parasını gasp ettiği şikâyetinde bulunmuş bunun üzerine bir kişilerin zorla aldıkları paraların Süleyman'a iade edilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.66-H.198

Hacı Hüseyin, Papaz Dimyon'un kesin olduğum bir parayı ödemeği, sürekli bahane öne sürerek kaçtığı için şikâyetle bulunması üzerine fetva gereği borcun tahsil edilmesinin

emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.66-H.199

Doğanaz köyünden İsmail'in borcu olmamasına rağmen köylüler tarafından 200 kuruşunun gasp edildiğini iddia etmesi üzerine, fetva gereği paranın iade edilmesi gerektiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.66-H.200

Urla'da Hacı Ömer, babasından miras kalan bağın Tataroğlu Hacı Osman tarafından gasp edildiği şikayetinde bulunmuştur. Hacı Osman zaman aşımını bahane etse de fetva gereği bağın iade edilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.67-68-H.201

İzmir'de, boyacı esnafı ile bazı gayrimüslim kişiler arasında boyacılık mesleği ve çalışma alanları hakkında uzun süredir devam eden bir anlaşmazlık bulunmaktadır. Eski fermanlara bakıldığında kırmızı boya, divan boğazı, yağlı boya gibi özel boyaların sadece lonca üyeleri tarafından belli han ve işyerlerinde yapılabileceği belirtildiği halde Ali, İbrahim, Musal ve diğer gayrimüslimler bu sınırlamalara uyumayarak kendi evlerinde ve başka yerlerde gizlice boyacılık yapmış ve esnafa zarar vermiştir. Ancak bu yasa dışı faaliyetler daha önce durdurulduğu halde hala yapılmaya devam edilmektedir. Bu sebeple kadıdan, bu kişilere engel olması tekrar benzer eylemlerde bulunurlarsa cezalandırılmaları ve Divan-ı hümayûn'a bildirilmesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.68-H.202

Seyyid Abdurrahman, Ağahisar köyünden Yahya Bey'den 900 kuruş alacaklı olduğu ve borcu Ödenmediği için Yahya Bey'in Bursa'ya celbine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.68-H.203

Osman'ın oğlu Osman Avraklı'daki yerlerinde tasarruf halindeyken, Tekeşin oğlu Osman ve diğer Osman adlı kişiler haksız müdahalede bulunmuş olması sebebiyle yerlerin Osman'a bırakılmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.68-69-H.204

Tabakoğlu Mehmet bir değirmen ve çiftlik arazisini yasal yollarla satın almış, Hüseyin adlı kişi buna müdahale etmiştir. Bunun üzerine Hüseyin'in müdahalesinin kanûnen

engellenmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.69-H.205

Sadât-ı kiramdan bir kişinin Urla'da tasarrufta bulunduğu topraklardan yasal aş vergi istenmesinden şikâyetçi olmuştur. Bunun üzerine fetva gereği bu vergi talebinin önlenmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.69-H.206

Araboğlu İbrahim'in Kıyaklar köyünde Feyzullah 'tan kalan araziye ve resmi yollarla almıştır. Ancak Feyzullah'ın eşi Emine ve kocası Hasan'ın buna müdahale etmesi sebebiyle edilen şikâyet doğrultusunda tapulu arazinin İbrahim 'de kalması ve diğerlerinin müdahale etmemesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.69-H.207

İbrahim, çeşitli kişilerden arazi ve anbar alarak yıllardır tasarruf etmiştir. Ancak eski sahipler tekrar mülk iddiasında bulunarak müdahale etmeye kalkışmış ve yapılan şikâyet sonucunda satış ve tasarruf hakkının korunmasına karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.69-H.208

Selime ve Keriman, Hasan'ın vefat etmesi üzerine mirasçılar olarak haklarını almak istemeleri ve borç senedi olmasına rağmen ödeme yapılmaması nedeniyle şikâyetle bulunmuşlar ve alacakların tahsil edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.70-H.209

Hüseyin, Hasanlar köyünden Hasan'dan aldığı bahçe ve arazileri tasarruf ederken, bu yerleri tekrar geri kendine almak istemesi üzerine şikâyetle bulunmuştur. Bu hususta Hüseyin'in tasarrufunun korunmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.70-H.210

Mehmed, hacı Ali Efendi'den aldığı meyveler meyvesiz arazilerde yıllardır tasarruf halindeyken, göğüs sakinleri ortaklaşa bir şekilde bu duruma engel olmaya çalışmışları üzerine şikâyetle bulunmuştur. Bu hususta toplu müdahalenin engellenerek Mehmet'in hakkının korunmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.70-H.211

Seyyid Ali, kızı şerife Hatice'yi Ahmed'e nişanlamıştır. Ahmed ve babası Hüseyin'in

Kıpti olması ve toplumsal sebeplerden dolayı kabul edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Zorla veya hileyle nikah kıyılmaması ve halkın zarar görmemesi için tedbir istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.70-H.212

Seyyid İbrahim, bağ ve bahçelerinin Hasan Beşe ve Ümmü Gülsüm tarafından 11 senedir işgal edildiği, ürünlerinin kendisine verilmediği şikayetinde bulunarak hakkının alınmasını istemiştir. Bunun üzerine Bursa mollasına iletilen 1787 yılına ait hüküm.

S.71-H.213

Mustafa ve Mehmed Said adlı kişiler köylülerden zorla para toplaması üzerine, bu haksız tahsilatın durdurulmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.71-H.214

Süleyman Paşa'nın ölümünden sonra mirasçılar, Seyyid Feyzullah ve kardeşleri zorla 3000 kuruş almıştır. Şer'i mahkemesinde uzlaşmaya varılarak 1000 kuruş kabul edilmiş, geri kalanı ödemektedir direnmeleri üzerine mahkemenin kalan 1000 kuruşun tamamının tahsili için emrine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.71-H.215

Tüccar Seyyid Mustafa vefat etmiş Kalaycı Mustafa ve diğerler 1500 kuruş alacaklı olduğu iddiasıyla, ortağı Hac Mehmed'in malını gasp etmesi sebebiyle fetva ile bu alacağın asılsız olduğu kararına varılmış ve paranın geri iadesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.71-H.216

Hasan, 600 kuruş ve bazı mallarının Mirahur oğlu Mehmed Emin tarafından gasp edildiği şikayetinde bulunmuştur. Fetva ile haklı bulunarak paranın tamamını tahsil edilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.71-H.217

Mustafa, Salihoğlularından emlâk satın almış ancak imam vekil olarak tekrar müdahalede bulunmuş bunun üzerine fetva ile bu müdahalenin haksız olduğuna karar verilmiştir. Bu hususta imamın engellenmesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.72-H.218

Ahmed, Hamid adlı kişinin eşyasını taşıırken hayvanı telef olmuş. Fetva ile zararının

tazminini istediğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.72-H.219

Mehmed, devletin verdiği beratla belirli arazilerde vergi alma hakkına sahip olmasına rağmen, Eğrioğlu adlı kişi bu arazileri on yıldır işgal ederek vergi toplamıştır. Şikâyet üzerine bu arazilerin tekrar Mehmed'in denetimine verilmesi ve Eğrioğlu'nun aldığı vergileri geri vermesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.72-H.220

Bağdat tüccarların malları, Tosya'da bas tarafından soyulmuştur. Mir Süleyman, malları iade etmek yerine mübaşiri oyalamış zararın telafisini etmekten kaçmıştır. Sultan tarafından yazılan fermanda bu zararın bizzat Mir Süleyman'dan tahsil edileceği ve mübaşirin engellenmesinin devletin otoritesine karşı gelmek olduğunu ifade ettiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.73-H.222

Ayva seneler köyü sakinlerinden Mustafa'nın haksız yere zarar gördüğü, Gerede kazâsından bazı kişilerin bu eylemi gerçekleştirdiği ve binlerce kuruş zararın olduğu tespit edilmiştir. Yetkililerden adaletin sağlanmasının talep edildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.73-H.221

Saruhan sancağında Mehmed adlı kişi, Ahmet'in kızını kendi isteğiyle nişanladı ve bunun için ciddi masraflar yaptığını belirtmiştir. Fakat Ahmet, kızı şer'i nikahı geçerli olmayacak şekilde Karaosmanoğlu ile evlendirmiştir. Bunun şer'i kanûna aykırı olduğu Şeyhülislam'dan alınan fetva ile kanıtlanmıştır. Mehmed mağduriyetinin giderilmesi ve Ahmet'in İstanbul'a getirilerek yargılanmasını talep etmiştir. Ve bu hususta yazılan 1787 yılına ait hüküm.

S.73-74-H.223

Kangırı kazasında bazı köylerin sakinleri yaklaşık üç yüzyıldır bu yaylakları geleneksel şekilde kullanırken bazı kişiler bu yaylakları zorla el ele geçirmeye çalışması üzerine yaylakların eski sahiplerinde kalmasına ve haksız müdahale edilmemesi karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.74-H.224

Tiran köyünden İsmail Hanzade, köylülerden Hacıoğlu Ali ve Hevaceoğulları tarafından haksız yere taciz edilmiş ve zorla 150 kuruşu gasp edilmiştir. Bu olayın şer'i kanûnlara aykırı olması sebebiyle gasp edilen paranın geri iade edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.74-75-H.225

Yıldırım Bayezid vakfına ait Bursa ve çevresindeki bazı köylerde vâkıf malları, araziler ve gelirler ile ilgili karışıklık yaşanmıştır. Bu kişiler, vakfın mallarını kendilerine ait gibi göstermiş ve ihlal etmiştir. Bu karışıklığın çözülmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.76-H.226

Seyyid Halil ve ailesi, Erzurum'dan yola çıkarak Bolu'da Abbas Bey ve kardeşleri tarafından saldırıya uğramıştır. Kardeşi ve yeğeni öldürülmüş ve malları gasp edilmiştir. Bu hususta suçluların bulunarak cezalandırılması ve malların geri alınmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.75-76.H.227

Süleyman oğlu Ali Sipahi, Bergama ve çevresindeki bazı köylerin tımar ve gelirlerini toplamaktadır. Fakat Ali Çavuş adlı kişinin köyler üzerinde haksız müdahale ve gelirleri izinsiz alması doğrultusunda yapılan incelemede bu gelirlerin Ali sipahiye ait olduğu kararlaştırılmış ve anlaşmazlığın sona ererek hakının iade edilmesinin karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.76-H.228

Tabakoğlu Mehmed'in kendisine ait olan tarla ürünleri ve arazi vergisi miktarı, Kel Paşa Hüseyin oğlu Koca Beg damatları tarafından gasp edilmiştir. İnceleme sonucunda gerçek miktar sahibine verilerek hakın iadesi için emir çıkarıldığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.76-H.229

Ali'nin kendisine ait olan bir meblağı, Halil adındaki başka biri zorla almasının sebebiyle fetva ile hak sahibine geri verilmesi kararlaştırıldığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.76-H.230

Bakırcılar köyünden Hüseyin bin Abdürrahiman'a ait bir çift kar öküz ve 80 kuruş değeri, Haliller köyünden Pehlivan Ahmed ve kardeşi Belalı tarafından zorla gasp edilmiştir. Şer'i hükümle zarar tazmin edilmiş ve hak sahibine iadesinin emredildiğine dair 1787

yılına ait hüküm.

S.76-H.231

Karaca vıran köyü ve çevresindeki 5000 akçe değerindeki tımarlar çeşitli kişilere verilmiş olup görevliler ve şehadetler doğrultusunda, 5000 akçe tımar Sadullah oğlu Mehmed'den alınarak Mehmed oğlu Mustafa'ya verilmiştir. Kararın kesin olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.77-H.232

Yabanabad nahiyesine bağlı Bakırdaş mezrasında Abdi'nin, hakarete bulunduğu bir gazi için beraat verilmiştir. Süleyman Şeyhoğlu ve diğer yöneticilerin görevlileri ve arazinin mülkiyeti ile ilgili hususlar açıklanmış ve Daşvıran mezrası arazisine müdahale edilememesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.77-H.233

Yabanabad kazâsındaki köy sakinleri hakkında, daha önce yaşanan hak ihlali nedeniyle şer'i bir karar verilmiş ve ölen kişinin hakkı için adalet sağlanmasının talep edildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.78-H.234

Keskin nahiyesindeki tımar sistemi ile ilgili uyuşmazlık yaşanmıştır. Abdülmümin adlı kişi tımarını terk etmiş, Seyyid Süleyman ise onun yerine almak istemiş. Ancak Abdülmümin'in hakkı halen devam ediyor gibi görünmesi sebebiyle durumu netleştirmek için emir verilmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.78-H.235

Karasu kazâsın bir miras anlaşmazlığı yaşanmıştır. El-hac Feyzi'nin ölümü sonrası bazı paralar mirasçılar arasında paylaşılırken, başka kişilerde hak talebinde bulunmuşlardır. Bunun üzerine mahkemenin konunun çözümü için emir verdiği dair 1787 yılına ait hüküm.

S.78-H. 236

Karaağaç kazâsında bir adam, eşi ve miras konusunda bir ihtilaf yaşamıştır. Hasan ve eşi Havva'nın mirası hakkında itiraz edenler olmuş, mahkeme tarafından hak sahibine ödemelerin yapılmasının emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.79-80-H.237

Manyas nahiyesindeki bir vakfın topraklarından ve gelirlerden sorumlu kişi, vâkıf arazilerinde izinsiz müdahale edilmesini öğrenmek için şer'i emirler çıkarılmıştır. Vakıf gelirlerinin doğru şekilde korunması ve kayıpların önlenmesinin istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.80-H.238

Gerede kazâsında tımar sisteminden kaynaklanan bir anlaşmazlık olmuştur.

Mustafa adındaki sipahiye ait tımar gelirleri ile vâkıf görevlilerin bazı hukuka aykırı davranışlarının mahkeme tarafından incelendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.80-H.239

Ümmü isimli kadının terekesinden kalan mirasın, kız kardeşine ait olduğu ve mirasın yanlış kişilerin eline geçtiği tespit edilip hak sahiplerine iade edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.80-H.240

Mustafa isimli kişi köy halkından alınan fazla vergi zorlamalara karşı şikâyetle bulunmuş ve bunun sonucunda mahkemece, fazla talebin yasaya aykırı olduğu ve önlenmesi gerektiğinin hükmedildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.81-H.241

Tadaros adlı gayrimüslim 800 yıl öncesinden kalan alacaklarını talep etmiş, alacakların tahsili için gerekli yasal işlemler yapılmasının emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.82-H.242

Bir ailenin mirası ile ilgili uyuşmazlık ve talepler incelenmiş, yerel yetkililerin sorunu çözememesi üzerine Kütahya naibinin devreye girerek hakların korunmasının emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.81-82-H.243

Frenkşah Mahallesi'nde bulunan vâkıf ve gelirleri ile ilgili ayrıntılı inceleme yapılarak vakfın şartlarına uygun yönetilmesi ve gelirlerin doğru şekilde tahsil edilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.82-H.244

Ahmed adlı kişi, kardeşi Ali'nin kendi hakını gasp ettiğini iddia etmesi üzerine haklı

bulunmuş ve hakının iadesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.82-H.245

Murtaza Abad halkı, bir kişiden alacaklarını talep etmiş ve haklı bulunarak alacakların tam olarak tahsil edilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.82-H.246

Tabanlı aşiretinden Abdullah, Ahmet ve Mustafa adlı kişiler, Anbarlı aşiretinden Hüseyin ve Tavi Agavat adlı kişilerin sebepsiz yere babaları Murtazaa'ya saldırdığını ve onu ölümüne sebep olacak şekilde darp ettiğini bildirmeleri üzerine mahkeme olayı incelemiş ve Anbarlı aşiretinin diyeti ödemesine mi hükmün yerine getirilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.83-H.247

Seyyid şeyh Derviş Hacı Mehmed, Gökçe il mezrasında vâkıf malı olduğunu kendisine tahsis edildiğini ancak Karacaviran köyünden bazı kişilerin bu mezraya haksız yere müdahale ettiği şikayetinde bulunmuştur. Yapılan incelemeler sonucunda Gökçe il mezrası ve Ulubeg çiftliğinin farklı vâkıflara ait olduğu anlaşılmıştır. Bu konu ile ilgili haksız müdahalelerin önlenmesi vâkıf düzeyine göre hareket edilmesi için kadı ve mütesellime emir verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.83-H.248

Hadice adlı kadın eski kocası Süleyman'dan boşandığı ve ondan iki kızı olduğunu belirtmiştir. Süleyman'ın mal ve mülklerinin kardeşi Seyit Ali ile ortak olduğunu, yedi yıldır kızlarının geçimini kendisinin sağladığını söyleyerek Seyyid Ali'den nafaka talebinde bulunmuş. Seyyid Ali, Süleyman'ın parasının olmadığını söyleyerek ödeme yapmayı reddetmiştir. Bunun üzerine incelemelerde Hadice'nin iddialarının ispatsız olduğu ve haksız yere rahatsızlık vermesinin engellenmesi hakkında emir verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.83-H.249

Sarraf hoca Avannos isimli gayrimüslim' in eski Mütesellim Abdi Efendi'den 400 kuruş kalacağı olduğunu ispat ve borcunun tahsilini talep ettiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.84-H.250

Hacı Hasan, Yazıcıoğlu İstirte adlı tacirden 6028 kuruşluk alacağını talep ettiği halde

borçlunun ödenmemekte direnmesi ve İstirte'nin mahkemeye çağrılarak borcun tahsilinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.84-H.251

Halil adlı kişinin kardeşi Varkan Zade'nin devlete olan borcunun 2500 kuruşluk kısmına ödemeyi taahhüt etmesi sonucu borcun ödenmesi ve makbuzun alınmasının emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.84-H.252

Mustafa, vefat eden müverrisi Hüseyin'in miras hakkının Esad tarafından gasp edildiğini iddia ederek mahkemeye müracaat etmiş, bunun sonucunda malın hukuka uygun şekilde Mustafa'ya tesliminin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.84-H.253

İzzet, Aişe ve diğer varisler, El-hac Ahmed'in mirasından olan dükkanlara Saliha adlı kişinin vekili Hüseyin Ağa'nın müdahale ettiğini bildirmiştir. Mahkeme bu yerlerin varislere ait olduğunu onaylamış ve Saliha'nın müdahalesinin hukuksuz olduğunu belirttiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.85-H.254

Seyyid Abdurrahman, Mustafa adlı kişiden 653 kuruş alacağı olduğunu fakat Mustafa'nın ödeme yapmaktan kaçtığını söyleyerek şikâyetle bulunmuştur. Mahkemece borcun tahsili ve Mustafa'nın Bursa'ya getirilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.85-H.255

Hadice'nin Gölbaşı'ndaki tarlalarına komşu köy halkının hayvanlarını salarak zarar verdiğini belirtmesi üzerine zararın önlenmesi ve haklarının korunmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.85-H.256

Şeyh Ömer, hamamcı Hacı Mehmet'e hukuka aykırı olarak borçlusun diye baskı yapmış bunun üzerine yapılan incelemeler sonucunda kimseye borcu olmadığına dair mahkemenin vermiş olduğu 1787 yılına ait hüküm.

S.85-H.257

Seyyid Hasan'ın nişanlısı Bekir adındaki kadının zorla Mehmed ile evlendirilmesi olayı karşısında mahkeme evliliğin araştırılması ve haksızlığın giderilmesi emrini verdiği 1787

yılına ait hüküm.

S.85-H.258

Kör Ahmed'in 20 yıldır Ziraat yaptığı arazisine Kadir isimli şahsın zorla el koymaya çalışması üzerine şikâyetle bulunmuş, mahkemece on yıldan fazla süre geçen araziler ile ilgili iddiaların kanûnen dinlenmeyeceği ifade edilmiş ve Kadir'in müdahalesinin önlenmesine karar verilmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.86-87-H.259

El-Hac İbrahim Şermi Velet Mustafa adlı kişinin bazı köy ve çiftliklerden zeamet geliri alma hakkına sahip olduğunu ifade etmektedir. Söğüt çevresindeki Karaardım, Atbaşı, Odancık, Zabık, Haliller ve Gönen gibi köylerdeki çiftliklerden alınan vergiler hakkında karışıklıklar yaşanmıştır. Bazı kişilerin yetkileri dışında bu bölgelerden gelir topladığı ve zorla el koymalar yaşandığı tespit edilmiştir. Mahkemece haksız müdahalelerin yasaklanması ve İbrahim Şermi ve diğer zeamet sahiplerinin haklarının korunmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.87-H.260

Gayrimüslim Mülkan bin Kakos babasından 3013,5 kuruş alacağını, alacaklı olduğu Emin'in ölmesi ve varislerinin terekesine el koyması sebebiyle alamadığı hakkında şikâyetle bulunmuştur. Mahkemece gayrimüslimin lehine işlem yapılması ve hakkının teslimi için karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.87-H.261

Çakır köyünde ortak tarlaya sahip iki kişi arasında anlaşmazlık çıkmış, bir taraf diğerinin rızası olmadan hisselerini başkasına satmıştır. Bu konuyla alakalı mahkemece, haksız işlem geçersiz sayılarak ortağın ön alım hakkının alınmasına karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.87-H.262

Gayrimüslim Levan, babası Vasil'den kalan 800 kuruşluk alacağı hakkı vekili Nikola aracılığıyla talep etmiştir. Ancak alacaklıların paranın bir kısmını verip kalanını vermekte direnmeleri sonucu mahkemece borcun tamamının tahsili için emir verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.88-H.263

Ali Odabaşı'nın Akyazı 'da sahip olduğu değirmen, Ayyaş oğlu hacı Hüseyin ve varisleri tarafından haksız yere gasp edilmiştir. Bunun üzerine mahkemece haksız el koyanlardan alınan değirmenin hak sahibine verilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.88-H. 264

İzmir'de El-Hac Halil Efendi, baş ayanlık iddiasıyla yetkisini aşarak halkın ve Voyvodalık işlerine karışarak huzursuzluk çıkarması sonucu, mahkemece uyarı yapılmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.88-H.265

İbrahim adlı köylüden, Kör ağası oğlu Mehmet ve ailesi zorla malını gasp etmeleri üzerine mahkemece malların iadesi ve zalimlerin cezalandırılmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.88-H.266

Kurukavak köylüsü Halil'in, Hamid oğlu Hüseyin tarafından 150 kuruşu zorla gasp edilmiştir. Mahkemece gasp edilen paranın Halil 'e iade edilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.88-H.267

Ali ve Halil adlı köylüler, Seyyid Mustafa'dan kefaleti olmadığı halde 100 kuruştan fazla parayı zorla almışlardır. Bu hususta mahkemece gasp edilen paranın Mustafa'ya geri verilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.89-H.268

Osman bin Hacı Ahmed köyde huzursuzluk çıkararak, fukarayı kadı ve görevlilere şikâyet ederek haksız yere cezalara sebep olmuştur. Bu hususta mahkemece, bu kişinin zulm ve müdahalesinin yasaklanması ve görevlilerin onun sözlerine göre hareket etmemelerinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.89-H.269

Mehmet Sâdık, oğlu İsmail'e bir değirmen hibe etmiştir. Ancak sonradan hibeyi inkâr ederek mülkü geri almak istemiştir. Bu hususta mahkemece Mehmed Sâdık'ın müdahalesinin reddedildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.89-H.270

Tımarlı sipahi Ali, Çubuk Abad'da kayıtlı topraklardan kendisine verilmesi gereken

öşrün, verilmediğine dair şikâyetle bulunmuştur. Bunun üzerine mahkemece vergilerin Ali'ye tahsil edilmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.90-H.271

Sipahi Halil bin Ahmed, Kozyaka nahiyesindeki tımar gelirlerinin başkaları tarafından gasp edildiğini şikâyet etmiştir. Bunun üzerine gelirlerin Halil'e verilmesi ve tımar kayıtlarına uygun şekilde hareket edilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.90-H.272

Ankara'daki Mahmud Paşa Vakfı'na ait dükkanların zamanla yıpranması ve yıkılması tehlikesi nedeniyle, iki yıl içinde tamir edilmezse vâkıf gelirlerinin ciddi zarar göreceği bildirilmiştir. Mahkemece vâkıf dükkanlarında oturanların kendi masraflarıyla bu yerleri tamir ettirmesine ve tamir işinin kimseye zarar gelmeyecek şekilde yapılmasına karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.90-H.273

Seyyid Mehmed Daday'da kendisine ait beş kese değerindeki emlakın, Kürdkara Mehmed'in adamı olan Hüseyin tarafından zorla ele geçirildiğini, yıkıldığını ve kerestesinin satıldığını bildirerek şikayetçi olmuştur. Bunun üzerine mahkemece şikayetlerinin şer'i yargıya taşınması ve gasp edilen malın iadesi veya bedeli ve zararının tazmini için işlem yapılmasına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.90-H.274 (okunâmıyor)

S.91-92-H.275

Kastamonu sancağında

Abdi ve oğlu İbrahim bazı köylerin tımar sahibi olduklarını ve vergileri toplamaya yetkileri olduklarını iddiasındadır. Aynı şekilde Mehmed oğlu Ömer ve Ali oğlu İsmail aynı yerlerde hak iddia ederek müdahalede bulunmuşlardır. Bu hususta mahkemece Abdi ve İbrahim haklı bulunmuş ve diğerlerin müdahalesinin yasaklanmış olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.93-H.276

Seyyid Mustafa ve arkadaşları, El-Hac Mehmed'in köylerindeki mülklerine izinsiz müdahale ettiğini ve mallarına zarar verdiğini iddia etmesi üzerine mahkemece, müdahalenin haksız olduğu ispatlanarak Mehmed'in tecavüzünün yasaklanmış olduğuna

dair 1787 yılına ait hüküm.

S.93- H.277

Hacı Yusuf Şevki'nin ortak olduğu tımar gelirlerinden, Paşazade Ahmed Paşa izinsiz olarak topraklara el koymak ve haksız kazânç sağlamak istemiştir. Bunun üzerine mahkemece Paşa'nın müdahalesinin yasaklandığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.93-94-H.278

Uzun Mehmed oğlu Hüseyin'in tapulu ve senelerdir işlediği ormanlık arazisine, Seyyid İbrahim benim korumdur diyerek müdahale etmiştir. Bu hususta İbrahim'in iddiasını kanıtlayamaması sonucu, Hüseyin'in Hakkı'nın korunarak arazinin kendisine verilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.94-H.279

Hanife adlı kadın, Mehmet ve Mustafa'nın eşinin ölümüne neden olduklarını ve mal gaspı yaptıklarını iddia etmiştir. Mahkemece suçun ve gaspın haksız olduğu fetvalarla sabit olduğundan haksız kazânç geri alınıp Hanife'ye iade edilmesi istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.94-H.280

Hacı Ömer'in oğulları Mustafa ve Hasan, babalarının mirasına Hüseyin, Mehmed ve Osman'ın haksız yere ortak olmak istediğini bildirmiştir. Hususta mahkemece verasetle ilgisi olmayan kişilerin, mirasa karışmalarının yasaklandığına dair 1787 yılına ait hüküm.

S.94-H.281

Hasan, İzmirli Benakioğlu adlı gayrimüslimden 400 kuruş alacak hakkı olduğunu ancak borcun teslim edilmediğini şikâyet etmiştir. Mahkemece borcun tamamını tahsil edilmesi ve Hasan'a verilmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.94-H.282

Süleyman, Ömer ve Hüseyin'in hiçbir borcu veya kefaleti olmadığı halde 100 kuruşu aşkın paralarının gasp edildiğine dair şikâyetle bulunmuşlardır. Mahkemece haksız el koyma suçu sebebiyle, ilgili kişi hakkında işlem yapılarak paranın iadesi istenmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.95-96- H.283

Emekli Zaim Mehmed'in sahip olduğu köy ve vergi gelirlerine, Musa bin Hasan,

Mustafa, Seyyid Mehmed Emin ile Mekke vakfı Mültezim tarafından zorla el konulmuş ve gelirleri zorla alınmıştır. Bu hususta mahkemece Zaim Mehmed'in hakkı olan köy ve gelirler kendisine teslim edilmiş ve herkesin kendi sınırları içerisinde hareket edilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.96-H.284

Arucuk ve Çorha köylerindeki vâkıfların yönetimi ve gelirlerin toplanması konusunda Seyyid Mehmed Esad görevlendirilmiştir. Ancak bazı kişiler bu topraklardaki yaylak ve kışlaklara izinsiz müdahalede bulunmuş bunun üzerine mahkeme şikâyet edilmiştir. Mahkemece vâkıf topraklarına izinsiz müdahalenin önlenmesi ve vâkıf gelirlerinin kanûna uygun toplanmasının emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.97-H.285

Seyyid Süleyman Yarhisar'daki bazı arazilerin vâkıf kayıtlarına göre kendisine tahsis edildiğini belirtmiş ancak bazı köylüler ve dışarıdan gelenler buralarda ziraat yapmalarına rağmen gerekli ya da hiç vermemişlerdir. Vâkıf gelirlerinin azalmasına yol açan husus karşısında mahkemece, vâkıf haklarının korunmasına ve vergilerin tam toplanmasının emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.97-H.286

Osman adlı Sipahi'nin, tımarına bağlı Tarakkız köyünde ölen bir kadının çocuksuz olması üzerine onun tarlalarını hak sahibine tapu ile vermek istemesi ancak kız kardeşinin buna karşı çıkmıştır. Mahkemece hak sahibine tapu verilmesinin emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.97-H.287

İstanbul'dan bir adamın Gürcü asıllı cariyesinin kaçması ve evden 600 kuruşluk eşyayla birlikte Balıkesir'de bulunması üzerine, cariyeyi saklayan kişi hakkında işlem yapılarak çavuş refakatinde İstanbul'a getirilmesine emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.98-H.288

Mehmed, 700 kuruşluk alacağını tahsil edememesi ve alacaklı kişilerin mallarını zorla gasp etmesi üzerine, kadıdan bu haksızlığın giderilmesi ve malların iadesini sağlanmasının istendiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.98-99-H.290

Mehmed veziri ve Derviş İsmail Çavuş'un hak sahibi olduğu topraklardan vergi toplaması bazı kişilerce engellenmiştir. Hususta mahkemece vergi ve ürün tahsilinin yapılması ve dış müdahalelerin önlenmesinin buyurduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

S.99-H.291

Ali Sipahi tımar arazisinden vergi ve ürün toplamak isterken Çubuk Abad'dan Kayoz oğlu İbrahim ve oğlu Ali, bu arazileri izinsiz kullanarak vergileri gasp etmişlerdir. Bu hususta mahkemece Ali'nin haklarının korunmasına ve belgelerin incelenmesine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.99-H.292

Mehmed Halife, Seyyidi köyündeki Seyid Mustafa Vakfı'na ait zaviyenin Zaviyedarı olduğu halde, Ali adında başka biri bu zaviyeye müdahale etmeye çalışmıştır. Mahkemece alınan kararda Ali'nin iddiasının geçersiz olduğu tespit edilerek, Mehmed Halife'nin görevine devam etmesine karar verildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.100-H.293

Ali Sipahi, Hamid Divanı ve Tutar Bigarı köylerinin yaylağı olan Sorgun Yaylası'ndan vergi ve ürün toplamak istemiştir. Fakat bu bölgedeki bazı köylüler yaylağı haksız şekilde kullanmakta hatta gasp etmektedir. Bu hususta mahkemece Sorgun'un Ali'nin tımarına ait olduğunu ürünlerin ve vergilerin yasal yollarla toplanmasının emredildiğine dair 1787 yılına ait hüküm.

S.100-H.294

Abdurrahman oğlu Ömer vefat eden eşinin mirası için köyden hak iddiasında bulunmuştur. Mahkemece bu iddia reddedilmiş ve Ömer'in zorla gasp ettiği bir miktar arpa ve paranın geri alınmasını talep ve mahkemeye sevk etmiş olduğuna dair 1787 yılına ait hüküm.

6. 93 NUMARALI ANADOLU AHKÂM DEFTERİNİN TRANSKRİPSİYONU

Bi İsmihi Te'âlâ

Hâzihi Kuyûd-u Ahkâmu's Şikayat Eyalet-i Anadolu Der Zamân-ı Sadr-ı Sudûrû'l

Vüzerâ-i Hazreti Yusuf Paşa Yeserallahu Ma Yeşâu Ve Fi Ayan? Reisül Küttab

Süleyman Fevzi Efendi Nâl Mâ Yetemennah

Fi Evail-i B (Receb) Sene 1201

S.1-H.1

Bolu Kazâsında Naibü'l-şer Olan Mevlâna (boş) Zîde İlmihû ve Bolu Hassı Voyvodasına
Hüküm Ki

Ümmü Gülsüm nâm hatun çıkub kazâ-i mezbûra tabi' Ilıca karyesi sükkanından şermenhi
Süleyman nâm kimesne zimmetinde bin yüz doksan senesinden berü ba-maiyetin iki yüz
guruş alacak hakkı olub taleb eyledikde büyüce şer'i virmekte tealli? Ve muhalefat ve gadr
sevdasında olduğu bildirilüb şer'i görölüb mezbûrun zimmetinde olan meblağ-ı mezbûr
hakkı tamamen tahsil ve bi'kusur alıverilüb büyüce şer'i ta'allül muhalefet ittirilmeyub
icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükmü hümâyûnum rica eylediği ecilden
çavuş mübaşeretiyile mahâlinde şer'le görölmen babında.

Fi Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.1-2-H.2

Aydıncık kazâsı naibine hüküm ki

Halil zîde gadrehu gelüb nezaret-i şeyhü'l-islâmide———— olan bu evkâfdan
Hüdavendigâr sancağında Aydıncık nahiyesinde evkâf merhûm mağfûrun-leh Sultan
Bayezîd Han deyu yazıldığı mahalde nefsi-i Aydıncık malûm rûsûm-ı örfiyesinde
gayrısını ve takdir-i ve tahtında çay kurusu? ve ondan ve öşrü'an bağan i'tâ ve an bağan
şehir-i ayan ve ma' murad-ı saire hasıl-ı —————-şehir-i hinta ve şa'ir ve öşre kemah ve
bostan yekûn mâ-gayruhu on iki bin altı yüz yigirmi akçe ve Aydıncık nahiyesine tabi''
seksen dört nefer reaya ile karye-i panayır ————— dahi derler hasıl-ı tahtında ispençe
ve hinta ve şa'ir ve öşri niyaz ve resmî tevliyet ————— çeltuk? yekûn ma'çeltukun beş
bin elli ve ma' kurra-i saire ve'l mazarrat gayr-ı ez imaret-i ahire cihet-i imâmet fi sene
iki bin beş yüz yigirmi ve cihet-i kitabet fi sene bin dört yüz kırk ve ba'cihet-i? tevliyet fi

sene yedi yüz yigirmi akçe yazı ve ma'cihet? saire deyu defter-i evkâfda muharir kalemiyle tahrir ve yine Aydıncık nahiyesine tabi' on iki nefer reaya ve dokuz zemire ile karye-i Sazludere ve hasıl-ı tahtında resmî çift ve hinta ve resmî mukâtaa bağan yekûn ma'gayruhu on beş bin dört yüz seksen altı akçe ve nahiye-i Aydıncıkta olan büve? ve malı gail? ve malı mefkûd beyt'ül-mâl defter-i icmâlde havass-ı hümâyûn koy? olunduğu mestur ve mukayyed bulunmağın defter-i cedîde kayd olundu deyu bin akçe yazı—— ve defter-i icmâlde havass-ı hümâyûn mülhakatı ve Hüdavendigâr sancağına vâki Aydıncık kazası ve tevabi-i mahmiyye-i İstanbuldan merhûm ve mağfûrun-leh Sultan Bayezîd Han tab-ı serahû cami'-i şerifi evkâfının mülhakatından olub kadimden bu ana gelince âşar şeriyye ve rûsûm-u aramiye ve beyt'ül-mâl—— ve kaçgun ve rûsûmat sairesi vakfi tarafından zabt oluna gelüb lakin defter-i icmâlde Aydıncık nahiyesinde olan voyvoda? ve kaçgun ve mal—— mefkûd ve beyt'ül-mâl ve resmî tapu üç bin akçe yazı ile havass-ı hümâyûn mülhakatından üzere tahrir olunmağla sair den mukâtaasına ber-vech-i malikane mutasarrıf olan kimesne kazâ-i mezbûrede vâki olan beyt'ül-mâl voyvoda? ve kaçgun mukâtaa dahildir vakfın öşrden gayruda idamesi bu kadar deyu gadime mugayyir müdahale itmeğle selatin-i azâm vâkıfları min-küllî'l vücûh serbest olub aherden müdahale olmağla —— bade kazâ-i mezbûrenin beyt'ül-mâl voyvoda ve kaçgun ve rûsûmat ve sairesine bi-vechî Sazludere mukâtaası mutasarrıfları tarafından ve aherden ta'âruz ve müdahale olunmayub vakf tarafından zabt olunmak üzere (çizgi) mahalle-i şer' de virile deyu varid olan emr-i âli mücebince bin yüz on altı senesinde bâ-hatt-ı tevkiyetin? defter olunduğu defter-i hakanide mukayyed ve defter-i icmâlde altı yüz otuz akçe yazı ile karye-i Sazludere diğ er ve üç bin akçe yazı ile nahiye-i Aydıncıkta olab —— ve mal gaib ve mal mefkûd ve beyt'ül-mâl ve resmî—— ve mahalleri olunmadığın hevâtı dahi tahrir ve karye-i—— aded dahi varlar deyu mukayyed karye-i —— vakfın hâlâ mûmâ-ileyh Halilin iltizamen ahiresinin olunmağla karye-i mezbûrenin defterde mugayyir dahi mukayyed —— der abatin—— - üzerlerine lâzım gelen resmî ispençelerini kanûn ve defter mücebince taraf-ı vâkıfdan ahz ve kabz etmek mürûr eylemekle aherden bir vecihle müdahale ve hareket olunmak icab itmez iken bu esnada? hass-ı hümâyûn mutasarrıflar tarafından voyvoda kimesneler —— mezbûre biz ahz ve kabz ideriz deyu fuzûlî müdahale ve ta'âruz gadre tasaddi ve ol-vecihle vakf-ı şerif idadın külli nefsanıyetine bais ve badi oldukların bildirüb kanûn üzere amel olunub hass-ı voyvodalarını hilaf-ı kanûn ol-vecihle bir dürlü müdahale ve ta'âruz etdirilmeyüb men' ve def olunmaları babında emr-i şerifim sudûrûnu istid'a ve defterhane-i âmiremde mahfûz ve defer-i evkâf ve icmâlde müracaat olundukda vech-i

meşrûh üzere olduğu mestur be mukayyed ve dîvân-ı hümâyûnumda kanûn-i suâl olundukda resmî ispençesi niza-ı olunan reaya hass-ı hümâyûn karyesine defterde mukayyed dahi nahiye-i ————— olmayub fi'l hakîka————— ve ————— Sultan Bayezîd Han hattı serahin evkâfı karye üzere? tedrike-i adete? dahi dür(çizgi)lü deyu defterden mukayyed ————— karyenin defterde mukayyed dahi————— ve raiyyetin oğullarından iseler üzerlerine edası lâzım gelen resm-i ispençeleri kanûn ve defter mûcebince canib-i vâkıfdan ahz ve kabz etdirilmek kanûn olub hass-ı voyvodaların müdahaleleri hilaf-ı kanûn eylediği tahrîr olunmağla defter-i hakanî mûcebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.2-H.3

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından Kütahya mütesellimine ve Karahisar-ı Sahib sancağında vâki Kırhisar nahiyesine tabi' olduğun kazânın kadısına hüküm ki,

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından Mir Mehmed Emin dame mecdehu gelüb Kırhisar nahiyesine tabi' karye-i Dinar ve mahsûl Çorak Kazlıgöl ma' Kazlıgöl havass-ı hümâyûnumdan ve kapucubaşı paşi-i mûmâ-ileyhin hâlâ berat-ı şerifimle malikane uhdesinde ve karye-i Dinar ahâlisinden bir çiftlik bir hisse tahrîrde ve vakfın üzere tahsis kılınmağla karye-i Dinar ahâlisinden hin-i tahrîrde vakfın üzere tahrîr olunan bir çiftlik yerden ma'ada kadimden öşr ve resmi hass-ı hümâyûnum tarafından gene gelüb arazi-i sairesini ve hasıl-ı mahsûl üçer aded çiftlikler arazilerini ve iki aded zeminleri ber-mûceb defter-i hakani tarafından voyvoda-ı zabt ve vâki olan mahsûl ve rüsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz eyledikde bir dürlü dahl ve ta'âruz olunmak icab itmez iken bir çiftlik yere vakfın üzere kadimden olanlar zuhur ve vâkıf olan bir çiftlik yeri kadimisi üzere zabt-ı ziraat olunmayuhüb mezkûr Dinar ahâlilerinden bazıları gene bu karyenin tekye nişini az deyu kadinden öşr ve resmi hass-ı hülasın? tarafından gene gelen berata ve hasıl-ı mahsûl üçer aded çiftlikler arazilerine ve iki aded zeminlerine fuzûlî ta'âruz ve tegallüben zabt ve mahsûl ve rüsûmat ahz (çizgi) ve gadr eylediklerin bildirüb sâkîtü'l beyan Dinar karyesinden hin-i tahrîrde vakfın üzere tahrîr kılınan bir çiftlik araziden ma'ada kadimden öşr ve resmihas oluna tarafından kazâyâ gelen arazi-i sairede ber-mûceb defter-i hakanî hasıl-ı mahsûb üçer aded çiftlikler arazileri ve iki aded zeminler ile kadimisi üzere tarafından voyvodasına zabt ve vâki olan mahsûl ve rüsûm-u kânûn-u defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb hilâf-ı defter-i hakanî ve mugayîr-i kanûn ol-

vecihle dahl ve ta'âruz etdirilmeyub men' ve def' ve şimdiye dek ————— (çizgi) kayd-u senedat etdirilmek babında hükm-ü hümayûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz defter-i icmâl ve mufassal ve defter-i evkâfa müracaat olundukda Kırhisar nahiyesine tabi'' karye-i Dinar tahtında altmış nefer reaya ve yedi ————— ve dört sipahi zadegâh ve iki zemin ve üç çiftlik has resm-i çift ve bennak ve mücerred ve hınta ve şaîr ve tapu-yı zemin ve rûsûm-u ————— yekûn ma'gayruhu üç bin akçe ve yine Kırhisar nahiyesine tabi' mahsu Çorak Karlıgöl? ma' çayır Karlıgöl? on beş bin akçe yazular ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde hass-ı hümayûnumdan olmak üzere tahrîr ve yine Kırhisar nahiyesine tabi' karye-i Dinar karye-i mezbûrede bir çiftlik bir kadimden vakfın üzere tasarruf olunur iken mansub olub bâde mukarrer olub tahtına üç nefer reaya hass-ı anûl-galle ve gayruhû üçyüz altmış akçe yazu ile hilaf-ı defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olunduğu mukayyed olub bu takirce mukteza-yı defter-i hakanî münazakıye olan mahsûl Çorak Karlıgöl? müstakil ve karye-i Dinarın dahi vakfa takdim ve ifrâz olunan üç nefer reaya ile bir çiftlik arazisinden ma'ada olan arazinin ve hasıl-ı mahsûb olan zeminelerin ve üç aded çiftliğin ve reaya ve ————— reayasının oşr ve hububatı ve rûsûmatı hass-ı hümayûn tarafından zabt olunub hass-ı anûl-galle üç nefer reaya ile karye-i Dinar ahâlisinden vakfa taharrir? ve tahsis kılınan bir çiftlik yerin hass-ı anûl-galle ve gayruhusundan ma'ada karye-i Dinar ahâlisinden arazisinde gerek mahsûl Çorak Karlıgöl? ma' çayır Karlıgölde? vakf-ı mezbûrun arazisi olduğun? iktiza eyledikde bi'l-fi'l defter-i emini? olan el-hac Mustafa dame mecdehu arz kılınan arz mücebince amel olunmak babında.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.2-H.4

Kestil nâm-ı diğer Nazilli kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Ödemiş nâm karye mütemekkinlerinden Acı Yorgi nâm zımmi gelüb bu zat kimesneye deyn ve kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit ve zahir olmuş değil iken yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Acı Mihal nâm dahi kendü halinde olmayub nice sene karye-i mezbûrede vâki mutasarrıf olduğu mülk araziye (çizgi) üzerine menzil bina eyledikde deyu ifa ve iftida mutazammı murad isnâdıyla ile ehl-i örfe istinaden bin iki yüz senesinde altı yüz gurus ————— gasben ahz ve ziyade gadr eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvafık fetevayı şerife virdiğin bildirüb şer'le görülüb mezbûrun gasben ahz ettiği ol-mikdar gurus hakkı aher ricasına emr-i şerifim rica eylediği

ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.3-H.5

Kangırı kazâsına ve Kangırı sancağı mütesellimine hüküm ki

Ankara kadısına ve Ankara sancağı mütesellimine hüküm ki (üstü çizik)

Kangırı kasabası mahallatından Karataş mahallesinin avarızına mevkuf takva meuvkûfesi vakfının mütevellisi olan Molla Mustafa nâm kimesne gelüb yine kasaba-yı mezbûr sakinlerinden Hüseyin nâm kimesne kasaba-yı mezbûrede vâki mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu bir bab mülk ----- ve dükkânın tescil? Şer'i ve teslim ale'l müteveli bir ile? Vakf-u şart ve ta'yin eylediği vakfiye-yi ma'mulûn bahasına mukayyed ve bu hâlâ mahalle-i mezbûrenin avarızına mevkûf takva-ı mevkûfesinin? mütevellisi? olub şart-ı vâkıf mücebince? Kaini mezbûrun icazesini taraf-ı vâkıfdan ahz ve kabz ider iken ecanibde kazâ-i mezbûr sakinlerinden Hacı Ömer nâm kimesne zuhur ve şirrete sülûk birle dükkân-ı mezbûru ? merkûm Hüseyin ----- mülkiyet üzere oğlu Ahmede hibe itmişdi deyu bir kıta hüccet ibrazıyla hilaf-ı şer'-i şerif yüz doksan senesinde fuzûlî mütegallûben zabt ve gadr irahesinde olduğın ve bu bâbdada da'vasına muvaffak fetevâ-yı şerife verildiğın bildirmen feteva-yı şerife mücebince şer'le görölüb mezkûrun hilaf-ı şer'i şerif fuzûlî zabt eylediği dükkân-ı mezkûru taraf-ı vâkıfdan zabt ve icaresi alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica eylediği mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 201

S.3-4-H.6

Dergâh-ı muallam kapucubaşlarından Aydın muhasılı (boş) dâme mecdehuya ve Karayılan? kadısına (çizgi) ve bu hususa der-alıyemden mübaşir tayin olunan sadır (çizgi) çukadarlarında Selim zîde kadruhuya hüküm ki,

Mir Ahmed ur-u evvel esbak mir Abdi? Karayılan kazâsı muzâfâtından Balad nahiyesine tabi' Yeniköy ve ——— viran ve Akköy ve Sarıkemerler nâm karyeler topraklarında vâki beş kıt'a çiftlik arazisine mutasarrıf iken fevt oldukda çiftlik mezbûrlar emlâk-ı izn-i şer'le kızları Hacce zeliha ve Raşide ve Fatma Rukiye ve Ümmetullah ile hemşiresi Hacce abdullah Paşa'ya intikal ve malum malum'ul mikdar arazisi dahi tapuya müstahak-u hak-

1 tapu icab tahtul? Kanûn mûmâ-ileyhumaların olduğuna binaen bi-gayrez? Müslümanların takrir eyledikleri resm-i tapular ile sahibi arzdan yedlerinde temessük almak murad eylediklerin kura-i mezbûr sipahisi tam-ı ham tabi'iyet ile bi-garez kesana istirdaden icabetden olan kimesneye ziyade tapu ile virmek zımmiyle bunlara virmeyüb hilaf-ı kanûn ahire viririz deyu niza te'allül eylediklerin ba'de'l inha ve istid'a kanûn üzere amel olunmak babında mukaddema sadır olan emr-i âli mûcebince (çizgi) müdahale arzdan yedlerine temessük i'ta ve taraflarından zabt olunmak murad olundukda Sığla mütesellimi İlyas zade Ahmed ve Ashâb-ı? (çizgi) ığrazdan bazılarını mugayyir temessük zabtına muhalefet ve gadr sevdasında oldukları inha ve çiftlik-i mezbûrlar yedlerinde olan sahib-i arz temessükü mûcebince taraflarından tayin eyledikleri adamlarına zabt ve ziraat etdirilüb mezkûr Ahmedî ve aheri bir dürlü dahl ve taarruz etdirilmemek babında paşa vekiline ve karayılan kadısına hitaben tekrar emr-i şerif sudûrunu istid'a ve ber-vech-i muharrer ber-mûceb temessûkan sahib-i arzın mutasarrıf oldukları çiftliklerinin taraflarından zabtına mümanaat olduğu lede'l şer'i zahir ve müteakik olduğu suretin çiftlik-i mezbûrlar taraflarından zabt iktiza eylediklerine binaen kapudan paşa vekili marifetiyle zikr olunan çiftlikleri taraflarından zabt etdirilmek babında doksan iki senesi evasıt-ı cemadiyel ahirinde bir kıt'a ve zikr olunan çiftlikler Sığla mütesellimi İlyaszade Ahmed nâm kimesnenin iltizamında olub bedel-i iltizamdan zimmetinde alacakları olan altı bin gurus taleb olundukda virmeyüb ve hakkında sadır olan müteaddid evamir-i şerifeye adem-i itaat ve muhalefet ihkâk-ı hak mümkün olmadığı bade'l inha vel istid'a Mütesellim merkûm Ahmed Medine-i İzmire ihzar ve İzmir kadısı huzurunda? Vekili şer'ileriyle taraf-u ve zimmetinde sabit ve mütehakik olan hakların tamamen tahsil ve vekillerine teslim birle ihkâk-ı hak ve tenfiz emr-i aliye ihtimam ve vakf olunmak babında tarihi mezbûrda dahi bir kıt'a evamir-i şerife sadır olmuş iken mezbûr İlyas oğlu Ahmed ve karındaşı Halil mütegalibe guruhundan olduklarına binaen tenfiz ve icrâsı emr-i asir olup mağdûreler iken mezbûr Ahmed firar itmekle zikr olunan çiftlikler ber-mûceb temessûkan taraflarından müteaayin adamlarıyla zabt ve ziraat etdirilüb aher'den bir ferdi dahl ve taarruz etdirilmemek babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a eylediklerin Mukaddema sadır olan emr-i ali mûcebince amel olunmak için doksan dört senesinde Evail-i zilkadesinde sadır olan emr-i şerif mahâline lede'l vürud Karaburun? kazâsı mahâli toprağı kırk saat mesafe olduğundan merkûm Halil dahi karındaşı ————— mütesellimin ve envah-ı kelimat-ı taşra ile emr-i şerife adem-i itaat ve zabtlarıyla muhalefet birle intikal emr-i ali mümkün olmayub mağdure oldukların ve zikr olunan çiftlikleri taraflarına zabtı ve emr-i alinin ittikadı Aydın muhassılı vezire

hitaben emr-i şerif sudûruna mütevafık idiğün inha mukaddema sadır olan emr-i ali mücebince müşarunileyhe hitaben mahduden emr-i şerif sudûrunu istid'a eylediklerine binaen Aydın muhassılı vezir marifetiyle mukaddema sadır olan emr-i ali mücebince tahmil ve hareket olunmak babında doksan beş senesi evasıt-ı saferinde Divan-ı hümâyûnumda ve Mir aher ve ol-esbak müteveffî Abdullatif iken kerimeleri ve mûmâ-ileyhin ba-hüccet şeriyye babaları müteveffa-i mûmâ-ileyhden müntakil Sığla sancağında balat kazâsında kain olan ak geri? Ve buruncuk? Ve sarı kemer? Ve nazar ve yeniköy vesair altı kıt'a çiftliklerin ez kadim taraflarında zabt-u rabtına kimesne taraflarından müdahale olunmak icab itmez iken sancak-ı mezbûr mütesellimi İlyaszade Ahmed ve karındaşı Halil çiftliğin mezbûrların zabt-u rabt-ına mümanaat? Ve irsal eyledikleri adamların tekdir ve taciz ve hasılatların ahz-u kabzına müdahaleden hali olmadıklarından bahs ile bu defa taraflarından meyus çukadar Mehmed Zide kadruhu marifetiyle zabt-u rabt hasılatı ahz-u kabz olunub merkûman İlyas zadelerin vâki olan müdahale ve teaddilerinin men' ve def'i babında mukaddema sadır olan emr-i şerif mücebince mahduden emr-i ali sudûrunu istid'a eylediklerin hazine-i âmiremde mahfuz baş muhasebe defterlerine nazar olunduk da merkûm İlyaszade Ahmedin Ayaşu kazâsında vâki Kuyumcular ve Balad kazâsında Kemer? Virancık ve Akköy ve Yeniköy ve İne kazâsında kain ————— nâm altı kıt'a çiftlikler Abdüllatif Bey'in beratdan müntakil ve ba'de ve ehline ve kerimisine sened virilmiş iken zabt eylediği çiftlikler olub tahkike muhtaçdır deyu merkûm İlyas oğlunun vürud idüb mukayyed olan emlâk-ı zimmetlerinde meşru olduğu ve karındaşı Halil'in edasına müteahhid olduğu malumu'l mikdar mütaalağ-i? Mukabele ale'l tahkik mecmu Emlâk ve eşyası merkûm red-i ihsan olunduğu mübeyyin emr-i şerif virilmiş olduğu ve merkûman yedlerinde olan tesiren mücebince ber-vech-i muharrer iddia eyledikleri maru'z zikr altı kıt'a çiftlikan ederleri müteveffa-yı Abdullatif Bey'e pederimden? Ve onun dahi kuvvetinden bunlara intikal itmekle bahs-ı tasrifinden olduğunu natık? merkûm İlyaszade Ahmed'in eşya ve emlâkı zabtına memur mübaşirinin irsal eylediği defterin çiftliğin taht-ı tatilinedir deyu mezkûr ve meşrû' ve merkûmun karındaşı Halil edasına müteahhid olduğu meblağ-ı mukabele-i kale-i? Emval ve eşya ve zimem emlâkı kendüye ihsan olunmuş olmağla takrirce tegallüben zabtına olan emlâktan gerek merkûm ve gerek karındaşı Halil'in izalesi? olmamağla ber-müceb senedat marifet-i şer'le merkûmların taraflarından zabtı içün sene-i sabık evasıt-ı kemadiyel ahirisinde emr-i şerif virildiği mukayyer? Olmağla Mukaddema sadır olan Emr-i Ali mücebince amel olunmak babında Aydın muhassılı vezire ve Güzel Hisar kadısına vesaire hitaben bin doksan altı senesi zilihiccesinin on dokuzuncu (çizgi)

gününde baş muhasebeden verilen teskire mücebince maliye tarafından bir kıt'a evamir-i aliye me sadır olunmuş idi bu defa müteveffa-yı merkûm el-harç Abdullatif Bey'in kerimleri mûmâ-ileyh Raşide ve Salime ve Fatıma ve Rukiye ve Ümmetullah nâm hanımların derbar-ı madelet karar-ı mülûkaneme takdir? eyledikleri arzihâlleri mukavemetin sabık ——— çiftlikleri ber-mûceb evamir-i aliye ve senedat-ı şer'iyile taraflarından adamları zabt ve hasılatını ahz-u kabz itmek murad eyledi dahl olunmak icab itmez iken merkûm İlyasoğlu Ahmed zuhur-u şirrete süluk ve zikr olunan çiftlikler malumu'l mikdar akçe mukabele Cenab-ı miriden bazar? İhsan olunmuşdur taraf-ı Miriye olan ve mütemadiyen otuz kile akçesini inâm etdirerseniz çiftlikleri müteselli mi teslim ederim ve olmaz ise vermem deyu hilaf-ı şer'i şerif ve mugayir-i evamir-i aliye muhalefet birle tegallûben zabt idüb gadr eylediğinden bahs ile tezallûm-i hal? Ve mukaddema vech-i meşrûh üzere sadır olan evamir-i aliye mücebince çiftlik-i mezbûrlar mütegaliben mezbûrun yed tasallutunda tahlisi ve taraflarından adamların teslim-i zabt ve mezkûrun ol-vecihle vâki olan müdahale ve teaddisi men' ve def'i içün Aydın muhassılına hitaben tekidi havi müceddeden emr-i şerifim sudûrunu istirham etmeleriyle hususu mezkûr içün gerek baş muhasebeden ve gerek Divan-ı hümâyûnumdan ber-vech-i muharrer evamir-i şerife virilmiş olmağla bu suretde mukaddema sadır olan evamir-i aliye mücebince amel ve hareket olunmak babında tekidi havi müceddeden emr-i şerifim sudûrunu bi'l-fi'l Reisül Küttabım olan Süleyman kadı? dame mecdehu ilam itmekle sen ki? Aydın muhassılı mumâ-ileyhsin ilamı mücebince mübaşir marifetiyle Mukaddema sadır olan evamir-i aliye me müdahalelerince Amel olunmak ferman olmağın tekidi havi iş bu emr-i şerifi ısdar ve mübaşir mumaileyhde irsal olunmuşdur imdi siz ki mütesellimi ve mevlana-yı mumâ-ileyhumasız mumâ-ileyhumaları babalarından müntakil çiftlikan emlâkın taraflarından yedlerinde olan senedat kabeca müceblerince zabt içün kesre-i bade ihda sudûr iden evamir-i aliye me adem-i itikazı mücerred-i hükkamın mütesammi ve ihada-yı evamir-i şerife ve ifa-i hiffet——— ve rehavetlerinden neş'et eylediği zahir ve mukaddem ve———sadır olan evamir-i aliye me infaz ve icrâsı matlub? idiğü malumunuz oldukda ber minval-i muharrer marifetini? ve bu defa hassa-i der aliyyemden tayin olunan mübaşir mumâ-ileyh marifetiyle mukaddema sadır olan evamir-i aliye me mücebince zikr olunan çiftliğin emlâk-ı mumâ-ileyhin yerlerinde senedat-ı sahihe-i şeriye müceblerince taraflarından bade tahkik zabt-u rabt itdirdüb fi-mabad? mugayir ——— mezbûr İlyas zade Ahmedî ve aherden kura ve aheri ol vecihle kelimat-ı suhulet ile dahl ve ta'âruz itdirmeyub icrâ-yı evamir-i aliye ve ifa-yı haka ihtimam ve dikkat ve kusur ve rehavetden ve tekrar iştirak (çizgi) vukuyla? sudûr emr-i şerifimce müceb olub haladdan? İttika ve

muhalefet eyleyesiz —— ve sen ki mübaşir mumâ-ileyhsin vech-i meşrûh üzere amel ve hareket ve infaz-ı emr-i alışanıma —— mezid-i ihtimam ve dikkat eylemen babında.

Fi Evâhir C (Cemâziye'l-âhir) Sene 1201

S.4-H.7

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından ber-vech-i mâlikane Bozok sancağı mütesellimi Cabbarzade Mir Süleyman dâme mecdehûya ve Kalecik kadısına hüküm ki

Ümmühân nâm hatun gelüb bunun babası el-hac Abdurrahman nâm kimesneden muntakil? Üç kıt'a temessüken? Mûcebince bazı kesen zimmetinde olan bin guruş? Alacağından aherin alaka ve müdahâli yoğiken Kalecik sakinlerinden ve mütegallice zemiresinden El-hac İbrahim nâm kimesne zıkr? Olinan temessükleri bana ve bir meblağ-ı merkûmi? ----- senin? İçün tahsil ve sana eda ettiririz deyu takrib bunu îfâl itmekle bu dahi meblağ-ı mezbûrun? Tahsili emr ile yedinde olan temessükleri yüz doksan senesinde merkûm teslim eyledikten sonra mezkûr dahi mahallerinden tahsil ve bunun? bir hibe vermeyüb ve temessükleri dahi şakk eyledim deyu te'allül eylediğinden ma'ada yine babasından? Müntakil kasaba-yı merkûme toprağında vâki ma'lumu'l-hudûd mutasarrıf olduğu mülk bağını dahi senin baban hayatında sana hibe eyledi deyu hilaf-ı şer'-i şerif sene-yi mezbûrede tegallüben zabt idüb gadr eyledikten ve bu bâbda da'vasına muvaffak feteva-yı şerifesi olduğu ve meblağ-ı mezbûru ahz ve kabz ve iddaya tarafından zevci Seyyid İbrahim zîde şerefehuyu vekil eylediğin bildirüb senki Bozok mutasarrıfı Cabbarzade mir mûmâ-ileyhsin ma'rifetiyle mahallinde şer'le görölüb üç kıt'a temessük mûceblerince bunun için? Tahsil ve zimmetinde olan meblağ ile tegallüben zabt eylediği mülk bağı vekil-i merkûma alıverilüb ber vech-i şer'-i te'alli? Ve inad itdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında sana? hitaben emr-i şerifim rica eylediği ecilden sen ki Cabbarzade mir mûmâ-ileyhsin marifetinle mahallinde şer'le görölmek babında.

Fi Evâhir C (Cemâziye'l-âhir) Sene 1201

S.4-H.8

Kastamonu naibine hüküm ki

Kastamonuda vâki Ahi Şorba zaviyesinin zaviyedarları ve vakfın mütevellisi ve neferleri olan sâdât-ı kiramdan Seyyid Abdullah ve Seyyid Mehmed side şerefehüma gelüb bunlar uhdelinde edası lâzım gelen hizmetlerini eda idüb zaviyedarlık ve tevliyet ve nezaret

ve müstehbileri umuruna bir dürlü dahl olunmak icab ve iktiza itmez iken Şerife bint Seyyid Mehmed zuhur ve yedlerinde olan vakfiye-i mamû'l berat ve senedatlarına mugayyir-i fuzûlî müdahale ve mukaddema lede't-terâfu' mezbûrenin kat'en izale ve müdahale olmadıkda sinn ve ihbardan elli defterden mütecaviz mevkûfu'l-kilam kimesneler ale'l-sabık istirağa? İhbar ve bina? bade'l-mürafa ve nezaret eylemeyüb bi-vech-i müdahalesi men' birle canib-i şerden ilam-ı şer'iyye ve defterler?———— yine memnu ve mündefi olmayub müdahaleden hali olmadığını bildirüb sâbıkû'l-zikr zaviyedarlık vekâlet ve nezaret müstehib yedlerinde olan beratları mucibince kendüye zabt etdirilüb mezbûre şerifeyi fi ma'bad ol-vecihle dahl ve ikamet etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve Divan-ı hümâyûnumda mahfuz nişan defterlerine müracaat oldukda zaviyedarlık ve tevliyet müstehib ve nezaret mezbûre—— ———baba Es-seyyid Hüseyin'in işbu bin iki yüz bir senesi saferü'l hayrının yigirmi beşinci gününde merkûman Seyyid Mehmed ve Seyyid Abdullah tevcih ve hala berat-ı şerifimle üzerinde olduğu mastur ve mukayyed kanûn-i sual olundukda zikr olunan zaviyedarlık ve tevliyet ve meşihat ve nezaret yedlerinde olan beratları mûcebince iştiraken zabt etdirilüb ———bi-vechi müdahaleleri mugayir-i kanûn eylediğin tahrîr olunmak ve kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.5-6-H.9

Dergâh-ı muallam kapucu başılığı payesiyle Kastamonu sancağı mütesellimine ve Kastamonu naibine hüküm ki,

Kastamonu sancağına ve nahiyesine vakf-ı zaviye-i aher şorba der-mahruse-i Kastamonu der-tasrif Abdullah ba-berat yazıldığı mahalde tahtında bağçe-i zemin şorba zade der-nefs-i Kastamonu ve mukataa-i zeminden ——— hasıl üçyüz akçe an karye-i Kızılca viran vakf-ı zaviye-i aher şorba mukarrerdir tasrif Sati hatun ber-mûceb temessük ve Fatıma hatun ba-berat ve mezkûr-u ——— ve vakfına kimesneye koşulmaya netice-i evkâf-ı muaf ola geldi ise girü öyle evlad bu ellerinde hükm-ü şerif var vakf-ı evladımdır ber-mûceb temessükan ve hüccet-i şeriyye deyu defter-i atikte mukayyed olmağın —— — savruk üzere ——defter-i cedide olundu tahtında yigirmi altı nefer reaya ve bir aded zeminin ve iki bağçe hasıl tabi' ma' zıvla ve hınta ve şayir ve öşr-ü kanûn ve bad-ı heva ve arusiye yekûn ma' gayruhu bin yigirmi üç akçe yazı ile defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr ve Kastamonu nahiyesine tabi' der-karye-i Kızılca viran mülkü Seydi

Ahmed ve Seydi ve Kasım ve ——— zikrullah hâlâ der-tasrif Seydi Mehmed ve der Seydi Ahmed ve Seydi ve kayum ve Abdi ve hüssan veledat Seydi ve Kasım tahtında üç aded çiftlik ve altı zemin hasıl an-ı öşr irat ve rüsûm-ı saire beşyüz on beş akçe yazu ile olduğu defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr ve yine Kastamonu nahiyesine tabi' karye-i mülk emir tahtında yetmiş sekiz nefer reaya ve altı aded zemin ve eşya esbab hasıl-ı çift ve hinta ve şayir ve öşr kanûn ve resm-i tapu zemin ve bad-ı heva ve mahruseye ve resm-i iştirak-ı yekûn ma' gayruhu iki bin beşyüz akçe yazu ile olduğu defter (çizgi) mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde bin beşyüz akçesi ifraz ve Kastamonu kalası mervâne mahsusı yer gerek tımar ve beratla İbrahim veled Ahmedin üzerinde ve bir defa dahi beşyüz akçesi ifraz ve yine nahiyesinde Karaca?viran nâm karye hassı gayruhu birikdirilüb bin sekizyüz akçe olduğu kala-i mezbûre merdanına mahsus ber? gerek tımar ve berata Seyid İsmail veled Hacı Hüseyinin üzerinde ve bir defa dahi beşyüz akçesi ifraz ve Daday nahiyesine tabi' ——— viran nâm karye ve ma' gayruhu birikdirilüb elli bin sekizyüz elli akçe zeamet ber-icmâl ve tamamen (çizgi) gâh malûm çavuşlarından Mehmed Saidin zeameti ve yine Kastamonu nahiyesine tabi' Gömec? tahtında yüz iki nefer reaya ve onbir aded zemini ve on esbab hasıl-ı çift ve hinta ve şayir ve öşr kavan? ve bad-ı heva aruse yekûn ma' gayruhu üç bin akçe yazu ile aldığı defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde bin beşyüz akçesi ifraz ve Kastamonu kalası merdanına mahsus-ı ber gerek tımar ve beratıyla Seyid Ali veled Abdullahın üzerinde ve bir defa dahi bin beşyüz akçesi ifraz ve ma' (çizgi) birikdirilüb bin yediyüz akçe kala-i mezbûre merdanına mahsus ber gerek tımar ve beratla mehmed veled Mustafanın üzerinde olduğu defter-i hakanide mukayyed ve Seyyid Mehmed ve Seyyid Abdullah ma' aher şorba zaviyesi vakf-ı tarafından zabt olunur iken mukaddema kadim davasıyla babaları Seyyid Hüseyin vakfında müstahfazan ve çavuş mumâ-ileyh ve taraflarından subaşı ve mültezimleri müdahale ve müteallileri için iki kıt'a emr-i âli sadır olunmuş iken memnun olmayub yine ol-vecihle fuzûlî müdahale ve bu makule karye ve mezra nizanın kadimce maiyetlerin olmayub ba-hasbu'l kanûn ancak defter-i Hakanî mugayyir iken hilâf-ı defter-i hakâni taarruzların hâli olmadıklarından merkûman Seyyid Mehmed ve Seyyid Abdullah bin Seyyid Hüseyin ba-arzihâl inha ve sabık'ül zikr yigirmi altı nefer reaya ve bin yigirmi üç akça yazar an karye-i Kızılca viran dahi şorba zaviyesi vakfi tarafından ber-mûceb defter-i hakani zabt ve vâki olan mahsûl ve rüsûmu kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilmeyüb hilâf-ı defter-i hakani ve mugayyir-i kanûn müstahfiz mezbûrları ve çavuş mumâ-ileyh ve tarafından şorba mültezimlerini ol-vecihle bir dürlü dahl ve taarruz etdirilmeyüb men' ve def' ve fuzûlî aldıkları mahsûl ve rüsûmu

gerü aldirmek babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a eylediklerin tarafeyn kaydları defter-i hakaniden bade'l ihrac defter-i hakani mücebince kanûn üzere amel olunmak için Kastamonu mütesellimine ve kadısına hitaben iki yüz bir senesi evasıt-ı rebîü'l evvelinde dahi emr-i âli sadır olub şimdi sen ki voyvoda-yı mumâ-ileyh El-hac İbrahim Zide ilmehusun der-alıyeme gönderdiğin arzında zaviye-i mezbûr vakfının ba-berat-ı alışan iştiraken mütevellileri olan Seyyid Ahmed ve Seyyid Abdu'lratıbı Seyyid Hüseyin nâm karındaşlar meclis-i şer'de zaviye-i mezbûre vakfı ile Seydi Ahmed ve Seydi Kasım mülkü olan Kızılca viran karyesinde ve mümtaz ve muayyen hududları dahilinde kadimden öşr ve rüsûmua alına gelen yedlerinde aherin alakası yoğiken müstahfızın mezbûrdan zuhur ve gerek tımarları dahilinde olan ———-ve mülk emir karyelerini mümtaz ve muayyen hududları dahilinde olan yerler ile zabt kanâ'at itmeyüb zaviye-i mezbûr vakfı olan sabık esbab Kızılca viran karyesinde mümtaz ve muayyen hududu dahilinde kadimden öşr ve rüsûmu alına gelenlerin yerlerine fuzûlî müdahale ve vâki olan mahsûl ve rüsûmu bade'l beyan tahsil olunmak babında emr-i şerifim virilmek ricasına bi'l-iltimas arz ve defterhane-i âmiremde mahfuz ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl———oldukda vech-i meşrûh üzere mastur divan-ı hümayûnumda mahfuz kuyud-u ahkâma irsâl-i (çizgi) ——ber-vechi muharrer tarihi meskurde emr-i şerifim virildiği mukayyed ve Kastamonu nahiyesine tabî yigirmi altı nefer reaya virdiğin iki aded bağçeleriyle karye-i Kızılcaviran ahet şorba zaviyesi vakfı ve yine nahiyesine tabi' üç çiftlik ve altı aded zımmetin ile der-karye-i Kızılca viran dahi Seydi Ahmed ve Seydi Kasım mülkü olduğu ve yine nahiyesine tabi' mülk mülk emr kumcu? karyelerin dahi müstahfızın merkûmun müşterekleriyle gerek tımarları olmağla bu suretde Kızılca viran karyesinde üç çiftlik ile altı aded zeamet yekûn üzere mutasarrıfları taraflarından ve arazi sairesi dahi aher şorba zaviyesi vakfı tarafından ber-mûceb defter-i hakani zabt ve vâki olan mahsûl ve rüsûmu kanûn ve defter mücebince ahz ve kabz etdirilmeyüb aherden aldık karyesi ve vâki olan mahsûl ve rüsûmuna bir dürlü dahl ve taarruz etdirilmemek için mukteza-yı defter-i hakani ve kanûn üzere emr-i şerifim sudûrunu ifraz eylediğin bi'l-fi'l reis'ül-küttabın olan Süleyman kadı dame mecdehu ilam etmeğin (çizgi) senki mütesellim-i mumâ-ileyhsin ilam mücebince mukteza-yı defter-i hakani ve kanûni sual olunmak babında.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.6-H.10

Sefer-i Hisar Günyüzü kadısı ve Hüdavendigâr sancağı mütesellimine hüküm ki

Sâdât-ı kiramdan Seyyid Mahmud zide şerefehu gelüb Hüdavendigâr sancağında Seferihisar nahiyesine tabi' karyelü Haseki mülk-ü Esmâ ve takrir-i Sultan Alaaddin zamanından berü vakfın üzere tasarruf oluna gelmiştir esbak Seyyid Mahmud zaviyesine vâkıfdır minval-i şeyh Mehmed ferman ile ve nisf-ı aherini ve vasiler ve tasarruf ider deyu kayd olunmuştur defter-i kâhne el-haletü hazihi zikr olunan vâkıfdan Zeyd Mahmud zaviyesine tayin olunan esbak hassa vakfeyn üzere mukarrer olub Seydi Mehmed oğlu Seydi Mahmud mütevellidir Hüdavendigâr mukarrer nahiyesiyle ve nisb-ı aheri tımar olub Hacı Hamid mutasarrıfıdır deyu kayd olunmuştur defter-i Köhne haliya gerü vech-i meşrûh üzere nisb hissesine vakfeyn üzere Velidede mutasarrıfıdır nisb aherine İskender mutasarrıfıdır deyu der-defter-i atik tahtında mahallata neferat reaya hasıl-ı resm-i çift ma' gayruha ve hinta ve şayir ve burçak ve alaf ve öşr-ü bostan ve bağan ve öşr ceviz ve öşr-ü ——— ve öşr-ü yonca ve öşr ——— ve nisb-ı bad-ı heva ve resm-i arusane ve matbu-yu emin ve der-nebat-ı haricden ziraat olunur sekiz çiftlik ber-dar resimli yekûn sekiz bin üçyüz altmış akçe yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde bin beşyüz akçesi alınmaz ve ma' gayruhu birikdirilüb iki bin ikiyüz yigirmi dört akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûr tamamen Sefer-i hisar nahiyesine beş gevri nâm karye ve gayrıdan on sekiz bin yediyüz yigirmi dört akçe tımara mutasarrıf Süleyman ve karye-i mezbûrenin bakisi müştereki kapularında aldığı defter-i hakanide mukayyed ve merkûm Seyyid Mahmud zaviye-i mezbûre vakfın ba-berat evladeyn meşrutetn üzere mütevellisi ve zaviyenin zaviyedarları olmağla karye-i Lohsa hasıl-ı mezbûreyi ber-mûceb defter-i Hakani mutasarrıfa vechiyle sipahi merkûm Süleyman ve aher müşterekiyle zabt ve defter-i hakanide hasıl yazılan bi'l cümle mahsûl ve rûsûmatı hakını ahz ve kanûn murad eyledikde bir dürlü dahl icab itmez iken sipahi mezbûr Süleyman zuhur olunan vakfın mahsûl ve rûsûmat birle yazusuna göre hissesine düşen mahsûl ve rûsûmu ahere kanâ'at itmeyüb karye-i mezbûrenin tarafından ahz ideriz deyu gadr sevdasında olduğun bildirüb sabıku'l-beyan Lohsa karyesi ber-mûceb defter-i hakani ale'l vechü'l tasfiye sipahi mezbûr Süleyman ve aher müşterekiyle zaviye-i mezbûre ve dahi tarafından zabt ve bi'l cümle vâki olan mahsûl ve rûsûmat nisb-ı ahz ve kabz etdirilüb hilaf-ı defter-i hakani mugayir-i kanûn mezbûr Süleyman ol-vecihle dahl ve taârruz etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmen babında hükm-ü hümayûnum rica ve defterhane-i âmiremde mahfuz ruznâmçe-i hümayûnumda defter-i icmâl ve mufassala müraca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed ve kanûni sual

oldukda defter-i hakanide mastur ve vecihle karyesinden Lohsa karyesini nısb-ı Seydi Mahmud zaviyesi vakfı na-hak aheri tımar olub ve müşterekiyle erbab-ı tımaran Süleymanın kaydına dahl olunmağla karye-i mezbûr ber-mûceb defter-i hakani ve ber-vechi mutasarrıfa tımar mutasarrıfıyla zaviye-i mezbûre vakfı tarafından zabt ve defter-i hakanide hasıl kayd olunan bi'l cümle vâki olan mahsûl ve rûsûmatın nısb-ı zaviye-i mezbûre vakfı tarafından ve na-hak aheri dahi tımar mutasarrıfları tarafından ahz ve kabz etdirilmek mukteza-yı defter-i hakani ve muvaffak kanûn olub tımar mutasarrıflarının karye-i mezbûre nısb-ı rûsûmatında zaviye vakfının alakası yokdur cümle rûsûmatı tımarımız tarafından ahz üzere deyu müdahaleleri hilaf-ı defter-i hakani ve mugayir kanûndur deyu tahrîr olunmağla mukteza-yı defter-i hakani ve kanûn üzere amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.6-H.11

Kurupazarı kadısı ve Kangırı sancak mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sakinlerinden Seyyid Mehmed Ali? nâm kimesne (çizgi) ile Aîşe nâm hatun gelüb bunların kimeseye deyn kefaletleri olmayub üzerlerine defa-i şer'an bir nesne sabit olunmuş değil iken yine kazâ-i mezbûr sakinlerinden Ahmed oğlu Hüseyin nâm kimesne ----- şerrine? Sülûk ve sen ----- Teslimez nâm hatun bizim iznimiz yoğiken tezvic itmişsin deyu mezbûre Aîşeyi zabt-ı şedid ma'ada menziline götürüb iş-bu sene-i mübarekede dahi ehl-i örfe istinaden yüz otuz gurus akçesi gasben ahz ve ziyade gadr eylediğin deyu yine da'vasına muvaffak feteva-yı şerife virdiğin müretteb şer'le görölüb mezbûrların gasben ahz eyledikleri ol-mikdar gurus hak----- emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek içün yazılmışdır.

Bu dahi

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.6-H.12

Kurupazarı kadısı ve Kangırı sancağı mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sakinlerinden Rahime am hatun gelüb bunun kazâ-i mezbûre tabi' nâm karyede vâki mutasarrıf olduğu mera çayır arsasında aherin alakası yoğiken yine karye-i mezbûr sakinlerinden Ali nâm kimesne ile zevcesi Aîşe nâm hatun kendü halinde

olmayub bin iki yüz senesinde cebren ve kehren arsa-yı mezbûreyi alub zabt idüb külliyyetlü makule ekrad-ı maiyetin ile olan bey ve kans temin şer'an cem olmayub tımar tab-ı ettiğın bi-vech-i şer'an virmekde tavr-ı ve muhalefet ve gadr iradesinde oldığın ve bu bâbda da'vasına muvaffak feteva-yı şerife virdiğın ve tarafından zevci Osman nâm kimesneyi vekil eylediğın bildirüb tarafından vekil-i mezbûre aher ricasına emr-i şerifim rica eylediği ecilden ber-mûceb feteva-yı şerifesi mûcebince şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.7-H.13

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından Kastamonu mütesellimine Kastamonu kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Akkaya nahiyesine tabi' Kuşkura nâm karye sakinlerinden Seyid Hüseyin zide şerefehu gelüb bunların karye-i mezbûrede vâki mutasarrıf oldığı mera arsasında -----mera sıra çayırlarında aherin alakası yoğiken yine karye-i mezbûr sakinlerinden Ömer nâm kimesne bin iki yüz senesinde kebren ve kerhen bey iddirüb lakin bu makule cebren ve kehren bey ve kabz-ı mütemmin şer'an cem' olmayub tımarlarına tab' eylediğın bi-vechi şer'an virmekde tavr-ı muhalefet ve gadr iradesinde oldığın ve bu bâbda da'vasına muvaffak feteva-yı şerife virdiğın bildirüb şer'le görölüb mezbûrun fuzûlî zabt eylediği mera ----- aher ricasına emr-i şerifim rica eylediği ecilden ber-mûceb feteva-yı şerife mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.7-H.14

Kastamonu Mütesellimine Kastamonu kadısına hüküm ki

Kazâ -yı mezbûre tabi' Tekesin nâm karye sakinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûr sakinlerinden Hatib nâm kimesneye bin iki yüz senesinden berü safran ve takı? Ve bin-----eda ve teslim etdirdikten sonra -----zehair ferağ hisse olmağla ba'de almak üzere iken mezbûrun yedinde tasaddi ve nefsi yedinden naşı zayi olub Şer'an hıdmed lâzım gelmeğe bir nesnesi Şeyhülislam'dan fetva şerife virmekde -----taleb eylediğın virmekte te'allül ve muhalefet ve gadr iradesinde olduğun bildirüb şer'le görölüb ----- emr-i şerifim rica eylediği ecilden ber-mûceb feteva-yı şerifde

şer'le görülmesi için yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.7-H.15

Gerede naibine ve Bolu hassı voyvodasına hüküm ki

Gerede nahiyesine tabi' Dörtdivan ve Hoşlar? (çizgi) nâm karye ahâlileri gelüb Bolu sancağında Gerede nahiyesine tabi' karye-i Dörtdivan tahtında on beş nefer reaya ve on dört haneye temin ve üç oda üç dükkân biri velhasıl? Resm-i hakın ve temini ve hinta ve şair ve resm-i arusiye? ma' tapu-i zemin yekûn ma' gayrı iki bin altı yüz bir akçe (çizgi) yazularıyla (çizgi) defter-i mufassalda muharrir kalemiyle yine tımar-ı karyelerinde olmak üzere tahrîr ve Gerede nahiyesine tabi' karye-i (çizgi) Hoşlar tahtında on beş nefer harice zemine ve yüz elli beş nefer reaya ve bir -----bazar? cami Hoşlar ma' sergiri zemin hass-ı resm sagire ve tekid ve hinta ve şair ve resmi bozar ve resm-i kovar ve resm-i arusiye ma' tabu zemin yekûn ma' gayrıhi on bin beş yüz atmış dört akçe yazularıyla ol-dahi tımar-ı karyelerinde olmak üzere defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr olunduğu defter-i hakanide mukayyed olmağla salifü'l zikr Hoşlar karyesi toprağında bazar? Tekidi kadimden ne mahal ve ne güne ikamet (çizgi) iderse kadimleri üzere evvel gün ol (çizgi) mahalde ikamet etdirilmeyüb karye-i mezbûre sakinlerinden Mehmed nâm kimesne bunların kadimden berü ziraat ide geldikleri tarlaları üzerine yazar ikamet itdirüb gadr eyledikleri bildirüb bazarın mezkûr kadimden ne mahalde ve ne gün ikamet üzere gelir ise evvel gün ve ol-mahalde ikamet etdirilmeyüb kadime mugayir idenlerin kadimden ziraat ve hırsat ide geldikleri tarlaları üzerine ikamet etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhane-i âmirende mahfuz defter-i (çizgi) mufassala müraca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed ve kanûnen sual olundukda salifü'l beyan Hoşlar karyesinden Beypazarı cami haller? ma' sergiri hassı kayd olunmağla bazar-ı mezkûr kadimden ne mahalden ve ne gün ikamet olunagelmiş ise yine ol-mahalde ol-gün kadimisi üzere ikamet etdirilmek mülakat-ı kanûn idiğü tahrîr olunmağla defter-i hakani mûcebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.7-H.16

Isparta kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sakinlerinden Halil Paşa zade Mir Hasan Zide kadrehu gelüb bunun kasaba mezbûrede vâki mutasarrıf olduğu mülk arsası üzerine menziline bina ve ihdas idüb kimesneye zarar-ı şer'isi yoğiken ve bir vecihle müdahale olunmak icab itmez iken civarında vâki menziline mutasarrıf olan(boş) nâm kimesne zuhur ve ben senin arsana üzerine menzil bina eylediğine müdahil olmağla deyu teaddiden hali olmadığına ve bu bâbda da'vâsına muvafık Şeyhülislam'dan fetvayı şerife verdiği bildirüb feteva-yı şerîfesi mücebince amel olunub mezbûrun ol-vecihle olan müdahalesi fi'l yevm emr-i şerifim rica eylediği ecilden ber-müceb feteva-yı şerife mahallinde şerle görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.8-H.17

Şorba kadısına ve Ankara sancağı mütesellimine hüküm ki

Şorba kazâsına tabi' Muşafî nâm karye sakinlerinden Hacı Osman nâm kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilaf-ı şer'-i şerif vaz' ve hareketi yoğiken yine karye-i mezbûre sakinlerinden Timurcu Yusuf nâm kimesnenin yüz doksan bir senesinde bunun menziline ihrak ve bin guruşlukdan mütecaviz emval ve eşyasını nehb ve garet ve hayvanatı hububatı teaddi ve tekdir ve gared sevdasında oldığın bildirüb şer'le görüleb alıvırılub icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek babında.

Teşmin

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.8-H.18

Gönen kazâsı naibine hüküm ki

Ali nâm kimesne gelüb bunun babasından müntakıl Gönen kazâsına tabi'———nâm karye toprağında vâki ma'lûmü'l hudûd tarlasını zabt ve ziraat ve öşr ve rûsûmu sahib-i arza eda idüb aherden bir vecihle müdahale olunmak icab itmez iken yine karye-i merkûme sakinlerinden ecanibden Akçaoğlu hacı Hasan dimekle maruf kimesne kendü halinde olmayub bin yüz doksan üç senesinden berü ol-yerleri fuzûlî ve tegallüben zabt ve gadr-ı külli eylediğin bildirüb kanûn üzere amel olunub hilaf-ı kanûn fuzûlî ve

tegallüben zabt eylediği tarlası alıvirilüb ber-karar-ı sabık bunun zabt ve ziraat etdirilmek babında hükm-ü hümayûnum rica ve Divan-ı hümayûnumda ve kanûni sual olundukda meşkur Ali babasından müntakıl yerleri zabt ider iken ziraat itmeyüb üç sene ale'l mütevellî bilâ vâki yüz ve hali kalub kanûn üzere müstahak tabu oldukda dahiliden mezbûr Akçaoğlu Hasan sahib-i arzdan resm-i tapu ile almağa zabt ider olmayub fi'l hakîka ol-yerleri beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve resmin sahib-i arza eda ider iken ecanibden olan mezkûr doksan üç senesinde fuzûlî zabt eylediği vâki ise men' ve def' ve ol-yerler alıvirilüb ber-karar-ı sabık zabt ve ziraat etdirilmek muvafık kanûndur deyu tahrîr olmağla mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.8-H.19

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından Kütahya mütesellimine ve Edremid ve zikr-i ati tımar karyelerine tabi' olduğu kazâların Kuzzât ve Nüvvabına hüküm ki

Nâm kimesne gelüb Karesi sancağında Edremid nahiyesinin Kızılköy nâm karye ve gayrıdan sekiz bin iki yüz akçe tımara mutasarrıf İbrahim veled Mehmed fevt oldukda tahminen dört yaşında Mehmed ve tahminen üç yaşında Mustafa Salih Sulvi oğulları olduğunu beyan-ı kanûn üzere Cebelü berayasıyla bin yüz doksan yedi senesi rebû'l evvel yigirmi sekizinci gününe iştiraken tevcih ve berat-ı ve ba'de birbirlerine emniyetleri olmadığından mezkûr Mehmedin hissesi olan dört bin yüz akçe tefrik ve bin iki yüz bir senesi cemaziye'l ahirin sekizinci gününde mücedded ibka ve beratla bunun vasisi olduğu ve defter-i hakanide mukayyed olmağla zikrolunan dört bin yüz akçe mezkûr Mehmed Veled İbrahimin tımar-ı karyelerini ber-mûceb defter-i hakani zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmu kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murad eylemekde bir dürlü müdahil icab itmez iken babaları bir anaları ayrı olduğundan evvelki babsı Halil bunun tevcihi tarihinden berü mahsûl ve rûsûmatı ahz ve kabz ve gadr sevdasında olduğu bildirüb mezkûr Mehmed Veled İbrahimin tımar-ı karyelerine defter-i hakani mûcebince tarafına zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmu kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb hilaf-ı defter-i hakani ve mugayir-i kanûnu mezbûr Halili ve aherden bir ferdi fuzûlî müdahale etdirilmeyüb men' ve def' ve şimdiye dek tegallüben aldığı mahsûl ve rûsûmu ----- etdirilmek babında hükm-ü hümayûnum rica ve defterhane-i âmiremde mahfuz ruznâmçe-i hümayûnuma müraca'at olundıkda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed ve kanûnen sual olundıkda zikr olunan dört bin yüz akçe tımar karyeleri

defter-i hakani ve yedinde olan beratı mücebince (çizgi) zabt ve dahl olan mahsûl ve rûsûmu ahz ve kabz etdirilmek mufaza-yı? Defter-i hakani ve muvafak? Kanûn olub aherin müdahalesi hilaf-ı defter-i hakani ve mugayir-i kanûn idiği tahrîr olunmağla mukteza-yı defter-i hakani ve kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.8-H.20

Kastamonu kadısına hüküm ki Kazâ-i mezbûr sakinlerinden Ahmed ve İbrahim nâm kimesneler gelüb bunların yine kazâ-i mezbûr sakinlerinden Gök Ali? nâm kimesneler ile hukuk-u müteallik davaların olub murafaa-yı şer'i şer'iyle olduklarına malumu'l mikdar akçe üzerine (çizgi) sulh olmağla birbirilerinden zımmetlerin müslimin murafiyesinin irad-ı iskat bilâ canib-i şer'den hüccet-i şer'i birilmeyüb kisas olunub kisas-ı şer'i vakf-ı huzura irad-ı zımmet bilâ canib-i şer'den hüccet-i şeriyye berat-ı şer'ileri davanın tekrar say-ı memnu iken mezbûrlar Mahmud eda-yı gazez kasdıyla her gelen hükkam ve zabıta isnâddan hali olmadığı ve bu bâbda davalarına muvafık fetva-yı şerife virildiğin bildirüb feteva-yı şerife ve hüccet-i şer'isi mücebince amel olunub——— olan müdahalesi men' olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.9-H.21

Mağnisa kazâsı naibine hüküm ki

Mağnisa sakinlerinden şerife ve safiye ve Rabia ve Emine nâm hatunlar südde-i sââdetime arzihâl edüb Mağnisa sakinlerinden——— şeyh oğlu demekle maruf kimesne ile kara Osman zade Osman Ağa bunun babası Abdurrahman nâm kimesne asitaneye at göndermek için sahabi ve asitane-i bir res'at irsali ile götürdüklerin Mağnisa sakinlerinden hacı Ahmed Ağanın karındaşı oğlu Osman ağa demekle maruf kimesne beyinlerinde adavet——— olmakdan naşi bin yüz doksan senesinde mezkûr El-hac Ahmed bunların babası mezkûr Abdurrahmanı müceb-i diyet olan alat ile darb ve katl ve hiddet ve kemafi malum olub bunlar ol-vâkitde sağır olmalarıyla valide(boş) nâm hatuna iki yüz gurus virüb sükût itdirüb bunlar dahi erişüb bali' ve davaya kadir olmalarıyla mukavemet mümkün olmayub gadr-ı külli eylediğin bildirüb aher hususa memur ve

mübaşir marifetiyle mahallinde şerle görölüb şer'an icab iden diyeti tarafından alıverilüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin ah her hususa memur mübaşir marifetiyle mahallinde şer'le ruiyet ve ba'de subut ihkâk-ı hak ve keyfiyet der-âliyeme ilam olunmak için emr-i şerîfimle yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.9-H.22

Ayasluğ kazâsı naibine hüküm ki

Erbab-ı tımardan El-hac Mehmed Veled İbrahim ve Bekir nâm sipahiler gelüb Sığla sancağında Akçaşehir nahiyesinde Kimas nâm karye ve gayrıdan ve on ikişer bin yedişer ve yüz yetmiş ikişer akçe tımarlara başka başka berat-ı şerîfimle mutasarrıf olub tımarlarını mülhakattan Ayasluğ nahiyesine tabi' defter-i icmâlde beş bin akçe yazar Hızır beylü karye-i Manyas? Aher on ve ma'e? Birikdirüb yigirmi dokuz bin akçe yekunundan on üç bin akçeye firuhatta ve zeamet ber-icmail ve yine Ayasluğ nahiyesine tabi' dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçeye memur karyeye gelüb ma'ibare ----- on bin yüz doksan dokuz akçe yigirmi yedi bin akçeye firuhtuna ol-dahi zeamet ber-icmâl ve icmâl olan ellişer bin beşer yüz ve icmâl-i maişetin üçer bin beş yüz akçeleri sipahiyan merkûmenin tımarı mülhakatı olduğu defter-i hakani mukayyed olmağla karye-i Hasr-ı gelü ve karyeye gelüb -----ber-mûceb-i defter-i hakani zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etmek murad eyledikde aherden bir vecihle dahl ve ta'âruz olunmak icab itmez iken icabetten kazâ-i mezkûra tabi' Gümüş nâm karye sakinlerinden Gümüş ağası oğlu Hüseyin dimekle ma'ruf kimesne bin yüz doksan dokuz ve iki yüz senelerinde bin beş yüz guruşluk vâki olan mahsûl ve rûsûmları cebren ahz ve kabz ve ol-vecihle gadr eylediklerin bildirüb----- mezbûrine ber-mûceb-i defter-i hakani kendülere zabt ve vâki olan mahsûlat ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb icabetten olan mezkûru ve aherden bir ferdi bir dürlü dahl ve ta'âruz etdirilmeyüb men' ve def' mezkûrun tenbih mezkûratda makbulatı her ne ise mefumatı babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhane-i âmiremde mahfûz ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl müraca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve divan-ı hümâyûnumdan kanûn-i sual olundukda zikr olunan karyeler mûceb defter-i hakani merkûman El-Hac Mehmed ve Veled İbrahim ve Bekir zabt ve vâki olan mahsûlat ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilmek mukteza-yı defter-i hakani ve muvaffak kanûn olub aherin müdahalesi men' ve fuzûlî mahsûlatı olan

mahsûl rûsûm istirdad etdirilmek mukteza-yı defter-i hakani ve muvaffak kanûndan deyu taharrir olunmağla defter-i hakani mücebince kanûn üzere amel olunmak için emr-i şerifimle yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.10-H.23

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından Kütahya mütesellimine Manyas kazâsı naibine hüküm ki

Nişan-ı hümâyûnum virilen Dergâh-ı muallam müteferrikalarından Ahmed Bosnevi serpişgiri kidar-ı hassa zide mecdehu gelüb Aydın ve Aksaray ve Niğde ve Karesi sancaklarından tire ve gayrı nahiyelerde dağlanlu nâm karye ve gayrıdan altmışüç bin beşyüz altmış akçe berat-ı şerifimle mutasarrıf olduğu zeameti mülhakatından müşterekiyle kayd ve beratına dahl Karesi sancağında Manyas nahiyesine tabi' defter-i hakanide Oğuzlu———— Oğuz uç ismiyle müsemmi karyeli ber-müceb defter-i hakani müştereki olan yine Manyas nahiyesinde Tazıcı nâm karye ve gayrıdan on bin doksan sekiz akçe tımara mutasarrıf Hüseyin veled Mustafa ile zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmun kanûn ve defter mücebince ahz ve kabz murad eyledikde aherin kat'en alaka ve müdahale olmayub ber vecihle müdahale olunmak icab itmez iken Biga ve Karesi sancaklarında çay ve gayrı nahiyelerden çiftlik Süleyman gayrıdan dörder bin yüz seksen altılar akçe tımara mutasarrıf Mahmud Giray Sultan veled İslam Giray Sultan ve Mustafa veled Hüseyin ve yine çiftlik-i Süleyman-ul mezkûre ve gayrıdan sekizbin dörtyüz altmışbeş akçe tımara mutasarrıf Ömer veled Mehmed ve taraflarından mültezimleri olanlar tımâr-ı mülhakatından Hamrar nahiyesine tabi' çiftlik Turgutlu yeri ve çiftlik-i Bayramlı yeri deyu mukayyed çiftlikleri meşrûh tımarları tarafından zabt—— ve kanâ'at birle mezkûr çiftlikler müteferrika mumâ-ileyhin müştereki merkûm ile kayduna dahl salifu'l-zikr Oğuzlu karyesi derunundandır deyu hilaf-ı defter-i hakanî karye-i merkûmu fuzûlî zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmat ahz ve kabz ve gayrıdan ve gadr eylediklerin bildirüb karye-i Oğuzlu ol-mezbûre ber-müceb defter-i hakanî müştereki merkûm ile müteferrika mumâ-ileyh tarafından zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûm kanûn ve defter mücebince ahz ve kabz etdirilmeyüb zikr olan meşrûh? çiftliğin mutasarrıfları merkûmları ve taraflarından mültezimleri hilaf-ı defter-i hakanî bir dürlü dahl ve taarruz etdirilmeyüb men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufasssala müracaat

olundukda ve Manyas nahiyesine ber-hasıl an-ü'l gaye ve öşr hububat ve rüsûm-u zemin ve hassa çayır ma' gayruha bin yediyüz kırkbir akçe yazı ile karye-i Oğuzlu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yakûn ma' gayruha birikdirilüb dokuzbin altıyüz kırkdokuz akçe ber-icmâl ve icmâl-i mezbûrun yedi bin dörtyüz elli akçe Dergâh-ı muallam müteferrikalarından mumâ-ileyh Ahmed Bosnevi Serpişgiri kidar-ı hassa ve ikibin yüzdoksan dokuz akçesi merkûm Hüseyin veled Mustanın kaydına ve Hamranlar nahiyesine tabi'——— reaya ile çiftlik-i Turgutlu yeri deyu mukarrerdir defter——— mukarrer ber-mûceb defter-i atik ve tahtında hasılan ve rüsûm-u çift ve resm-i bennak ve mücerred ma' öşr garer ma' ——— ma öşr ve bağın ve bağçe-i ve öşr-ü badem ve zeytun ve bostan ve öşrüyesine ve penbe ve kitaf ve kendin mütesellimi ve rüsûm-u ağnâm? ve kışlak ve otlak ez haric ma'öşr kefare ve resm-i tapu-ı zemin ve iştibanın ve bad-ı heva ve resm-i arz ve beyne'l mal ve mal gaib ve mefkûd ve bade ve mahfûk ve müdded örfiyesi tamam olanların bey ve behası ——— sairen ber-vechi serbest bin beşyüz ve yine Temrizler nahiyesine tabi' beş nefer reaya ile çiftlik-i Bayramlı yeri deyu mukayyedir defter——— mezkûr çiftlik-i Küçük Çamluca nâm karye kurbunda zahir olub sabık babası hilaf-ı deftere dahl etdiğı çiftlikler deyu der defter-i atik ve salyane mukarrer ve tahtında hasıl an resm-i çift ve resm-i bennak ve mücerred ma' öşr ağdat ma' sadar-ı ve öşr-ü riayet ma' bağçe ve ma' öşr-ü badem ve zeytun ve bostan ma' öşr penbe ve keten? ve kendin ve resm-i anın ve kışlak ve otlak ez-haric ma' öşr kefare resm-i tapu-ı zemin ve iştibarı ve bad-ı heva ve resm-i arus ve beyne'l mal ve mal gaib ve mal makule ve ba'de?——— ve müdded örfiyesi tamam olanların bey ve behası ——— saire ber mûceb-i serbestin bin beşyüz akçe yazular ile defter-i mufassal mensuhanda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâl mensuhanda yazuları tenzilat ile tahrîr ve Biga sancağında Gökselcik nahiyesinde çiftlikler karye-i Hacı Yahya ve ma' gayruha birikdirilüb beşbin akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun bin ikiyüz elli akçesi mumâ-ileyha Mahmud Giray Sultan ve İslam Giray Sultan ve ol-mikdarı dahi merkûm Mustafa veled Hüseyin ve ikibin beşyüz akçesi dahi merkûm Ömer veled Mehmedin kayudlarında olub bu takdirce ——— ber mukteza-i defter-i hakani salifu'l beyan karye-i Oğuzlunun hududunda vâki olan hasıl an kale ve öşr-ü hububat ve rüsûm-u zemin ve çayır hassa ma'gahruhada müteferrika zaim Ahmed Bosnevi serpişgiri an kidar-ı hassa ile Hüseyin veled Mustafa sipahi tarafından ve Temrizler nahiyelerinde çiftlik-i Turgutlu yeri——— çiftlik-i Bayramlı yerinin hasılları tahtlarında muharrer öşr ve rüsûmları dahi Mahmud Giray Sultan veled İslam Giray Sultan ile Mustafa veled Hüseyin ve Ömer veled Mehmed taraflarından zabt olunub mensuh tımar mutasarrıfların

merkûmun münaza fiha olan Manyas nahiyesinde maruz-zikr Uğurlu nahiyesi alakaları olmamak iktiza eylediğin bi'l-fi'l defter emini olan el-hac Mustafa dame mecdehuya arz etmeğin arzı mûcebince amel olunmak iş-bu emr-i şerifim yazılmışdır.

Vecihi

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.10-H.24

Şorba kadısına ve Ankara sancağı Mütessellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' ———-nâm karye sakinlerinden Süleyman ve Hüseyin ve Hacı Osman nâm kimesneler gelüb bunlar kendi hallerinde ırzlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve te'addileri ve deyn ve kefâletleri olmayub ve üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken karye-i mezbûre sakinlerinden zimmet ve eşirradan Timurcu İsmail demekle maruf kimesne kendi halinde olmadığından bin yüz doksan senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-ı hak hevasına tabi' ehli örf taifesine gammaz birle beş yüz (çizgi) gurusların gasben ahz eylediğinden ma'da şetim galiza ile şetim ve hetk-i ırz ve karındaşı mezkûru dahi şetim ve mahdumunu darb-ı şedid ile darb ve mecruh ol-vecihle zulm ve teaddisine ahvallerin diğer gün ve mağdur oldukların ve hali minval üzere olduğun müşir canib-i şer'den ilam-ı şer'i virildiğin bildirüb yedlerinde olan ilam şeriyye mûcebince şer'le görülüb mezkûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-ı hak gasben ahz eylediği ol-mikdâr gurus hakkı tamâmen tahsîl ve bi-kusur kendüye alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum rica etmeğin inhası vâki ise mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.11-H.25

Balıkesir naibine hüküm ki

Sen ki Mevlana-yı mumâ-ileyhsin hıfzı Abdurrahman Zide ilmehusun südde-i saadetime mektub gönderüb ve zikri ati müteveffî hacı İsmailin kızları vahide ve fatima hatun meclis-i şer'e varub Medine-i Balıkesir mahallesinden ——— Hisar mahallesi sakinlerinden bundan akdem fevt olan El-hac İsmail bin El-hac Mehmedin veraseti Sulbi Kebir oğlu Ahmed ve Sulbiye kızları mezbûran vahide ve Fatma münhasıra olmağla babaları müteveffî mezbûran müntakil mahalle-i mezbûre toprağında vali malumu'l-

hudud mülk-i arsa haliyaları üzerine mezbûr Ahmed kız kardaşları mezbûr anan ile ber-vech-i iştirak yine babalarından müntakıl ağar-u mal ve muradlarından bir han bina idüb iki sehem mezkûr Ahmedin ve birer sehem dahi mezbûr anan vahide ve Fatmanın almak üzere han-ı mezkûre iştiraken mutasarrıfları iken mezbûr Ahmed fevt oldukda han-ı mezkûrda olan iki sehem hissesi sağır oğluyla sağire kızına intikal ve bir müddet sağır Mezbûrlar hassa-i mezkûre mutasarrıflar iken mezbûr Ahmedin oğlu Sağır mezbûr dahi fevt olub hissesi kız karındaşı sağire-i mezbûreye intikal itmekle han-ı mezbûrun iki sehemini ve sağire-i mezbûre ve bir sehemini yine mezbûranan vahide ve Fatma mutasarrıflar olub aherin alakası yoğiken müteveffa-yı mezbûr Ahmed'in Bursa'da sakın kayınpederi Yusuf nâm karye han mezkûru damadım müteveffi Ahmed hayatında kendü malıyla nefsi içün bina idüb ya da zevcesi kızım müteveffiye Zeliha'ya hibe ve kızım müteveffiye mezbûre dahi bana hibe itmişdi han mezbûrun mecmu-i bu vecihle benim malım merhûmeye mürur-ı hibe zabt kasdıyla mezbûran vahide ve Fatma ve sağireye gadr-ı murad itmekle ve bu bâbda feteva-yı şerife verilmeğle mezbûr Yusuf han-ı merkûma hilaf-ı şer'i şerif müdahale ve ber vechi muarazadan men' ve def' olunmak babında ferman-ı alışıanım virilmek ricasına vâki hâlâ bi'l-iltimâs arz eyledikde ecilden bermûceb feteva-yı şerife mahallinde şer'le görülmek babında.

Fi Evâsıt-ı B (Receb) Sene 1201

S.11-H.26

Şehabe'd-dîn Kazâsı Naibine ve Bolu Hassı Voyvodasına Hüküm Ki

Kazâ-i mezbûr sakinlerinden Hacı Baki oğlu Kör Mehmed be Kürd Ahmed nâm kimesneler kendü hallerinde (çizgi) olmadıkları mukaddema ba i'lâm inhâ olundukda? fi-mâ-ba'd kendü hallerinde olub mugâir-i? rıza-i hareket tasaddî eylememek üzere muvakkat şer'le gereği gibi tenbîh ve tekid? ve tahrîz olunub bundan sonra dahi memnû' olmazlar ise töhmetleri beyânıyla der-âliyeme? ahz ve mahzar olmağın babına sudûr iden emr-i şerifimi lede'l vürud asla ıska itmeyüb evvelkiden ez-yed zulm ve teaddiye ictisar ve yirmiden mütecâviz ehl-i ırz makûlelerini iyal ve evladlarıyla kazâ-i ahire? hicret ve şekavetleri sezâvâr olmağla merkûmlar çavuş mübaşeretiyile li-ecli't-tedib Samsun kal'asına kalabend olunmaları babında işbu sene-yi? mübareke evahir (çizgi) muharreminde senki Mevlana-i voyvoda-i mumâ-ileyhsiz size hitaben emr-i şerifim sadr olmuş idi el-hâletü hazihi tarafından der-saadetime? varid olan arz ve i'lâm ve ahâlî-i kazânın mahsur merkûmenin hüsn-i hâllerinden bais ile afv ve ıtlakları (çizgi) hususu

tahrîr ve istid'a olmuş (çizgi) merkûmların mukaddemâ su-i hareketleri arz ve mazhar birle inhâ ve bu defa dahi hüsn-i halleri arz ve mazhar ile i'tâ olduğundan hakikat keyfiyetlerinde irat istiba mümkünle bu defa tayin olan çavuş mübaşeretiyile merkûmların hakikat-ı hareket ve keyfiyetleri muvakkaten ve sâdık-ul kul kimesnelerden dikkat birle taharrî ve bâ'de? birdirler hilâf-ı zuhur eylemen vecihle tahkik? ve ——— üzere der-âliyeme? arz ve i'lâm olunman babında.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.11-H.27

Tosya kadısına Kangırı sancağı mütesellimine hüküm ki

İstanbul sakinlerinden Ahmed nâm kimesne gelüb bunlar babası Tosya sakinlerinden Ali nâm kimesne iş bu sene-i mübarekede fevt oldukda tereke ve bir emval ve eşyası ırs-ı şer'le bunun ile yine Tosya sakinlerinden karındaşları İsmail ve Hüseyin nâm kimesne de intikal idüb lakin oldukda ol-vakt diyar aherde olduğundan karındaşları mezbûrlar İsmail alub zabt ve niyetlerinde nef' idüb lakin fî ma aded olmayub buna hissesine sene-yi tadid asre-i fahişa vâki olmağla bu dede tadid asre-i fahişa vechi şer' üzere ırsen babası müteveffa-i mezbûrdannısf hissesi buna ma'rifet-i şer'le taksim ve hissesi almak murad iken bir yedlerimizde taksim eyledin deyu bi-vech-i şer' virmekde teallül ve muhalefet ve gadr iradesinde oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvafık feteva-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görülüb babası müteveffa-i mezbûrdan nısf? hissesi————-ile fî ma aded ile taksim ve hissesi olan yine emr-i şerifim rica eylediği ecilden ber-mûceb feteva-yı şerifem mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene 1201

S.12-H.28

Sındırgı kazâsı naibine hüküm ki

Ali ve Mehmed ve Bekir ve Osman ve İbrahim ve Hasan nâm kimesneler gelüb bunlar tımar karyelerinden kazâ-i mezbûre tabi' ———-(boş) nâm karyelerin defterde mukayyed raiyyet ve raiyyet-i oğullarından olmayub resm-i bennak ve resm-i mücerred mutalebesiyle te'addi olunmaları icab itmez iken karyeteyn mezbûreteyn sipahileri zuhur bir müddet bizim karyemizde sakin olduğunuz idi bizim reayamız olmuş olursunuz deyu hilaf-ı kanûn resm-i bennak ve mücerred talebiyle te'addiden hali olmadıkların ve husûs-

ı mezbûr natık canib-i şer' den i'lam-ı şer'iyye ve taraf-ı şeyhü'l-

islâmdan fetevâ-yı şerîfe verdiği bildirüb sipahi mezbûrların hilâf-ı kanûn rüsûm-ı raiyyet resm-i bennak ve müceddik talebiyle vâki olan te'addileri men' ve def' olunmak babında emr-i şerîfim ricâ ve hükm-i hümayumdan fetvâ-yı şerîfe olundukda mezkûrlar dahl iden sipahilerin tımarları kayrelerinin defterde mukayyed raiyyeti oğullarından değiller iseler kura mezbûre sipahileri tarafından resm-i bennak mücerred mutalebesiyle te'addileri mugayir kanûndur deyu tahrîr olunmağla mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene1201

S.12-H.29

İzmir mollasına hüküm ki

Senki mevlana-yı mumâ-ileyh (çizgi) abdi zade Mehmed Arif zidet fezailehusun sūdde-i saadetime mektub gönderüb Medine-i mezbûrede Birunabad voyvodası Osman Zide gadruhu meclis-i şer'e varub bin yüz doksan altı senesinde Medine-i mezbûrede Françelüye tabi' ve dalı? Oğlu gaib——— bina-i kaviyye merkûm Osman asitane-i aliyemden karındaşı Mehmed Ağa dimekle ma'rûf kimesneye teslim olunmak üzere yolca tarikiyle mukata-i mirisi malında bin üç yüz gurus teslim edüb mersum yedinden bolca temessükü ahz eyledikten sonra meblağ-ı merkûm Osmanın karındaşı mezbûr Mehmede eda ve teslim olunmayub temessükü bu gerü gelüb merkûm Osman dahi temessükü mesfure red ve tebliğ-i mesfur taleb eyledikde teallül ve muhalefet üzere olmağla mesfûr ile bade'l terafu sübud meblağ-ı merkûm tahsil olunmak babında emr-i şerifim virilmek ricasına (çizgi) bade'l iltizam arz ve divan-ı hümayûnumdan mahfuz-u Françeluya i'tâ olunan aht nâm-ı ? Hümayûna ruhsad olundukda taraf-ı senediden ve yahud devlet-i aliyeme tabi' tüccar vesaireden Fransız üzerine tahrîr olmuş olunca bi gayb olunan kağıtlar gelüb üzerine tahrîr olunmuş Françelü ve anlara (çizgi) tabi' olan kimesnelere kabul eylemedikleri halde bi-vech-i şer' edasına cebr (çizgi) olunulmayalar ve zikr olunan yolca kabul olunmadığını mugayir kağıt virilüb yolca kağıdını ve yedinden akçesini talep ve tahsiline der-aliyemde olan ilçi vükelanın ol-mahalde bulunan konsolos mümkün mertebe-i (çizgi) sa-i? eyleye deyu mastur ve mukayyed olunmağla ahtnâme-i hümayûn mücebince mahallinde şer'le ruiyet babında.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene1201

S.12-H.30

Dergâh-ı muallam kapucu başılığı payesiyle Kastamonu sancağı mütesellimi ve Kastamonu kadısına hüküm ki

Seyyid Hüseyin zide şerefehu gelüb bu Kastamonu sükkanından tüccardan Süleyman nâm kimesne ile yüz doksan senesinden berü şerikleri olub yedine sermaye olmak üzere teslim eylediği bin dört yüz elli gurus imal ahz i'tâ ve ticaret itmekle hemgâm-ı şerikinden bu ana gelince ahz ve i'tâ ve ticaretten hasıl olan ve faiz ve gerek halat bundan akdem mahallinde ma'rifet-i şer'le ruiyet muhasebe olundukda ticaretlerin ondört kilise akçe balig ve ber-vech-i ———taksim murad eylediğin teallül ve niza olunmak icab itmez iken mezbûr Süleyman şirrete sülûk ve ayan ve mütegalibeden Hızır oğlu Hacı Abdurrahman efendi ve Hacı Müftü oğlu dimekle ma'rûf kimesnelere isnâdı olmakdan naşi zimmetinde sermayeden sabit olan yedi kise vesika virmede muhalefet ve mütegalibe mezbûrların muaventlerinden icrâ-yı hak mümkün (çizgi) olmadığın ve şahidlerin el-yevm asitanede mevcut olduğun bildirüb ta'yin olunan mübaşir ma'rifetiyle mahallinde şer'le ruiyet ve zimnetin sabit olan ol-mikdar gurus hakkı tamamen tahsil ve edada muhalefet iderse der-alıyeme ihsar olunmak emr-i şerifim rica etmeğin sen ki mütesellim-i mumâ-ileyhsin ma'rifetin ve tayin olunan mübaşir ma'rifetiyle mahallinde şer'le ruiyet ve bade'l sübût ihkâk-ıhak mümkün olunmaz ise bu tarafda li-eclid terâfu' şeriki mezbûr Süleymanın der-âliyeme ihzâr olunmak babında.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene1201

S.13-H.31

Taraklıborlu nâm-ı diğer Zağferanborlu kadısı ve Viranşehir voyvodasına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Kavgari nâm karyeden Hacı Hasan nâm kimesne gelüb bu kendü halinde ahırzıyla mukayyed ve hilaf-ı şer' kimesneye vaz' ve teaddisi olmayub teaddi icab itmez iken yine kazâ-i mezbûra tabi' Burka nâm karyeden Çavuşoğlu Hacı Halil Cebecioğlu Hüseyin nâm kimesneler kendü halinde olduklarından bin iki yüz senesi ramazan-ı şerifinde ehl-i öerfe istinaden yüz otuz üç gurus gasben ahz ve külli gadr ve hayf eylediklerinden ve bu bâbda da'vâsına mutabık şeyh'ül-islamdan müte'addid fetevayı şerife virildiğin bildirüb şer'le görülüb alıverilüb ihkâk-ıihkâk-ıhak olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i B (Receb) Sene1201

S.13-H.32

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından Kastamonu sancağı mütesellimine ve Sorgun? Kazâsı naibine hüküm ki,

Mustafa nâm kimesne gelüb bu kazâ-i mezbûre tabi' Ortaca nâm karye sakinlerinden softa başı İbrahim dimekle marif kimesnenin kızı Hatice nâm bikri baliğe ba doksan senesinde Haleb ve tezvic murad eyledikde merhûm İbrahim nefsim için kırk üç guruş virmedikce nikaha itdirmem deyu kırk üç guruşunu ahz ve bade kızı mezbûreyi akd ve tezvic eyler ----- zevcesi merkûmenin on guruş kıymetlü elli aded baş altunu ve on beş guruş kıymetlü birde sim kırk beş guruş on altı aded çadırını ahz ve zabt eyledikde ve bu bâbda da'vâsına muvafak şeyh'ül-islamdan feteva-yı şerife virildiğün bildirüb şer'le görölüb merkûm İbrahiminde ahz ve zabt eylediği ol-mikdar guruş ile çadır----- tevki tamamen tahsil ve alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ıhak olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek babında.

Vecihi

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.13-H.33

Kocaeli sancağı mütesellimine hüküm ki

Bozok Ali nâm kimesne gelüb bunun kazâ-i mezbûra tabi' Hale Dere nâm karye sakinlerinden Halil nâm kimesne yüz doksan senesinde hilaf-ı şer'i şerif bir ruus bargirini sırka ve firar ve mezkûr hâlâ karye-i mezbûrede sakin olduğun bundan akdem lede'l inha ve'l istid'a ve mahallinde şer'le görölmek için iş-bu sene-i mübareke evasıt-ı Cemâziyel-âhirinde sâdır olan emr-i şerifimle mahalline lede'l vürûd ol-tarafda (çizgi) mukavemet ve ihkâk-ıhak mümkün olmayub mezkûr Halil hâlâ ----- hareket olduğun inha ve âsitâne-i saâdetime ihzarı babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a eylediği ecilden kapu kethüdası mübaşeretiyile merkûm Halilin der-âliyeme ihzar-ı babında.

Saib

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.13-H.34

Şihabüddin kazâsı naibine hüküm ki

Senki i Mevlâna-yı mumâ-ileyh Mehmed Zîde İlmihûsun mektub gönderüb kazâ-i mezbûra tabi' Gökçeli nâm karye ahâlilerinden Pehlivan Mustafa ve sair kurra iştiraları (çizgi) meclis-i şer'e varub Çor kazâsı sakinlerinden El-hac oğlu Receb dimekle ma'rûf kimesne üç beş seneden berü karye-i mezbûra gelüb ba'zı mütegalibeye istinaden fuzûlî tarlalarına çift ve koyun ve menziliniz ihrak iderim deyu tahavvuf? ve her yerlerine berü galita? ile şetm mezbûrun şer'ü mazarratından emniyetleri mansub olmağla mezbûrun şer' ve mazarratı men' ve def' olunmak babında vâki ise hükm-ü hümâyûnum virmek ricasına müdahalesi bir iltimas arz eylediği ecilden mahallinde şer' ve kanûn üzere ruiyet ve fî mâ-ba'd kendü halinde olub hilaf-ı şer' ve mugayir-i kanûn hareker eylememek üzere ma'rifet-i şer'le tenbih ve bundan böyle mütenebbih olmaz ise töhmeti beyanıyla arz ve i'lâm olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene201

S.13-H.35

Edremid kadısına hüküm ki

Molova kazâsı mütemekkinlerinden mir?————gelüb bunların Edremid kazâsı sakinlerinden ——— nâm dahi bin yüz doksan senesinde murad olduğun ve bi-kusur ———guruş azim idüb ——— ile Edremid kazâsı sakinlerinden ———idüb kadı terekemiz ———meskur-u mezbûr ———zabt ve bunların hisselerine isabet iden hak-ı irsiyesi ve meskur müteferrikadan deyu ve hak eylediği————guruş virmeyüb gadr eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvafık feteva-yı şerife verildiğin bildirüb şer'le görülüb bunları————taifeleri (çizgi) mürûr ve meskurun ——— eylediği ol-mikdar guruş alıverilmek babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.14-H.36

Kite kazâsına tabi' Arput nâm karye mütemekkinelerinden Kefare nâm nesraniye gelüb zevci Kostanzi nâm zımmi iş-bu sene-i mübarekede mürur olduk da terekesi ırsen şer'le buna ve sağire kızı astarine nâm sağire ile yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden karındaşlarına intikal itmişken karındaşları mesfurlar terekeden hak-ı irsiyelerine almağa kanâ'at itmeyüb bir vecihle mesfurdan müntakil terekenin cümlesini hilaf-ı şer'i şerif

fuzûlî zabt ve bunun ali sağirenin madurenin hak-ı irsiyelerini virmeğüb gadr eylediğün ve bu bâbda da'vâsına muvafık şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerîfe verdiğün bildirüb şer'le görölüb hak-ı irsiyesi alıverilüb ber-mûceb fetevâ-yı şerîfe icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ etmeğün mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene201

S.14-H.37

Aydın muhassılı (boş) dame mecdehuya ve Ayasluğ kadısına hüküm ki

Mahdudaneden Raşide ve Saime ve Fatma ve Emine aher zidet iftiham gelüb abisinin evkâfı karyelerinden Ayasluğ kazâsına tabi' (boş) nâm karye toprağında Kuyumculu çiftliği dimekle meşhur bir kıt'a mülk çiftlik ve ma'lûmü'l hudûd arazisine mutasarrıf olan hemişerileri Zeliha nâm hatun bundan akdem müteveffıye oldukda oğlu (çizgi) kalmayub tasarrufunda olan emlâkı ırs-ı şer'le bâ-hüccet-i şer'iyye bunlara intikal ve arazisi dahi hasbü'l kanûn tapuya müstahak oldukda sahibü'l arzın olan vakf-ı mezbûr mütevellisi (boş) nâm kimesneden resm-i tapu ile iştiraken alub yedlerine verilen sahib-i arz temessükü mûcebince beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve resmin sahib-i arza eda edüb bir vecihe dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken ashâb-ı ağrâzdan davalarından (çizgi) ——— oğlu Ahmed nâm kimesneler zuhur ve hilaf-ı şer' ve kanûn ve mugayir-i temessük ve hüccet-i emlâk ve arazi merkûmeyi fuzûlî zabtı ve tasaddi ve ol-vecihle mugayir ve mağduriyetlerine bais olub perîşânül hâli ve tasaddi ve mükerrer (çizgi) ül ahvâl oldukların mukaddema inha ve mezbûrların hilaf-ı şer' ve kanûn ve mugayir hüccet zabt eyledikleri gibi emlâk ve arazi merkûm kemâl-i fi'l evvel kendülere alıverilüb taraflarından adamları aherine Veli Mustafa nâm kimesne zabt etdirilüb bir dürlü dahl ve ta'arruz etdirilmemek bâbında hükm-i hümayûnum ricâ ve divân-ı hümayûnüm kaleminden karye-i mezbûre toprağında çiftlik emlâk ve arazisine mutasarrıf olan mûmâ-ileyhlerin kız karındaşları Zeliha nâm hatun müteveffıye oldukda oğlu kalmayub mutasarrıf olduğu emlâk-ı ırs-ı şer'le bunlara intikal ve arazisi dahi müstehak tapu oldukda sahib-i arzdan resm-i tapu ile alub yedlerinde verilen sahib-i arzın temessükü mûcebince zabt ve ziraat ve öşür ve rûsûmu sahib-i arza edâ ve emlâkı dahi zabt ve taarruf iderler iken ecanibden olan mezkûr hilaf-ı şer' ve kanûn fuzûlî müdahale eyledikleri vâki ise ecanib ve ashâb-ı arazdan olan kimesnelerin hilaf-ı şer' ve kanûn müdahale ve teaddiden men' ve def'i için mahallinde şer'le ve kanûn üzere emr-i şerif yazıla geldiği

tahrîr olunmağla mahallinde şer' ve kanûn üzere amel olunmak babında bin yüz doksan dört senesi evahir-i zilkadesinde sadır olan emr-i şerifim mahalline (çizgi) lede'l-vürud mezbûr Ahmed mütegalibeden olmak hasebiyle bir dürlü itâati şer' ve inkiad emr-i âli mümkün olduğundan (çizgi) derun çiftlik ve ambarlarda mevcut olan tahmilleri dahi ıtlak ve ol-vecihle tenfis emr-i âli ve ihkâk-ıhak mümkün olmadığı bildirüb aher hususa memur mübaşir marifetiyle mukaddema sadır olan emr-i şerifim mücebince müceddeden hükm-ü hümâyûnum sudûrunu istid'a ve divân-ı hümâyûnumda mahfuz kuyud-ı ahkâma müracaat olduktan vech-i meşrûh üzere tarihi merkûmda emr-i şerifim verildiği mastur ve mukayyed olmağla aher hususa memur mübaşir marifetiyle mukaddema sâdır olunan emr-i şerifim mücebince mahallinde şer' ve kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene201

S.14-H.38

Gerede kazâsı naibine hüküm ki

Ahmed nâm kimesne gelüb bunun kazâ-i mezbûra tabi' Salur nâm karye toprağında vâki tabulu ve temessüklü malum'ul-hudud tarlaya mutasarrıf ve beher sene zabt-u ziraat ve öşür ve resmin sahib-i arza eda idüb bir vecihle dahl ve ta'âruz olunmak icab itmez iken yine karye-i mezbûr sakinlerinden zemire-i cebabireden Kel Mehmed oğlu Hüseyin dimekle meşhur kimesne bin yüz doksan senesinde fuzûlî ve tegallüben zabt ve gadr edasında olduğun bildirüb ol-yerler ber-karar-ı sabık kendüye zabt ve ziraat etdirilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve divan-ı hümâyûnumdan kanûni sual olundukda balada mezkûr kimesne ol-yerleri zabt ider iken ziraat itmeyüb üç sene ale'l nevale bilâ mani boz ve hali kalub kanûn üzere müstehak tapu oldukda dahl iden kimesne sahib-i arzdan resmi tapu ile almağa müdahale ider olmayub fil vâki ?bu ol-yerleri beher sene zabt ve ziraat ve öşür ve resmin sahib-i arza eda ider iken mezkûr fuzûlî zabt eylediği vâki ise men' ve def' ve ol-yerleri bir karar-ı sabık zabt ve ziraat etdirilmek kanûndur deyu tahrîr olunmağla kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.14-H.39

Mengen Kadısına Bolu Hassı Voyvodasına Hüküm Ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Şeyhler nâm karye sakinlerinden Onbeş oğlu İsmail ve Mustafa

nâm kimesneler gelüb bunların karye-i mezbûre tarafında vâki tabulu ve temessüklü mekan olduğu tarladan yedi sene zabt ve ziraat ve öşr ve resmin derca-i arza eda idilüb birer cem'-i dahile olunmak icab itmez iken yine kazâ-i mezbûra tabi' Karaca nâm karye sakinlerinden Halil oğlu Ali nâm kimesne kendü halinde olmayub ol-yerleri laf-ı mürur deyu ittia ve vaka-i şer'i şerif ----- iddiaları tekrar----- ----- şart----- şeriat ve mütearrızadan men birle canib-i şer'idin ----- şeriyeye virilmiş iken mezbûr yine tabi' olmayub işbu sene-i mübarekede ehl-i örfe istid'a yüz guruşdan mütecaviz akçe-i gasb-ı ahz ve ziyade gadr-ı emkine ve yerin kaidesine muvaffak feteva-yı şerife emrine ve yedinde idüb şer'le görölüb mezbûrun afv-u ahz eylediği ol-mikdar guruş hakı ----- şerif rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.15-H.40

Taraklıborlu nâm-ı diğer Zağferanborlu kazâsına ve Viranşehir voyvodasına hüküm ki Kazâ-i mezbûre tabi' Değirmencik nâm karye sakinlerinden Topal oğlu Mehmed ve ellik? Oğlu Mehmed dimekle ma'ruf kimesneler birbirleriyle yek-dil olarak bin yüz senesinde hilaf-ı şer'i şerif menziline basub zevcesi Fatma nâm hatuna fi'l-i şenia kasdıyla ta'âruz ve keeb-i ırz edüb ziyadesiyle gadr-ı----- eylediklerin ve bu bâbda da'vasına muvaffak feteva-yı şerife virildiğin bildirüb şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica eylemeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene201

S.15-H.41

Küre-i Nühas kadısına ve Küre-i Nuhas eminine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Nasreddin nâm karye sakinlerinden (çizgi) İsmail nâm kimesne ile Aişe ve Hüdaniyeullah ve Fatma nâm nâm hatunlar gelüb mezbûr İsmail ve Hüdaniyeullah ve Fatmanın babaları ve mezbûre Aişenin zevci Mustafa Beşe dimekle ma'ruf nâm kimesneler bin yüz doksan senesinde menziline basub dört yüz guruşlukemval ve eşyasını nehb ve garet eylediklerinden ma'da müridleri mezbûru darb-ı şedid ile darb oldukların müteessiren fevt olub gadr-ı külli eylediğinden ve bu bâbda davalarına muvaffak şeyh'ül-islamdan feteva-yı şerife virildiğin bildirüb şer'le görölüb

(çizgi) mezkûrların hilaf-ı şer'i şerif (çizgi) nehb ve garet eyledikleri emval ve eşya (çizgi)----- ferda-i? Şer'le (muğrislerin)mezbûrun şer'le icab iden deyni aliverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ıhak olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fehmi

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene201

S.15-H.42

İznikmid kadısına ve Kocaeli sancağı mütesellimine hüküm ki

İznikmid kazâsı mütemekkinlerinden? Levabis? nâm Acı? İle zevcesi Serbuk? Nâm Nasraniye? Gelüb ücret ile hıdmed ider makulesinden olduklarından yine kasaba-yı mezbûre mütemekkinlerinden? Arkil? Nâm zımmi ile zevcesi (boş) nâm nasraniyenin talebleriyle bin yüz doksan senesinden berü ücret-i kavli söz kendülere hıdmed idüb ahir misline taleb eylediklerine (çizgi) eyyamın aher misülleri her ne ise aliverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ıhak olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene201

S.15-H.43

Mudurnu Kadısına Hüküm Ki

Eimme ve tebâdan Mustafa Halife Bin Ali zide sadruhu gelüb bu Mudurnu kazâsına muzafa Dokurcuk nahiyesinde vâki cami'i şerifde bi'fi'l receb-i şerifi imam ve hatib olub imdi hidmet idüb bu makule eimme ve müteba mukteza-yı pay oldukların itibarıyla rüsûm-u raiyyet ve bilâ emr-i şerif tekalifi şerife mütalebesiyle? teaddi olunmak icab itmez iken ehl-i örf ----- tarafından bilâ emr-i şerif tekalifi şerife ve nahiye-i mezbûre salis tarafından dahi hilaf-ı vukuf rüsûm-ı raiyyet talebiyle ----- dahi ol- vâkitten ve bu bâbda da'vasına mu? hilaf-ı feteva-yı şerif virildiğin bildirilüb menle? vasıl olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica eylediğine binaen imdi eimme-i hüteba ve mukteza-yı nasb oldukları itibarıyla rüsûm-ı raiyyet ve bilâ emr-i şerifin tekalib-i şerifim? cümlesinden muavedet ve hak üzere amel olunması için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene201

S.15-H.44

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından Kütahya Mütessellimine Yabanabad kazâsı naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi'—— nâm karye sakinlerinden Ali nâm kimesne gelüb bunun kimesneye deyn ve kefaleti olmayub üzerlerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sakinlerinden Halil İbrahim ve Abdullah nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub işbu sene-i mübarekeden karye-i mezbûr sakinlerinden Mustafa ve Ömeroğlu Ahmed nâm kimesnelere leylen otuz guruşdan mütecaviz akçesi gasben ahz eylediklerinden ma'da mezbûr Abdullah dahi dükkânı basub elli guruşdan mütecaviz eşyasını dahi nehb ve garet ve ziyade gadr eyledikleri ve bu bâbda da'vasına muvafık fetvâ-yı şerîfeleri viridiğün bildirüb şer'le görülüb mezbûrların gasben ahz eyledikleri ol-mikdar guruş akçesi ile eşyası dahi alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eyledikleri ecilden inhası vâki ise mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.16-H.45

Kirmastı ve Mihalic kadılarına hüküm ki

Eyalet-i Anadolunun defteri çavuşlarından Ahmed veled Halil zide gadrehu gelüb Hüdavendigâr sancağında Ulubad nahiyesinde Ömerbey çiftlik-i nâm karye ve Gayrıdan on iki bin ikiyüz sekiz akçe berat-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımar-ı mülhakatından müştereğiyle kaydına dahl Kirmastı nahiyesine tabi' otuz sekiz nefer reaya ile karye-i Boyalıkesir ve hasıl-ı tahtında resm-i çift ve gayruhu ve hinta ve şayir ve öşr günah yekûn ma' gayruhu beş bin yediyüz akçe ve Mihalic nahiyesine tabi' yigirmi bir nefer reaya ile karye-i Haslar ve hasıl-ı tahtında rûsûm-u çift ve gayruhu ve hinta ve şayir ve resm-i çayır var öşr günah yekûn ma' gayruhu iki bin ikiyüz akçe ve haricden ziraat olunur iki buçuk çiftlik-i ber-dar resimlular ve yine Mihalic nahiyesine tabi' mezra-i Dumurderesi der-karye-i Kavaklı Dumurderesi özü dahi derler hasıl anül kale ve gayruhu bin ikiyüz akçe ve yine Kirmastı nahiyesine tabi' onaltı nefer reaya ile karye-i Paşabegin ve hasıl-ı tahtında resm-i çift ve gayruhu ve hinta ve şayir ve öşr-ü bostan ve resm-i kivar ve çiftin hisse meşrûh hasıl yüzelli ve haricden ziraat otuzyedi çiftlik ber-dar rûsûmlu yekûn ma'gayruhu ikibin akçe yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve

defter-i icmâlde Büyükboyalık karyesinin yazusundan ber-mûceb mufassal olunur ve haslar karyesinin dahi binyüz doksandokuz akçesi mûmâ-ileyh Ahmed veled Halilin ve yakınları müştereki kayıdlarında ve Kite nahiyesine tabi' karye-i Kavaklu mezra olmuş on buçuk çiftlik-i ber-dar ve hasıl-ı tahtında resm-i çift ve hinta var şayir ve öşr-ü bostan yekûn ma'gayruhu bin yediyüz beş akçe yazı ile ol-dahi defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i hakanide mukayyed olmağla zikr olunan Büyükboyalık Paşabeg ve Haslar karyeleri Dumruderesi mezrasını ber-mûceb defter-i hakani müşterekiyle tımar-ı tarafından zabt ve topraklarında ziraat iden havass-ı hümâyûnum karyelerinden sâlifü'z-zikr kazâ ve mezra topraklarında ziraatleriyle hasıl eykedikleri terekelerinden sekizde bir öşr ile sadariye hilaf-ı kanûn hass-ı mezbûr voyvodasına istinaden edada teallül ve muhalefet ve ol-vecihle tımar-ı hasılatın külli kesr-i noksan tertibine bais ve badi ve gadr sevdasında oldukların bildirüb zikr olunan kura ve mezra ber-mûceb defter-i hakani müşterekiyle tımarı tarafından zabt ve topraklarında ziraat iden mezkûr hassı karyesi ahâlilerinin ziraatleriyle hasıl eyledikleri terekelerinden kanûn üzere sekizde bir öşr ile sadari müşterekiyle ahz ve kabz etdirilüb hilaf-ı kanûn ol-vecihle edada ta'allül ve muhalefet ettirilmemek babında hükm-i hümâyûnum ricâ ve defterhâne-i âmiremde mahfûz rûznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâlde ve mufassala müracaat olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed dîvân-ı hümâyûnumdan kanûn-i sual oldukda defter-i hakanide mastur Büyükboyalık ve Paşabeg ve Haslar karyeleri Dumurdere mezrası müşterekleriyle eyalet-i Anadolunun defter-i çavuşlarından mûmâ-ileyh Ahmed veled Halilin tımarı tarafından zabt ve toprağında ziraat iden havass-ı hümâyûnum karyelerinden kavaklu karyesi ahâlilerinin ziraatlarıyla hasıl eyledikleri terekelerinden sekiz de bir öşr sadariyeleri müşterekiyle sipahi mezkûra alıverilmek kanûn olub hass-ı mezbûr voyvodalarına istinaden teallül eylemeleri mugayyir kanûndur deyu tahrîr olmağla defter-i hakani mûcebince ve kanûn üzere amel olunmak babında ferman-ı âlişan tahrîr olunmuştur.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.16-17-H.46

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından Kütahya mütesellimine ve Kırhisar naibine hüküm ki

Erbâbda-ı tımardan Ömer nâm sipâhî gelüb Karahisar-ı Sahib sancağında Kırhisar nahiyesinde Çiftlik-i Ekber ve karye-i Dinar ve gayrıdan onbir bin akçe berat-ı şerifimle

mutasarrıf olduğu minvech-i tımar-ı mülhakatından müşterekiyle kuyud-u beratına dahl Kır nahiyesine tabi' yedi nefer reaya ile çiftlik———— der-karye eyledin deyu mukayyed mensuh çiftlik-i ber-mûceb defter-i hakani müstakilen zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmun kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murad eylediğin müdahale ve taarruz olunmak icab itmez iken yine karye-i Hisar nahiyesine tabî Çiftlik-i Şambeyi der-karye eylemek deyu mukayyed çiftlik Şehr-i Abad nahiyesinde çiftlik Hacı Seydi der-karyedir ve gayrıdan dörtbin akçe minvech-i tımara mutasarrıf Ahmedin müstakilen ve karye-i ————— mezbûre-i arazi-i sairesi dahi Kırhisar nahiyesinde Ulumurad nâm karye ve gayrıdan ikibin akçe gerek tüccar ile Karahisar-ı Sahib kalesi kethüdalığına mutasarrıf Süleyman veled Alinin müşterekiyle kaydına dahl olmağla sâlifü'z-zikr Çiftlik-i Şambeyi der-karye eylemek deyu mukayyed çiftlik-i müstakilen Merkûm Ahmed ve karye eylediğin———— yine mezbûrede merkûm Ömerin müstakilen kayduna dahl (çizgi) sâlifü'z-zikr çiftlik-i ————— der-karye eyledin deyu mukayyed çiftliğe hilâf-ı defter-i hâkânî ma fuzûlî müdehale ve ta'arruz birle zabtına muhalefet ve gadr iradesinde oldukların bildirüb ber-mûceb-i defter-i hâkânî sâlifü'z-zikr çiftlik————-karye eyledin deyu mukayyed çiftlik minvech-i tımarı tarafından kendüye zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmu kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb merkûman hilâf-ı defter-i hâkânî mugayir-i kanûn bir dürlü dahl ve taarruz etdirilmemek babında hükm-ü hümayûnum rica ve defterhane-i âmiremde mahfûz olan rûznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâcâât olundukda Kırhisar nahiyesine tabi' yedi nefer reaya ve————-çiftlik mezbûr dönümü ikiyüz mezbûr çiftlik ————— deyu yazusu tenzilat ile tahrîr ve Şehr-i Abad nahiyesinde çiftlik————-der-karye-i mal özü ma' gayruha birikdirilüb dörtbin akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûr tamamen Ömerin kaydında ve yine Kırhisar nahiyesine Çiftlik-i Şambeyi der-karye-i İlk ve tahtında zemin vede dönüm yetmişyedi zemin der-sitan dönüm (çizgi) on altı ve zemin deriyle Mahmud dönüm onbir ve bağçe ve çayur dönümü on ve hasıl-ı resim-i zemin ve hinta ve öşr-ü bağçe yekûn ma'gayruhu dörtüüz yigirmi ve mezkûr çiftlik mahsûlü ————— kazâsına tabi' nâm karyede bina olunan minel hanın harmanına ve olduklarına ve sair kusura sarf olunmak için mukayyed —————olmağın————-mezbûr hanın ez-binası olmayub tamir (çizgi) olunmak şartıyla noksan için virilmek ricasına Kırhisar-ı sahib kadısı arz itmeğle han mezbûru tamir itmek şartıyla İbrahim çavuşun zeametine çiftlik-i mezbûr ilhak olunmuşdur tarih sene Erba ve elf deyu defter-i mufassal mensuhatda muharrîr kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâl mensuhatında yazusu tenzilat ile tahrîr ve Çiftlik-i Hacı Seydi ile birikdirilüb yekûn ma'gayrıdan dörtbin akçe ber-icmâl ve icmâl merkûmun tahtına dahi

merkûmun tamir olunması mufasselen mahdud ve müstakil Ahmedin tımarı ve Kırhisar nahiyesine kırkbeş nefer reaya ile karye-i ——— ve hasıl-ı resm-i çift ve hinta yekûn ma'gayruha üçbin akçe yazu ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde karye-i Ulumurad ile birikdirilüb altıbin ikiyüz akçeden iki bin akçesi ifraz ve keyhüda-yı kale-i Karahisar sahib-i mahsus-ı bir gedik tımarı merkûm Süleyman veled Halilin üzerinde bakisi müştereki kaydında olub bu takdirce ber-mukteza-yı defter-i hakani —————-karyesinden ifraz olunan çiftlik —————-çiftlik-i hasılıyla mahsûb ikiyüz dönüm arazisinin aşar ve rüsûmatı müntakıl minvech tımara mutasarrıf Ömerin ve yine karye-i —————mezbûreden ifraz çiftlik ————— hasılıyla mahsûb yüzseksen üç arazisinin aşar ve rüsûmatı dahih han merkûmu merkûmu tamir itmek şartıyla müstakil min-vech tımara mutasarrıf Ahmedin tarafından ve karye-i merkûmenin arazi-i sairesi dahi müşterekiyle Süleyman veled Halil kethüdası kale-i Karahisar-ı sahib tarafından zabt olunub etraf seles başka başka olmak iktiza eylediğin Defter-i Emin Sabık El-hac Mustafa dame mecdehu arz etmeğin arz-ı mûcebince amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.17-H.47

Avlakderesi kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Ulağıkaya nâm karye sakinlerinden Hasan nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûr sakinlerinden Memiş nâm kimesne karye-i mezbûre toprağında vâki mutasarrıf olduğu malum'ul-hudud (çizgi) yerlerinden altı sene mukaddem-i hin-i tasarrufta rızası ve sahib-i arz marifetle buna ferağ ve tefviz bu dahi tefviz ve kabul ve yedine virilen sahib-i arza temessüklü mûcebince her sene zabt-u ziraat ve öşür ve resmin sahib-i arza eda edüb bir dürlü dahl icab itmez iken mezbûr Memiş mütegalibeden Hacı Sa'rim oğlu Mehmedin (çizgi) ittibaisi olduğundan mezbûre istinaden ben nizaima târim oldum deyu hilaf-ı şer'-i şerif ve mugayir-i kanûn zabt-ı tasaddi ve eğer vâki olur isen seni katl iderim deyu tahrik ve sülale ile tarik-i sed-ü gadr eyledikde ve bu bâbda da'vasına muvaffak feteva-yı şerife virdiğin bildirüb kanûn üzere amel olunub ol-birle kemakân kendüye zabt ve ziraat etdirilmeyüb hilaf-ı kanûn ol-vecihle müdahale ve inad itdirilmemek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve kanûnî sual olundukda arazi-i tasarruf idenlerden Memiş nâm kimesne tasarrufunda olan (çizgi) beratdan hak-ı tasarrufunda rızası ve sahib-i arz ma'rifetiyle beş sene mukaddem mezbûr Hasan ferağa ve tefviz ve yedine virilen temessük mûcebince ol-mikdarından birle beher sene zabt-u ziraat ve öşr-

ü resmin sahib-i arza eda ider iken mezbûr memiş ol-yerleri ferağ eyledikde tari oldum yedlerinden alınub zabt ederim deyu yahud seni katl ederim deyu fuzûlî müdahale eylediği vâki ise man've def' ve ----- bir senin karar-ı sabık ve zabt-u ziraata etdirilemk kanûn idiği tahrîr olunmağla kanûn üzere amel olunmak babında.

Nesimi

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.17-H.48

Tosya kadısına Kangırı sancağı mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sakinlerinden Ahmed ve Hasan ve Hüseyin nâm kimesneler ile---- Rahime ve Aişe nâm hatunlar gelüb mezbûrların karındaşları mezbûre Rahimenin oğlu Süleyman nâm kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed iken yine laza-yı mezbûr sakinlerinden Abdurrahman nâm kimesne kendü halinde olmayub bin yüz doksan senesinden----- ider aher ile harb-----gadr eyledikde ve böyle da'valarına muvaffak şeyh'ül-islamdan feteva-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görülüb suretlerin mezbûrun şer'i---iden---emr-i şerifle-----şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.18-H.49

Keskin kadısına hüküm ki

Çorum kalesi müstahfazlarından Ömer ve Halil nâm müstahfızlar gelüb Kangırı sancağına Keskin nahiyesine Kırık nâm karye ve gayrıdan gerek tımar ile Çorum kalesi müstahfızlığına başka başka berat-ı şerif mutasarrıflar olub gerek (çizgi) tımarlarının baş kalemi olan salifü'z-zikr Kırık karyesi reayalarından bazıları karyeleri toprağında zira (çizgi) ate salih salih (çizgi) hasıl ve birer yerlerin bi't-tamam ziraat etmelerine bıragub varub aherin karyeleri topraklarına ziraat etmeleriyle bundan akdem karye-i mezbûre reayaları karyeleri toprağında ziraate salih-i hasıl ve birer yerlerin (çizgi) bi't-tamam ziraat itmelerin bıragub varub aherin karyeleri topraklarında ziraat itmemek ile marifet-i şer'le tenbih olunmuş iken mezkûrlar mütenebbih olmayub yine ol-vecihle aherin topraklarında ziraat edüb gerek tımarların mahsûlünün kesr ve noksan tertibine bais ve badi oldukların ve bu bâbda da'valarına muvaffak feteva-yı şerife verildiğin bildirüb karye-i mezbûre reayaları karyeleri toprağında ziraate salih-i hasıl ve birer yerlerin bi't-

tamam ziraat itmelerin bıragub varub aherin karyeleri topraklarında ziraat etdirilmeyüb ve aherin topraklarında ziraatleriyle hasıl eyledikleri mahalde hizmet etmedin? Getürüb bunların karyeler toprağında hizmet etdirilmeyüb men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica ve divan-ı hümâyûnumdan kanûn-u sual olundukda müstahfız mezkûrların tımarları karyesi reayaları karyeleri toprağında ziraate salih-i hasıl ve birer yerlerin bi't-tamam ziraat etmelerin bıragub varub aherin karyeleri topraklarında ziraat itmemek içün mahkeme tenbih ve tekidi havi kanûn üzere emr-i şerif yazıyla gelmiştir deyu tahrîr olunmağla kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.18-H.50

İznikmid kadısına hüküm ki

Seyid Halidin Velid Rızaullahanh sülalesinden Afgani El-Hac Mehmed zide salâhu garındaşları El-Hac İbrahim ve Açıkbaş El-Hac Mehmed ile bundan akdem İznikmidden Hendek kazâsına giderler iken kasaba-yı mezbûre karbünde Bostan kenarında eşkıyaya tesadüf etmeleriyle muharebeye iaz ve bi-gayr-ı hak karındaşlarını darb ve katl idüb maktul İbrahimin mevcudu iki yüz elli guruşluk ----- işrak-i altun ve maktul-ü mezbûr Mehmedin dahi beher adedi onar guruşluk olarak yetmiş yedi aded işrak-i altunların yağma ve garet ve hasaret-i külliye cesaret eyledikleri mukaddema inha ve devr-i istid'a mahallinde marifet-i şer'le katilleri bulundurulub? Eşyayı mağsubeleri zahire ihracı ve katl? Maddesinde dahi mukteza-yı şer'-i kadimle icrâ ve keyfiyet-i arz ve ilam olunmak üzere emr-i âlişanım sadır olunmuş idi mezbûr El-Hac Mehmedin bu defa takdim eylediği bir kıt'a arzıhâlinde Hendek kazâsına ve tevcihle sancağı mütesellimine ve İznikmid Yeniçeri zabıtına hitaben ber-vech muharrer şeref-riz sudûr iden emri münifi mahâline lede'l vürûd? Silk-i aherin eşkıya buldurulub ahz ve girift ve eşya-yı mağsube zahire ihraca ve lede'l istindak eşya-yı muharrere karındaşlarının olduğunu eşkıya-yı merkûme ba'de'l-ikrar eder itiraf emr-i şerifim tenfiz olunub ve ber-mûceb emr-i âli merkûme buna teslim olunmak iktiza edüb maktullerin itirafı maddesinin sübutuna vâki ve kafi iken maktuller senin karındaşın olduğunu isbata muhtacsın deyu buna cevap ve kardaşının âti olan İznikmid gümrükcüsü zabtında (çizgi) idüğü ve hakının iptaline mütesellim ve zabt-ı merkûman bâdî oldukların inha ve harice çıkan altun ve eşya ve her ne ise marifet-i şer'le kendüye teslim ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a eylediğine binaen mukaddema sadır olan emr-i şerifim mûcebince emval

ve eşyası her ne ise ba'del subud alıverilmen fermanı olmağın imdi merkûm El-Hac Mehmedin müddeasına isbat maktullerin itirafları da vâki iken misillü (çizgi) e'zar vahi ile ibtal-i hak olunmasının neticesi vahim ve mugayir-i rıza-i şerifim idiğü sen ki Mevlana-yı mûmâ-ileyhsin malumun oldukda salifü'l-zikr emval ve eşyası her ne ise marifet-i şer'le zulü'l-yed olanlardan tamamen tahsil ve bil-verase mûmâ-ileyhe teslim ile ihkâk-ı hak ve irza ve iskanına mübaderet ve mugayir-i şeriat-ı garrâ ibtal hakı müceb keyfiyetin vüzur-ı zuhurunda tevki mücanebet eylemen babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.18-H.51

Kastamonu sancağında vâki Sırd kadısına hüküm ki

Dârû's-saadetin ağası nezaretinden olan evkâfdan müteveffî darü's-saade esbak Süleyman ağa nâm sahibü'l hayrın Sırd kazâsında bina eylediği cami'-i şerif vakfının hasıl berat-ı şerifimle mütevellisi olan el-hac veli zîde gadrehu gelüb cami'-i mezkûr vakfının defter-i hakanide mukayyed karyelerinden Sırd kazâsına tabi' (boş) nâm karye toprağında ziraat ve hırsat idenlerin ziraatleriyle hasıl eyledikleri terekelerin sekizde bir öşr ile selasiye? vakf-ı merkûm toprağında bostan ashabının dahi bostan ve bağlarından hasıl olan meyvelerinden şer'le müteveccih olan öşrlerin kanûn üzere taleb eyledikde bazıları biz yeniçerileriz deyu cetleri dahi biz sa'datlarız deyu noksan teklifi ile vakfa gadr murad eylediklerin bildirüb ol-bâbda kanûn üzere emr-i şerifim rica ve divan-ı hümâyûnumdan kanûn-u sual oldukda cami'-i şerfi vakfı karyelerinden olub ahâlisi karyesi toprağında ziraat edenlerin ziraatleriyle hasıl eyledikleri terekelerden sekizde bir öşr ile selasiyeleri alıvirilmek kanûn olub öşr hususunda saadat-ı yeniçeri ve reaya cümlesi beraber olmağla mezkûrların saadat ve yeniçeri vesair askerinin davasıyla noksan teklif-i teaddi eyledikleri mugayir kanûndur deyu tahrîr olunmağla kanûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı CA (Cemâziyel-evvel) Sene1201

S.19-H.52

Karahisar-ı sahib kadısına hüküm ki

Karahisar-ı sahib kazâsına tabi' muharaş nâm karye sakinlerinden Ahmed ve (boş) ve

(boş) nâm kimesneler gelüb bunların—— karye-i mezbûre toprağında tasarruflarında olan ma‘lûmü’l hudûd yerlerin defter-i hakanide öşre muadil maktua yazılmağla deyu bunlar dahi ziraatleriyle hasıl eyledikleri terekelerden öşre muadil maktualarını karye-i mezbûr sipahisine tamamen? edada kusurları yoğiken —— sipahi-i mezbûr öşre muadil maktualarını almağa feragat itmeyüb ayni öşr alurum deyu te’addiden hali olmadıkda ve bu bâbda da’vâsına muvaffak fetevâ-yı şerîfesi olduğun bildirüb öşre (çizgi) muadil maktualarını karye-i mezbûr sipahisine tamamen eda eylediklerinden sonra aynî öşr maktuasıyla zahir olan teaddisi men‘ ve def’ olunmak babında hükmü mücebince eylediği ecilden kânun üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene201

S.19-H.53

(çizgi) Dergâh-ı Mu‘allâm Kapucubaşlarından Kütahya mütesellimi (boş) dame mecdehûya Dazkırı kazâsı naibine hüküm ki

(çizgi)

(çizgi) Hürzem cemaatinden Bayram oğlu Hacı Ali ve diğer Ali ve Köse oğlu Mehmed ve Hamid demekle arif kimesneler gelüb bunlar kendü hallerinde iken Dazkırı kazâsı sükkanından öteden berü şekavetle melûf Karahioğlu Ahmed nâm şaki kendü halinde olmadığından iş-bu sene-i mübarekede fuzûlî ve bi-gayrı hak beş yüz gurus nükud ve dört res bargir ve bir res aver-i dest ve üç mehar hayvanların gasben ahz ve mezbûr met’abeden olub mukavemete (çizgi) iktidarı olmadığı inha ve ol-bâbda emr-i şerifim sudûrunu istid’a ve Divân-ı hümayûnumda mahfûz kuyûd-u ahkâma ten-suh (çizgi) etdirildikde Dazkırı kazâsına tabi’ Basmakçı karyesi sakinlerinden Kavani oğlu Seyyid Ahmed ve karındaşlarının münazaa hareketlerine mebni hazine-i mezbûreye ayak basmamak üzere nezde-i kat’i ile haklarında emr-i âli mürûr itmiş olmağla fi-mâ-ba’d merkûmlar kendü hallerinde olmak ve hilaf-ı (çizgi) hareketde bulunmazlar ise cezaları tezib olunmak şartıyla varid olan üç kıt’a i’lâm ve iki kıt’a muhsıra mebni nezd ve emrin kaydları ise ve i’lâm-ı ham sene-i (çizgi) vechi evâil-i şabanında emr-i şerifim virildiği mestur ve mukayyed olunmağın mukaddema merkûm Ahmedin ve refiklerinin haklarında virilen emrin kaydı vürud iden i’lâm ve muhsıra mebni terkin olunmuş olmağın sen ki mütesellim-i mûmâ-ileysin (çizgi) mahallinde mârifet-i şer’le hakikat keyfiyet tahrîr ve tahkik der-âliyyeme arz ve i’lâm olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene201

S.19-H.54.(okunmuyor)

S.19-H.55

Çaharşanba? Lazkiye kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sakinlerinden Bekir efendi vaz-ı (çizgi) ma'rûf kimesne gelüb bunlar kimesneye deyn kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken kazâ-i mezbûr sakinlerinden (boş) nâm kimesne zuhur-u deyn bin elli guruş akçe——te'addiden hâli olmadığı ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb fetevâ-yı şerifeleri mücebince gasben alınub mezbûrun hilâf-ı şer'i şerif ol-vech olan müdahalesi men' olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.20-H.56 (okunmuyor)

S.20-H.57 (okunmuyor)

S.20-H.58 (okunmuyor)

S.20-H.59 (okunmuyor)

S.20-H.60

Yenice Eflikan? Kadısına ve Bolu Hassı Voyvodasına Hüküm Ki,

Kazâ-i mezbûra tabi' Halinik karyesi sakinlerinden Kadızade Yusuf nâm kimesne gelub karye-i merkûmeden Sarı Kadı oğlu Ömer Efendi dimekle ma'rûf kimesne kadimden mürûr ve ubûr ide geldiği tarik-i hassadan mürur ve ubûr itmeyub bunun karye-i merkûme ----- sipahiler karyesi verâsı ve orman kenarı ve ----- nâm mahallede vâki çıkırık tabi'r olunur tarlaların hududunu bozub fuzûlî tarlasından mürur ve ubûr ve mevrû'âtını itlâf ve izâ'at? ve kadîm mugâir hilâf-ı şer'-i şerîf teaddi eylediğin (çizgi) ve bu bâbda dâvâsına muvaffak olduğın bildirüb fetevâ-yı şerife ve hüccet-i şer'iyyeleri mücebince amel olunub hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâir hüccet ve fetevâ-yı şerif ol-vechiyle kadîme mugâir teaddi ittirilmemek babında hükm-ü humâyunum ricâ eylediğin ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmıştır.

S.21-H.61

Koçhisar kadısına hüküm ki

Koçhisar kazâsına tabi' Ser-koca nâm karye ahâlisi gelüb bunların kadimden koyun vesair (çizgi) davarları ray' olunub otundan ve suyundan infa' idegeldikleri mahsus ve müstakil kadimi mer'a yerlerinde aherin alaka ve müdahalesi olmayub hilaf-ı kanûn müdahale(çizgi) olunmak icab ve iktiza itmez iken civarlarında vâki Gedik nâm-ı diğer arpa yeri nâm karye ahâlisi zuhur ve zikr olunan mera bizimdir deyu fuzûlî müdahale ve gadr iradesinde oldukların bildirüb men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica ve divan-ı hümâyûnumdan (çizgi) kanûn-i sual olundukda münazaül fiha olan meraya dahl iden gedik nâm-ı diğer Arpa yeri ahâlisinin mahsus ve müstakil kadimi meraları olmağla veyahud hayvanatı mezkûr Ser-koca karyesi ahâlisinin hayvanatıyla ma'en müşa ve müşteriken r'ay oluna gelmiş olmayub fi'l hakîka mezbûr Ser-koca karyesi ahâlisinin kadimden koyun vesair davarları r'ay olunub otundan ve suyundan enfa idegeldikleri mahsus ve müsta kadimi mer'aları iken mezbûr Gedik nâm-ı diğer Arpayeri karyesi ahâlisi ol-mer'a yerleri fuzûlî müdahale eyledikleri vâki ise men' ve def' içün kanûn üzere emr-i şerif yazıla geldiği tahrîr olunmağla mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Şerifi

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.21-H.62

Burdur naibine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Es-Seyid Derviş Ali zîde ilmuhûsun mektub gönderüb Medine-i Burdurda sakın ulema suleha ve Salih ve eimme ve huteba ve şerif fukara ve reaya ve varub ————— meclis-i şer'e varub kazâ-i mezbûre toprağında ahâliden bazı kimesneler kendü————sarf olub ve üzerine duvar ve —————ve yıldırım vurub ve kaya ve ağaçdan düşüb ve dağda —————-icab ve buna emsali kendü————-helak ve fevt olanlar içün öşr diyet ve der-diyet nâmıyla alınmak mümkün —————-memalik-i mahrusemde memnun iken halâ voyvodadan olab Hacı Ahmed nâm kimesne mukaddema gelen voyvodalardan öşr almışların dahi —————-deyu hilaf-ı kanûn öşr diyet ve den

diyet——akçe mütalebe ve cebren (çizgi) ve ahzıyla ahâli fukara ve zuafayı teaddi ve rencideden hali olmayub gadr ve hayf eylediği itmeğle merkûm vesair ehl-i örf taifesi tarafından hilaf-ı kanûn ol-vecihle akçe mütalebesiyle zahir olan teaddileri men' ve def' olunmak babında emr-i âlişan sudûrunu niyazımda olduklarımızı dürlü——- arz idiyor deyu El-hac itmeleriyle ol-bâbda vâki hali bi'l-iltimâs arz ve divân-ı hümayumdan kanûn- i sual olundukda bu makule kendü zamlıya sui garaz ve ateşe sarf olub ve üzerine ——-ve yıldırım vurub ve ağaçdan düşüb ve dağda ——- bunun emsali kendü zannıyla helenk olanlar için öşr-ü diyet ve der-diyet olunmak ve melike-i mahrusede memnu' olmağla voyvoda vesair ehl-i örf taifesi tarafından öşr-ü diyet ve dem diyet talebiyle vâki olan teaddilerinin men' ve def' için kanûn üzere emr-i şerif yazılagelmiştir deyu tahrîr olunmağla mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.21-H.63

Boyabad kadısına hüküm ki

Osman ve Mustafa nâm kimesneler gelüb kazâ-i mezbûr muzâfâtından Kovaçayır nahiyesine tabi' Kozlada koyun ve Menzili nâm karye toprağında vâki malum'ul-hudud araziye mezkûr Osmanın babası Mehmed ve Mustafanın babası Ali nâm karındaşlar ale'l iştirak mutasarrıfı iken mezkûrlar fevt olub ol-yerler icab hasbe'l kanûn meccanen bunlara intikal ve bunlardahi ol-yerlere iştirak on seneden berü mutasarrıf beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve rûsûmat sahib-i arza eda idüb bir vecihle müdahale olunmak icab itmeyüb ve bu makule on sene mürur iden arazi da'vasının istima'i memnu iken mezkûr Mehmedin emmisi oğlu Mustafa nâm kimesne zuhur ve ol-yerler senin merkûmdan mukaddem benim babamın idi yedinizde olub zabt ideriz deyu fuzûlî müdahale ve zabt ve ziraat mümkün ve gadr edasında olduğun ve bu bâbda da'valarına muvafık müteveffa- i malı şerifeleri olmadığın bildirüb fetevâ-yı şerifeleri mücebince kanûn üzere amel olub mezbûrun hilaf-ı kanûn ve mugayyir fetva ol-vecihle olan müdahalesi men' ve def' olunmak babında hükm-i hümayûnum rica eyledikleri ecilden mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.21-H.64

İzmir mollasına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Urla kazâsı sakinlerinden Giray zade Mehmed Efendi dimekle maruf kimesne gelüb yine kazâ-i mezbûr sakinlerinden (boş) ve (boş) hatunlar ile murafa müteallik da'vaları olub ve bunlara te'addi olmayub mezbûreler ile min vakaya vâkıf iken mezbûreler Mehmed-----etdiklerinden naşi tevalü şer' ve ihsan için üzerine mübaşir (çizgi) gönderüb ücret mübaşiri vaz' ve te'addi icab itmez iken gelen mübaşirlerin ücreti senden lâzım mezkûr deyu itdirüb hak olmadığı bâbda da'vasına muvafık feteva-yı şerife verdiği bildirüb feteva-yı şerifesi mücebince amel olunmak mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf vâki olan müdahalesi def' olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden ber-müceb feteva-yı şerifeleri mücebince şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.22-H.65

Balıkesir kadısına hüküm ki

Mültezim taifesinden Hacı Mehmed nâm kimesne gelüb bunun uhde-i iltizamında olan Balıkesir kasabasına vâki Zanos Paşa ve Valide Sultan tabe serahunun evkâfı mukataası karyelerinden kazâ-i mezbûra tabi' -----nâm karyeleri iş-bu sene-i mübarekede bâ-öşr nâm karyeleri iş-bu sene-i mübarekede bâ-öşr uhdesinde olunmağla karye-i mezbûr topraklarında----ve meclis-i şer'idenlerin hasıl eyledikleri----ve bostan ashabım dahi tasarrufunda olan bostanların hassı olub bey ve enfa eyledikleri bostanların şer'i min-vech olan onda bir öşrünü talep eylediğin biz öşr virmeyiz dönümü başına onbeşer yiğirmişer para viririz deyu hilaf-ı kanûn onbeşer yiğirmişer para viririz deyu hilaf-ı kanûn noksan teklifi ile teallül ve muhalefet ve vakf-ı şerif mahsûlünün külli kesr noksan tertibine bais ve badi oldukların bildirüb kanûn üzere amel olunmak mezbûrların hilaf-ı kanûn noksan teklifi ile vâki olan teaddileri men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim rica ve divân-ı hümayûn kaleminde kanûn-i sual olundukda bunun uhde-i ihtişamında olan vakf-ı karye topraklarında penbe ve sisam idenlerin hasılı olan penbe ve Sisamlardan ve bostan ashabının dahi tasarrufunda olan bostanlarından hasılı olub bey ve enfa eylediklerin bostanlarından şer'le min-vech olan onda bir öşrlerini vakf için buna alıverilmek muvafık kanûn olub noksan teklifi ile bunların mugayir kanûndur deyu tahrîr olunmağla mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

S.22-23-24-H.66

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından Kütahya mütesellimine ve Ayazmind kazâsı naibine hüküm ki

Erbâbda-ı tımdan Ahmed veled Abdullah nâm sipâhî gelüb Karesi sancağında Başgedik nahiyesinde kadı nâm karye ve gayrıdan altıbin yüz yigirmibir akçe berât-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu tımarı mülhakatından Ayazmind kazâsı muzâfâtından Bigarhisar nahiyesine tabi' ikibin akçe yazusu olan Eğribucak mer'a da müştereki olan Balıkesir nahiyesine Yaylu nâm karye ve gayrıdan yigirmi ikibin beşyüzyedi akçe zeamete mutasarrıf divân-ı hümayûn kaleminin mürettip Gedik mülâzımlarından kaydı meşrûh İsmail naibi veled Mehmed Hüseyin ve Aydın ve Karesi sancaklarında Güzelhisar ve gayrı nahiyelede Semlu nâm karye ve gayrıdan yigirmi dört bin altıyüz ondört akçe zeamete mutasarrıf Mehmed Seyyid veled Feyzullah çavuş ile merkûm Ahmed bin Abdullah kaydu beratına dahl olunmağla mezra-i Eğribucak ol-mezbûrenin mümtâz ve mu'ayyen hudûdu dâhilinde yerleriyle merkûm Ahmed bin Abdullahın tarafından mültezim-i ber-müceb defter-i hakani müşterekiyle mûmâ-ileyha ile zabt ve vâki' olan (çizgi) a'şarın ahz ve kabz etmek murâd eyledikde mezra-yı mezbûrenin a'şarına aherin kat'en alakası olmayub bir vecihle dahl ve ta'arruz olunmak îcâb etmez iken Karesi ve Biga ve Hüdavendigâr sancakları tevabiinden medine-i münevvere evkâfı reayası perakende ve ekseri terk-u tevaffu eylediklerine binaen sadır olan ferman-ı ali mücebince vakfın elviye-i merkûm——perakende reaya ve oğulları tahrîr ve defter-i evkâfda Ayazmind kazâsına tabi' Eğri Bucak an cemaat kiran? fukara-i yigirmi ve tahtında der-karye-i kafir oğlu ve karye-i Ayvalık fukara-i seksen altı ma' mezra sağıre hasıl kazâ-i mezbûrda haremeyn şerife evkâfından Eğri Bucak Ayvalık reayanın cürm-i cinâyet ve bad-ı heva ve beyne'l mal vesair rüsûmat deyu beşyüz akçe yazı ile tahrîr olduğu defter-i hakanide mukayyed olmağla haremeyn vakf-ı mültezimi olanlar vakfa tahrîr olunan perakende reayanın bir rüsûmatı canib ve vâkıfıdan ahz ve kabz kanâ'at itmeyüb Ayazmind kazâsına tabi' der-karye-i Eğri Bucak ve karye-i kafir oğlu ve karye-i Ayvalık tahtlarına tahrîr olan rüsûmatıyla arazisinde vâki olan öşr-ü mahsûlatı taraf-ı vâkıfıdan zabt olunmak üzere mevkufhane-i kazâ lâzım taktiririyle kayd-u maliye tarafından emr-i ısdar ve defterhane-i hıfz olan kaimeye mebni mezra-i Eğri Bucak ol-mezbûre mümtâz ve muayyen hudûdu dâhilinde olan yerlerin öşr-ü mahsûlatı gasben ahz eylediklerine

binaen bundan akdem mevkufat kaleminden kazâ-i lâzım takriiriyle defter-i evkâfdan perakende reayanın rüsûmatı öşr-ü mahsûlatı haremeyn vakfaTarafından zabt etdirilmek içün hıfz olunan ilm-u haber kaimesi üzerine öşr ve hıfz-ı ref ve terkin olunmak üzere mukaddema emr-i şerif ısdar ve ilm-i haber kaimesi bâ fermân-ı âlî defterhâne-i âmireme virilüb hıfz olunmuş iken şimdi medine-i münevvere vakfı iltizaman uhdesinde olan Kamyonos nâm rahib vakfı mündefa olmayub ber vech-i muharrer mevkufat kalemine dahi ilm-i haberü virilmediğine mebni mezra-i mezbûr mümtaz ve muayyen hududu ve dahilinde olan yerlerin öşr-ü mahsûlatı fuzûlî ve tegallüben ahz ve kabz ve ziyade gadr eylediğin bildirüb mezra-i Eğribucak ol-mezbûre mümtaz ve muayyen hududu dahilinde olan yerler ile ber müceb-i defter-i hâkâni müşterekleri mumâ-ileyha ile sipahi merkûm Ahmed veled Abdullahın tarafından mültezimine zabt ve vâki olan mahsûl kanûn-u defter mücebince ahz ve kabz etdirilüb mevkufat kaleminden kazâ lâzım takribiyle defter-i evkâfda perakende reayanın rüsûmatı öşr-ü mahsûl haremeyn vakfı tarafından zabt etdirilmek üzere sadır olan emre mebni fî mâ ba'd mezra-i Eğribucak hasıl ikibin akçe yazı ile defter-i mufassala tahrîr ve icmâlde yekûn ma'gayruhu dörtbin akçeden ikibin akçesi ifraz ve bir icmâl ve ikibin akçesi dahi ifraz ve yekûn ma'gayruhunun ikibin yediyüz akçeye icmâl ve icmâl-i evvel tamamen Ahmed bin Abdullah vakf-ı naibinin yediyüz elliyedi akçesi dîvân-ı hümayûn kaleminin mürettib kırk nefer mülâzımlarından kayd-ı meşrûh İsmail naib veled Ahmed Hüseyinin ve ikibin akçesi dahi Mehmed Seyid feyzullah çavuşun başka başka kayıtlarında ve defter-i reaya perakende evkâf Medine-i münevverede Burdur karyesi ve Biga ve Hüdavendigâr ve fukara raiyyedde mağdur olmağla serbestiyet üzere reayası harami eşkiyaasından ve ekseri perakende olup müceddeden———olması içün emr-i âlî varid olmağın binaen âli——— reayası ve oğulları vakf-ı mezbûr hasılı kayd oluna gelen cüz'i ve külli mahsûlatı vesair rüsûm-ı serbestleri olup sabit üzere kayd olundu defter-i mahsûlat kura-i evkâf Haremeyn şerifte der-liva Hüdavendigâr ve fukara der-karye——— tabi' kazâmız hâlâ hariçden ziraat iderler ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir ve hasıl——— yekûn ma'gayruhu ondörtbin dörtyüz doksanseviz ve der-kazâ-i Gemlik der-karye (çizgi) Buruncak ve tevvabisi fukara otuzdokuz ve hasıl-ı tahtında rüsûm-ı çift ve gayruhu ve hinta ve şayir ve cürm-ü cinayet ve bad-ı heva ve rüsûm-ı saire yekûn ma'gayruhu üçbin altıyüz (çizgi) atmış akçe yazı ve ma' kura-i saire ile (çizgi) defter-i mahfuz merkûmede mukayyed ve yine zeyl defter-i mahfuz merkûmede defter-i reaya Haremeyn Şerifte Eğribucak der-kazâ-i Ayazmind der-liva kurası der-kazâ-i Ayazmind tahtında der-karye Eğribucak zeminine on cemaat giran fukara-i yigirmi ve der-karye-i Kesiroğlu fukara otuzbir ve karye-i Ayvalık fukara-

i seksen altı ma' karye-i sairen hasıl-ı kazâ-i mezbûrda vâki haremeyn şerifde (çizgi) evkâfında ekseri Eğribucak mezbûre reayasının cürm-ü cinayâtı ve bad-ı heva ve beyne'l-mâl amme ve hassa ve mal gaib ve mevkuf ve mevkut —————meşrûh kafi————— behası ve resm-i bennakı ve resm-i mücerred ve resm-i arsasına vesair rûsûm-u serbestleri min külli'l vücûh Medine-i Münevvere için zabt olunur olmağın olub sabık üzere ber mûceb emr-i âli defter-i cedide kayd olundu deyu beşyüz akçe yazı ile defter-i mahfuz merkûmede mukayyed ve defter-i cedide mufasssal reayası evkâf Medine-i münevvere der-nahiye-i Ezine der-liva kurası deyu seksenyedi tarihiyle müverrin Eğribucak mahalline mevzuen bâ fermân-ı âlî hıfz olunub surer virilmek üzere lâzım olunan defter-i mevzuanın derununda vilayet rûsûm ile ve Anadolu eyaletlerinde sâlifü'z-zikr yerlerde üzerlerine lâzım gelen rûsûm-u raiyetlerin evkâf mezbûre eda ideler mefrûzü'l âlem serbest olub lakin reayasının ecdadı ve bazılarının anası ve kendüleri ol-haklarıyla sakin olub ve sakin olanların halâs ve kûralarda ekin ve ziraat eyledikleri mahsûlün öşrlerin sahib-i arza olanlar virüb maslahat olanlar müzevviclerinden ve mücerred ondan ve Giray taifesi ispençv vesair rûsûm (çizgi) serbest üzere Medine-i (çizgi) Münevvere için zabt olunub cem' ile vekâletden muaf ve teslim olmak üzere ber-mûceb emr-i âli kayd olanlar (çizgi) tahrîrat-ı sene-i ahdi ve öşrü————— karye-i —————sair nâm-ı diğr ————— ve Yeniköy sâlifü'z-zikr bu haktan gelüb karye-i mezbûrede sakin olan evkâf reayalarının (çizgi) der-beyandır fukara onaltı ve kafir oğlu————— fukara yetmişdört deyu————— defter-i mevzua mahfuzda muharrer ve kazâ Ayvalık ma' kafir Agop der-liva kurası on————— av varız menzil an kazâ-i mezkûr müeddeden müntaki kazâ gerdesini sene bin yüz yetmiş altı yekûn hâne otuzbeş ve seles ————— fukara yüzon vech-i meşrûh üzere Ayvalık kazâsı Medine-i Münevvere evkâfından olub ez-kadimi müstakil iken binyüz yigirmialtı tarihinde ayvalık ma' kafir oğlu————— ve bâ fermân-ı âlî mevkûfane kayd ve civarına vâki —————vesair isimleri mukayyed yedi pare kuraların ahire ve avarız ve umur-u şer'îye ve tekalfiker hisseleri Ayazmid kazâsından ifraz ve ayvalık fukara ve el-halk? Ve serbestleri için Hüdavendigar esbak zamanına otuzdokuz tarihinde dârü's-saâde ağası arz ve mûcebince Virilen emr-i şerif balası hıfs-ı hümayûn kesire kılındı Haremeyn mukaatasından ihrac ve ayvalık ma' kafir oğlu kuraların raiyyetler üzerlerinde (çizgi) üzerlerine bulunan hane ve umur-u şer'îyenin ahar mahalde nakli iktiza itmekle ber-vech-i tabi'r olduğu askeri Ruznâmçesine mukayyed olub zikr olan ayvalık ma' kafir ağıllı? (çizgi) serbest olub hasıl olan mahsûlatları ve aşar şer'îyeleri ve rûsûmatı cinayetler her ne ise vakf-ı şerife hasıl-ı kayd olmağla taraf-ı vâkıfdan zabt ve ahz ve teklif-i arzdan muaf olmak üzere hüdavendigar sabık zamanına darü's-saâde

ağası arzı mücebince bin yüz otuz dokuz senesinde emr-i şerif balasına hatt-ı hümâyûn kesire olunduğu mukayyed olduğuna binaen müehhih tarihi ile olan mevkufat der-kenarları ve arzihâl ve nizam-ı cedid şirudu müceblerince iktizasına göre emr-i şerif tahrîr ve defterhaneye ilm ve haber kaimesi olmak üzere binyüz yetmişaltı tarihinde verilen ilm ve haber ale'l-arz ihrac ve erbab-ı tımardan Ahmed bin Abdullah (çizgi) bundan akdem müşterekleriyle mutasarrıf olduğu sâlifü'z-zikr Eğribucak mezrası ve mümtaz ve muayyen hududu dahilinde olan yerlerine mürur hayyam ile reaya tevattun ve kafir oğlu ve ayvalık isimleri tesmiye olmaktan naşi mezra-i Eğribucak ol-merkûmenin ve hududunda olan yerlerin aşarı müşterekleriyle ahz murad eyledikte mezra-i Eğribucak başka der-karye-i kafir(çizgi) oğlunun ve karye-i ————— defter-i mufassala Ayazmind ve Güzel Hisar nahiyesine muharrir kalemiyle başka başka tahrîr-i mahalleri bulunmadığın————- zuhur ve arzihâl bade'l tahrîr Medine-i Münevvere vakfı dahilinde reayasının rüsûmat mukayyedi vakfına hassı kayd olan der-karye-i Eğribucak ve tahtında on cemaat giran —————-ve der-karye-i kafir (çizgi) oğlu (çizgi) ve karye-i ayvalık ma' sairen beşyüz akçe ile rüsûmat muharrir (çizgi) kayd olduğu evkâf defter perakendede meşrûh iken ayvalık kazâsı kazâ itibar olunduğunu müşir mevkufat kaleminden defterhaneye vürud iden kaimenin derununda olan öşr-ü mahsûlatı ————— terkin ve sâlifü'z-zikr mezra-yı Eğribucakın ve hudud muaynesinde vâki arazisine öşr-ü hububat müşterekleriyle sipahi merkûm tarafından ve der-karye-i ayvalık deyu muharrir olan yerlerde mütevaffın reyanın —————-rüsûmat mukayyeleri serbestin üzere Medine-i Münevvere vakfı tarafından zabt iktiza idüb taraf-ı vâkıfdan öşr-ü mahsûlatı alınmak üzere derun-u kaimede zikr olunan————-Merkûmunuz terkin olunmak için bade'l arf ve bade'l ilâm işbu bin iki yüz bir senesi Muharreminde Divan-ı hümâyûn tarafından defter(çizgi) hane-i âmireme verilen ilm ve haber kaimesi defter-i mufassaldan ihraç olunub bu takdirce ber-mukteza-yı icmâl ve mufassal ve ber-müceb defterdefter-i evkâf perakende zikr olan perakende evkâf Medine-i Münevvere defterine mukayyed olan kuralardan öşr ve rüsûm-u taraf-ı vâkıfdan olunacak karyeler der-kenarda mastur zikr olan olduğu üzere Hüdavendigâr sancağında Tırhala kazâsına tabi' der-karye Yarugemlik kazâsına tabi' Arucak ma' karye-i ve tevabin sairen olub münaza-i kayd olan mezra-yı Eğri(çizgi) bucağın ve muayyen hududu dahilinde mütevattın reyanın öşr-ü hububatı merkûm Ahmed sipahi ile müşterekleri taraf larından ve der-karye-i Eğribucak deyu muharrir karyenin tahtında cemaat-i Giran ve der-karye-i kafir Agob ve karye-i ayvalık ve ma' sairen tahtlarına mukayyed reayaları beşyüz akçe yazı ile hasıl-ı kayd olan————-rüsûmat mukayyed karye vakf tarafından zabt olunmak iktiza idüb ve Sipahi merhûme

Ahmed bin Abdullahın istid'ası üzere mevkufat kalemine dahi defterhane-i âmiremde verilen ilm ve haber kaimesi misillû Divan-ı hümâyûn kaleminden ilm ve haber kaimesi virilmesi defter emini sabık el-hac Mustafa dame mecdehu arz ve Emin mumâ-ileyhin arzı mûcebince emr-i şerifim sudûrunu ve mevkufat kalemine ilm ve haberü i'tasını bi'l-fi'l Reisü'l-küttâbım olan Süleyman Fehima dame ilmehu ilam itmeğin mumâ-ileyhin arzı mûcebince amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.24-H.67

Çubukabad kadısına hüküm ki

Saadat-ı kiramdan Seyyid Mehmed ve Seyyid Halil zide şerefehu gelüb Ankara sancağında Çubuk nahiyesinde mezra-i Kara Fatma nâm vilayet-i peykarı kadimi ——— vakf itmiş ahi Şuayib oğlu Talak zaviyesine elindeki Hüdavendigâr mektub-i zai âmâdenizde vakf yazılmış Ahi Şuayib oğlu Ahi Balak ve Talak hafıyye oğlu Abdi mutasarrıflardır deyu kayd olunmuş ve defter akdem el-haletü'l hazihi mezkûr ahi balak oğlu Osman vakfın üzere mutasarrıfıdır elinde hüdavendigârın beratın var deyu defter-i köhnede mastur haliya ba-berat hümâyûn İbrahim oğlu Mevlânâ Süleymana virilmiş şimdi——— bâde Hüdavendigâr beratıyla Musaya virilmiştir deyu masturdur defter-i atik ve tahtında sekiz nefer reaya iki çiftlik birdir cümle müştereklerdir hasıl anü'l gille ve gayre beşyüz yığirmibeş akçe ve mezra-i mezbûrenin vakfiyetine kavi temessükleri olmadığına binaen Seyyid Mehmed ve Abdurrahman ve evladlarına evladü'l evladlarına ve batnen bade batn-u neslen bade neslin vakf-ı muib olub aher kimesneye verilmeyüb kendüler evladları ve evladü'l evladları ale'l fehim vakf-ı müeyyedlik üzere kendülere buyurub bir fukaraya yedirüb zapt ve tasarruf ideler deyu ferman olmağın bermûceb emr-i âli defter-i Cedide vech-i meşrûh üzere kayd olundu deyu defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olunub ve yine Çubuk nahiyesine tabi' ellisekiz nefer reaya ve dokuz aded zemin ile karye-i Kızılca Kilisa ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir ve öşr-ü bostan ve resm-in zemin yekûn ma gayruhu dört bin iki yüz akçe yazı ile defter-i mufassal da muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâl de zeyl-i kelt deyu beşbin ikiyüz akçe yazusundan bin akçesin ifraz ve nahiye-i mezbûre Delü viran karyesi ve gayruhu ile birikdirilüb altıbin sekizyüz yığirmi akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun bindörtüyüz yığirmi akçesi Yabanabad nahiyesinde gün saray nâm karye ve gayrıdan onaltıbin yüz kırk altı bervech-i tekmlil onyedı bin beşyüz akçe timara mutasarrıf Ahmed ve bakisi müştereki

kaydına ve karye-i Kızılca Kilisa ol-mezbûrenin dörtbin iki yüz akçe yazı mufassalından üçbin ikiyüz akçesi dahi ifraz ve ma' gayruha birikdirilüb yığirmiältibin üçyüz altmışbir akçe zeamet-i icmâl ve icmâl mezbûrun altıbin üçyüz altmış akçesi Çubuk nahiyesinde Saruhlar nâm karye ve gayrıdan yığirmiyedi bin ikiyüz yetmişdört akçe (çizgi) zeamete mutasarrıf Dergâh-ı muallam çavuşlarından Hüseyinve bakisi müşterekle kaydlarında olduğu defter-i hakanide mukayyed ve mezbûran Seyyid Mehmed ve Seyyid Halil mezra-i mezbûr vakfın evladiyet ve meşrutiyet üzere hâlâ berat-ı şerifimle mütevellileri olub mezra-i mezbûre-yi mümtaz ve muayyen hududu dahilinde kadimden öşr ve resm-i alına gelen yerleriyle ber-mûceb defter-i hakani vakfın üzere zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmun kanûn-u defter mûcebince ahz ve kabz ve fukaraya it'am-ı ta'am itmek murad eylediklerin aherden dahl olunmak icab itmez iken sipahi-i merkûm Ahmed zuhur ve müşterek-i zaim merkûm ile müttetiken ol-yerler için tımar-ı zeametimiz karyelerinden ve yine maru'l beyan ve Kızılca Kilise karyesi arazisindedir öşr-ü resminiz alınız deyu hilâf-ı kanûn ve mugayir-i kadim fuzûlî müdahale ve tegallûben ahz ve kabz ve vakf-ı şerifin ibtaline ve fukaranın ictisa bais ve badi oldukların bildirüb mezra-i mezbûreyi mümtaz ve muayyen hududu dahilinde kadimden öşr ve rûsûmu alına gelen yerleri yine ber-mûceb defter-i hakani taraf-ı vâkıfdan zabt ve tasarruf vâki olan mahsûl ve rûsûmunu kanûn-i defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb ecanibden olan mezbûranın ve aherden kura———hilâf-ı kanûn ve kadime mugayir bir dürlü dahl ve ta'arruz ve muhalefet etdirilmeyüb zahir olan müdahale oldukları men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a ve defterhane-i âmiremde mahfuz ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassal ve defter-i evkâfa müracaat olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed olunmağın defter-i hakani mûcebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.24-H.68

Sırd kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Samanlar nâm karye sakinlerinden cepthane-i âmirem ortalarında onyedi bölüğün neferatından Ali ve Hüseyin nâm cebeciler gelüb bunlar kendü hallerinde ırzlarıyla mukayyed ve memur oldukları hizmetin orta-i merkûme ile mevcut ve yoldaşlarından Çavuşoğlu Gedik Osman ile maen kıyama mübaderet ayaklanma ve bazen Akd şirket ve ticaret idüb doksan sekiz senesinde İsmail canibden asitaneye gelüb sıla-i rahim arzusıyla vilayetlerine azimet eylediklerin mezbûr Osman'ı karye-i mezbûr ahâlisi

marifet-i şer'le ihtiyar nasb idüb mütesellim kethüdası yörük Osman oğlu Süleyman nâm kimesne mezbûrun malına tam'en mezbûru hilaf-ı şer'i şerif ve bilâ emr-i münif kalt ve malını ahz idüb ana dahi kanâ'at etmeyüb ve siz dahil mezbûrun yoldaşına siz hakınızda emr varid diyerek üzerlerine Kulaksız Bayraktarı tayin ve ahz ve mezbûr Ali'nin boğazına zincir vaz ile üç yüz gurusunu ve mezbûr Hüseyin'in dahi yüz gurusunu bi-gayr-ı hak ahz idüb vücuhla gadr-ı külli zulm ve haric eylediklerin inha ve ol-bâbda hayal istid'a itmeleriyle husus mezbûr mahallinde müdde-i ve der-aliye hazır oldukları halet-i şer'le ruiyet ve inhaları ve vaka mutabık mıdır yoksa Ashâb-ı a'râz tahrikiyle vakanın bittahrîri mevsuk itmekle bi-garez kimesnelerden sual ve gereği gibi tahkik ve sıhhati üzere der-aliyeme i'lam olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.24-H.69

Mihaliç kazâsı naibine hüküm ki

Erbab-ı tımardan Hüseyin veled Hasan nâm sipahi gelüb Karesi sancağında ve Mihaliç kazâsına tabi' Burhan nâm karye ve gayrıdan bin (çizgi) sekizyüz doksansekiz akçe berat-ı alışanımla mutasarrıf olduğu tımarı karyelerine bin iki yüz senesinde hasıl olub beratı mücebince tahvil-i tarihine düşen (çizgi) mahsûl ve rüsûm bazı müdahale sebebiyle tesir olunmayub reaya zimmetlerinde kaldığın bildirüb sene-i mezbûrda tımar-ı karyelerinde hasıl olub beratı mücebince tahvil-i tarihine düşen mahsûl bi-vech idenlerden alıverilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve Divân-ı hümâyûnumdan kanûn-i suâl olduk da tımar-ı mezbûr bi'l-fi'l berat-ı şerifle üzerinde olub ve niza tımarı olmayub ancak mahsus olub ve taleb eylediğin senenin mahsûl ve rüsûmu bunun berat-ı mücebince tahvil-i tarihine düşmüşken bazı müdahale sebebiyle reaya zimmetlerinde kaldığın vâki ise mükerrer olmakdan nazar olunarak beratı mücebince tahvil-i tarihine düşen mahsûl ve rüsûm alıverilmek kanûndur deyu tahrîr olunmağla kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.25-H.70

Saruhan sancağı mütesellimine Marmaracık kazâsı naibine hüküm ki

Erbab-ı tımardan Seyyid Ebu Bekir veled ———Es-seyyid Mehmed Hıfzı Hevacegan Divân-ı hümâyûna gelüb Saruhan sancağına Marmara nahiyesinde nefsi Gelinas ve

gayrıdan ondokuz bin doksan akçe tımarının iki yüz bir senesi cemâziye'l-evvelinin yiğirmiyedinci günü tarihi berat-ı şerifimle üzerinde olmağla tımar-ı mezbûr karyelerine ber-mûceb defter-i hakani tarafından vekili (boş) nâm kimesne zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmatı ahz ve kabz etmek murad eyledik de bazı kimesneler hilâf-ı defter-i hakani fuzûlî müdahaleden hali olmadıkları bildirüb tımar-ı mezbûr karyelerini ber-mûceb defter-i hakani tarafından vekil-i merkûme ahz ve kabz itdirilüb ecanibden olan kimesneleri hilaf-ı defter-i hakani müdahale etdirilmemen babında hüküm-ü hümayûnum ricave defterhane-i âmiremde mahfuz Ruznâmçe-i Hümayûnuma müracaat olundukda vechi meşrûh üzere olduğu defter-i hakanide mastur ve mukayyed olmakda defter-i hakani mûcebince amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.25-H.71

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından Kütahya Mütessellimine ve karesi sancağına Giresun nahiyesinin tabi' olduğu kazâsının kadısına hüküm ki

Erbâbda-ı tımandan İbrahim veled Halil nâm Sipahi gelüb karesi sancağında Dodurga nahiyesinde ———nâm karye ve gayrıdan onbin altıyüz onbeş akçe berat-ı şerifimle mutasarrıf tımar-ı mülhakatından karesi sancağında Giresun nahiyesine tabi' karye-i İstefa tahtında onbeş nefer reaya hass-ı resm-i çift ve bennakı ve mücerred ve hinta ve şayır ve öşr-ü bostan yekûn ma'gayruhu dörtbin akçe yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde binbeşyüz akçesi ifraz ve ber-icmâl ve icmâl mezbûr tamamen merkûm İbrahim veled Halil'in ve yazı-ı mezbûrenin bakisi müştereği kayıdlarına tımar-ı mezbûr Seyyid Zaidbek Seyyid Mehmed ismiyle Seyyid tımarı olduğundan merkûm İbrahim veled Halil'e doksan beş senesi cemâziyel-âhîrinin yedinci gününde tevcih ve hala berat-ı şerifimle üzerine ve karesi sancağına cemaat Karacababa der-nefs-i Balıkesir tahtında mahallat ve fukara reaya nahiye-i Giresun yazıldığı mahalde der-karye-i ——— neferat İstefa karyesine üç nefer reaya ma' kura neferat saire hasıl-ı tahtında ve resm-i bennakı ve kura ve mücerred ve bad-ı heva ve resm-i aruz ma' perakende cemaat-i aşıyan der ———-bir büyük yiğirmibin akçe yazı ile havass-ı hümayûn mülhakatından olmak üzere olduğu defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr olduğu defter-i hakanide mukayyed olmağla sâlifü'z-zikr İstefa karyesi tımar ber-defter-i hakani müştereğiyle zabt ve vâki olan mahsûl ile hass-ı hümayûnuma tahrîr olan üç nefer reayadan ma'ada (çizgi) sair rûsûmatdan beratın yazusuna göre hissesine düşen

mahsûl ve rûsûmu kanûn ve defter mücebince ahz ve kabz ve murad eylediğin bir dürlü dahl icab itmez iken İvrindi ayanı Eğrioğlu Mehmed ve Karakeçili cemaatinden Yakub kethüda birbirleriyle yek-dil ve fuzûlî müdahaleve tevcihi tarihinden berü iki bin guruslukdan mütecaviz (çizgi) mahsûlatı ahz ve gadr eylediklerin bildirüb sâlifü'l beyân İstefan karyesi ber-müceb defter-i hakani müşterekiyle kendüye zabt ve vâki olan mahsûl ile hassı tarafına tahrîr olan üç nefer reayadan ve gayrı saire rûsûmatdan beratın yazusuna göre hissesine düşen mahsûl ve rûsûm kanûn-u defter mücebince ahz ve kabz etdirilüb hilaf-ı defter-i hakani ve mugayir-i kanûn mezbûreleri ve aherden bir ferdi fuzûlî müdahale etdirilmeyüb men' ve def' ve tegallüben olunan mahsûl ve rûsûmu gerü istirdad etdirilmek babında hükm-i hümayûnum ricâ ve defterhâne-i âmiremde mahfûz rûznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassalamürâca'at olunan vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed olunmağın defter-i hâkânî mücebince kânun üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.25-H.72

Bursa kadısına ve Hüdavendigâr sancağı Mütessellimine hüküm ki

Mehmed Emin bin El-hac (çizgi) Ahmed nâm kimesne ile bin yüz doksan senesinde ticaretde şerikler olup yedinde olan hüccet-i şer'îye natık olduğu üzere fehm şirket eylediklerine masrufda ve Bursa'da tüccarları zimmetlerinde olan zimmetleri tahsil oldukca selesi bunun babasının ve selesanı merkûm Salih'in olmak üzere beyinlerinde marifet-i şer'le kabz ve bir hükmü merkûmanın zimmetinden Ciddede mukassam emmi oğlu Murad İbrahim nâm kimesne zimmetine sekiz bin gurus alacakların almadan mezkûr Salih fevt olup ol-mikdar gurusdan hissesi Bursa sükkanından Sulbi Sağır oğluna intikal ve bunun babası mezkûr dahi fevt olup ve terekesinin Bursa sükkanından oğlu molla Halil nâm kimesne ahz ve kabz ve getirdiği maldan buna altı yüz gurus tahsil ve baki kalan ve iki bin gurus hakını mutalebe üzere iken mezkûr Halil dahi fevt olup terekesini Bursa'da sakın zevcesi ve veresesi zabt edüb baki kalan iki bin gurus hissesini terekesinden merkûm kabz iden zevcesi ve veresilerinden oldukda virmekde muhalefet ve dava-yı şer' oldukda adem-i itaat birle ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığını bildirüb sen ki Hüdavendigâr sancağı mütessellimi mûmâ-ileyhsin mârifetinle yedinde olan hüccet-i şer'îyyesi mücebince şer'le görülüb müteveffa-i mezkûr Halil'in veresileri zimmetlerinde baki kalan iki bin gurus hakkı tamamen tahsil ve kendüye aliver ilmen babında emr-i şerîfim

ricâ etmeğin sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhasın mârifetinle şer'e ruiyet ve ihkâk-ı hak olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene201

S.26-H.73

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından Kütahya Mütesellimine ve Karahisar-ı Sahib kadısına hüküm ki

Karahisar-ı Sahib kazâsına tabi' seyyide nâm karye ahâlilerinden Mehmed ve Hasan vesaireleri gelüb yine Karahisar-ı Sahib kazâsına tabi' Karataş nâm karye ahâlilerinden Hacı Ali oğlu Mehmed ve Salih oğlu Bekir saireler ile ittifaken bin iki yüz senesinde üçbin kil sair vakfın (çizgi) niyetlerini alub gadr-ı külli eylediklerin bildirüb şer'le görölüb mezbûrların hilaf-ı şer'i şerif mütegaliben aldıkları ol-mikdar kil buğdayı variyeleri tamamen tahsil ve bi kusur alıverilüb min-vechi şer'le teallül ve muhalefet etdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ eyledikleri ecilden inhası vâki ise mahallinde şer'le görölmek babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene 1201

S.26-H.74

Karahisar-ı Sahib kadısına hüküm ki

Karahisar-ı Sahib kazâsına tabi' Süleymanlu nâm karye ahâlileri gelüb karye-i mezbûr toprağında cereyan iden sudan kadîmü'l eyyâmdan berü kendüleri ve hayvanatlarına mahsus ve müstakil şurb ve enfa ve mezruatların safi idüb mugayir kadimi bir dürlü dahl icab itmez iken civarlarında vâki çobanlar nâm karye ahâlileri zuhur hilaf-ı şer'i şerif ve mugayir kadimi fuzûlî müdahale ve gadr murad eylediklerin bildirüb şer'le görölüb ol-sudan kadimisi üzere kendülere ve hayvanları şurb ve enfa ve mezruatları safi etdirilüb hilaf-ı şer'i şerif ve mugayir kadimi müdahale ve taarruz etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmen babında hümâyûnum ricâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmen babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.26-H.75

Ankara ve Bacı kazâları naiblerine ve Ankara sancağı mütesellimine hüküm ki

Nişân-ı hümayûnum verilen dergâh-ı muallâm müteferrikalarından

Hüseyin zîde mecduhû gelüb Ankara Sancağına Bacı nahiyesinde Şabanözü nâm karye ve gayrıdan kırksekiz bin dörtyüz seksensekiz akçe berât-ı âlişânımla mutasarrıf olduğu zeameti mülakatından Bacı nahiyesine tabi' karaağaç karyesi müstakilen Ankara kazâsına Muzafe Kasaba nahiyesine tabi' ——— mezrası müşterekleriyle kayd ve beratına dahl olunmağla karye-i karaağaç ol-mezbûreyi müstakilen ve mezra-i ———-ol-mezbûreyi dahi ber-mûceb defter-i hakani müşterekleriyle tarafından subaşı zabt ve karye-i merkûmenin vâki olan mahsûl ve rûsûmatı müstakilen ve mezra-i mezbûrenin vâki olan mahsûlat ve rûsûmatından berat-ı yazusuna göre hissesine isabet iden kanûn-u defter mûcebince ahz ve kabz murad eyledikde mezra-i mezbûre berat-ı yazusuna göre hissesine isabet iden mahsûl ve rûsûm karye-i merkûmeye müşterekleri tarafından dahl ve taarruz ve ziyade tecavüz olunmak icab ve iktiza itmez iken mezra-i mezbûresi müşterekleri olan mezra-i ———-ol-mezbûre ve gayrıdan bin üçyüz kırkaltı akçe tımara mutasarrıf Ankara kalesi müstahfızından Seyid Mustafa veled Seyid Mustafa ve yine mezra-i merkûm ve gayrıdan dokuzyüz seksendört akçe tımara mutasarrıf kale-i merkûm müstahfızlarından Ali veled hacı Mehmed ve Çubukabad nahiyesine tabi' Uludaş nâm karye ve gayrıdan bin dörtyüz akçe tımara mutasarrıf kalem-i merkûme müstahfızlarından Seyid Ahmed veled Seyid Mustafa ve mezra-i ol-mezbûre ve gayrıdan yediyüz akçe tımara mutasarrıf kale-i merkûme müstahfızlarından Mehmed veled İbrahim ve Yabanabad nahiyesine tabi' ———nâm karye ve gayrıdan onaltı bin yediyüz ellidört akçe tımara mutasarrıf Seyid Mehmed Sadık veled Seyid Ali ——— nahiyesine tabi' üç nâm karye ve gayrıdan sekizbin altıyüz onsekiz akçe tımara mutasarrıf Osman veled İsmail ve Bacı nahiyesine tabi' ———nâm karye ve gayrıdan yedibin akçe tımara ber-vechi iştirak mutasarrıf Mustafa ve Halil——— Hüseyin nâm müstahfız ve sipahiler mezra-i mezbûrede berat-ı yazularına göre hisselerine isabet eden mahsûl ve rûsûmu ahz ve kabz adm ve kanâ'at ve ziyade-yi tecavüz ve mezra-yı mezbûreden müteferrika-i mumâ-ileyhin berat-ı yazusuna göre hissesini isabet eden mahsûl ve rûsûm ve karye-i merkûme hilaf ve defter-i hakani ve mugayir-i kanûn fuzûlî müdahale ve tegallüben ahz ve kabz ve gadr-ı külli eylediklerin inha ve karye-i karaağaç ol-mezbûreyi müstakilen ve mezra-i ———-ol-mezbûreyi dahi ber-mûceb defter-i hakani müşterekleri olan sipahi ve müstahfız merkûmları ile müteferrika mumâ-ileyhin tarafından Subaşı zabt ve karye-i merkûmenin vâki olan mahsûl ve rûsûmatı müstakilen ve mezra-i merkûmenin mahsûlat ve rûsûmatından dahi herkese yedlerinde olan beratları yazularına göre ber-mûceb

taksim-i hisselerine isabet kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb müsterekleri merkûmu beratları yazularında ziyadeye tecavüzde mezra-i mezbûreden mumâ-ileyhin hissesini isabet eden mahsûl ve rûsûm ve müstakilen kaydına dahil karye-i karaağaç ol- mezbûreyi hilaf-ı defter-i hakani ve mugayir-i taksim bir dürlü dahl ve taarruz ve ziyadeye tecavüz etdirilmeyüb zahir olan müdahale ve teaddileri men' ve def' olduğu tegallûben alınan mahsûlat ve rûsûmat tahsi ve istirdad olunmak babında emr-i şerifim sudûru istid'a ve defterhane-i âmiremde mahfuz Ruznâmçe-i hümâyûn defter-i icmâl ve mufassala müracaat olunduk da Bacı nahiyesine tabi' neferat kadimin ile karye-i karaağaç ve hasıl- ı tahtında hinta ve şayir ve resm-i zemin ve zaviyeden karye-i mezbûre ve çiftlik hassa yekûn ma'gayruhu yigirmi üç bin altmışaltı akçe zeamet deyu ber-icmâl ve tamamen mutasarrıfa-i mumâ-ileyh Sunullah ileyhin zeameti dahilinde ve Kasaba nahiyesine tabi' beş aded zemin ile mezra-i ————— ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir yekûn ma'gayruhu dörtbin dörtyüz akçe yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde dörtbin ikiyüz üç akçe olmak üzere muharrir ve beşyüz akçesi ifraz ve karye-i Dere ile birikdirilüb yekûn ma'gayruhu onbin altıyüz on akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun dahi ikibin altıyüz yigirmiüç akçesi mumâ-ileyh müteferrika Seyid Sunullahın ve ikibin dokuzyüz seksenyedi akçesi merkûm Seyid Mehmed Sadık veled Seyid Ali'nin ve üçbin akçesi Osman veled İsmail'in ve ikibin akçesi Mustafa ve Halil veledin Hüseyin'in zeameti tımarları dahilinde ve bin üçyüz kırkaltı akçesi dahi ifraz ve Ankara kalesi merdanına mahsus bir gedik tımar ve tımar-ı mezbûr dahi Seyid Mustafa veled Seyid Mustafa üzerine ve dokuzyüz seksendört akçesi dahi ifraz ve karye-i ————— ile birikdirilüb yekûn ma'gayruhu bindörtüüz akçe kale-i merkûm merdanına mahsus bir gedik tımar ve tımar-ı mezbûr dahi Seyid Ahmed veled Seyid Mustafa'nın üzerlerine ve yedi yüz akçesi dahi ifraz olduğu kale-i merkûm merdanına mahsus bir gedik tımar tımar mezbûr dahi İsmail veled Ali'nin üzerine ve üçyüz akçesi dahil ifraz ve mezra-i Sarular ile birikdirilüb yekûn ma'gayruhu bin yediyüz onyediyüz akçe kale-i merkûm merdanına mahsus bir gedik tımar ve tımar-ı mezbûr dahi Mehmed veled İbrahim'in üzerlerine olub bu takrirce ber-vechi ber-mûceb tevzih icmâl ve ber-mûceb taksim karye-i karaağaç müstakil ve mezra-i —————yüz yigirmi iki akçesi müteferrika-yı mumâ-ileyh Seyid Sunullahın tarafından ve mezra-yı —————ol-merkûmdan yüz otuzdokuz akçesi Seyid Mehmed Sadık veled Seyid Ali tarafından ve yüz kırkaltı akçesi Osman veled İsmail tarafından ve doksanüç akçesi Mustafa ve Halil veledin Hüseyin tarafından ve bin üçyüz kırkaltı akçesi kale-i Ankara müstahfızı Seyid Mustafa veled Mustafa ve dokuzyüz seksendört akçesi müstahfız Ali veled hacı Mehmed ve dörtüüz bahçesi Seyid Ahmed

veled Seyid Mustafa ve yediyüz akçesi müstahfız İsmail veled Ali ve üçyüz akçesi müstahfız Mehmed veled İbrahim taraflarından tevzih ve taksim olunan hisselerine göre zabt eylemeleri iktiza eyledik de bi'l-fîl defter emini olan Süleyman Dame Mecdehu arz itmeğin arz mûcebince amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.27-H.76

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşılığı payesiyle Kastamonu sancağı Mütessellimine ve Boyabad naibine hüküm ki

Hasan nâm kimesne gelüb yine Boyabad kazâsı sükkanından Osman nâm kimesne bin yüz doksan senesinde iki yüz doksan gurusunu aldığından ma'ada karındaşları İbrahim ve Bektaş dahi eğer şirretinden şekera ba giderse siz tecrim (çizgi) ve bir gün keserim deyu tahrik ve ezide ve gadr eylediğin perakende ve perişan olmalarına bais ve badi olduğın bildirüb şer'le görölüb alıverilüb min vech-i şer' üzere ve muhalefet etdirilmeyin icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.27-H.77

Karahisar-ı Sahib kadısına hüküm ki

Kazâ -yı mezbûre tabi' Süleyman nâm karye ahâlileri gelüb karyeleri kurbunda Nazilli göl dimekle marûf nehirden kadîmü'l eyyâmdan berü terekeleri —————içün dokuzyüz doksaniki tarihli ba-huccet-i şer'iyye subentleri olub ber-mûceb hüccet-i şer' tarihi mezkûrdan ve bin elli dört tarihinden iki kıt'a fermân-ı âlî ile Kamardaş karyesi ahâlilerinin taa'rruz ve tasallutları men' ve def' olunub iki yüz seneden mütecaviz kat'an ve katiyen dahl ve taarruz itdirilmesi yoğiken kapucubaşı Ahmed beg kazâ-i mezbûre vardıkda Yaban———— Kamardaş karyesi ahâlilerini tahrik ve ahâlilerini tahrik ve iki karye ahâlileri (çizgi) Nazilli———— iktiza ider(çizgi) biz dahi iamet iderim deyu i'fal ve müsellim Edamlar karyelerine irsal ve yedlerini çıkarub külli muzafa————-Yakub gadr-ı külli olduğın kıraatla ifade ve hüccet-i şer' ve emr-i âlî iraz ve————eylediklerinden aher yerlerini kendü kedd-i arz ve havflarından tahmil ve bu sene-i mübarekede dahi mûmâ-ileyhin kethüdası Çayır-ı mezkûre cereyan etdirilmek daiyesinde olub muhalefet

eylediklerine binaen (çizgi) Kamardaş karyesi ahâlilerine tahrik ve taarruz etdirmeleriyle sekvaya vurup huzuru şer’de ifade eylediklerin bizim dahi yedimizde mendimiz vardır zayin olmuş diyerek tiz ve berata sülûk ve kadem-i itibar oluruz deyu muarazaları men’ olmuş iken dört yüz gurusu cerh hüccet talebi ile tahrîr itmeyüb mahâlinde varub tekrar istima ideceğim deyu gelüb alakanız yoğimiş müdahale itmen diyerek yedlerini çıkarub gadr-ı külli eyledikleri inha men’ ve def’ olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rîcâ ve kanûn-i suâl olundukda münâzaü’l-fihâ olan dahl iden Kamardaş karyesi ahâlisinin mahsus ve müstakil veyahud tarlaların muradiye ile safi ve infa ide(çizgi) geldikleri kadimi suları olmayub fi’l-hakîka Sırd karyesi ahâlisinin tarlalarına cari ve mezruatların safi ve infa idegeldikleri mahsus müstakil kadimi suları iken mezkûr Kamardaş karyesi ahâlisi ol-suyu mezra-i kadimden ihrac ve kendü tarlalarına eda etdirüb gadr ve teaddi eyledikleri vâki ise ba’de’s-sübût ol-su kadimden tahmilden ve tevcihle mezkûr Sırd karyesinin tarlalarına çayırı olagelmış ise kadimi üzere eda etdirilmek için mahallinde şer’le havale ile emr-i şerif yazıla geldiği tahrîr olmağla mahallinde şer’le görülmek babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.27-H.78

Kalacık kadısına hüküm ki

Sâdât-ı kirâmdan kıdvetü’s-sâdât-ı kiram Es-seyyid Yahya Zîde şerefehûma gelüb Kalacık kasabasına vâki eski hamam dimekle marûf bir kıt’a çift hamam ile yukaru hamam dimekle marûf bir kıt’a kışlık hamamı iş bu bin iki yüz bir senesi recebü’l ferdi guresinden beher sene iki yüz elli gurusu ahire müdahale ile mütevellî vakfiye tarafından temessük isticar ve kabul eyledikten sonra el-hâlet-i hâzihî zabt için kazâ-i mezbûreye azimet eylediğin inha ve yedinde olan temessük mücebince kendüye zabt ettirilmek babında emr-i şerifim sudûrunu istid’a etmeğin temessükü mücebince zabt etdirilmek babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.27-H.79

Haşim

Samakov Nâm-ı Diğer Allimiya Kadısına Bolu Hassı Voyvodasına Hüküm Ki

Pazarköy kazâsı sakinlerinden Fatma nâm hatun gelüb ----- Samakov kazâsına tabi' asrileretli karye sakinlerinden Hacı Halil Efendi dimekle ma'rûf kimesne otuz dokuz senesinde fevt oldukda yüz gurus mîri ve emval ve eşyası ----- şer'i yüzer ile yine karye-i mezbûr sakinlerinden karındaşı Lütfullah Efendi dimekle ma'rûf kimesne iskat idüb lâkin mezbûr kendü hissesine feragat itmeyub ----- olub zabt ve yüzer mîriden dahi vormeyüb ziyade gadr itmeye ve buna?/bâbda dâvâsına muvaffak ----- ve tarafından zevci ----- Efendi dimekle ma'rûf kimesneyi vekil eylediğin ----- zevci? mezbûr ----- hassı----- kasabası? Ve mîri ve (boş) ve tarafından vekili mezbûrun emri i şerîfîm rica eylediği ecilden ber-mûceb feteva-yı şerîfe mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.28-H.80

Keçiborlu kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Emrdede Giresun nâm karye sakinlerinden Boğdan Alioğlu İsmail nâm kimesne gelüb bunun karye-i mezbûre toprağında vâki ceddi hacı dede kemâl-i tahtında mutasarrıf olduğu mülk arsası üzerine müceddeden bina ve ihdas eylediği bir bab mülk ve kimesnenin kimesneye zarar-ı şer'isi olmayub dahl olunmak icab itmez iken karye-i mezbûr sakinlerinden zümre-i mütegalibeden hacı Halil nâm kimesne mücerrid taciz ve takdir için hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî müdahale ve teaddi'den hali olmadığını bildirüb şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf zahir olan müdahale ve teadisi men' ve def' olunmak babında hüküm-ü hümayûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.28-H.81

Aydıncık kazâsı naibine hüküm ki

Halil Zide gadruhu gelüb nezaret-i Şeyhü'l İslamîde esved evkâfından Hüdavendigar sancağına Aydıncık nahiyesinde evkâf merhûm ve mağfirun-leh Sultan Bayezid Han deyu yazıldığı mahalde nefsi-i Aydıncık ve Aydıncık nahiyesine tabi' karye-i Tavlu hoca-----nâm-ı diğer -----karyelerinin hasları tahtlarında öşr bağ ve umur-u kapu karyesinin hasıl-ı tahtında rûsûm-u bağ ve-----karyesinin dahi hasıl-ı tahtında mukataa

bağ yazıldığı defter-i hakanide mukayyed ve nefis-i Aydıncık ve Kurra-i mezkûre bu sene-i mübarekeye mahsûlen halâ mumâ-ileyhin taraf-ı vâkıfdan uhde-i iltizamında olmağla zikr olunan nefis-i Aydıncık ve Tavluhoca ———karyeleri topraklarında vâki bağların hasılı olan üzümlerinden şer’le müteveccih olan onda bir öşürlerini ve Dumurkapu karyesi toprağında vâki öşre muadil rüsûmatı ve mezbûr karyesi toprağında vâki (çizgi) bağların dahi hasıl olan üzümlerinden öşre muadil resimlerini ————— karyesi toprağında vâki ————— bağların dahi hâsıl olan üzümlerinden öşre muadil mukataaların taleb ve taraf-ı vâkıfdan ahz ve kabz itmek murad eylediğin bir vecihle edası teallül ve muhalefet olunmak icab itmez iken bağın emniyetinden marûf kimesneler hilâf-ı kânun noksan teklifiyle edası teallül ve muhalefet ve ol-vecihle vakf-ı şerif hasılatın küllî kesr ve noksan tertîbine bâis ve badi ve gadr sevdasında olduğun bildirüb kanûn üzere amel olunmak tamamen tahsil ve taraf-ı vâkıfdan kendüye alıverilüb hilâf-ı kanûn ol-vecihle noksan teklifi ile murad ve ahdini bir dürlü eda da teallül ve muhalefet etdirilmemek babında emr-i şerîfim sūdûrunu istid’â ve defterhâne-i âmiremde mahfûz defter-i evkâfa mürâca‘at olunduğun Hüdavendigâr sancağında Aydıncık nahiyesinde evkâf merhûm mağfûrun-leh Sultan Bayezid Han deyu yazıldığı mahalde nefis-i aydıncık rüsûm-u arsasından gayrısı vâkıfdır ve tahtında—— ve öşrü on ————— şehir hinta ve şayir ve öşr (çizgi) günah yekûn ma’gayruhu oniki bin üçyüz yigirmi akçe ve aydıncık nahiyesine tabi’ neferatıyla karye-i Tavluhoca iki bölük———-tabi’ aydıncık resm-i çift ellişer akçe verirler halbuki ekinler tamamı resm-in verirler iki nihade——— ikra ve tahtında———aded kırkbeş ——aded ondört hasıl-ı resm-i çift ve bennakı ve gayruhu ma’ resm-i Çeltik———ve hinta ve şayir ve öşr-ü bağı yekûn ma’gayruhu on yedi bin yüzelli akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi’ otuz dört nefer reaya ile kurre-i—— — nâm-ı diğer———(çizgi) ol-dere Çeltikciler der-hasıl-ı tahtında resm-i çift ve hinta ve şayir ve bağ yekûn ma-gayruhu beşbin seksen akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi’ yüz sekiz nefer reaya ile karye-i mezbûrun ve hasıl-ı tahtında resm-i çift ve bennakı ve gayruhu ve hinta ve şayir ve ve mukata-i bağ yekûn beşbin dörtyüz yetmiş akçe yazular (çizgi) ve mevad kura-i saire ile defter-i evkâfda muharrîr kalemiyle başka başka tahrîr olduğu mastur ve mukayyed Divân-ı hümayûnumdan kânûnî suâl olundukda defter-i hâkânide mastur mersum ve mağfûrun-leh Sultan Bayezid Han tabe sarahü evkâfında kura-i aydıncık ve karye-i Tavluhoca———nâm-ı diğer Çeltikçi karyelerinin hasları tahtlarına öşr bağı ve Dumurkapu kazâsının hasıl-ı tahtında resm-i bağı ve karyesinin dahi hasıl-ı tahtında mukataa bağı yazılmağla zikr olunan nefis-i Aydıncık Tavluhoca Sarachane karyeleri topraklarına vâki bağların hasları olan üzümlerinden şer’ en

müteveccih olan onda bir öşürler ve Dumurkapu karyesinin toprağına vâki bağların hassı olan üzümelerin öşre muadil rüsûmatları ——— karyesi toprağında vâki bağların dahi hassı olan üzümelerin öşre muadil maktuaları alıverilmek kanûndur deyu tahrîr olmağıla defter-i hakani mücebince mukteza-i kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.28-H.82

Bursa mollasına hüküm ki

Bursa sakinlerinden El-hac Yusuf nâm kimesne gelüb bunun babası (boş) nâm kimesne ile bundan akdem birer mikdarı akçe ile şirket asare ile şerikler olub Çar hacı ve dükkanında müdded-i aharadan berü ticaret idüb bade cümle ahâli-i müslimin mevacihesinde marifet-i şer'le hesaplarına ruiyet şirket mezkûreye müteallaka davadan birbirlerinin zimmetini ibrâ-yı adm ile irad-ı iskât ve kat'a niza' ve fazıl-ı husumet eylediklerin natık taraf-ı şer'iden bunun yedine hüccet-i şer' virilüb şirket merkûmede aharin kat'en alakası olmayub müdahale olunmak icab itmez iken şimdi babası mezbûr fevt olmağıla ecanib ve a'râzdan kazâ-i mezbûrede sakin mâlumu'l esami kimesneler zuhur ve şirrete sülûk bilâ hilâf-ı şer'i şerif ve mugayir hüccet-i şer' şirket mezkûrede bizim dahi alakamız var idi deyu fuzûlî müdahale ve ta'arruz ve ol-veche gadr-ı külli sevdasında oldukların ve bu bâbda davalarına muvafık Şeyhülislamdan feteva-yı şerife müceblerince amel olunub mezkûrun husumet-i şer' ve mugayir hüccet ol-vechle zahir olan müdahalesi teaddi men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.29-H.83

Talma ahsul ve nahiyesi naibine hüküm ki

Erbab-ı tıardan Mehmed nâm sipahi gelüb Sığla? Sancağında Han nahiyesinde Talma nâm karye ve gayrıdan beş bin yüz otuz iki akçe berat-ı şerifimle mutasarrıf olduğu tımarının beş kile? Olan on dokuz nefer reaya ve üç bin yüz akçe Pazar-ı mezkûr Talma karyesi müşterekiyle kayd-u beratına dahl olunmağıla zikr olunan karye-i ber-müceb defter-i hakani müşterekiyle zabt ve vâki olan mahsûl ve rüsûmat kanûn-u defter mücebince ahz ve kabza murad eyledikde dürlü dahl icab itmez iken İbrahim paşa vakf-ı

mütevellisi dergah-ı muallam kapucu başlarından Alibek huteba muzâfâtından Talma nahiyesine tabi' (çizgi) kırk dört nefer reaya ve kırk bin akçe yazusu olan nefsi-i karye-i Talmayı vakf-ı mezbûr tarafından zabt ve ziraat itmeyub bunun müşterekiyle kayd-u beratına dahi maruz zikr on dokuz nefer reaya ve üç bi yüz akçe Pazar Talma karyesi için iki? Karyeü'l hudud deyu fuzûlî ve tegallüben zabt ve mahsûl ve rûsûmat ahz ve kabz idüb gadr itmeleriyle bundan akdem Talma karyei başka ve nefsi-i karye Talma ma tevabiden dahi başka (çizgi) oldığın beyyen defter emini arzıyla sadır olan emr-i şerifim mahalline vardıkda karye-i mezkûreyi külliyyen inkar ve bu makule karye yokdur deyu defiyle cevap ve taraf-ı şer' den ilam dahi virdirtmeyub ol-vecihle gadr-ı azim eylediğin bildirüb salifü'z-zikr on dokuz nefer reaya ve üç bin akçe Pazar-ı Talma karyesini bermûceb defter-i hakani müşterekiyle zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilmeyub hilaf ve defter-i hakani ve mugayir-i kanûn mütevellî-i mumâ-ileyhi ol-vecihle müdahale ve teaddi itdirilmeyub men' ve def' ve tegallüben alınan mahsûl ve rûsûmu tamamen geri istirdad etdirilmek babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a ve defterhane-i âmiremde mahfuz ruznâmçe-i hümâyûnve defter-i icmâl ve mufassala müracaat olundukda on dokuz nefer reaya ve on çiftlik bir hariçten ekülür deyu hisse-i? Nahiyesine tabi' karye-i Talma hassı ----- resm-i çift ve beykini ve mücerred ve hinta ve harici zımmiye ve resmi tekvin-i ma' gaye? Üç bin yüz akçe yazu ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve icmâlde iki bin beş yüz akçesi ifraz ve bir icmâl ve icmâlde mezbûr Mehmedin tımarı dahilinde bakıyyesi müştereki kayditse ve yine nahiye-i Talma tabi' kazâ-i Han tahtında? Nefsi-i karye-i Talma ma'2 ol-vecihle aslından İbrahim paşanın Hayreddin paşanın mülkü olup muide' veresesine olmuş şimdi (çizgi)----- hisse-i Mahmud Çelebi Bin İbrahim paşa (çizgi) ve takrir İznikdeki amazına hassa İbrahim bin Çelebi paşa mülküdür deyu defter-i atikde mestur olan bu minval üzere kemakan mukarrerdir fukara-i adr? Üç ve karye-i----- tabi' Talmaya tabi' kazâ-i Han fukara-i on beş karye-i geriverir? Tabi' Talma fukara-i sekiz ve karye-i urluna? Tabi' Talma fukara-i otuz ve karye-i asi? Tabi' Talma fukara-i yigirmi dört ve karye-i Alaca? Almu? Tabi' (çizgi) Talma fukara beş ve karye-i Mesutlu tabi' Talma fukara-i olur ve karye-i Selmanlı tabi' Talma neferden kırk altı ve karye-i Kavacık tabi' Talma neferden yigirmi ve müracaat ketser tabi' Talma neferden otuzbir ve karye-i ruda tabi' karye-i Mesutludur Talma fukara-i yigirmi üç ve Hams kura-i Talmaya tabi' kazâ-i Han deyu mukarrerde ve cümlesinin tertibinde otuz yedi (çizgi) çiftlik yeri haricden eğerlü öşr ve sadar-ı? Verirler deyu mugayir ve hasıl-ı tahtında resm-i çift ve bennak ve karahinta ve mahsûlat Pazar-ı Talma maktua fi sene ber-mûceb defter-i atik yekunu ma' gayre kırk bin

akçe yazu ile defter-i evkâfda muharrer ve bu takrirce ber-mûceb defter-i hakani hissesinde on dokuz reaya ve haricden ekülür on çiftlik yerü ise bin yüz akçe hasıl yazu ile tımara tahrîr ve tahsis irah-ı karye-i Talma başka ve kırk üç reaya ile nefsi-i karye-i Talmaya tahsis ve tahrîr irah-ı vakt? başka olub on dokuz reaya haricden ekülür on çiftlik yerü üç bin yüz akçe hasıl yazu ile tımara tahrîr ve tahsis kılınan ve irah-ı karye-i Talmanın öşrü hububat ve rûsûmatı müşir-i külli Mehmed sipahi tarafından ve kırk üç nefer reaya (çizgi) ile vakfa tahrîr ve tahsis kılınan nefsi-i karye-i (çizgi) Talmanın----- ol-bâbda mezkûr karyelerin cemaatin ve mahs? Kura-i Talma tahtında muharrer otuz yedi çiftlik haricinden ekılan yerlerin arazilerinde vâki mahallesinin hasıl-ı tahtında takdim olunan öşr-ü hububat ve rûsûmat ve mahsûlat Pazar-ı Talma dahi vakf-ı mezkûr tarafından zabt olunmak iktiza eyledikde defter emini olan el-hac Mustafa dame mecdehu arz itmekle arzı mûcebince amel olunmak babında.

Mehab

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.29-H.84

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından Kastamonu sancağı mütesellimine ve Kure-i Nühas kadısına hüküm ki

İbrahim nâm kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilaf-ı şer'i şerif kimesneye vaz ve hareketi olmayub bir vecihle teaddi ve rencide olunmak icab itmez iken Kure-i Nühas kazâsına tabi' Aliya nâm karye sükkanından Cücük Mustafa ve Hüseyin ve Osman nâm kimesneler kendü hallerinde olmadıklarından naşi bin yüz doksan senesinde hilaf-ı şer' ve bi-gayrı hak bunu ehl-i örfe istinaden takrir ve takdir eylediklerinden ma'da yüz yigirmi gurusunu dahi gasben ahz ve ziyade gadr eylediklerin ve bu bâbda da'vasına muvaffak feteva-yı şerife virdiğün bildirüb sen ki mütesellimi mumâ-ileyhsin ber-mûceb feteva-yı şerife şer'le görülüb mezbûreden hilaf-ı şer'i şerif ve bi-gayrı hak gasben ahz eylediklerin meblağ-ı merkûmu tamamen tahsil ve bi-kusur kendüye alıverilüb bi-vech-i şer' teallül ve muhalefet etdirilmeyüb icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hak olunmak babında sana hitaben emr-i şerifim sudûrunu istid'a eylediğün sen ki mütsellim-i mumâ-ileyhsin marifetinle mahallinde şer'le rüyet ve ihkâk-ı hak olunmak içün yazılmışdır.

Kamili

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene201

S.30-H.85

Siroz nâm-ı diğêr Tefen kazâsına ve Hamid sancağı mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Ferhanlı nâm karye sükkanından Mahmud nâm kimesne gelüb karye-i mezbûrede vâki validesinden? müntakil mülk bağında aherin tahsil-i şer'i alakası olmayub dahl olunmak icab itmez iken yine karye-i mezbûr sakinlerinden li'eb özkarındaşları Halil ve Hüseyin (çizgi) zuhur ve ol-bais bir dahi? varub olub hisse aluruz deyu bin yüz doksan senesinde fuzûlî zabt ve mahsûlünü ahz ve emvallerine sarf ile istimlak ve gadr eylediklerin ve bu bâbda da'vâsına muvaffak feteva-yı şerife virilmek babında mübaşir-i getürülüb mezbûrun hilaf-ı şer'i şerif ol vecihle fuzûlî zabt eyledikleri bağ-ı mezbûr ile mahsûl-i müstemleği üzerinden alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene201

S.30-H.86

Siroz nâm-ı diğêr Tefen kadısına ve Hamid sancağı mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Ferhanlı nâm karye sükkanından Ahmed nâm kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilaf-ı şer'i şerif vaz' ve hareketi olmayıb üzerlerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken karye-i mezbûr sükkanından Turuf ?oğlu Osman nâm kimesnenin (çizgi) yüz doksan senesinde ehl-i örfe istinaden——— iki yüz seksen guruşu gasben ahz ve gadr eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvaffak feteva-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görüleb mezbûrun hilaf-ı şer'i şerif gasben ahz eylediği ol mikdar guruş alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükmü hümâyûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene201

S.30-H.87

Ankara kadısına hüküm ki

Ankara kazâsına vâki (boş) zaviyesi vakfının ber-vechi iştirak? mütevellileri olan Seyyid Halid Zide şerefehu ile Fatıma ve Zeliha nâm hatunlar gelüb zaviye-i mezbûr vakfının dil-rahtında mukayyed karyelerinden kazâ-i mezbûra tabi' (boş) nâm karyeden tahşir

varid-i keyl ve harb-i isar olunmuş malum-u'l keyl————— öşr? mahsûllerinde? Aherin alakası olmayub dahl olunmak icab itmez iken karye-i mezbûr sükkân-ı lemil? Karabaş oğlu Seyyid Süleyman dimekle maruf kimesne bin yüz doksan senesinde (boş) fuzûlî zabt ve gadr eylemek (çizgi) ve bu bâbda da'vâsına muvaffak feteve-yı şerifelerin bildirüb şer'le görölüb tekid-i varid keyl ve hak-ı isar olunmuş öşr mahsûlleri alıverilüb? İcra-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica etmek mahallinde şer'le görölme için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene201

S.30-H.88

Ulakderesi kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Yığınada nâm karye ahâlileri gelüb yine kazâ-i mezbûrede (boş) tabi' cenkler nâm karye sakinlerinden Hasan oğlu Hasan ve yine kazâ-i mezbûra tabi' Ergem nâm karye sakinlerinden Oruç oğlu Halil dimekle maruf kimesneler kendü hallerinde olmayub şedid ve imaz olub————— kadı ve naibin voyvoda-i mütesellim ve subaşı ve sair ehl-i örf taifesi yanlarına varub fukara-i hilaf-ı? (çizgi) vâki mevad-ı isnâdıyla şer'i şerif ehl-i örf (çizgi) gamz ve bi-gayr-ı hak akçeleri alunmak? Bais ve kendüleri dahi alub ve alaka ve müdahaleleri olmadığı ——— ol-mesalihine ve ——— bunun emsali zulm ve teaddilerinin bahanesi olmayub ahval-i fukara diğer gün olduğun bildirüb mezbûrların hilaf-ı kanûn ol-vecihle olan zulm ve teaddileri men' ve def' olmak babında hükm-ü hümayûnum rica eylediği ecilden kanûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene201

S.31-H.89

Dergâh-ı muallam kapucu başlığı payesiyle Kastamonu sancağı mütesellimine ve Boyabad naibine hüküm ki

Ahmed nâm kimesne gelüb bunun babası Hacı İsmail ve annesi Saliha nâm hatun bin yüz doksan senesinde mütevvifen fevt olduklarından ve vasileri ——— Boyabad sükkânından karındaşı Hacı Mehmede münhasıra olduğundan on altı kese akçelik emval ve eşya-yı mezbûr Hacı Mehmed zabt ve bilâ hak irsiyesini talep eyledikde virmeüyub zaman geçdi deyu gadr sevdasında olduğun bildirüb şer'le görölüb hak-ı irsiyesi tamamen

tahsil ve bî-kusur alıverilüb bi-vechi şer'i te'allül ve muhalefet etdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ihak olunmak babında hükmü hümayûnum rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.31-H.90

Viranşehir kadısına ve Viranşehir voyvodasına hüküm ki

Viranşehir kazâsı muzâfâtndan Bayezid nahiyesi sükkanından Zeki oğlu Mehmed gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed iken yine Bayezid sükkanından Ramazan bey oğlu Nasuh ağa dimekle maruf kimesnenin iki yüz senesinde bir-re's bargirini satın alub ve oğlu İbrahim dahi bir-re's itmek darb-ı şedid ile darb iderek helak ve yine Bayezid sükkanından Hacı oğlu Alemdar Aliyi mezbûr Ramazan oğlu Nasuh i'fa iderek üzerine (çizgi) müsellimen ehl-i örfе istinaden yüz gurus ahz ve gadr eylediklerin bildirüb şer'le görüleb görüleb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ihak olunmak babında hükmü hümayûnum ricâ eyledikleri ecilden sen ki voyvoda-i mumâ-ileyhsin mahallinde şer'le görülmek için emr-i ali yazılmışdır.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.31-H.91

Sapanca naibine hüküm ki

El-hac İbrahim nâm kimesne gelüb bu kazâ-i mezkûrda mıtasarrıf olduğu bir bab mülk menzilini kazâ-i mezbûr sakinlerinden sabık menzilci Seyyid Mehmed nâm kimesneye bir sene ikamet itmek yüz elli gurus icar ve merkûm dahi isticarı ve bin yüz doksan senesi hitamına gelince menzil-i mezbûru bi-icar tasarruf itmekle icaresi taleb eyledikde dürlü alat? ve bahane ile bi-vech-i şer' ve edada teallül ve muhalefet ve gadr sevdasında ve tarafında meblağ-ı mezbûru ahz ve kabza (boş) nâm kimesneye vekil eyledikde inha ve zabiti mahiyetiyle mahallinde şer'le görüleb ihkâk-ihak olunmak babında hükm-ü hümayûnum sudûrunu istid'a eyledikde mahallinde şer'le görülmek için iki yüz senesinde evasıt-ı zilkadesinde sadır olan emr-i şerifim bir takrib? ————— zâyi olduğın bildirüb mukaddema sadır olan emr-i şerifim mücebince zayiden mücelleden emr-i şerifim istid'a divan-ı hümayûnumda mahfuz kuyud-u Ahkâma müracaat olundukda tarih-i husus emr-i şerifim virildiği mestur ve mukayyed ————olunduğu mukaddema sadır olan emr-i

şerifim vaz' amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.31-H.92

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından Kütahya mütesellimine Kütahya naibine hüküm ki Kazâ-i mezbûra tabi' Kırviran? nâm karye sakinlerinden Hüseyin nâm kimesne gelüb bu Kütahya sakinlerinden Hacı Süleyman nâm kimesneye yedi yüz doksan senesinde malum'ul mikdar arsa ve tevabi bey'ül keyl idüb mezbûr dahi ol-mikdar (çizgi) kile tevabi ————— ve arpayı beş yüz guruşdan ————— akçeye bey idüb ve tamamen ahz ve kabz idüb bu dahi ihava? Üzere iken mezbûr Süleyman fevt olub teshir-i terekesinin ahz ve kabz iden zevcesi Aişe ve kızları Hava ve Fatıma ve kız karındaşı Aişe nâm hatunlardan ve mal-ı müteveffadan taleb eylediğin bi-vechi şer' virmeğe————— ve gadr sevdasında oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvaffak feteva-yı şerife virdiğün bildirüb şer'le görölüb müteveffa-i mezbûrun zımmetinde olan ol-mikdar guruş hakkı terekesin ahz ve kabz iden mezbûrlardan mal-ı müteveffadan olub cedlerine ————— emr-i şerifim rica eylediği ihkâk-ı hak? —

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.31-H.93

Gemlik kazâsı naibine hüküm ki

Mahruse-i Bursada medfun cennet mekan firdevs-i eyşan merhûm ve marifet nişan Hüdavendigâr-ı sabık Sultan Murad Gazi Han————— gi garku'l cennanın? câmi'-i şerif ve türbe-i münîf ve imaret âmireleri evkâfının berat-ı şerifimle mütevellisi olan Mehmed Zîde gadruhu ile vâkıf mezbûr karyelerinden Gemlik kazâsına tabi' FİTNElu nâm karye ahâlisi gelüb ahâli-yi merkûm üzerlerine edası lâzım gelen avarız-ı ve imdad-ı hazariyye ve sair evâmir-i şerifimle vârid olan tekâlifden tahmillerine göre hassaslarına düşeri? cemine memure edada kusurları olmayub Bursa kazâsına tabi'————— nâm karye ahâlisinde ma'lûmü'l esâmî kimesnelerin bunların karyesi olan Kurşunlu karyesi toprağında avarız-ı hanesine bağlı emlak ve arazileri olub ve irade olan tekalifden hassalarına isabet ideni taleb oldukda hilâf-ı kânun ve meşiklerinden merkûmların hassasları dahi bunlara tahmil ve mağruf oldukların bildirüb evamir-i aliyemle ve irade olan tekalifden tahmillerine göre hisselerine isabet iden bunlar ile maen eda etdirüb teallül

ve muhalefet etdirilmemek babında emr-i şerifim ricâ ve kânunî suâl olundukda hisse tekaliflerin vermekde teallül eylediklerin (çizgi) Kurşunlu karyesi toprağında bi'lfîl zabt ve tasarruflarında avarız hanesine bağlı tekalif olunmak icab ider emlâk kaydları ve irade olan tekalifden tahmilllerine göre hisselerine isabet iden tekalif ahâli karye ile ma'en cem' ile memur eda etdirilmek kanûndur deyu tahrîr olmağla kanûn üzeri amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı B (Receb) Sene1201

S.32-H.94

Ankara kadısına hüküm ki

Eimmeden Abdurrahman zide salahu gelüb bu kazâ-ı mezbûrede vâki edasına camii şerifinin bi'l-fiil berat-ı şerifiyle imamı olub edâ-yı hıdmed edüb bu makule eimme ve huteba mukteda-i nas oldukları itibarıyla rûsûm-u raiyyet ve bilâ emr-i şerif vekâleti şakka mutalebesiyle teaddi olunmak icab itmez iken kazâ-i mezbûr ve zabiti olanlar hilaf-ı kanûn rûsûm-u raiyyet mütalebesiyle teaddi ve ledel mürâfaa zabıt merhûma? hilaf-ı şer' ve kanûn-u vâkiolan müdahale ve teaddiai men birle canib-i şer'e hüccet-i şer'i verilmişken müceb olmayub yine ol-vecihle hilaf-ı kanûn ve mugayyir hüccet-i şer'iyeye (çizgi) müdahale birle takriren ali? Var? ve bu bâbda da'vâsına mutabık? şeyhü'l-islâmdan feteva-yı şerifesi olduğun bildirüb feteva-yı şerife ve hüccet-i şer'le mücebince amel olunub mezkûrların hilaf-ı kanûn ve mugayir hüccet ve feteva-yı—————ol-vecihle zahir olan müdahale ve teaddisi men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica etmeğın imdi eimme ve huteba mukteda-i ————— olmaları itibarıyla rûsûm-u raiyyet ve bilâ emr-i şerif tekalif-i şakkanın cümlesinden muktedir mukaddema kanûn üzere amel olunmak babında emr-i şerifimle yazılmışdır.

Zatı

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.32-H.95

Dergâh-ı muallam kapucu başlarından Kütahya mütesellimine ve Sandıklı ve Kütahya kazâsı naibine hüküm ki

Seyyid İbrahim zide şerefehu gelüb Sandıklı kasabası sakinlerinden Mehmed Said nâm kimesne zımmeti bin yüz doksan (boş) senesinde (çizgi) cihet-i kefaletden üç yüz guruş

ve Koçak tımarı karyesi iltizamı mahsûlünden hissesine esbaet? İden iki yüz guruşluk mahsûl zimmetin olub (çizgi) min haysul mecmu————— beş yüz guruş alacak hakkı olub taleb eyledikde virmekde muhalefet ve mezkûr (çizgi) ile bir vecihle mukavemete iktidarı ve liyakatı olmayub gadr-ı arasında olduğu ve bu bâbda da'vâsına muvaffak şeyhü'l-islâmdan feteva-yı şerife virdiğin bildirüb çavuş mübaşeretiyle şer'le görülüb mezkûrun zimmetinde olan beş yüz guruş hakkı ala eyyihal ? Tahsil ve kendüye aliverilüb ihkâk-ıhak ve eğer mahallinde ihkâk-ıhak mümkün olmaz ise Kütahyaya ihsar ve ihkâk-ıhak olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a inayet itmeğin da'vâsına hilaf-ı vâki ve ikrara (çizgi) mebni idiğü tahkik eylediği suretten ücret-i mübaşiriyesi mer'i tarafından virilmek üzere çavuş mübaşeretiyle mahallinde şer'le ruyet ve ihkâk-ıhak mümkün olmaz ise Kütahya ihzar ve bitterakki icrâ-yı hak ve ilam olunmak babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.32-H.96

Taht kazâsı naibine hüküm ki

Sen ki mevlana-yı mumâ-ileyh es-seyyid Mehmed zide ilmihusun südde-i saadetime (çizgi) mektub gönderüb erbab-ı tımandan Ömer ve Bed Mustafa nâm sipahi meclis-i şer'e varub ba berat-ı alişan mutasarrıf olduğu tımarı karyelerinden Taht kazâsına tabi' büyük hade mezrası toprağında vâki ma'lûmü'l hudûd yerlere mutasarrıf olan (boş) ve (boş) nâm kimseneler mutasarrıf olan yerlerinde ziraat itmeyüb üç sene alel tevali bilâmani yüz ve halı kulub zamanında müstehak tapu olmağla sipahi-i merkûm Ömer dahi ol-makule zamanında müstehak tapu olan yerleri talibine resm-i tapu ile virmek istedikde mezbûrlar ol-yerler mukaddema bizim tasarrufumuzda idi deyu fuzûlî müdahale ve tımarı hasılatının kesr-ü noksan tertibine bais olmalarıyla ol-makule zamanında müstehak tapu olan yerler talebini resmî tapu (çizgi) ile virilüb ziraat itdirilmek babında hükmü hümâyûnum virilmek ricasında bil iltimas arz ve divan-ı hümâyûnumdan kanûni sual olundukda sipahi-i merkûm Ömer veled mustafanın mutasarrıf olduğu tımarı mülhakatından büyük han merası toprağında vâki ma'lûmü'l hudûd birle zabt olunur iken ziraat olmayub üç sene alettevabi bilâmani yüz ve ali (çizgi) kalub zamanında müstehak tapu oldukda ol-makule zamanında müstehak tapu birle talebine resmî tapu ile virüb ziraat etdirilmek istedikde ashâbı ol-yerler isteyen merkûmdan mukaddem bizim idi deyu fuzûlî müdahale eyledikleri vâki ise men' ve def' ve ol-makule zamanında müstehak tapu olan yerler resmî tapular ile talibine virilüb ziraat etdirilmek muvaffak kanûndur deyu tahrîr olunmak

kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.32-H.97

Bolu Sancağında Devrek Kadısına ve Bolu Hassı Voyvodasına Hüküm Ki

Ömer ve Osman nâm kimesneler gelüb bunların babaları kazâ-i mezbûra tabi' ----- nâm karye sükkanından Kamani? Oğlu Mehmet fevt oldukda mutasarrıf olduğu karye-i mezbûrede vâki bağ ve bağçe ve emlâk-ı sairesi irsan ve yine karye-i mezbûre toprağından tasarrufunda olan malumul hudud yerleri dahi? ----- mecana bunlara intikal iden lakin bunlar ol vâkitte mugayir bulub bağ ve bağçe ve emlâk sairesiyle arazi-i mezkûr-ı karye-i mezbûre sakinlerinden Karaman oğlu Mehmed ve Muynab İbrahim ve karındaşı Eyüb demekle meşhur kimesneler zabt idüb şimdi bunlar irişüb bali ve davaya gadr olub babalarından muntakil emlâk ve arazi-i mezkûru mezbûrlardan taleb eyledikde zaman mürur itmekle siz ki davanız mesmu olmaz deyu hilaf-ı şer ve kanûnvirmeğin teallil muhallefat ve gadr iradesinde oldukların ve bu bâbda da'valarına muvaffak feteva-yı şerife virdiğin bildirüb feteva-yı şerifeleri mücebince mahallinde şer' ve kanûn üzere görölüb mezbûrların babalarından müstakil bağ bağçe ve emlâk sairesiyle ve arazi-i mezkûre kendileri? Alıverilüb icrâ-yı şer ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica eyledikleri ecilden mahallinde şer ve kanûn üzere olunmak babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.33-H.98

Bursa mollasına hüküm ki

Bursa sakinlerinden Safiye Aişe nâm Hatun gelüb bundan akdem kazâ-i vefat iden zevci Mehmed paşa ibn-i İbrahim demekle maruf kimesne terekesi bulunmakla vasiyeti olduğu oğlu Seyyid İbrahime münhasıra ve marifet-i şer'e tahrîr ve defter-i kassam mürettebesi kayd olan dört yüz kırk gurus müsellemü'l-baki akçesi kalub zaruret diyete ihtiyaçları yoğıken Bursa kazâsına tabi' Kelsan karyesinde sakin müteveffa-yı mezbûrun emmisi oğlu Hacı Abdî nâm kimesne zuhur ve şirrete sülûk müteveffa-yı mezbûrun buna ve kız karındaşı Emine nâm hatuna şu miktar diyeti var idi deyu müteveffa-yı mezkûrdan muntakil karye-i mezbûrede vâki beher sene ikişer yüz gurusluk mahsülü olur altı dönüm mülk bağları ve dört dönüm fevt bağçesini ve bir kıt'a zeytun bağçesini üzerine bir nesne

sabit olmaksızın fuzûlî zaruret ve diyet için yüz doksan senesinden berü fuzûlî zabt ve seneki? Ve ellişer yüz guruşluk mahsus(çizgi) ısdarlarına istimlak ve şimdiye dek iki bin dörtyüz guruş mahsûl zımmetlerinden kalmakla ol-andan bundan akdem mahallenin asaleten? Ve vesayeten taleb eylediğin mezbûr kâin bin guruşunu ve kâin yediyüz teklif ile———— ziraat itmiş iken ayan ve mütegalibeye isnâd ile fevt maliyesi hasebiyle gelüb edada muhalefet ve vücuhla gadr eylediğin bildirüb tayin olunan çavuş mübaşeretiyle vâki şer’i mezbûr dahi(çizgi) gaydına Fuzûlî zabt eylediği bağçeleri ve on bir senelik ol-mikdar guruşunu mahsûl müşterekiyle tamamen tahsil ve alıverilmek babında emr-i şerifim sudûrunu istid’a eylediğin davası tezvîr ve——mebni eylediği tahkik ider ise ücret-i mübaşiriyesi müddeiye tarafından virilmek üzere tayin olunan çavuş mübaşereti mahallinde şer’i ruiyet ve ba’de’s-sübût ihkâk-ı hak ve der-âliyeme ilam olunmak babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.33-H.99

Bergama kadısına hüküm

———— ve tabi’ zımmiler gelüb bunların emmileri kazâ-i mezbûra tabi’ ayvalık nâm karye mütemekkinlerinden Krista ———nâm (çizgi) zımmi? Altı yüz doksan senesinde fevt olundukda verasetimi ırsen bunlar ile zevcesi (boş) nâm nasraniyeye münhasır olup ecanibden dahli icab itmez iken verasetinde alakası olmayub kazâ-i mezbûr mütemekkinlerinden koca başılık daiyesine olan nâm zımmi hevasına tabi’ Nikola ve—— ve——nâm zımmiler ile yek-dîl ve yek-cihet olarak bunların müverrislerine müntakîl dokuz bin guruşluk nükud ne eşyalarını fuzûlî ve tegallüben zabt ve gadr iradesinde olup ve meskurların mahalline muayyen kasiresi olduğuna bir dürlü ihkâk-ı hak mümkün olmayub mağdur oldukların ve bu bâbda da’vâsına muvaffak feteva-yı şerife virdiğin bildirüb şer’le görölüb ihkâk-ı hak olunması bâbında hükm-ü hümâyûnum ricâ eylediği ecilden çavuş mübaşeretiyle mahallinde şer’i ihkâk-ı hak mümkün olmaz der-aliyyeme arz ve ilam olunmak babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene201

S.33-H.100

Bursa mollasına hüküm ki

Bursa sakinlerinden bademli hacı Süleyman dimekle ma'rûf kimesne gelüb yine Bursa sükkanından Karanfiloğlu paşa dimekle ma'rûf kimesne bi'l-velaset kazâ-i mezbûrda mutasarrıf olduğu bir bab mülk değirmenini hâl-i hayatında ve kemal-i haklı sıhhatinde bin yüz doksan altı senesinde rızası Semen malume ve beypare kat'î ile buna bey' ve teslim bu dahi teslim ve kabul mezbûre edayı semen idüb sene-i mezbûreden berü değirmen mezkûrede mutasarrıf olub aherden bir vecihle dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken şimdi mezkûr Karanfiloğlu fevt olundığından kazâ-i mezbûrda sakin oğlu Halil nâm kimesne ile kızı şerife nâm hatun zuhur ve şirrete sülûk birle biz babamızın değirmen mezkûru sana firuhatını tutmazız yedinden olub biz zabt ve tasarruf etdiririz deyu bazı kimesnelere istinaden hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî müdahale ve te'addi ve zabtına muhalefet ve ol-vecihle ta'ciz ve tekdirden hali olmadıkların bildirüb şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer' enver ol-vecihle zahir olan müdahale ve te'addileri men' ve def' olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görünmek için emr-i âlî yazılmışdır.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene201

S.33-H.101

Kütahya Mütesellimine ve ——— kadısına hüküm ki

Hatice nâm hatun gelüb mezbûrenin zevci Halil Mehmed Paşazade Mirmirandan Esseyid Ahmed Paşanın Hoca kazâsına tabi' Sındır nâm karyede mutasarrıf olduğu bir bab mülk çiftlikden üç bin guruş semen malûm mukabele siz bin yüz seksen iki senesinde bahüccet-i şeriyye mezbûreye bey' ve ferağ ve yine çiftlik-i merkûme karyesine kâin mâ'lûmü'l-hudûd tarla ve çayırıları dahi sahib-i arz marifetiyle iki bin guruş mukabelesi bey' ve teslim ve yedine virilen sahib-i arz temessükü mücebince emlâk mezbûr ve tarla ve çayırıları zabt ve tarlaların çayırıların dahi beher sene onda bir öşr ve resm-i sahib-in arzın eda edüb ahardan bervech-inin dahil olunmaz iken yine kazâ-i mezbûr sakinlerinden Türkani aşiretinden Mahmud nâm kimesne zuhur ve zikr olan emlâk ve arazi ve çayırı zevcin müşterekiyle senden sonra bana dahi fûrûhat? ve ferağ itmişdi deyu hilâf-ı şer'-i şerîf ve mugâyir-i fetvâ-yı şerîf fuzûlî ve tegallüben zabt idüb gadr-ı küllî eylediğün ve bu bâbda dâvâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virdiğin bildirüb hilâf-ı şer' ve mugayir feteva-yı şerif Fuzûlî ve tegallüben ahz ve kabz eylediği çiftlik-i mâ'lûmü'l-hudûd tarla ve çayır mezbûreye aliverilüb kemakân zabt ve ziraat tasarruf etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le ve kanûn üzere amel olunmak için emr-i şerif yazılmışdır.

S.34-H.102

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşılarından Kastamonu sancağı mütesellimine ve Daday kadısına hüküm ki

Taraklı Borlu kazâsına tabi' yazı nâm karye sakinlerinden sâdât-ı kirâmdan Es-Seyîd El-hac zîde şerefihû gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve hareketi üzerine dahi şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş olmayub bir vecihle te'addî ve rencide olunmak îcâb etmez iken Daday kazâsı sakinlerinden Murad Çavuşoğlu Seyyid İbrahim dimekle arif kimesne kendü halinde ırzıyla mukayyed olub bunun arz ve nefsanîyesi tam-ı ham-ı olduğundan muharrer eda-yı arz ve ahz-ı intikam için daima buna rencide ve teaddiden hali olmadığından ma'ada bin yüz doksan senesinde ehl-i örfe istinâden hilâf-ı şer'i şerîf ve bî-gayr-ı hak beş yüz guruşdan mütecâviz akçesini fuzûlî ve tegallüben gasben ahz ve gadr-ı külli ve zulme cesaret eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvafık fetevâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb ber-mûceb (çizgi) müteveffa-yı şer'le görülmeyüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-ı hak fuzûlî ve tegallüben ahz eylediği ol-mikdar guruşdan mütecaviz akçesi tamamen tahsil ve bi-kusur kendüye alıverilüb bi-vech-i şer' te'allül ve muhalefet etdirilmeyub eda-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve sudûrunu istid'a itmeğin inhası vâki ise mahallinde şer'le görülmek babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene20

S.34-H.103

Ankara naibine ve Ankara sancağı mütesellimine hüküm ki

Bedrus nâm zımmi gelüb Ankara sakinlerinden amca zadesi Manu nâm zımmi bin yüz doksan senesine mürur olduk da Ankara sakinlerinden zevcesi ve kızı birbirlerine yek-dil ve yigirmi kise akçe hak emval ve eşyasını ketm ve ihfa biddefaat? hak-ı ırsiyesini talep eylediği virmeli de te'allül ve——tekalifi ile muhalefet ve gadr sevdasında olduğun inha şer'i (çizgi) ruiyet murad mesfurun emval ve eşyası zahire ihraca ve bunun hak-ı ırsiyesi marifet-i şer'le tamamen tahsil ve bi-kusur alıverilüb bi-vech-i şer' te'allül ve muhalefet etdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ eylediği ecilden (çizgi) da'vâsına(çizgi) tezayir ve'l müzabere mebni idiğü tahkik iderse

ol-vecihle mübaşiriyesi meri ? Tarafından virilmek üzere mübaşir marifetiyle mücaadet şer'le ruiyet ihkâk-ı hak ve ilam olunmak babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.34-35-H.104

Taraklı borlu nâm-ı diğer zaferanborlu kadısına ve Bolu hassı voyvodasına hüküm ki Zaferanborlu kazâsına tabi' yazı nâm karye sakinelerinden Aîşe nâm hatun gelüb emmisi Mehmed efendi dimekle ma'rûf kimesne bundan akdem fevt oldukda oğlu ve kızı olmayub karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf olduğu emlâk ırs-ı şer'le bunun babası Abdullah nâm kimesne ile diğer emmisi Murad Mustafa dimekle arif kimesne müntakil ve arazisi dahi bî-hasbü'l-kanûn tapuya müstahak ve hak-ı tapu baba yerler karındaşları mezbûranın olmağla babası mezbûr sâlifü'z-zıkr ve emlâkdan hissesi ırsen araziden dahi hissesini mütevelliyet-i müslümanların takrir eyledikleri resm-i tapu ile sahib-i araziden olub zabt ve tasarruf etmek murad eylemekte mezbûr molla Mustafa mütegalibeden olduğundan emlâk ve araziden kendü hissesine zabta kanâ'at etmeyüb hilâf-ı şer' ne kanûn babası merkûmun hissesini dahi fuzûlî ve tegallüben zabt ve üç dört sene mürurundan (çizgi) babası merkûm fevt oldukda—— kalmayub emlâk hissesi ced-i —— validesi(boş)nâm hatun müntakil ve arazi hissesi dahi tapuya müstahak ve hak-ı tapu kızı mezbûrenin olub babasından müntakil emlâkdan hissesini ırsen ——ve araziyi dahi teberruz müslümanların takrir eyledikleri resm-i tapu ile teberruz ma'rifetiyle mezbûr Mustafa'dan dava ve almak üzere iki emmisi mezbûr hilesinden naşi validesi merkûmeyi kendüye akdi verese ve tezvîc ve yedinden cebren tereke ahz idüb mezbûrun kahru tegallüb —— bir dürlü mukavemet mümkün olmayub şimdi mezbûr Mustafa dahil fevt olub babasından müntakil emlâkdan hissesiyle arazisini tekrar karye-i mezbûre sakinlerinden oğlu feyzullah nâm kimesneden taleb(çizgi) ve almak murad eyledikde bir vecihle muhalefet olunmak icab itmez iken mezbûr kâh babası yedinde ——ve kâh zaman mürur eyledi deyu hilaf-ı şer' ve kanûn virmeğin te'allül ve muhalefet ve ol-vecihle gadr-ı külli sevdasında olduğun ve bu bâbda dâvâsına muvâffak şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb ber-mûceb fetevâ-yı şerîfe şer' ve kanûn üzere amel olunub babasından müntakil emlâkdan hissesiyle yerleri teberruz müslümanların takrir eyledikleri resm-i tapu ile sahib-i arz marifetiyle deyu tevkir olan mezkûrdan kendüye alıverilüb zabt ve tasarruf etdirilüb hilâf-ı şer' ve kânun ol-vecihle tasaddi bir dürlü muhalefet etdirilmemek babında hükm-ü(çizgi) şerifim rica ve Divân-ı hümayumdan

kanûn-ı sûal oldukda mezbûr Aîşe hatunun babası Abdullah fevt oldukda oğlu kalmayub zatında olan yerleri tapuya müstahak ve hak tapu kızı mezbûrenin olub sahib-i arzdan teberruz müslümanların takrir eyledikleri resm-i tapu ile (çizgi) olub zabt ve murad eylediğin ecilden emmisi Mustafa nâm kimesne fuzûlî zabt ve ol-dahi fevt oldukda oğlu feyzullah babam yedinde ———deyu fuzûlî zabt eylediği vâki ise(çizgi) babasından müntakil yerleri tevkir olan mezbûrun aliverilmeyüb zabt (çizgi) etdirilmek kanûndur deyu tahrîr olmağla kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.35-H.105

İznikmid kadısına hüküm ki

sadât-ı kirâmdan Mir Ali zîde şerefehû gelüb kazâ-i mezbûre tabî' Kumla nâm karye toprağında vâki ma'lûmü'l-hudûdun oğlu çiftlik-i dimekle ma'rûf çiftlik arazisiyle beş kıt'a çayıra edeli hacı Hüseyin oğlu Musa mutasarrıf iken öküz ve İznikmidde vâki molla bin Süleyman nâm kimesneye ferağ olduğu mutasarrıf iken dört kıt'a çayırı Sarac Seyyid El-Hac Hasan'a ve Seyyid El-hac Hüseyin ve Seyyid El-hac Hüseyin'e ve Seyyid El-hac Ömerek ferağ bir kıt'a çayırı dahi Şeyh İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesne ferağ eylediği çayırı Sarac emirlere marifet-i sahib-i arz ile ferağ ve bin yüz altmış sekiz tarihinden berü ber-vech-i muharrer zabt oluna gelmiş iken şimdi Şeyh İbrahim(çizgi) damadı cedid-i ehl-i tarafından vekaleten bizim temessükümüzde yigirmi beş kil tohum alınub almaz deyu çayırı ve kurbunda vâki tarlayı dahi dava üzeri iken hükm-ü örf olub temessükü mücebince yedine murasele virüb cevap virdiğine kanâ'at etmeyüb yedine murasele vardır deyu hududdan taşra çayırı biçüb tarlasını sürüb gadr eylediğin bildirüb kanûn üzere amel olunub mugâyir-i kânun müdahale etdirilmemek babında hükm-i hümayûnum ricâ ve kanûn-i sual olduk da merhûm Seyyid Ali ol-yerler ve kademi olan biçilür çayıra mutasarrıf iken ol-çayırı ziraat itmeyüb üç sene ale't-tevâli yerle bilâ-mânî' boz ve hâlî kalub? Ve ol-çayırın dahi üç sene otunu biçmeyüb öşr ve rüsûmat vermeyün kanûn resm-i tapu ile olmağla müdahale etdirilmeyüb fi'l hakîka bu ol-yerler ve çayıra sahib-i arz temessükü mücebince mutasarrıf ol-yerleri beher sene zabt ve ziraat ve ol-çayırın dahi beher sene otunu biçüb öşr ve rüsûmdan sahib-i arza eda ider iken ecanibden olan kimesneler ol-yerler ve çayırlar şeyh İbrahim Efendi dimekle ma'rûf kimesnenin mutasarrıf olduğu çayırın hududu dahilindedir deyu fuzûlî müdahale eylediği vâki ise men' ve def' ve ol-çayırlar ber-karâr-ı sâbık zabt ve ifrak etdirilmemek kanûn idiğün

tahrîr olunmağla kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.35-36-H.106

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlarından Kütahya Mütessellimine ve Kütahya naibi Mevlânâ(boş) Zide İlmi huya hüküm ki

Karesi sancağında Temizler nahiyesine tabi' iki nefer reaya ile karye-i Kavacık? hasıl-ı resm-i çift ve hinta ve şayir yekûn ma'gayruhu üçbin akçe yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde müstakil ber-icmâl ve tamamen karesi sancağında Sındırgı nahiyesinde ———nâm karye ve gayıdan on bir bin beş yüz otuz akçe tımara mutasarrıf Seyyid Yakub ne Ahmedin yine Temizler nahiyesine tabi' on nefer reaya ile karye-i Saruyarı hasıl-ı resm-i çift ve bennakı ve mücerred ve hinta ve şayir ve yekûn ma'gayruhu bin akçe ile yine Temizler nahiyesine tabi' Gökçe hali? an-u'l reaya haricden ziraat Olunur hasıl an-u'l gale ve aşr-ü hububat ve hisse-i çiftlik ve hassa Çayır ve ceviz ve rüsûm-u otdan beş yüz akçe(çizgi) yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrir ve defter-i icmâlde birikdirilüb bin beş yüz akçe ber-icmâl ve tamamen merkûm Seyyid Yakub Ahmedin kaydına ve yine Temizler nahiyesine tabi' karye ———nâm-ı diğer yalıköy tahtında otuzdört nefer reaya hass-ı resm-i çift ve bennak ve mücerred ve hinta ve şayir yekûn ma'gayruhu dört bin iki yüz beş akçe ve yine Temizler nahiyesine tabi' otuz iki nefer reaya ile karye-i der-resm-i hasıl-ı resm-i çift ve bennak ve mücerred ve hinta ve şayir yekûn ma'gayruhu üç bin ikiyüz elli akçe yazular ile defter-i mufassala (çizgi) anlar dahi muharrir kalemiyle başka başka tahrir ve defter-i icmâlde yine nâhiyesine ———nâm karye ma'gayruhu birikdirilüb bin beşyüz seksen üç akçe yekûnundan iki bin beşyüz akçesi ifraz ve ber-icmâl ve icmâl mezbûrun bin akçesi merkûman ve bakisi müştereki kaydlarında ve yine Temizler nahiyesine tabi' altmış altı nefer reaya ile karye-i ————— defter-i(çizgi) atik de masturdur hass-ı resm-i çift ve bennakı ve mücerred ve hinta ve şayir yekûn ma'gayruhu beş bin beş yüz elli dokuz akçe yazı ile ol-dahi defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrir ve defter-i icmâlde bin beş yüz otuz akçesi ifraz ve ber-icmâl ve icmâl mezbûr tamamen merkûmun vebakisi müştereki kaydlarında ve tımar-ı mezbûr Yakub Beğ Sulbi oğlu Seyyid Mehmed Emine miralay El-hac Hüseyin arzıyla bin yüz doksan iki senesi Şabanın on beşinci gününde tevcih ve iki (çizgi) nefer Cebelü(çizgi) üzerinde olub(çizgi) şimdi Bursa naibi Mevlânâ Ahmed Zide't Fazlehûnun gönderdiği arzın Sulbi mezbûr Seyyid Mehmed Emin

tarafından vasi mevsulü abdullah ağa dimekle meşhur kimesne kura-i merkûme taşir ve der-anbar itmiş iken bin üç yüz guruşdan sekiz senede on bin (çizgi) dört yüz guruşluk mahsûl ve rûsûmu sancak ayanı iddiasında olan İsmail Oğlu Mustafa fuzûlî zabt ve ahz ve vasi mezbûr iddia eyledik de huzur-u şer’de kadimden birle iltizam-ı mukteza olmağla iltizam-ı veririm deyu sadır olan emre mugayyir muhalefet mahallinde mukavemet mümkün olmadığından mezbûr Mustafa Divan’ı Anadolu’ya ihzar ve ihkâk-ı hak olunmak için emr-i şerifim sudûrunu tahrîr defterhâne-i âmiremde mahfûz rûznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed olmağın sen ki Kütahya mütesellimi mumâ-ileyhsin marifetinle merkûm(çizgi) Kütahyaya ihzar ve ber-mukteza-yı defter-i hakani kanûn üzere ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâhir-i B (Receb) Sene1201

S.36-H.107

Ayandon ve Derekafi kadılarına hüküm ki

Zuamadan kudunü’l emacid ve’l ikran Mehmed Said ve Mustafa Haşim Zide gadruhu gelüb mumâ-ileyhanın hâlâ berat-ı şerifimle mutasarrıf oldukları zeamet-i karyelerinden Ayandon ve Derekafi Nahiyelerinden Arslanlu ve Habak nâm karyelerinin bin yüz doksan senesinden berü vâki olan mahsûlat ve rûsûmatı mumâ-ileyhanın beratları mücebince tahvilleri tarihine düşmüş iken bazı mevâki sebili olmayub reayaları zimmetlerinde kaldığım inha ve beratları mücebince tahvilleri tarihine düşüb seneteyn mezbûrdan berü reaya-yı mezbûruma zimmetlerinde müctemi’ olan mahsûlat ve rûsûmatların mumâ-ileyhanın taraflarından Subaşılara alıverilüb teallül ve muhalefet etdirilmemek bâbında hükm-i? hümâyûnum ricâ ve dîvân-ı hümâyûnum kaleminden kânunî suâl oldukda (çizgi) zeamet-i mezbûr hâlâ beratımla başka başka——olub niza’ zeameti olmayub ancak mahsûlat olub ve taleb eylediğin senelerin vâki olan mahsûl kadimisi vâki ise beratları mücebince tahvilleri tarihine düşmüş seneteyn mezbûre mahsûl ve rûsûmu reaya bir sene iki defa mahsûl ve rûsûm almakdan hazer olunarak ba‘de’s-sübût alıverilmek muvaffak kanûndur deyu tahrîr olmağla kanûn üzere amel olunmak için emr-i şerif yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa’ban) Sene1201

S.36-H.108

Bolu sancağında vâki Geçnos kadısına hüküm ki

Nişân-ı Hümâyûnum verilen dergâh-ı muallâm müteferrika gediklülerinden El-hac Hüseyin Zide Mecdehu gelüb mumâ-ileyhanın hâlâ berat-ı şerifimle mutasarrıf olduğu zeamet-i karyelerinden Geçnos kazâsına tabi' Çubuklar ve(boş) ve(boş)nâm karyelerin bin iki yüz senesine vâki evamir-i mahsûlat ve rûsûmatı berat-ı mûcebince tahvil-i tarihine düşen mahsûlat ve rûsûmatı alâ eyyi hâl alıverilüb bir ferdi teallül ve muhalefet etdirilmemek babında emr-i şerifim rica ve divân-ı hümâyûnum kaleminden kânûnî suâl olundukda mûmâ-ileyhin mutasarrıf olduğu zeamet-i mülhakata Bolu sancağında vâki kulu ve tevabi-i karyelerinden iki yüz senesinde mahsumen vâki olan mahsûl ve rûsûmu tarafından ahz ve kabz olunmayub bazı mevâki sebili reaya zimmetlerinde kaldığı vâki ise berat-ı mûcebince tahvil-i tarihine düşen sene-i mezbûre mahsûl ve rûsûmu reayadan bir senede iki defa mahsûl ve rûsûm almakdan hazer olunarak ba'de's-sübût alıverilmek muvaffak kanûndur deyu tahrîr olunmağla kanûn üzere amel olunmak için emr-i âlişanım yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.36-H.109

Yabanabad naibine hüküm ki

Evladü'l vâkıfdan Mustafa Halife İbn-i Yusuf nâm kimesne südde-i sââdetime arzihâl edüb Yabanabadda vâki Daşvıran mezrası vakfın zaviyedarlığını ba-berat-ı ali mutasarrıf olub aherden vech mine'l vücuh dahl ve ta'arruz olunmak icab ve iktiza etmez iken Sarıçavuş El-hac Ali nâm kimesne Daşvıran mezrasının akvamda kaydı yokdur deyu bir nefer askerin berat etdirilüb bundan hali olmağla mezbûrun askeriden etdirdiği berat kaydı ref' ve terkin olunmak babında istid'ayı inayet ve Yabanabad Daşvıran mezrası vakfın zaviyedarlığı evladü'l vâkıfdan Mustafa halife İbn-i Yusuf üzerinde olduğu Anadolu muhasebesinden ve Yabanabaddaki Daş karyesinde şeyh maruf-u zaviyesi ademat ve müddet-i mafireden berü ve hali bir kimesenin uhdesinde olmayub hala zararı olmağla bâ-arzihâl bin iki yüz bir senesi safirin tevcih olunub el-yevm üzerinde olduğun ve siz Daşvıran mezrası kaydı olmadığı askeri ruznâmçesinden başka başka——— olmuş olmağla———ruznâmçe mezkûreden terkin istid'a olunan şeyh marûf zaviyesi mezkûr Mustafa İbn-i Yusufun beratına dahil zaviyedarlık olmayub ber-mukteza-yı kaydı başka zaviye iktiza idüb ancak mahallinde ol-vecihle zabt ve tasarruf oluna(çizgi) gelmiştir ve birbirlerine ta'arruzları bilâ taahhüd tarafeyn meclis-i şer'de zabt olduk da

ve vakfî olanlardan bade'l istid'a sıhhat mevâcihelerinde arz ve ilam olunmak babında bi'l-fîl reisü'l küttab olan Süleyman Fevzi dâme ilmehû i'lâm etmeğin ilâmı mücebine mahallinde tarafeyn mevâcihelerinden ma'rifet-i şer'le erbab-ı vâkıfdan bilâ sıhhat arz ve ilam olunmak babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene 1201

S.37-H.110

İzmir mollasına hüküm ki

Nişân-ı hümayûnum verilen dergâh-ı muallâm müteferrikalarından Hafız Mehmed Hafız Mehmed Emin Zâde hazine Zâde mecduhû gelüb Suğla sancağından İzmir nahiyesinde Çamluca nâm karye ve gayrıdan yigirmi bin iki yüz seksen sekiz akçe kara seferiye âşer zeamete mutasarrıf ve zeametinin baş kalemi olub defter-i icmâl de evkâf üç bin yedi yüz on iki akçe yazar sâlifü'z-zikr Çamluca karyesinin sekiz bin dokuz yüz doksan dokuz akçesi ifraz ve ber-icmâl iken dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçeye defter-i mal ve iki bin dört yüz doksan dokuz akçesi mutasarrıfa mumâ-ileyh Hafız Mehmed Emin Zâde hazine ve bakisi ve müştereki kaydlarına ve karye-i Çamluca ol-muzburenin dahi yazı mezkûresinden yigirmi altı bin üç yüz yigirmi üç akçe ifraz ve zeamet-i ber-icmâl iken altı bin akçe defter-i mal tamamen müteferrika-yı mumâ-ileyh hafız Mehmed Emin Zâde hazine kaydına ve yine İzmir nahiyesine tabi' on bir bin otuz akçe yazar? karye-i Gökbıga ve ma'gayruhu birikdirilüb dört bin altı yüz otuz dokuz akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun sekiz bin dört yüz on dokuz akçesi müteferrika-yı mumâ-ileyh Hafız Mehmed Emin Zâde hazine ve altı bin akçesi dahi yine karye-i Gökbıga ol-mezbûre ve gayrıdan on bin üç yüz ber-vechi tekmiil yigirmi bin akçe zeamete mutasarrıf Mustafa———hassa kaydında olduğu defter-i hakanide mukayyed ve sâlifü'z-zikr Çamluca karyesinin yazı mezkûresinden ikaz olunan yigirmi altı bin üç yüz yigirmi üç akçesi icmâllü zeamet olub ve bu makule icmâllü zeamet-i karyelerin serbest olmak kanûn mükerrer olmağla mumâ-ileyhin tarafından Subaşı karye-i Çamluca ol-mezbûreyi ber-mûceb defter-i hakani müşterekiyle serbestiyet üzere ve karye-i gök Biga dahi diğer müştereki merkûm Mustafa dizdar hisse ile zabt ve karyeleri Çamluca ol-mezbûrenin vâki olan mahsûlat ve resm-i cürmü cinayet ve resm-i arus ve kul ve cariye——— vesair bade'l havass-ı kanûn ve defter mücebine ve karye-i gök Biga ol-mezbûrenin dahi vâki olan mahsûl ve rûsûmundan berat-ı yazusuna göre hissesine isabet eden mahsûl ve rûsûmat ahz ve kabz murad eyledikde müdahale ve ta'arruz olunmak icab etmeyüb maruz zikr Çamluca

karyesinin rûsûm-u serbeste ve mahsûlaltında zeamet-i merkûm Mustafa dizdar hissenin kat'en alaka ve müdahâli yoğiken zeamet merkûm karye-i gök Biga ol-mezbûrenin vâki olan mahsûlat ve rûsûmatından berat-ı yazusuna göre hissesi isabet edeni ahz ve kabza ve kanâ'at itmeyüb ziyade tecavüz? Ve te'addi eylediğinden ma'ada sâlifü'z-zıkr Çamluca karyesinin rûsûm-u serbestiyetine bizim dahi hissemiz vardır deyu hilâf-ı defter-i hâkânî fuzûlî müdahale ve ta'arruz birle vâki olan rûsûm-u serbestine sen tegallüben ahz ve kabz ve gadr-ı külli eylediğin bildirüb defter-i hakani mücebince kanûn üzere amel olunub zeamet-i merkûmu hilaf-ı defter-i hakani maruz zıkr Çamluca karyesinin serbestine ve mahsûlata bir dürlü dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb men' ve def' olunmak bâbında emr-i şerîfim sūdûrunu istid'â ve defterhâne-i âmiremde mahfûz rûznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâle mürâcâât olundukda ber-vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî mücebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.37-H.111

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşlarından Kütahya Mütesellimine ve Çubuk naibiyle Ankara ve Kütahya ve Sultanönü sancaklarında zıkr olan zeamet karyelerine tabi' oldukları sair kazâ ve nahiyelerin Kuzzât ve Nüvvâbına Hüküm Ki

Nişân-ı Hümâyûnum verilen dergâh-ı muallâm çavuşlarından Ahmed kozbalıkçı Paşa Zîde gadruhu gelüb Ankara ve Kütahya ve Sultanönü sancaklarından Çubuk ve gayrı nahiyelerde Sarucalar nâm karye ve gayrıdan otuz yedi bin iki yüz doksan akçe zeamet bin iki yüz bir senesi tarihi ve haâlâ berat-ı şerîfimle mumâ-ileyh Ahmetid Kozbalıkçı Paşanın üzerinde olduğu defter-i hakanide mukayyed olmağla taht-ı kazânızda vâki zeamet mezbûr karyelerinin sene-i mezbûreye mahsûben tarafından ba-temessük Subaşı ber-mûceb defter-i hakani zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmatı kanûn ve defter mücebince ahz ve kabz murad eyledikde aherden bir vecihle müdahale ve ta'arruz olunmak icab itmez iken ecanib ve ashâb-ı ağrazdan bazı kimesneler hilâf-ı defter-i hâkânî subaşısinin zabtına fuzûlî müdahale ve mahsûl ve rûsûmun ahzına muhalefet ve bu vecihle zeamet-i hasılatının küllî kesr ve noksan tertîbine bâis ve badî ve gadr daiyesinde oldukların bildirüb zeamet-i mezbûr karyeleri ber-mûceb defter-i hakani tarafından Subaşısinin zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmu kanûn defter mücebince ahz ve kabz etdirilüb hilaf-ı defter-i hakani ecanibden karar ve ahdi bir dürlü dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb men' ve def' olunmak babında emr-i şerîfim sūdûrunu istid'â ve defterhâne-

i âmiremde mahfûz rûznâmçe-i hümâyum mürâca‘at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed olduğun ve defter-i hâkânî mücebince amel olunmak babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa‘ban) Sene1201

S.37-H.112

Kangırı kadısına ve Kangırı sancağı mütesellimine hüküm ki

Müteveffa-yı Ali Paşanın kethüdası Mustafa nâm müteveffanın(çizgi) kerimesi(boş)nâm hatun gelüb Kangırı kazâsı toprağında vâki babası müteveffa-yı meskurdan müntakıl mutasarrıf olduğu karye-i ballica dimekle ma’rûf mülk-ü çiftliklerinin kethüdası kazâ-i mezbûrda sakin veli ve karındaşı oğlu Osman nâm kimesneler zimmetlerinde bin yüz doksan senesinden berü üç senelik dört yüz elli guruşu ve bir defa dahi yedinde olan temessükü mücebince sene-i çiftlikleri hasılatından yüz ellişer guruşdan dört yüz elli guruşunu cem’ en dokuz yüz guruş alacak hakkı olup taleb ve almak murad eyledik de hilaf-ı şer’i şerif virmekde teallül ve marifet eylediklerinden ma’ada Fatma nâm hatun ile yek-dil ve yek-cihet olarak ba-defter-i cedit yazı ve bir guruşunu Fuzûlî ve tegallüben ahz ve zabt idüb mezbûrun merkûmeye eyledikleri zulm ve hareketin nihayeti olmayub ziyade gadr ve hin-i azim eylediklerin ve bu bâbda da’vâsına muvaffak fetevâ-yı şerîfe virdiğün ve tarafından Mehmed nâm kimesneyi vekil eylediğün bildirüb sen ki Mütesellim-i mumâ-ileyhsin fetevâ-yı şerîfe mücebince şer’le görülüb mezbûrların zimmetlerinde olan ol-mikdar guruş cem’ ile hilaf-ı şer ve bî-gayr-ı hak fuzûlî zabt eyledik de hayvanat ve vukuatı ve külli merkûm alıverilüb müceb-i şer’le teallül (çizgi) etdirilmeyüb ihkâk-ihak olunmak babında (çizgi) sana hitaben emr-i şerifim sudûrunu istid’a eylediği ecilden sen ki Mütesellim-i mumâ-ileyhsin mahallinde şer’le murafa ve saadet olan hakkı tamamen tahsil ve vekil ve alı verilmek babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa‘ban) Sene1201

S.38-H.113

Burdur kazâsı naibine ve Hamid sancağı mütesellimine hüküm ki

Burdur kazâsı sakinlerinden Halil ve Mehmed hoca nâm kimesneler ile kız karındaşları Fatma ve Ümmühan nâm hatunlar gelüb Kütahya sancağında Homa kazâsına tabi’ ———nâm karyede valideleri müteffîye hatice nâm hatundan ırsen intikal iden miş’ar ve

mülk değirmenlerini—————Mir aşireti Gedışoğlu Mahmud Bek? demekle ma'rûf kimesne yüz doksana senesinden berü hilaf-ı şer' ve fuzûlî zabt ve hasıl olan icârâtı ahz eyledik de muktezası olan icârâtiyle değirmen mezbûrlar bundan aliverilmek için doksana altı senesi bir kıt'a ve iki yüz senesinde dahi bir kıt'a Anadolu valisine hitaben yedinde evamir-i aliyem ita olunub murafaa olunmak üzere iken mezbûr Gedış oğlu fevt olub emval ve eşya vesair terekesi Burdur kazâsında sakın ma'lûmü'l esâmî oğullarıyla sair veresesine intikal idüb lakin müteveffa-yı mezbûrun karındaşı Çakır bek? demekle meşhur kimesne muavelet eylediğinden haklarının tahsili ademü'l imhan ve müteveffa-yı mezbûrun terekesine vaz-ı yed iden veresesinde lâzım geldik de yedlerinde müteveccih feteva-yı şerife olduğun başka infaz emr-i âli ve ihkâk-ı hak olunmadığı Isparta ve Ağlamış ma Ahırpazarı ve Burdur kadıları başka başka ilam etmezler iken yine hakları ibtal ve bir-vecihle mukavemet ve icrâ-yı hak ademü'l imkan olduğun bildirüb sen ki Mütesellim-i mumâ-ileyhsin marifetinle ber-mûceb-i fetevâ-yı şerîfe şer'le görülüb müteveffa-yı mezbûrun fuzûlî zabt eylediği sâlifü'z-zikr beş aded mülk değirmenler ile sene-i Mezbûreden berü ahz idüb zimmetinde mütecemmen olan(çizgi) hasılatı terekesine vaziyet olan oğulları ve sair Veresiye mezbûrlardan mal-ı müteveffadan tamamen tahsil ve kendüye aliverilüb değirmen mezbûrlar zabt etdirilüb hilaf-ı şer' ve mugayyir fetevâ-yı münif mezbûrları teallül ve muhalefet etdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında sana hitaben hükm-i hümayûnum rica eyledikleri ecilden sen ki Hamid mütesellimi mumâ-ileyhsin ma'rifetinle mahallinde müddeileriyle hakaniyet vecihle nizam-ı şer' ve bâ'de's-sübût ber-mukteza-yı şer' olunur ihkâk-ı hak ve keyfiyet der-âliyeme ilam olunmak babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene 1201

S.38-H.114

Elmalı kadısına ve Tekke sancağı Mütesellimine hüküm ki

Elmalı kazâsı sakınlarından El-hac Süleyman nâm kimesne gelüb bunun(çizgi) yine kazâ-i mezbûra tabi' ——— nâm karye sakınlarından Hacı Veli demekle arif kimesne zimmetinde bin yüz doksana senesinden berü ba-temessük yüz yigirmi gurus alacak hakkı olub meblağ-ı mezbûru defatiyle taleb ve almak istedik de virmekte teallül ve muhalefet ibtal-i hak ve gadr sevdasında olduğun ma'da ehl-i örfe istinaden iki yüz gurusunu dahi gasben ahz ve ziyade zulm ve mukavemete bir dürlü iktidarı olduğun ve bu bâbda da'vasına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb fetevâ-yı

şerîfeleri mücebince şer'le görölüb mezbûrun zimmetinde ba-temessük ol-mikdâr gurusı hakı ile cebren aldığı meblağ-ı mezbûr bit-tamâm tahsîl ve bî- kusur alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfîm sudûrunu istid'a eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.38-H.115

Pazargülü nâm-ı diğer Gürle kazâsı naibine hüküm ki

Selime nâm hatun Pazargülü Mahkemesi muhsırlamdan zevci İbrahim hilaf-ı şer'i şerîf beş yüz guruslukdan mütecaviz eşya ve nükudunun ahz ve taleb eylediğin ber-mûceb gadr-ı külli eylediğin mahallinde mukavemet mümkün olmadığı inha ve der-alıyeme ihsarı babında inayet istid'a eylediği ecilden çavuş mübaşeretıyla der-alıyeme ihzârı babında emr-i şerîf yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.38-39-H.116

İzmir kadısına ve İzmir voyvodasına hüküm ki

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşlarından halâ Aydın muhassılı Cihanzâde Mîr Hüseyin Dâme mecdehu uhdesinde olan muhassıl-ı mezbûrun emval mîriyesinden olarak İzmir mukim Fırçalı tüccardan ———nâm bezirgan teslim eylediği üç bin üç yüz otuz buçuk gurus bezirgan mesfur asitâne-i aliyyemde olan şerikine Bolca tarikiyle havale bir kıt'a temessûke rabt ve irsal idüb zıkr olan Bolca temessük der-alıyyeme vüruduna şeriki mesfur mukaddemce iflasa? çıkmış olduğuna binaen temessük mezkûr gerüye iade olduğundan meblağ-ı mezbûr ol-tarafa teslim olan bezirgan mensundan? mutalebe olundukda edada muhalefet eyledi ve meblağ-ı mezkûr emval miriyeden olduğu kapucubaşı mumâ-ileyhin takdim eylediği arzihâl ve tahrîratında tasaddi ve inha olmuş divân-ı hümayumdan mahfûz ahidnâme-i hümayûnuma müracaat olundukda taraf-ı miriden veyahud der-âliyeme tabi' tüccar vesairden fransız üzerine tahrîr olunmuş²² Bolca tabi'r olan kağıtlar gelüb üzerine tahrîr olunmuş Françalı ile tabî olan kimesneler kabul eylemedikleri halde bi-vech-i şer'an edasına haber olunmayalar ve zıkr olan Bolca kabul olmadığı müşar kağıt virilüb Bolca kağıdını verenden akçesini talep ve tahsiline der-âliyeme olan ilçi vekilden ol-halde bulunan konsolos mümkün mertebe say' eyleyeler

deyu Françeluya ita olan ahidnâme hümayûnumda mastur ve mukayyed olmağın Françelu merkûm mahsûl mumâ-ileyhten ahz ve kabz eylediği meblağ-ı merkûmun üç bin üç yüz otuz buçuk guruş der-aliyyemde şeriki mesfurdan tahsin olunmak üzere bolca kağıdı ita eylediği ve şeriki meskur iflasa çıkub meblağ-ı merkûmun tahsili mümkün olamadığı vâki mutabık ve şer'an mütehakik olduğu suretde ma'rifetiniz ve ma'rifet-i şer' ve ber—— ahidnâme-i hümayûn İzmirde mühim França konsolosu ma'rifetiyle bolca kağıdı viren bezirgan Mersumdan mutalebe ve tahsil ve muhasıl mumâ-ileyh tarafından kabzına memuru eda ve teslim etdirilmek fermanım olmakda imdi sen ki Mevlânâ ve voyvoda mumâ-ileyhsin meblağ-ı mezbûrun vech-i muharrer üzere olduğu suretde bolca kağıdı viren bezirgan mesfurdan tahsiline mumavenet? Eylemesi der-âliyemde mukim França ilçisi tarafından İzmirde mukim konsolos ba-mektub tenbih etdirildiği malûmunuz oldukda ber-minvâl-i meşrûh meblağ-ı mezkûru Françelu meskur muhasıl mumâ-ileyhden ahz ile müşeriki mesfurdan almak üzere bolca kağıdı ita etmiş olduğu şer'an müstahak olduğu halde ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer' ve konsola mensum ma'rifetiyle meblağ-ı mezkûru bolca kağıdı mesfur Françelular? taleb ve tahsil ve muhasıl mumâ-ileyh tarafından kabzına memur eda ve teslim ihtimam ve dikkat ve rehavetden mücanebet eylemeniz babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.39-H.117

Bolu Kazâsı Naibine ve Bolu Hassı Voyvodası (boş) Zîde Mecdehûya Hüküm Ki

Bolu kazâsına tabi' Anrabolu? Karyesi sakinlerinden Ahmed nâm kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilaf-ı şer'i şerif kimesneye vaz' ve hareketi olmayub şer'en teaddi olunmak icab itmez iken yine karye-i mezbûre sükkanından Hidayet oğlu Hüseyin demekle ma'rûf kimesne? kendü halinde olmayub mütegalib ve cebabire ve istila makulesinden ve nice bî-cürm ehl-i ırz makulesini ehl-i örfe gamz birle tekdir ve tecrim adet-i müstemiresi olduğundan iş bu sene-i mübareke fuzûlî ve tegallib ile guruş gasb ahz ve kabz ve ol-vecihle gadr-ı külli ve zulm-i sarih eylediğin ve bu bâbda da'vasına mûlabık? şeyhu'l-islamın feteva-yı şerifesi olduğın bildirüb şer'le görölüb mezbûrun hilaf-ı şer' ve bi gayr-ı hak fuzûlî ve tegallib gab-ı ahz ve kabz eylediği ol-mikdar guruş hakı tamamen tahsil ve bi-kusur kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ihak olunmak babında hüküm-ü hümayûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

S.39-H.118

Alaiye sancağı mutasarrıfı Ebubekir Dâme İkbalehûya ve Isparta kadısına ve Terkemiş hassı voyvodası El-hac Ahmed ve dergâh-ı muallâm gediklülerinden bu hususa memuriyetle halâ ol-tarafda olan Salih Zide Mecdehûya hüküm ki

Terkemiş mukâtâsı dahilinde Karaağaç kazâsında Kızılhisar karyesi sükkanından Hacı Mahmud oğlu Salih nâm şakinin kazâ-i mezbûr fukarasına kırk bin guruş hasarat ve katli-i nüfus ve nehb-i emval ve enva-i mezalim ve teaddiyete cesareti ihbar olunduğuna mebni der-âliyyeme ihzarı babında sudûr iden emr-i münifim mücebince Gediklü-yü mumâ-ileyh tayin ve ba'de tekid ihzarı babında sen ki Alaiye mutasarrıfı mumâ-ileyhsin sana Terkemiş hassı voyvodası mumâ-ileyhe hitaben birbirini müteakip bundan akdemce evâmîr-i şerifime sâdır olmuş idi el-haletü'l hazihi tarafından varid olan tahrîratın hülâsa-i mefhumunda merkûm Salihin terakküb ———adimü'l-mikdar ve sahibü'l firaş olduğu tahrîr olmuş hakikat hali ve mukteza-yı madde-i i'lâm eylemesi hususu Terkemiş mukatası uhdesinde olan dergâh-ı muallâm kapucu başlarından halâ vekab-ı müstehabımda kapıcılar kethüdası olan Mîr Ahmed Said Dâme Mecdehûdan isti'lam olundukda merkûm Hacı Salih kendü halinde olur makuleden olmayub mukata-yı merkûm karyelerinden karaağaç karyesi ahâlileri fukarasına olan zulm ve teaddisi aşîkar olmakdan naşı ve merkûm Hacı Salihden iddiası hukuk iden kesân ile Isparta kazâsında taraf-ı şer' bulunmak içün emr-i celilü'l ferdim ısdarını i'lam itmekle siz ki Mir miran ve Mevlânâ ve Voyvoda mumâ-ileyhsin i'lamı mücebince ol-tarafdan olan mübaşîr mumâ-ileyh ma'rifetiyle merkûm Hacı Salih ba-eyyihâl Ispartaya ihzar ve Mevlânâ-yı mumâ-ileyh huzurunda iddia-yı hukuk iden hissihasıyla kemâl-i hakâniyet vecihle ferdâ-i ferdâ taraf-ı şer' ve kusur ve ——— ve ihkâk-ı hak ve tenfiz hükm-i mutabık?-ı ihtimam ve dikkat ve icrâ-yı hukuk-ı fukara-yı ve tekrar sudûr-u emr-i şerifimi müceb olur halet-i namarziye vukuundan be-gayet ibtika ve mübaadet ve sen ki mübaşîr mumâ-ileyhsin sen dahi vech-i meşrûh üzere amel ve hareket ve ibka-yı emr-i mezkûreme ve ihkâk-ı hak ziyade ihtam ve dikkat ve tamm-ı hamma meyl ve riayet emr-i münifim adem-i tenfizinden? tehaşi ve mübaadet eylemek babında.

S.39-H.119

Alâiye sancağı mutasarrıfına (çizgi) ve eyalet-i Anadolu'da vâki——nahiyesinin tabi' olduğu kazânın kadısına hüküm ki

Mustafa nâm kimesne gelüb Hamaklı ahâlileri bin yüz doksan altı ve yedi senelerinde berat-ı umur için ba temessük dokuz yüz on iki guruş merkûm Mustafadan istifrazı ve istifade idüb meblağ-ı mezbûru bi'd-defe'ât (çizgi) ba mektub taleb eylediğin hilâf-ı şer' -i şerîf edası te'allül ve muhalefet ve günbegün ihraz ve hibe ve bade'l beyhude ile ısrar ve evkâf ve meblağ-ı mezbûr sarf-ı malı olup mazifden hali olmayub mikdarı olduğu bildirüb sen ki Mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le görülüb ba-temessük zimmetlerinde olan ol-mikdar guruş tamamen tahsil ve bi-kusur alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ eylediği ecilden sen ki (çizgi)Alâiye mollası mûmâ-ileyhsin mahallinde şer' ricası ve mutasarrıfı olan meblağ ber-mûceb temessük hilâf-ı şer'den ol-makule bais olur ise tahsil ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.39-H.120

Çeşme kazâsı naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sakinlerinden Hüseyin Reis demekle ma'rûf kimesne gelüb yine kazâ-i mezbûr sakinlerinden hafız İlyas nâm kimesne kasaba-i mezbûrede vâki mutasarrıf olduğu—— rızası sahib-i arz marifetiyle (çizgi) iş bu sene-yi mübarekede bunun ferağ-ı teviz ve bu dahi nus ve yine viran-ı sahib-i arz temessükü mûcebince zabt-ı eza ve red eylediğin ve bu makule irade-i emr yine de şaibe değil iken yine kazâ-i mezbûre sakinlerinden ve mezbûr İlyasın karındaşı (boş) nâm hatuna kalub ve ol-yerler tabi' karındaşı yerlerin olmağla şaibe ile alırım deyu te'addiden hali olmadığı hâli olmaduğun ve bu bâbda da'vâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virmediğin bildirüb kanûn üzere alınub mezbûrenin hilâf-ı kânun ol-vecihle olan te'addileri naşı olunmaya babında(boş) emr-i şerîfim rica eylediği ecilden kanûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.40-H.121

Bursa mollasına hüküm ki

Bursa sakinlerinden Bademlü El-hac Süleyman demekle ma'rûf kimesne gelüb Bursada

paşa efendi demekle arif kimesnenin yedi maras muitinde kazâ-i mezbûr toprağında bir-bab mülk değirmenini mevlüd-ü'l nebi kıraetine vakf idüb bade teslim ale'l mütevellî ve tescil-i şer' (çizgi) bulunmadı mezbûr fevt oğlu paşa efendi demekle ma'rûf nâm kimesneyi terk idüb ve oğlu mezbûr dahi vakfı hükkama fesh etdirüb değirman-ı mezkûru mülkiyet üzere zabt eyledikten sonra mezkûr dahi değirman-ı mezkûru semen malum mukayilesinde bey para kat'i ile bin yüz doksan altı senesinde mezbûr El-hac Süleymana bey ve teslim idüb mülk müşterasına aherden bir vecihle dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken şimdi merkûm paşa dahi fevt olduk da oğlu Behib nâm kimesne ile kızı Şerife nâm hatun zuhur-u şirrete sülûk ve büyük babamız müteveffa-yı mezbûr değirmen mezkûru büyük evladına vakf itmiş idi pederimizin mülkiyet üzere fûruht eylediğine tutmazız yedinden alub biz zabt ve tasarruf ideriz sevdasıyla müdahale ve te'addi ve günagün taciz ve tekdirden hali olmadıkların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görülüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve fetevâ-yı münîf ol-vecihle zâhir olan te'addîsi men' ve def' olunmak babında emr-i şerîfim sūdûrunu istid'â ve dîvân-ı hümâyûnum kaleminden muktezası suâl olundukda husus-u mezbûr umur-u şer'iyyeden olmağla hilâf-ı şer'-i şerîf te'addi olmamak için bu makuleye virilen fetevâ-yı şerîfe mücebince mahallinde şer'i havale ile emr-i şerif itası iktiza ider deyu tahrîr olmağla fetevâ-yı şerîfe mücebince mahallinde şer'le görülmek için emr-i âli yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.40-H.122

İzmir kazâsına muzafa Urla nahiyesi naibine hüküm ki

Seyyid Ahmed Zide gadruhu gelüb Sığla sancağında İzmir nahiyesinde evkâf imaret âmire-i valide merhûm Halide mekâm? Ve mağfurlar firdevsi aşîyan deyu yazıldığı mahalde neferat ve mahallat ile nefis bazar Urla ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir ve zeytun ve harac bağat yekûn ma'gayruhu ve mahsûl ve yine bağat ma bağçe reaya Mahalle camii şerif nefis-i Urla(çizgi) bağı Yusuf veled yunus bağı ve bağçe hamza veled Sinan ma neferat ve ma kura ve mevâd-ı saire deyu defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olduğu defter-i hakanide mukayyed sâlifü'z-zikr nefis-i bazar Urla ol-mezkûre toprağında hin tahrîrde harac yazılan kademi bağların hasıl olan üzümlerin öşre muadil haracların ve tahrîrde seksen guruh olan bağların dahi hassı olan üzümlerinden zeytun eşcarının hasıl olan zeytunlerinden ve an-ı karyesi Gazi Deresi ol-mezbûre toprağında vâki zeytun

işcarın hasıl olan zeytunlerinden ve bağların dahi hasıl olan üzümlerinden şer'i min-vech olan onda bir öşürlerin vakf için taleb olmak murad(çizgi) eylediğine te'allül olunmak icab itmez iken ashab-ı olanlar hilâf-ı kânun muktezanın teklifiyle edası te'allül ve muhalefet ve gadr-ı külli edasında oldukların bildirüb kanûn üzere amel olunmak hilâf-ı kânun ve niza etdirilmemek babında emr-i şerifim sūdûrunu istid'â ve defterhâne-i âmiremde mahfûz defter-i evkâfa mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed ve dîvân-ı hümâyûnumda kânun-ı suâl olduk da defter-i hakanide mastur ve nefis-i bazar Urla ol-mezbûre toprağında tahrîrde harac yazılan kadimisi bağların hasıl olan üzümlerinden öşre mu'adîl haracların ve tahrîrden sonra——— olunan bağların dahi hasıl olan üzümlerinden zeytun işcarının hasıl olan zeytunlerinden ve an karyesi Gazi Deresi ol-mezbûre toprağında vâki zeytun eşcarının hasıl olan zeytunlerinden ve bağların dahi hasıl olan üzümlerinden şer'i min-vech olan onda bir öşürleri vakf için kabza memure alivermeğin muvaffak kanûn idiğü tahrîr olunmağla kanûn üzere amel olunmak emrim olmuştur.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.40-H.123

Nühas kadısına hüküm ki

Kazâ-yı mezbûr muzâfâtından Elmalu nahiyesine tabi' Ahmedler nâm karyede vâki camii şerifin hâlâ berât-ı şerîfimle imam ve hatibi olup uhdesine edası lâzım gelen hıdmedi eda idüb rûsûm-u raiyet ve bilâ emr-i şerifim tekâlîf-i şakkâ mütâbelesiyle teaddi ve rencîdeden hali olmadığından mukaddema lede'l terâfu bi-vech-i te'âddileri men' ve def' birle canib-i şer'den hüccet-i şer' virilmiş iken yine memnu olmayub hilâf-ı kanûn ve mugayir hüccet-i şer' ol-vecihle müdahaleden hali olmadıkların bildirüb mahallinde şer' mücebince kanûn üzere amel olunub hilâf-ı kanûn ve mugayir hüccet şer'iyye ol-vechle te'addi ve rencide etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmek babında hükm-ü hümâyûnum ricâ eylediği ecilden imdi eimme ve huteba mukteda-ün nâs oldukları itibarıyla rûsûm-ı ra'iyyet ve bilâ emr-i şerif tekalif-i şakkanın cümlesinden muaflardır bu bâbda kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.40-H.124

Ergene kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabî' Bekir nâm karye sakinlerinden molla Hüseyin nâm kimesne gelüb buna karye-i mezbûrede vâki mutasarrıf olduğu ma'lûmü'l-hudûd yerlerinden defterde maktu' yazılmağla bu dahi hisseleri terekenden öşre mu'adil maktu' karye-i mezbûr sipahisine eda da kusuru yoğiken karye-i mezbûre sipahisi kanâ'at itmeyüb hilâf-ı kanûn ve defter-i ati' öşr mütâlebesiyle te'addiden hali olmadığı ve bu bâbda da'vâsına muvâffak fetevâ-yı şerîfe virdiğün bildirüb sipahi mezbûrun ol-vech olan müdahalesi men' olunmak ba emr-i şerifim rica kânûnî suâl oldukda mezbûr Hasan tasarrufunda olan yerlerinden defter-i öşre yazılmış olmayub fi'l hakika maktu' yazılmışdı hak eylediği terekesinden öşre muadil maktu'a karye-i mezbûre sipahisine eda eylediğinden sonra öşr mütâlebesiyle teaddi mugayir kanûndur deyu tahrîr olmağla kanûn üzere amel olunmak içün yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.41-H.125

İsmail geçidi kadısına hüküm ki

Karahisar -ı Sahib sancağında Şuhut nahiyesinde Karacaviran nâm karye ve gayrıdan beşer bin akçe tımar-ı mutasarrıf-ı Alinin bilâ Mısır kuvvetinden mülâzımlardan Osman miralay arzıyla bin iki yüz senesinin zilkadesinin yiğirmi beşinci gününde tevcih ve berat ve bade makar-ı yedinden mülâzımlardan Mehmed Veled Mustafaya miralay arzıyla iş bu sene-yi mübarekede cemaziye'l evvelisinin on altıncı gününde tevcih ve hâlâ beratla üzerinde ve yine Şuhut nahiyesinde Karacaviran nâm karye ve Gayrıdan beş bin iki yüz doksan dokuz akçe tımar yetmiş üç tarihiyle Mahmudun üzerinde iki tımar-ı mezbûr içün bi taraf altında kimesne bulunmayub bilâ sahibi olmağla miralay arzıyla yüz seksen altı rebîü'l ahirinin on üçüncü (çizgi) gününde Ahmede bade'l müteveccih mezkûr Ahmedin toprak Muhasarası? huzurunda yine miralay arzıyla seksen yedi senesi saferinin on ikinci gününde Seyyid İbrahim ba'de müteveccih yine liva-yı mezbûrda Musa tımarına mutasarrıf Osman veled Ömerin mezkûr İbrahim fevtinden tahvil hükmüyle Hüseyin(çizgi) ismine sebep tımarı olduğunda miralay arzıyla mülâzımlardan merkûm Sadullah Veled Mehmede ————— üzere doksan dört senesi rebîü'l ahirinin yiğirmi dokuzuncu gününde bi-vech ve hâlâ başka başka berevat-ı şerifim ile üzerlerine aldığı defter-i hakanide mukayyed bu defa Sipahi merkûm Sadullah veled Mehmedin der-sââdetime takdim eylediği arzıhâlinde sizin hizmetinde tevcih olunacak tımar meskur

Mehmed veled Mustafaya mukır-ı yedden bi-vechi olan ve yine Karacaviran ol-mezbûre ve Gayrıdan beş bin akçe timar iken sehven ve yine Karacaviran ol-mezbûre ve gayrıdan beş bin iki yüz doksan dokuz akçe timar tevcih olunub tahrîr olduğun bildirüb ol-bâbda istid-â-yı inâyet ve şurut-u sual oldukda merkûm Sadullah veled Mehmedin istid'ası on beş bin akçelu üzere beş bin akçelik tımara mutasarrıf Mehmed veled Mustafa ile teraf-u şer' ve Sancaklu ve Çeri başları şهادetleriyle tevcihle sabit ve mütehakik olursa sıhhat ve hakikati arz ve i'lâm ve mahzar olması için emr-i şerifi tahrîr iktiza idiğü tahrîr olmağın ber-muktezâ-yı şurut bi't-teraffû tevcihe sabit ve mütehakik olursa sıhhati üzere der-âliyyeme arz ve i'lâm ve mahzar olunmak babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.41-H.126

Kargı kadısına ve kangırı sancağı Mütesellimine hüküm ki

Hacı Hasan nâm kimesne gelüb bu kendü halinde Irzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'i şerif kimesneye vaz' ve hareket deyn ve kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken yine kazâ-i merkûme sükkanından mütegalibe ve cebâbdaireden karnı kara Ali demekle arif kimesne kendü halinde olmadığından bin yüz doksan senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-ı hak (çizgi) ehl-i ırza istinaden yetmiş iki gurusunu gasben ve tegallüben ahz ve gasb idüb gadr-ı külli eylediğın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb şer'le görölüb mezkûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-ı hak fuzûlî ve tegallüben ahz ve kabz eylediği ol-mikdar gurusı hakkı tamamen tahsil ve bi-kusur kendüye alıverilüb bî-vech-i şer'i te'allül ve muhalefet etdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükmi hümayûnum ricâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek için emr-i âli yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.41-H.127

Şehr-i Aydın kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Sadi oğlu nâm karye sakinlerinden kazâk Zâde Osman nâm kimesne gelüb karye-i mezbûrede arazi ve emlâk tasarruf idenlerden Ali bek oğlu Mustafa demekle ma'rûf kimesne———arsası ve bilâ Haremeyn arası ve mülk bağçesinin nısf-ı bâ hüccet-i şer'iyye semen ve mâ'lume——— buna tabi' bir kıt'a ile ve malûmu'l hududları

arazilerimiz dahi nısf-ı sahib-i arz marifetiyle doksan sekiz senesinden berü bir sene yedine virilen hüccet-i şer' ne sahib-i arz temessükü mücebince emlak mezbûrun nısf-ı zabt ve arazi mezbûrun dahi nısf-ı mezbûr ile iştiraken zabt ve ziraat öşr ve resmin sahib-i arıza eda idüb dahl icab itmez iken mezbûr şirrete sülûk ve ol-eylak ve arazi mezbûrun nısf-ı bey' ve bağçe tadım alırım deyu müdahale ve te'addiye Cesaret eylediklerin ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islâmdan fetva-yı şerife

viridiğün bildirüb hilâf-ı şer' ve kanûn ol-vech olan müdahale ve te'addisi men' ve emlak ve arazi mezbûru ber-karar-ı sabık iştiraken zabt ve tasarruf etdirilmelerine emr-i şerif rica ve kanûn-i suâl olundukda emlak ve arazi tasarruf idenlerden Ali bey oğlu Mustafa doksan sekiz senesinde tasarrufunda olan mera' ———-arsası ve mera' bağçesinde nısf-ı bâ hüccet arazilerinden dahi nısf-ı behası sahib-i arz marifetiyle Semen malûm nısfıyla size bey' ferağ ve teslim idüb zikr olunan ——— emlak ve arazi tasarruf tarihi mezbûrdan yeru zabt ——— ziraat ve öşr-ü resmin ——— eda iderlerken mezbûr zikr olunan emlak ve araziden nısf-ı bey' bağçe tadım alırım deyu fuzûlî müdahale eylediği vâki madem ki üzerine şer'an bir nesne sabit ber vechi zikr olunan emlak ve arazi zabt etmek için hüccet-i şer' havale ile emr-i şerife yazıla gelmiştir deyu tahrîr olunmağla mahallinde şer' ve kanûn üzere amel için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.41-H.128

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşlarından Kastamonu Mütesellimine ———-kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' ——— nâm karye sakinlerinden Aişe nâm hatun gelün bunun babası Hacı Şer Musa nâm kimesnenin kimesneye bir akçe ve bir hibe vireceği yoğiken bin yüz doksan senesinde fevt olduk da karye-i mezbûrda vâki mutasarrıf olduğu mera' bağ ve bağçe vesair emlakı ırs-i şer' buna intikal idüb dahl olunmak icab itmez iken yine karye-i mezbûr sakinlerinden (boş) ve(boş) ve(boş) kimesneler zuhur ve bizim senin babandan mezbûrdan malûmu'l mikdar alacak hakımız vardır deyu mera'larına vech-i şer' ——— ispata kadir değiller iken zikr olan emlakı fuzûlî zabt ve yine karye-i mezbûr sakinlerinden müteveffa-yı mezbûrun karındaşı Ali nâm kimesneye fuzûlî bey' idüb bu dahi baidemezi? Arazi olmayub babasından müntakil bağ ve bağçesi da'va sat-i için yedine hüccet-i şer' dahi virilmiş iken ben senin babandan mezbûr diyet için satın alurum deyu bi vech-i şer' virmeğin te'allül muhalefet ve gadr irade olduğu ve bu bâbda

da'vasına muvafık feteva-yı şerife taraf-ı şer'den ve hüccet-i şer'iyye ve birikdirilüb şer'le görölüb mezbûrun fuzûlî zabt eylediği mera' bağçesi alıverilüb emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.42-H.129

Adranos naibine hüküm ki

Ali ve Mehmetd Emin ve İbrahim Halil ve Yahya Halil ve Ahmed ve Nesib ve Süleyman ve Mehmed Haval Mehmed ve Mesud ve Mehmed Said ve Vülad Şakir ve El-hac Mehmed Emin Ricali südde-i sââdetime arzihâl edüb Hüdavendigâr Sancağında Adranos nahiyesinde muhabir nâm karye ve gayrıdan kırk sekiz bin kırk üç akçe ber-veche iştiraken berat-ı âlişan mutasarrıf oldukları zeametleri mülhakatından Adranos Nahiyesine tabi' seksen dokuz nefer reaya ile karye-i Kızılçukur hassı resm-i çift ma' gayruhâ ve hinta ve şayir ve lâzım gelen bad-ı heva ve resm-i arus ve tapuya zemin iştibara ve çiftlik-i hassa yekûn ma' gayruhâ bin beş yüz akçe ve yine Adranos nahiyesine tabi' otuz üç nefer reaya ile karye-i herke Deresi ve kızıl çukur hass-ı resm-i çift ve gayruhu ve hinta ve şayir ve lâzım gelen ve öşr-ü meyve ve bad-ı heva ve gayruhu yekûn ma' gayruhâ bin akçe yazular ile defter-i mufassal da muharrer kalemiyle (çizgi) başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde ma' gayruhâ birikdirilüb sekiz bin sekiz yüz otuz beş akçe zeamet ber-icmâl ve tamamen mûmâ-ileyhin kaydlarında olduğu defter-i hakanide mukayyed olmağla karyeteyn mezbûreyn topraklarında duhan ziraa' idenlerin hasıla eyledikleri duhanlarından şer'i minvech olan onda bir öşrler ile reayaların rûsûm-u serbestlerin taraflarında Mültezimleri ahz ve kabz murad eyledik de kızıl çukur karyesinden macar Hüseyin ———karyesinden Kadiroğlu Osman ve sairleri derebeyleri ve ayan ehl-i örfe istinaden müdahale ve ta'arruz ve gadr sevdasında oldukların bildirüb karyeteyn mezbûr topraklarından duhan ziraa' edenlerin hasıl eyledikleri duhanlardan şer'i minvech olan öşrleriyle rûsûm-u serbestleri kanûn-ı defter mûcebince taraflarından mültezimlerine alıverilüb hilâf-ı kanûn ve mugayir defter-i hakanide ol-Vecihle mezbûrlara dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmek babında hükm-ü hümayûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz rûz nâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed ve kanûn-ı sual olındıkda balada mezkûr karye-i Kızılçukur ve karye-i hereke ve icmâlde dahil kura icmâllü olub ve bu makule icmâllü zeamet karyeleri serbest olmak

kanûn-ı mukaddemi olmağla karyeteyn mezbûreteyn topraklarına duhan ve ziraat idenlerin hasıl eyledikleri duhanlardan şer'i min-vech olan onda bir öşrleri ve rûsûm-u serbestleri mûmâ-ileyhin taraflarından subaşlarına ahz ve kabz etdirilüb kanûn idiğü tahrîr olmağla defter-i hakani mûcebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.42-H.130

Kastamonu sancağı mütesellimine ve Kastamonu kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sakinlerinden hafız oğlu Hasan beşe dimekle ma'rûf kimesne gelüb kendü halinde Irzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'i şerîf vaz' ve hareketi ve kimesneye deyn ve kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken yine kazâ-i mezbûr sükkanından emir Mehmed oğlu Ahmed dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub bin yüz doksan senesinde hilâf-ı şer'i şerîf ehl-i örfe istinaden yetmiş gurus akcesini gasben ahz ve gadr eylediğın ve bu bâbda da'vasına mûvafık feteva-yı şerife virdiğın bildirüb şer'le görölüb alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ olunmak mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.42-H.131

Birgi kadısına hüküm ki

Cami'-i kebir ——— Süleyman nâm kimesne gelüb Birgi kasabası toprağında bi'l-fîl zabt ve tasarrufunda hane-i avarıza bağılı tekalif olunmak icab eder te'addi reaya evlak ve beraya olmayub kazâ-i mezbûre ahâlisi taraflarından evamir-i şerifimle varid olan tekalifden hisse taleb ve ehl-i örf taifesi taraflarından dahi bilâ emr-i şerîf tekalif tekassüt? Şakka mutalebesiyle te'addi olunmak icab itmez iken kazâ-i mezbûr ahâlisi zuhur ve evamir-i aliyem ile kazâ-i mezbûre varid olan tekaliften (çizgi) siz dahi bizimle ma'en sarf birer ver deyu hisse mütalebesi talebi ehl-i örf taifesi taraflarından dahi bilâ emr-i hümâyûn tekalif-i şakka mütalebesiyle hilaf-ı kanûn te'addiden hali ve bu bâbda da'vasına muvafık feteva-yı şerife verdiğın bildirüb mezkûrun hilaf-ı kanûn ol-vecihle olan te'addileri men' ve def' olunmak babında hükm-i hümâyûnum rica eylediği ecilden mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.42-H.132

Ankara kadısına hüküm ki

Ankara kazâsı sakinlerinden Mustafa Emin demekle ma'rûf kimesne gelüb bunun kimesneye deyn kefaleti olmayub te'addi olunmak icab itmez iken (boş) nâm kimesne zuhur ve resm olan beş sene Mukaddem zimmetinde mirastan olmağla murad ider deyu iddia ve bu makule bilâ gadr şer'an on beş mürur iden miras da'vasına istima memnu' iken mezbûr hilafın şer'i şerif te'addiden hali olmadığından ve bu bâbda da'vasına muvafık feteva-yı şerife verdiği bildirüb feteva-yı şerife mücebince amel olunub hilaf-ı şer'i şerif fi ma-ba'd kendüye ol-vecihle te'addi etdirilmek babında hükm-i hümayûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.43-H.133

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşılarında Kütahya Mütesellimine ve Eskişehir kadısına hüküm ki

Hevâcegân-ı Dîvân-ı Hümayûnumdan olub sabık şehir emini olan İsmail İsmetuha Zide Mecdehunun Sultanönü sancağında vâki ba-berat mutasarrıf olduğu zeamet-i karyeelerinin bin yüz doksan yedi ve doksan sekiz senelerinin mahsûlatından hasıl olan a'şâr şer'iyelerinden olmak üzere emmisi Hasan nâm kimesne marifetiyle cümlelerin malumu olarak Eskişehir kazâsıyla Matlub nâm karyede der-anbar olunan üç bin yüz elli kile hinta ile iki bin üç yüz seksen kile sayirin ———deyn müşterisiyle zuhur eylemeyub bu defa fûruht? için tayin olunan edası mahâli mezkûr ve sol ve birkaç yüz kilesi fûruht? Eyledikten sonra hala Eskişehir kazâsı sakinlerinden tiryakioğlu Ömer ve gönek hacı Ali ve refikleri olan kimesneler Meskurun fûruhtuna dahi fuzûlî muhalefet ve hilâf-ı şer'-i ol-mugayir kanûn harekete cesaret ve bi-vechi bil'a-setr akçe mutalebesiyle zehair mezkûrenin taliblerini tegallüben men' ve def' ile ibtal dâyesinde oldukların mûmâ-ileyh bu defa arzihâl inha ve senki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin merkûmların hilâf-ı şer' ve mugayir-i kanûn bi-vechi bil'a-setr akçe mutalebesiyle Fuzûlî vâki olan te'addileri men' ve def' olunmak babında sana hitaben emr-i şerifim sudûrunu istid'a eylediğine binaen sen ki Mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mahallinde şer'le görölüb bi-vechi müdahaleleri men' olunmak fermanım olmağın emr-i şerifim mütesellim ve Mevlânâ mûmâ-ileyhsin ber-vech-i muharrer husus-ı mezkûr mahallinde şer' bade'l edaya inha olduğu üzere olmağın

suret merkûmların hilâf-ı şer' ve mugayir-i kanûn (çizgi) bi-vech-i bil'a-setr akçe talebiyle fuzûlî vâki olan müdahale ve te'addileri men' ve def'e ihtimam ve dikkat olunmak babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.43-H.134

Yabanabad karyesine ve Ankara sancağı mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' kiler nâm karye sakinlerinden Hasan ve İbrahim nâm kimesneler gelüb bunlar kendü halinde ırzlarıyla mukayyed ve hilâf şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve te'addileri olmayub üzerlerine dahî şer'an bir nesne sâbit olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sakinlerinden Dedeoğlu Hasan veledin oğlu Halil ve Franço karyesinden Salih nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub birbirleriyle yek-dil ve mücerred ta'cîz ve tekdir ve—— kasdıyla(çizgi) hevalarına tabi' ehl-i örfe gammaz?birle hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-ı hak bin yüz doksan senesinde yüz guruslarını gasben ahz ve gadr-ı külli sevdasında olmadığın bildirüb şer'le görölüb meskurların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-ı hak gasben ahz eyledikleri ol-mikdar gurus hakları tamamen tahsil ve bî-kusur kendüye alıverilüb b icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görölmek.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.43-H.135

———kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Otakçı nâm karye ahâlileri gelüb karye-i mezbûrede vâki resm-i ve defter-i hakanide mukayyed mutasarrıf ve beher sene zamanında koyun vesair davarlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifa' tahmillerine göre rûsûmun sahib-i arza eda İde geldikleri ———- dimekle arif tabulu ve temessüklü mahsus ve müstakil ———-dahl icab itmez iken kazâ-i mezbûre tabi' Otakçı ———- ma'rûf karye ahâlileri zuhur ve şirrete sülûk ve ol-yaylakda bizim dahi hisse arazimiz vardır deyu niza ve murâfaa şer'i şerif olduklarına araziden olduğu tabu ve da'valarına mugayir-i kanûn olmağla müdahaleleri men' birle taraf-ı şer'den hüccet-i şer' ve ilâm-ı şer' verilmiş iken meskureler müdahale olunmayub yine ol-vecihle müdahaleden hali olmadıkların ve bu bâbda da'vasına muvafık feteva-yı şerife verdiği bildirüb feteva-yı şerife ve hüccet-i şer'

ve ilam-ı şer' mücebince amel olunub meskurun hilâf-ı kanûn ve mugayir feteva münif ve hüccet-i şer' ol-vecihle zahir olan müdahaleleri men' ve def' olunmak babında emr-i şerîfim südürünü istid'â ve dîvân-ı hümâyûnumdan kanûn-ı Sual olduk da Sari ferman olan yaylak Dahl iden ve yine ahâlisinden karye ahâlisinin mahsusu müstakil kadimi mezra olmamağla veyahud—— balada Mezkûr karyesi ahâlisinin hayvanatıyla ma'en rey? oluna gelmiş olmayub fi'l hakîka mezkûr otakçı karyesi karyesi ahâlisinden ebaan ced mutasarrıf ve beher sene zamanında koyun vesair davarlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifa' tahammüllerine göre rûsûmun sahib-i arza eda idegeldikleri mahsus ve müstakil rûsûm yaylakları iken karye-i meskure ahâlisi fuzûlî müdahale eyledikleri vâki ise men' ve def' ve ol-yaylak mezbûr sabık otakçı karyesi——zabt etdirilmek muvaffak defterdir deyu tahrîr olunmağla kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.43-H.136

Kastamonu mütesellimine durağan araç kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Kızıl Viran nâm karye sakinlerinden Salih nâm kimesne (çizgi) ile kız karındaşı Hafza nâm hatun gelüb bunların babaları nâm kimesne fevt oldukda karye-i mezbûrede vâki mutasarrıf oldukları ma'lûmü'l hudûd yerleri bi-hisabi'l kanûn mezbûr Saliha ve emlâkı dahi ırs-i şer'i bunun ile mezbûre Hafzaya intikal idüb lakin ol-anda sağır olduklarından kazâ-i mezbûre tabi' alucalı nâm karye sakinlerinden Halil nâm kimesne emlâk ve arazi fuzûlî zabt (çizgi) ve bunlar ihbar üzere iken fevt olub karye-i mezbûr sakinlerinden oğulları aziz ve Hasan ve Hüseyin ve Mehmed nâm kimesneler zabt itmekle bu dahi erişüb baliğ ve da'vaya kadir olub mezbûr Salih babasından müntakil tarla ve emlâktan hisse şaiyası taleb eylediklerin ——(çizgi) olmadık deyu virmeğe te'allül ve muhalefet ve gadr irade naşı olduğun ve bu bâbda da'valarına muvafık feteva-yı şerife virdiğin bildirüb şer'i kanûn üzere görölüb mezbûr Salih babasından müntakil tarla ve arazide—— mezbûre dahi emlâk——hissesi ve aklı baliğ olan mezbûrlardan —— babında emr-i şerîfim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le kanûn görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.44-H.137

Kurre-i Nühas kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Afşar Adasına tabi' karye sakinlerinden Cankara oğlu Mustafa nâm kimesne gelüb buna kazâ-i mezbûrede tabi' Yolviran nâm karye toprağında vâki emlâkından fariğ olub karye-i mezbûrede bi'l-fi'l zabt ve tasarrufundan hane-i avarıza bağı tekalis olunmak icab itmez iken karye-i mezbûre ahâlileri zuhur ve sen nısf-ı ma' bizim yedimizde———olmağla üzerine varid olan tekalisden —— hisse vir deyu te'addiden hali olmadıkların ve bu bâbda da'vasına muvafık feteva-yı şerife virdiğin bildirüb feteva üzere amel olunub mezbûrların ol-müdahil olan te'addileri men' olunmak babında emr-i şerif virildiği kanûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.44-H.138

Sinob kazâsı naibine hüküm ki

Kazâ -yı mezbûra tabi' Ortam? nâm karye (çizgi) ahâlileri gelüb yine kazâ-i mezbûra tabi'———nâm karye sakinlerinden İsmail ve Halil ve Mustafa nâm kimesnelerin bunların karyeleri toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında hane-i avarızına bağı tekalis olunmak icab ider kadimi reaya ve emlâk ve yerleri olmağla üzerlerine edası lâzım gelen evamir-i şerifemle vâki olan tekalisden tahmillerine göre hisselerine isabet edeni taleb eylediklerinden biz ada karyede sakin olmağla virmeğiz deyu buna haksız ziyade gadr eylediklerin ve bu bâbda da'valarına muvafık fetevaları olduğun bildirüb ol-bâbda emr-i şerifim rica ve kanûn-i suâl oldukda hisselerinden mutasarrıfların virmekde te'allül iden kimesnelerin bunların karyeleri toprağında bi'l-fi'l zabt ve tasarruflarında hane-i avarıza bağı tekalis olunmak icab ider emlâk ve yerleri var ise üzerlerine edası lâzım gelen evamir-i şerife ile lâzım olan tekalisden tahmillerine göre hisselerine isabet edeni ada karye ile ma'en cem'en malumun edalarının———deyu tahrîr olunmağla kanûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.44-H.139

Akyazı kazâsı naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' —— nâm karye sakininden Ali odabaş dimekle maruf kimesne gelüb bunun kazâ-i mezbûre tabi' (boş)nâm mahalde vâki karındaşı Mehmed nâm

kimesne ile ale'l iştirak muradımız hane mutasarrıflar iken mezbûr kendü hissesine kanâ'at itmeyüb bin yüz doksan senesinde bunun hissesi dahi fuzûlî zabt ve bu ——— ve arazisi değil iken karye mezbûr sakinlerinden İlyasoğlu nâm kimesneye fuzûlî bey?İdüb mezbûr dahi ol-değirmani fuzûlî tasarruf ve değirman mezbûrun kurbunda müceddeden değirman ve ikdas ve değirman mezbûru fuzûlî——— kadimden——— ihdas eylediği demir ——— ve bunun değirman külli tatiline bais idüb bu dahi arz üzere iken mezbûr fevt olunub karye-i mezbûr sakinlerinden (çizgi) oğlu nâm kimesne zabt idüb bu dahi ——— kendi değirmenine eza murad eylediğin ol- ——— tabi' yedinden olurum deyu te'addiden hali olmadığın ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevası olduğun bildirüb feteva-yı şerîfesi mücebince şer'le görölüb mezbûrun ol-vâki olan müdahalesi men' olunmak babında emr-i şerîfim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.44-H.140

Yalak Abad kazâsı naibine hüküm ki

Sarraf taifesinden Yovan nâm zımmi gelüb bunun babası sarraf Vasil nâm zımminin yüz doksan senesinden berü Kocaeli sancağında Yalak Abad kazâsına tabi' Elmalı nâm karye mütemekkinlerinden revmil ibare temessükan mücebince gayr-ı ez teslimat Dülkâr Kristo nâm zımmi zimmetinde yüz yiğirmi ve on buçuk Boraki zimmetinde yüz bir ve bağlı? zımmi zimmetinde ve yüz ve Vasil zimmetinde otuz iki bayırlı Dimitri zimmetinde yiğirmi altı buçuk min haysü'l cem' ve üç yüz yetmiş dokuz buçuk gurusu alacak hakkı talep ve almak üzere iken mâru'z-zikr mesfurlardan Vasil Dimitri ve bayırlı nâm zımler merd olub emval ve emlâkı ve eşyalarını yine karye-i merkûme mütemekkinlerinden oğulları vesair vereselerine intikal idüb terekelerini bi'l verase ahz ve kabz iden verselerden ve mal-ı merd meskurlardan talep ve almak üzere iken kable'l ahz babası Vasil zımmi merd olub tereke ve emval ve eşyası buna intikal idüb bu dahi terekesi merd mesfurdan müntakıl ba-temessukat meskurların zimmetlerinde olan gayr-ı ez teslimat ol-mikdar gurusu hak-ı irsiyesini gerek sıhhat olan meskurlardan ve gerek merd mesfurların terekelerini bi'l verase ahz ve kabz iden oğulları vesair vereselerinden ve merd meskur mallardan bi'd-defaat talep ve ahz ve kabz murad eylediğin bugün yarın veririz deyu avk-zehir? İle mücerred ibtal-i hak ve gadr-ı külli iradesinde oldukların ve taraflarından ba-hüccet-i şer'iyeye sarraf Nikola nâm zımmiyi vekil eylediğin inha ve karye-i mezbûr zabıtı

marifetiyle mahallinde şer'i ruiyet babası merd mesfurdan müntakil mesfurların ba temessükan zimmetlerinde olan gayrı ez teslimat ol-mikdar gurus hak-ı irsiyesini gerek sıhhat olan mesfurlardan ve gerek merd mesfurlar terekelerini bi'l verase ahz ve kabz iden oğulları vesair verselerde ve merd mesfur ve mallardan tamamen ve kâmilten tahsil ve bi-kusur ve külli mesfure alıverilüb bi vech-i şer' te'allül ve muhalefet etdirilmeyüb mukteza-yı şer'e ihsar ve icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hâkk olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a ve inayet eylediğin ecilden mahallinde şer'le görölmek için emr-i şerif yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.45-H.141

Üsküdar Muzâfâtından Görele nâm-ı diğer Bazarköy nahiyesi naibine hüküm ki Makrom veled Evas nâm zımmi gelüb bunun nahiye-i mezbûre tabi' Cedid nâm karye toprağında vâki bi huccet-i şer' mutasarrıf olduğu üç kıt'a mülk bağı ve bağçesinde aherin alakası olmayub mugayir-i hüccet-i şer' dahl olunmak icab itmez iken karye-i mezbûre mütemekkinlerinden———— veled Bedros nâm zımmi zuhur ve bunun mutasarrıf olduğu bağ ve bağçe————nâm Nasrani validesi (boş) Nasrani'nin hissesi vardır deyu mukaddema müdahale itmeğle mahallinde adm muzâfâtından naşı der-alıyyeme iştiraken ve ihzar için emr-i şerife ısdar olduğundan bunun asitaneye gelüb bezl ————— mebni bir takrib oldu ilam ile emr merkûmun kayd-ı terkin olunmakdan naşı külliye emlâk-ı mezkûreye vaz-ı yed idemeyüb ————— idecek emlâk mezbûrda gayrısına olmağla üç nefer çobanları sefil sergerdan ve hâli begayet diğer gün olduğun mersum Makrom mukaddema ba-arzihâl lede'l inha ve istid'a mahallinde şer'le görölmek için doksan yedi senesi evâil-i muharreminde sadır olan emr-i şerifim mahallinde lede'l-vürud mesfur huzûr-ı şer'iyye davet olundukda itaat şer' etmeyub ve tenfiz emr-i ali mümkün olmadığı bildirüb mukaddema sadır olan emr-i şerifim mücebince müceddeden emr-i şerifim sudûrunu istid'a ve divan-ı hümayûnumda mahfuz kuyûd-u ahkâma müracaat olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed olmağın mukaddema sadır olan emr-i şerifim mücebince mahallinde şer' ruiyet ve ihkâk-ı hak olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.45-H.142

Mengen Kadısına ve Bolu Hassı Voyvodasına Hüküm Ki

Bolu sancağına vâki Mengen kazâsına tabi' Bazar karyesi sakinlerinden Ali ve Mehmed nâm kimesneler gelüb bunların karye-i mezbûre toprağından resmi? Defter-i hakani de mukayyed kadimden koruya geldikleri ber-vechi istid'al mutasarrıf oldukları mahsus ve müstakil koruların civarında orman yerlerine mutasarrıf olan yine kazâ-i mezbûre tabi' Nazırlar karyesi sakinlerinden Köse Osman ve Hüseyin Çelebioğlu Sarı Mustafa nâm kimesneler birbirleriyle müttefiken bin yüz doksan üç senesinde orman-ı mezkûre ruzgar müsted iken ateş ol-vâkit ateş bunların korularına sirayet idüb korunun eşcarı? külliyyen muhterik olub ziyade gadr ve teaddi eylediklerin bu bâbda da'valarına muvaffak şeyhu'l-islamdan feteva-yı şerife verildiğün ve mezkûr Mustafa ziyade mütegalibeden olduğın bildirüb ider ----- mûcebince muvakkat şer'le rüyet ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim südürünü istid'â ve divan-ı hümâyûnumda mahfûz kuyud-ı Ahkâma mürâca'at olundukda Mengen kazâsına tabi' Andırı nâm karye toprağında vâki çiftlik ashabından Kadı oğlu Mehmed mutasarrıf olduğu çiftliği ittisalinde vâki sülûsimli? Mahsus ve müstakil mutasarrıf olduğu korusunda ihrak alakası yoğiken kazâ-i mezbûra tabi' Nazırlar karyesinde mütegalibeden Çolak Halil oğlu Mustafa ve Alaz karyesinden Tıgılı oğlu Halil ve Sebenre? Karyesinden Köse Kadı oğlu Memiş demekle ma'rûf kimesneler avaneleriyle mütegalibeye istinaden fuzûlî cebren bunun korusunun işcarını kat' idüb gadr eylediğün inha ve aher hususuna memur zaim İbrahim ağa mübaşeretiyle mahallinde ber-mûceb feteva-yı şerife şer'le? Rüyet ve ihkâk-ı hak ve i'lam olunmak babında bin yüz doksan sekiz senesinde emr-i şerifimi sadır ve mahalline ledel vusul müsellihün? Fırsatıyla kuru-yu mezkûr sahib oluna red ve maktû'a işcar bahası tazmin olunmak üzere müsalliha ve zimmetlerini ibra eylediklerini natık kazâ-i mezbûr kadısının varid olan i'lâmının mefumu bâ-ferman-ı âli şerh verildiğü mestur ve mukayyed olunmağın sen ki voyvoda-yı mûmâ-ileyhsin der-kenar olan emr-i âliyi ısdar iddiren? merkûm Mehmed olmayub ve da'vayı mezbûr mukaddema şer'le rüyet ve fasl olunmamış ise mahalline ber-mûceb-i feteva-yı şerife şer'le rüyet ve ihkâk-ı hak olunmak babında ferman-ı âlişan yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene 1201

S.45-46-H.143

Güzelhisar Hisar-ı Aydın kazâsı naibine hüküm ki

Güzelhisar Aydın kazâsı ahâlisinden bundan akdem vefat iden Hamza bali oğlu Es-seyyid El-Hac İbrahim'in oğlu olup kendünden sonra vefat iden Ali beyen? veraseti validesi Saim hatun ile olup kız karındaşı———münhasıra olmağla mezbûre Saim hatun İstanbulda zevci ile kadıaskeri huzurunda mevcut meclis-i şer'imizde karındaşı Ali bin Abdullah muhsırında müteveffa(çizgi) mezbûr Es-seyyid El-Hac ber-mûceb-i defter-i kassam sudûru olmağla müteveffa mezbûr Ali beye isabet ve intikal iden emlâk ve Akarat? mezkûratdan benim hisse ırsiyemden mahallinde vaz'la? Her olanlardan taleb ve da'va ve ahz ve kabza menkulatdan olanı ahire bey ve akaratı bey için mülkiyet ibka itmek üzere bin yüz doksan dokuz senesi muharreminde tarafımdan karındaşı mezbûr Aliyi tevkil eylediğin ol-dahi mahalline varub tereke-i müteveffa mezbûr bi'l asale ve bi'l verase ve bi'l vesaye vaz'-ı aher müteveffa mezbûrun zevce-i mezkûresi Safiye hatun ve mezbûr Rabianın vekil-i şer'ileri ile mukaddema âsitâne-i aliyyme verdikleri iki bin guruş üzerine altı bin yedi yüz elli guruş dahi zan cem'an sekiz bin yedi yüz elli guruş nakd ve on altı kıt'a incir ve saire bağçesi ve zeytun eşcarı ve bir kahvehane üzerlerine mezbûran Safiye hanım ve Rabia hanım ile bi'l vekâle Sulh ve bunları kabz ettikten sonra karındaşı merkûm Ali kendüye (çizgi) ve tevkilin hilâf-ı mezkûrdan akarat-ı ve mukaddema yedinde mülkü olan ma'lûmu'l hûdud tarla mülk menzili ahara bey idüb lakin bey fuzûlî olmağın———münhasıra olmayub ve nakden ahz eylediği altı bin yedi yüz elli guruş dahi bana vormeyüb yedinde olmağla zikr olunan akaratı bana teslim ve makbuz olan meblağ-ı mezkûr altı bin yedi yüz elli guruş dahi hala taleb iderim deyu bade'l da'va ve'l istintak mezbûr Ali cevabında kız karındaşı mera-yı mezbûre husus mezkûr beni ba-hüccet-i tevkil eylediğin terekeden hissesine isabet iden bi'l-cümle akaratı ve mezkulatı? Beye benim tevkil itmekle ben dahi terekeye vaz' aher olanlar ile meblağ-ı mezkûr altı bin yedi yüz elli guruş bi'l vekâle bade'l Sulh meblağ-ı mezkûr mukabelesinde? Zikr olunan on altı aded incir vesair bağçesi zeytun eşcarları —— bana vormeleri ben dahi ba'de's-sübût on aded bağçeleri bey itmişdim deyu nükud mezkûreyi kabzını ondan rica eylediği bir kıt'a vekâlet hüccetine nazar oldukça derununda ancak hisse ırsiyesini ahz-u kabz vekil eylediği Tahrîr olunub bey vekaleti (çizgi) olmadığından ma'da nükud mezkûrun kasd-u hasmanı natık Güzelhisar kazâsı naibi ve Güzelhisar muhsırımın tevarid iden ilam ve kaimesi hülasasında meblağ-ı mezkûr altı bin yedi yüz elli guruş ile on aded incir vesaire bağçesi bir kahvehane üzerinde hissesi oldukların natık olup bu suretde vekil mezbûr Halilin takrirî tahrîrat mezkûreye ve mugayir olduğundan ma'ada müddeiye mezbûre Saime hatun maru? zikr bağçeleri mahallinde vaz'ı aher olanlardan taleb ve da'va ve şer'an ahz ve zabt eylediği suretde

iştiralarından dahi vekil mezbûr Aliye ————— mecmu eylemeleri iktiza idüb ve fi'l hakika iddia olunan emlâk ve emlâkına vaz-ı aher olan kimesneler Güzelhisardan mevcud olmağla da'va-yı mezkûre Güzelhisar hakime huzurunda taraf-ı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak emr cevab olduğuna binaen tarafeyn mahallinde taraf-ı şer' ve ittifat? itmeleriyle mezbûre Saime hatun tarafından hususu mezbûre diğer kanûndan Süleyman bin Abdullahın tevkil itmekle vekil-i mezbûr ile merkûm Ali zikr olunan Güzelhisar kazâsına varub zikr olunan menzil ve bağçeleri vaz-ı aher olanlardan taleb ve da'va ve sıhhat ve hakikati zahire ihrac birle taraf-ı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında bir kıt'a tuğra emr-i âlişanım sudûrunu bi'l-fi'l Rumeli kadıaskeri olan Mevlânâ Es-seyyid Yahya Edamâllahû Teâli Feza ile i'lam itmek i'lamı mücebine çavuş mübaşeretiyile mahallinde şer'le görülmek için emr-i âli yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.46-H.144

Yaban abad kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Gödes nâm karye mütemekkinlerinden Anastos nâm zımmi gelüb bunun karye-i mezbûrede vâki yigirmi beş seneden mütecaviz mutasarrıf olduğu mülk-i arsasında aherin kat'en alakası olmayub dahl olunmak icab itmez iken yine karye-i mezbûr(çizgi) mütemekkinlerinden Makros nâm zımmi zuhur ve ol-arsasını mezbûreden Mukaddem benimidir deyu iddia ve bu makule bilâ gadr-ı şer'i on beş sene mürûr iden emlâk da'vasının istimâ-ı memnuıyanın bin yüz doksan senesinde fuzûlî zabt ve gadr eylediğin ve bu bâbda da'vasına muvafık feteva-yı şerife virdiğin bildirüb feteva-yı şerife mücebine şer'le görölüb meskurun hilâf-ı şer'i şerif fuzûlî zabt eylediği arsa-yı mezbûr mezkûriden alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükmi hümayûnum rica olunmak mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.46-H.145

Burdur kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Eskiide nâm karye sakinlerinden Ömeroğlu Bekir nâm kimesne gelüb bu kazâ-i (çizgi) mezbûre sakinlerinden Emir Ahmed oğlu Ali nâm kimesneden bin yüz seksen altı senesinden berü iştiras eylediği iki yüz gurus bunun üzerine beher sene

devr-i şer'i ve iltizam-ı benim olunmuş değil iken mezbûr asl-ı mal murabaahadan saire bilâ devr-i şer'iyye mürabaaha nâmıyla dokuz yüz gurusunu tegallüben ahz ve gadr eylediğin merkûmanda da'vâsına muvafık feteva-yı şerife verildiğin bildirüb şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer'i şerif ve bilâ devr-i şer'i mürâbaha nâmıyla tegallüben aldığı meblağ-ı asıl malına hatm-ı nüfûzdan balası alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-i hümayûnum rica etmeğin ber-mûceb feteva-yı şerife mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.46-H.146

Beyşehir Aydın kadısına hüküm ki

Molla Mehmed nâm kimesne südde-i saadetime arzihâl edüb kazâ-i mezbûr muzâfâtından Karacasu nahiyesi sakinlerinden bunun babası Serdar sabık Ali dimekle arif kimesne nahiye-i mezbûr mahallatından cami mahallesinde kâin ba-hüccet-i şer' mutasarrıf olduğu arsa ve binasına buna hibe ve teslim ve bu dahi teslim ve kabul ve odalarında—
——— ve caniblerin hacı Mehmed oğlu hacı Aliyi Ayanların olarak bey ve bu dahi—
———olan mezkûrdan celb eylediğin zaman mürur eyledi deyu hilâf-ı şer'i şerif te'allül ve muhalefet ve ol-vecihle gadr-ı külli ve zûlm-ü sarîh eylediğin ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islâmdan fetva-yı şerifesi olduğun bildirüb ber-mûceb fetva-yı şerifeleri mûcebince şer'le görölüb tevalid olan mezkûrun alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim (çizgi) sudûrunu istid'a eylediği ecilden ber-mûceb fetva-yı şerife mahallinde şer'le görölmek babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.47-H.147

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşlılarından Kastamonu sancağı mütesellimine Durağan kadısına hüküm ki

Eimmeden (boş) Zide Salâhu gelüb Kastamonu sancağında Durağan nahiyesine tabi' defter-i mufassalda karye-i———ve defter vâkıfda karye-i Öyük deyu mukayyed karyeden hasıl elli akçe yazı ile benim çiftlik-i durağanla Akçabigar karyesi mescid-i imamete vakf olmak üzere Hüseyin tahrîrde tahsis kılındığı ve arazi-yi sairesi dahi Daday nahiyesinde———nâm karye ve gayrıdan elli bin sekiz yüz elli akçe zeamete mutasarrıf

Dergâh-ı Mu‘allâm çavuşlarından Mehmed Said Zide gadrehûnun menkume? Kaydına dahl olduğu defter-i hakanide mukayyed ve merkûm hala mescid-i meskurun imam olmağla ber-mûceb defter-i hakani ve defter-i mufassalda defter-i vâkıfda öğük deyu mukayyed sâlifü’z-zikr karyeden Hüseyin tahrîrde elli akçe yazı ile akçe Akça Bigar karyesi mescid-i imamete vakf olmak üzere tahsis kılınan çiftlik-i mescid-i meskur tarafından zabt ve vâki olan mahsûlatı kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murad eyledik de aherden bir vecihle müdahale olunmak icab itmez iken çavuş mûmâ-ileyhin tarafından Subaşı olan kimesneden defter-i mufassalda——ve defter-i vâkıfda Öyük deyu mukayyed karyeden tahrîrde elli akçe yazılı Akça Bigar karyesi mescid-i imamete vakf olmak üzere tahsis kılınan benim çiftlikden ma’da arazi sairesini müstakilen zeameti tarafından zabta kanâ’at itmeyüb hilâf-ı defter-i hâkânî mescid-i meskur imamete vakf olunmak benim çiftlikden dahi fuzûlî müdahale ve mescid-i meskur tarafından zabtına ve mahsûlatın ahzına muhalefet ve ol-vecihle (çizgi) mescid-i meskurun Harabete bais gadr-ı külli sevdasında oldukların bildirüb defter-i hakani mûcebince amel olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfuz olan rûznâmçe-yi hümayûn ve defter-i evkâfa müracaat olundukta Kâni nahiyesine tabi’ karye-i Öğük der-Durağan vakf mescid karye Akça Bigar bera-yı imamet mukarrer çiftlik benim hasıl elli akçe yazı ile defter-i evkâfda muharrîr kalemiyle tahrîr ve yine Durağan nahiyesine tabi’ karye-i Öğük senin mukarrer aded on senesinde zemin ve hasıl-ı tahtına benim hinta ve şayir yekûn ma’ gayruhû beş yüz akçe yazı ile ol-dahi defter-i mufassala muharrir kalemiyle iltizamîl——ile birikdirüb yekûn ma’ gayruhû elli bin sekiz yüz elli akçe zeamet deyu ber-icmâl defter-i hakanide mestur dergâh-ı mu’allâm çavuşlarından Mehmed Sabık zeameti olmağla bu takdirde ber-muktezası defter-i hakani defter-i mufassal ——ve defter-i vakıda öğük deyu muharrer karye-i mezkûreden karye-i Bigar mescid-i imamete vakf olmağla tahrîr ve tahsil kılınan benim çiftlik imamı mescid karye-i Akça Bigar tarafından karye-i merkûmenin arazisinde—— merkûm tarafından—— olunan muvafık defter-i hakani eylediğin bi’l-fi’l defter-i icmâlde olan Süleyman Raşid dâme mecdehû arz eylediğin arzı mûcebince amel olunmak (çizgi) babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa’ban) Sene1201

S.47-48-H.148

Mudurnu ve Bolu naibine hüküm ki

Zuemadan Mehmed Sadık veled Mahmud veled Salih ve Ömer veled Salih Zide gadruhu

gelüb Hüdavendigâr ve Karesi ve Kangırı ve Saruhan ve Kastamonu ve Bolu sancaklarına——-ve gayrı nahiyelerde Karacadanışmaz nâm karye ve gayrıdan kırk bin otuz altı akçe zeamet mûmâ-ileyh Mahmud velet Salih ve Ömer veled Salih başka başka beravat-ı şerâifemle mutasarrıf olub zeametleri mülakatından müşterekleriyle kaydlarına dahl Bolu Sancağına Mudurnu Nahiyesine tabi' karye-i —— ve tahtında mikdarı adedi altmış sekiz ve esbab dört ve çayır yer berü kıt'a—— yazar bir yaylak oda diye resm-i derecede çavuş Mustafa Çavuş ve Ahmet Çavuş Muzayef zemin elli yedi hasıl-ı resm-i çift ve bennak ve resm-i zemin yaylak ma'—— ve hıta ve ve resm-i arus sarıh ma' tapu-yu zemin yekûn ma' gayruhu iki bin beş yüz seksen iki akçe yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde ma' gayruha birikdirilüb üç bin dokuz yüz doksandokuz akçe an timar deyu ber-icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin yedi yüz elli akçesi kethüda katibi ulefasından hıdmet Kitabette olmak sefer istemek şartıyla mûmâ-ileyh Mehmet sadık veled Salihden ve bin üç yüz yetmiş beş akçeleri Divân-ı hümâyûn kalemi Gedikli Katib zadelerinden olmakla kalemi meskur kitabette olmak ve sefer istemek şartıyla mûmâ-ileyh Mahmut velet Salih ve Ömer velet Salihin ve bakisi müşterekleri kaydlarında ve Bolu nahiyesine tabi' karye-i mezkûr ——ıtlakı ve haricden—— yaylak ve resmi alınur zeamet olunan yerden hasıl olunan hububat haracın ——her kile timarları olursa kadimden evvel Ahmed——hâlâ yaylak ve resmin birkaç zeamet Mehmed Mir alayı Bolu ve oğlu İbrahim mutasarrıfdır der-tahtında yaylak-ı susuz ve ma' yaylak saire aded on dokuz yekûn ma' gayruhu dört yüz otuz yedi akçe yazı ile olduğu defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr defter-i icmâlde yaylakha derdanede—— yazı merkûmesinden yüz yigirmi akçesi——ez divân zai' aherin karyesi ve ma' gayruhu birikdirilüb elli bin dokuz yüz doksandokuz akçe ber-icmâl ve icmâl-i mezbûrun beş yüz akçesi mûmâ-ileyh Mehmet Sadık veled Salih ve ikişer yüz ellişer akçeleri dahi mûmâ-ileyh Mahmut Velet Salih ve Ömer veled Salih ve bakisi müşterekleri kaydlarına ve Mudurnu nahiyesinde karye-i Bildir Özü hassa Hüdavendigâr hala Hüdavendigâr voyvodası imaret arsasına içindeki müslimleri de birbirleriyle vâkıf idüb cem'i avarızından emin ve selim ola deyu hükm-ü hümâyûn vermiş görölüb defterde sabit olanları hala ortaklık nâmıyla olub—— iki buçuk kile rûsûm-u arsa verir olduğu ortaklık üzere külli yok deyu mukayyed der-defter-i atik ve tahtında nakden adedi yüz doksandokuz kalub altı ve çiftlik-i hassa yeri hariç zemin elli dokuz hasıl-ı resmi çift ve bennak ve resmi zemin haric ve hıta ve şayir ve resmi tapu-yu zemin yekûn ma' gayruhu altı bin yüz otuz beş akçe yazı ile defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olmağla defter-i hakanide mukayyed olmağla sâlifü'z-zikr karye-i——-ve yaylakha derdane

dud armudu müşterekleriyle mûmâ-ileyhin taraflarından subaşıları ber-mûceb defter-i hakani zabt ve karye-i——ol-mezbûrenin vâki olan mahsûl ve rûsûmatı kanûn ve defter mûcebince zikr olunan yaylakhan—— ziraat olan arazisinde mezkûr Bildir Özü karyesi reayaları ziraat etmeleriyle ziraatleriyle hasıl eyledikleri terekelerinden kanûn üzere sekizde bir öşr ile salariyeleri meskur olunan yaylakhan ——zamanında koyun vesair davarlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifa itmeleriyle tahmillerine göre yaylak resimlerini müşterekiyle ahz ve kabz murad eyledikde ber-vechle edada muhalefet olunmak icap etmez iken ecanibinden bazıları hilaf-ı (çizgi) defter-i hakani kanûn ziraatlarıyla hasıl(çizgi) olan terekeleri öşr ile yaylak resimlerini vermekde te'allül ve muhalefet ve ol-vecihle gadr-ı külli sevdasında olduklarını bildirüb defter-i hakani mûcebince kanûn üzere amel olunub ferd-i aherin bir dürlü muhalefet etdirilmemek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz rûznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed (çizgi) ve divân-ı hümâyûnumdan kanûn-i suâl olundukda defter-i hakanide mastur karye-i—— yaylak fiha derdane dud armud müşterekleriyle mûmâ-ileyhin zametleri tarafından zabt ve karye-i ol-mezbûrenin vâki olan mahsûl ve rûsûmu ile zikr olunan yaylakların timar ziraat olan arazisinde ziraat edenlerin ziraatlarıyla hasıl eyledikleri terekelerinden sekizde bir öşr ile salariyeleri zikr olunan yaylakları dahi zamanında koyun vesair davarlarıyla çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifa edenlerin tahmillerine göre yaylak rûsûmları aliverilmek kanûndur deyu tahrîr olunmağla defter-i hakani mûcebince mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.48-49-H.149

Karahisar-ı Sahib naibine hüküm ki

Karahisar-ı Sahib ahâlisinden olub on beş seneden berü ayanlık daiyesiyle ihtilâl-i ahâli ve enva-i fesat tekdir olan Esad Efendi dimekle maruf kimesne ile karındaşı hacı beşe müttefik ve celb-ü mal ve icrâ-yı ırz için fukara-yı zulm ve te'addi ve her birlerini tekdir——bir takrib bi vera-yı kazâ ayan nasb ve bi cürm kimesneleri ahz ve tecrim ve fesad-ı bais olduğundan umur nasa karışmak ve ashab-ı hukukun hak-ı istirdad olunmak için emr-i şerifim sadır olduğun tenfizi mümkün olmadığı ba-i'lam inha olunduk da mübaşir marifetiyle der-âliyeme ihzar için sadır olan emr-i âli mahalline

vusulünde üç gün mukaddem mezkûra gaib olmalarıyla her ne zaman zuhur ider ise on beş bin guruş nazarlar ın eda eylemek üzere cümle ahâli taahhüt oldukların mukaddemce vürud iden arz ve muhzırdan müsteban olmağla mukteza-yı taahhütleri üzere merkûma her ne vâkit zuhur iderler ise ol-mikdar nazarları tamamen tahsil olunmak şartıyla marifet-i şer'le tanzim ve(boş) muhasebeye kayd için lâzım gelen hüccet der-âliyyeme mübaşir yediyle irsal ve tesyir olunmak babında emr-i şerifim sadır olunmuş iken bu defa Kütahya ve——— kazâları naibleri tarafından varid olan üç kıt'a i'lâm ve Karahisar-ı Sahib kazâsı ahâlilerin ilçi kıt'a muhsırları mefhumlarında mukaddema Karahisar-ı Sahib menfiyen ikamet üzere olan Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşılarında Mir Ahmed Dâme Mecdehûya başına cem' eylediği eşkiya makulesiyle hevasına tabi' naibi ——i'lâm ahz ve——— — muhzır tertib ve şakiler irsaliyle ez-kadim ayan ve ve hanedan olanların takdir eylediğinden gayrı eşref kazâdan merkûman Said Efendi ve karındaşı El-Hac Ahmed Efendinin hak haklarında ber-vechi mukarrer ihzarları babında ısdar ve firar eylediler deyu tekrar i'lâm ve kazâ-i mezbûre duhul etmemek üzere emr-i âli ısdar itdirdiğin deyu haber irsal bade' emr-i merkûma ibraz ve nazar-ı ? İçün ahâleden hüccet ve muhzır talep oldukda bu makule gaddarlık ile olan maliye hüccet ve muhzır virmeziz deyu cevap verdiklerin ve bi-vech-i muharrer ihzarı sadır olan emr-i âlinin kayd-ı terkim olunmuş Karahisar-ı Sahib kazâsı ahâlileri meclis-i şer'le istihdam eylediklerin tahrîr ve inha eylediklerine binaen merkûman fî mâ-ba'd ayanlık ve memleket umuruna bir dürlü—— — ve karışırılar ise haklarından gelinmek şartıyla cürmleri af olmağla haklarında sadır olan emr-i âlinin kayd-ı terkin ve i'lâmı havi iki yüz bir senesi evâil-i muharreminde dîvân-ı hümayûnumdan emr-i şerifim sadır olunmuş idi el-hâlet-i hâzihi Karahisar-ı Sahib kazâsı ahâlisinin bu defa der-âliyyeme takdim eyledikleri bir kıt'a arzihâl ve bir kıt'a muhsır ve sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Said Zide İlmehûsun tarafından virilen bir kıt'a i'lâmın mefhumlarında Karahisar-ı Sahibde (çizgi) sakın bi'l cümle ulema ve suleha ve eimme ve huteba ve saadat vesair vücuh ahâli——— meclis-i şer' bundan akdem kazâ-i mezbûre zulm ile perişan idüb bi'l iştirak nazara kat' olunan takdim emr-i âli Süleyman ağanın avenesinden olub on seneden berü celb hâl ihzarı arz sevdasıyla (çizgi) infaz fitne ve fesad virir tarikiyle fukara-yı imrar iden Said nâm mesfur beşenin zûlm ve te'addisinden bahs ile keyfiyet hâli bundan mukaddem der-aliyyeme ba'arz ve muhzır ifade ve bir mahalle ref' fî mâ-ba'd belde merkûm ayak basmamak üzerinde kat' olunmak babında inayet eylediklerine binaen bi-vech-i muharrer emr-i âli sadır ve bi-cümle fukara şer' ve mazaratından tahlis olunmuşlar müfsid mezbûr liva-yı mezbûrda vâki Şuhud kazâsına gelüb Karahisar-ı Sahib kazâsı ahâlisi sakınlerinden olarak hüsn-ü hâli mukarrer

badât? melufesi? Üzere sahte muhızır tedarik ve bezl-i irtışa civardan i'lâm ahzıyla hakkında olan emrin kaydını terkin ve ıtlakı emrini fi mâ-ba'd kendü halinde olmak ve ısdar memlekete karışmamak ve karışırılar ise haklarından gelinmek şarta mukayyed iken yine kendü halinde olmayub celb hâl ve icrâ-yı arz dâiyesiyle beyne'l ahâli ilka-i fitne ve fesat şer' verir tarikiyle nice kimesneleri ızrar ve iştirak ve ahâli ve belde tahrik merkûmenin nizam-ı muhtel ve bi'd-defaat marifet-i şer'le tembih oldukda bir vecihle mütenebbih olmayub ahâli ve fukaranın istirahatleri bi'l külliye mensub olmağla müfsid mezbûr Esad belde merkûmeden ihrac birle bir cümle nef? Şer'i mazarratından ahâli fukara tahlis olunmak içün muhsırlarımızı——— arz idiver deyu ol-hâlde fi'l-hakîka hâl rabz olunan minval üzere olduğuna Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin dahi ilm-ü haberü olmağla minvallerine müsaade aliyem irzan kılınmış tahrîr ve istid'a dîvân-ı hümâyûnumda mahfûz olan kuyûd-ı ahkâma mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere tarih mezbûrda emr-i şerifim verildiği mastûr ve mukayyed ve merkûman Esad ve karındaşı El-hac Ahmed ve fi mâ-ba'd ayanlık ve memleket umuruna ———-karışmamak ve karışırılarsa haklarından gelmek şartıyla cürmleri af ve haklarında sadır olan emrin kayd-ı terkin olunmuş olmağın bi'l-fi'l Reisü'l-küttâb olan Süleyman kadı dâme ilmehû i'lâm itmeğın i'lâmı mücebince fi-mâ'bad dahi hilâf-ı emr-i âli———haric ta'arruz iderler ise naib yedlerine dikkat üzere———kendüye tenbih ve tekid olunmak içün mukaddem sudûr iden emr-i şerifim mücebince amel olunmak babında.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.49-H.150

Gerede kadısı Bolu voyvodasına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sakinlerinden Murad nâm kimesne gelüb kazâ-i mezbûre tabi' Nallı aldaviran? Nâm karye sakinlerinden Şehrioğlu Mehmed memiş dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub mütegalibe taifesinden olduğundan iş bu sene-yi mübarekede ehl-i örf taifesine isnâd hilâf-ı şer'-i şerîfe fuzûlî ahz ve habs ve zincir ve nakdi altmış gurus ahz ve ziyade gadr ve zulm-ü zarar eylediğinden mâada altmış res koyunların dahi telef ve rahnedar eylediğın ve taraf-ı şer'i den i'lâm-ı şer' (çizgi) verdiğın ve bu bâbda da'vasına muvafık feteva-yı şerife virdiğın bildirüb feteva-yı şerîfesi mucibince şer'le görölüb mezbûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî gâyr-ı hak gasben ahz eylediği ol-mikdar gurus tamamen tahsil ve bi-kusur kendüye alıverilüb bi-vech-i şer' te'allül ve muhalefet etdirilmeyüb ber- muktezâ-yı şer'i mazhar eda-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında

emr-i şerîfîm ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.49-H.151

(çizgi)

Dergâh-ı Muallam Kapucubaşılığı payesiyle Kastamonu Mütessellimine ve Kastamonu naibine hüküm ki

Kastamonu sakinlerinden Hacı Osman nâm kimesne ile kızları Hatice ve Aîşe nâm hatunların Kastamonu Mahallesinden————mahallesi sakinlerinden Çaylakoğlu Hacı Mehmed demekle ma'rûf kimesne bin yüz doksan senesinde (çizgi) ol-tarafda kazâ-i mezbûre tabî' Göl adası nâm mahalde vâki mutasarrıf olduğun çiftlik-i emlak-ı ve mülk anbar ve mülk samanlık ve mülk hizmed arsası ve————nâm mahalde vâki mülk bağı vesair eşyası ırs-ı şer' zevceleri kazâ-i mezbûrede sakin Kerime ve Amine ve oğlu Mehmed ve kızı mezbûr hacı(çizgi) Osmanın zevcesi ve kızları mezbûrelerin valideleri Aîşe nâm hatuna bade'l inhisar kable'l taksim mecbure Aîşe hatuna dahi müteveffîye olduğun terekesi karındaşı mezbûr Mehmed ile Mezkûr hacı Osman ve kızları mezbûre Hatice ve Aîşeye intikal idüb mezbûr (çizgi) Mezura dahilinde ırsiyesi————ahz ve kabzına kanâ'at itmeyüb bundan hisse ırsiyelerini fuzûlî zabt ve kable'l taksim cümlesini kazâ-i mezbûrede sakin(boş) nâm kimesne fuzûlî teslim idüb ziyade gadr ve te'addi eylediğın ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l islâmdan fetvâ-yı şerîfesi virdiğın bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mücebince şer'le görölüb müteveffâ-yı mezbûr hacı Mehmedden müteveffîye Aîşe ve müteveffîye mezbûre Aîşe dahi müntakil emlakından isabet idenleri hisse ırsiyelerini ————— olan mezbûreden kendüye alıverlüb hilâf-ı şer'-i şerîf te'allül ve niza erdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hüküm-ü hümâyûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.50-H.152

Karahisar-ı Tealli kadısına ve Serdar Ocak ihtiyarları Zide Kadruhûma hüküm ki

Öteden berü sahih dilliyeye mutasarrıf Yeniçeri ağalarının ve kul oğulları töhmetleri zuhur ve tedibleri iktiza eyledik de mârifet-i şer' ve Serdarları mârifetiyle ahz ve ihsar şer' ve kanûn tedibleri serdarları mârifetiyle ola gelüb hilâf-ı kaide-i kanûn ve voyvoda ve

mütesellim taraflarından müdahale ve habs olunmaları icab itmez iken halâ Beybazarı voyvodası Karahisarlığı? Serdarlığı mektubunu ahz ve kendüye müteallik Serdar hasb ve bu takrib sahib-i yeniçeri ve kul oğullarını hilâf-ı kanûn ahz ve Beybazarına ihzar ve azir-i tehayyür ve darb ve tecrim eylediği varid i'lamın ve müsteban olmağla sen ki Mevlânâyı mûmâ-ileyhsin sahib-i yeniçeri ve kul oğullarının (çizgi) töhmet ve da'vacıları zuhur ve ahz ve tedibleri iktiza eyledik de ve kanûn üzere ancak serdarın marifetiyle ahz ve ihzar ve habs ve tedib etdirilüb hilâf ve kaide ve kanûn ve voyvoda'nın müdahalesi men' ve def' ikdam eyleme babında fermân-ı âlişan sadır olunmağın iş bu emr-i şerifim ısdar ve (boş) ile irsal olunmuştur imdi vusulünde?vech-i meşrûh üzere sudûr iden emr-i âli mûcebince amel ve kaide ve kanûna riayet ve hilâfına havâz göstermekden ittika ve mücanebed ve sen ki Serdar ve Ocak ihtiyarlarımsınız siz dahi askerlikde alakası olmayanların istishab misillü hareketdan ictinab ve şer'i şerife itaat ve kanûn-ı kadimd riayet hilâf-ı şer' ve mugayir-i kaide hareketdan mübaadet eyleyesiz deyu bi'l-fi'l Dergâh-ı muallâm yeniçerilerin ağası olan Hasan ağa dâme ilmehû tarafından mühürlü mektub virilmeğle vech-i meşrûh üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene201

S.50-51-H.153

İznikmind kadısına hüküm ki

Erbab-ı tımardan Hüseyin veled Mehmed nâm sipahi südde-i saadetime gelüb Kocaeli sancağında—— nahiyesinde nefsin nâm (çizgi) karye ve gayrıdan dört bin otuz akçe berat-ı şerifimle mutasarrıf olduğu tımar-ı mülhakatından —— nahiyesine tabi' müşterekiyle kayd-ı beratına dahil dokuz nefer reâya iki bin akçe yazı ile muharrer karye Kızılca on beş nefer reâya ve fi sene altı yüz elli beş akçe yazı ile mukayyed an-karye Kızılca—— tahtında musarra mezra'i hacı efendinin hasıl an-ü'l kale? ve gayruhu vakf-ı cihet marûf için ve yine an-karye Kızılca——- yigirmi iki nefer reâya ve iki bin doksan yedi akçe yazı ile muharrer arazi ve hasılat dahi vâkıf müderrisi Süleymanpaşa ve baki arazi karye merkûme dahi dokuz neferi bakisi müşterekiyle merkûm Hüseyin veled Mehmedin olduğu defter-i hakanide mukayyed olmağla sâlifü'l mübeyyin dokuz nefer reâya ve iki bin akçe yazar Kızılca karyesini mümtaz ve muayyen hududu dahilinde gayrıdan öşr-ü resm-i müşterekiyle tımarı tarafından alına gelen yerleriyle müşterekiyle zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murad eyledikde bir dürlü dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken Süleymanpaşa vâkıf

mütevellisi El-Hac Mehmed ile mahal niza üzerinde şer'an mürafaa-yı bir dürlü müstenid olmayub ve tarafın aheran hevalisine ta'arruz etdirilmemek üzere tarziye ve ittifak eyledikleri Rumeli kadiaskeri i'lam ve i'lamı mücebince amel olunmak için emri alıverilüb kadimü'l beyan üzere taşır olunur iken bu ifade ———geçib defter-i hakani ve kadimi kanâ'at itmeyüb——— takdir ve mezbûre hudud kat' ile defterhâne-i amiri kayd ile özür eylediklerin ve inayet istid'a defterhâne-i âmiremde mahfûz Ruznâmçe-i hümayûnuma defter-i icmâl ve mufassal ve evkâfa müracaat oldukda İznikmind nahiyesine tabi' dokuz nefer reâya ile karye-i Kızılca ve hasıl-ı tahtında der-resmi çift ve hinta ve mahsülü yekûn ma'gayruhu iki bin akçe yazı ile defter-i mufassala muharrer kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde ma'gayruhu elli bin sekiz yüz akçe ber-icmâl ve icmâl merkûmun iki bin akçesi merkûm Hüseyin veled Mehmedin ve sekiz yüz akçesi müştereki kaydlarında ve yine İznikmind nahiyesine tabi' an-karye-i Kızılca——— vâkıf için paşam marifet hacı efendi ve tahtında mezra'i hacı efendi olan teslimat ve Mustafa elinde muharrer nâm var Mustafa ödeye deyu defter-i köhnede mastur olan gerü cihetle maârifdir nakden aded beş ve hasıl-ı an-ü'l kale? Selim hakikat ve bâd-ı heva ve iştibanı gayrı fi sene iki yüz elli beş akçe ve yine İznikmind nahiyesine tabi' an-karye-i Kızılca vâkıfıdır iki yüz senesinde Süleyman Paşadan mahsûlat talebiyle tasarruf olunur ——— etmiş deyu defter-i hakanide kemakân muharrerdir müceb defter-i atik hâlâ kemakân mukarrerdir nakden aded yigirmi iki ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir yekûn ma'gayruhu iki bin doksan yedi akçe ve mahsûle göre safi yeri dimekle ma'rûf bir cihet talebdir careye verirler imiş fi sene bin altı yüz akçe yekûn ma'gayruhu——— ve ma' salari olduğu defter-i evkâfda muharrer kalemiyle tahrîr olub ve sehven Gazi Süleymanpaşa evkâfın haiz ve ———Mütevellisi Ömer tarafından——— vekil şer'isi ber-karar-ı El-Hac Mustafa Medine-i İznikmindde ——— Mehmed Bin Mustafa mahzında bi'l vekale üzerine da'va ve sâlifü'l beyan Kızılca karyesi müşarûn ileyhin medresesine vakf olmağla hasılat-ı müderris ve talebe müderrisiye sarf olunmak üzere şurut olub ber-vechi senedat———karye merkûme —— ve bilâ sene zabt itmeleri emr-i âli ve daru's-saadet ağanın mektubu müceblerince vakf olan Kızılca —— hudud ve —— mahallatında tasrih ve İznikmind kadısı El-Hac Mehmed Arif imzasıyla virilen hüccet-i şer'iyye kanûn vakf daru's-saadet ağası İdris ağanın arzı mücebince———saire ile haremeyn muhasebesine kayd defterhâne-i âmiremde bin yüz doksan dokuz senesi virilen ilm-ü haberün kâimesi dahi mukayyed olub bu takrirce dokuz nefer reâya ve iki bin akçe yazı ile muharrer karye Kızılca———beş nefer reâya——— elli beş akçe yazı ile mukayyed taht-ı karye Kızılca ——nefer reâya ve iki bin doksan

yedi akçe yazı ile muharrer arazi ve hasılat dahi vakf medresesi için ve fi arazi merkûme dahi dokuz nefer reâyasıyla tüccar merkûm mutasarrıf tarafından müşterekiyle zabt olunmak eğerce muvafık defter-i hakanide———-taraf-ı vâkıfdan hıfz olunmak hüccet-i şer’iyye merkûmenin derunundan tahrîre mahsus kılınan vâki iradıyla karyenin hududu tayin tebyin olunmak muktezası tekrar mahallinde şer’le temyizdir———-eylediği bi’l-fîl defter emini olan Süleyman Raşid dâme mecdehuya arz etmeğin arzı mücebince amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa’ban) Sene1201

S.51-H.154

Kaş naibine hüküm ki

Kaş kasabasında vâki Câmi‘ şerîfin hatibi olan Mustafa Zide Salahu gelüb bu Câmi’ mezkûrda bi’l-fi’l berat-ı şerifimle hatib olub uhdesinde edası lâzım (çizgi) gelen hidmeti eda idüb ber-vech raiyyet bilâ emr-i şerif ehl-i örf taifesi taraflarından tekalif-i şakka mutalebesiyle te’addi ver rencide olunmak icab itmez iken kasaba mezbûra zabıtı tarafından resm-i raiyyet ve ehl-i örf taifesi taraflarından dahi bilâ emr-i şerif tekalif-i şakka mutalebesiyle te’addi ve rencideden hali olmadıkların bildirüb hilaf-ı kanûn ol-vecihle rûsûm-u raiyyet ve ehl-i örf caniblerinden dahi bilâ emr-i şerif tekalif-i şakka mutalebesiyle te’addi ve rencide etdirilmeyüb men’ ve def’ etdirilmen babında hüküm-ü hümâyûnum ricâ etmeğin imdi eimme ve huteba mukteza-ün nas oldukları itibarıyla rûsûm-u raiyyet ve bilâ emr-i şerif tekalif-i şakkanın cümlesinden muaflardır bu bâbda kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa’ban) Sene1201

S.51-H.155

Dergâh-ı muallâm kapucubaşılığı payesiyle Kastamonu sancağı mütesellimine ve Kastamonu kadısına hüküm ki

Kastamonu sakinlerinden Hacıosman nâm kimesne gelüb bunun kazâ-i mezbûrda vâki mutasarrıf olduğu hanın hissesi olan yine kazâ-i mezbûr sakinlerinden Mehmed nâm kimesne Han-ı mezkûresi mutasarrıf olduğu hissesini bey’i bât kat’i ile bey’ ve teslim ve şürût-u müfsideden ari’ vecihle kat’i niza ve fasl-ı husumet ve ibra-yı zimmet birle canib-i şer’den hüccet-i şer’iyye virilüb mülk-ü muktezasında alakası kalmayub bir vecihle dahl

ve ta'arruz olunmak icab itmez iken mezkûr Mehmed zuhur ve şirrete sülûk ve bey'i mezkûrda gabn-ı fahiş olmuş idi deyu iddia ve müddeası vech-i meşrûh üzere isnâd etmedin bin iki yüz senesinde ehl-i örfe istinaden hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-ı hak (çizgi) yüz gurusunu gasben ahz ve ziyade gadr ve te'addi eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mûcebince şer'le görülüb mezkûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-ı hak ahz eylediği ol- mikdâr gurusu hakı alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

Kala-i Sultaniye naibine hüküm ki **(İptal Hüküm)**

Berber hacı Salih nâm kimesne gelüb haremeyn-i şerîfim musakkafatından Kala-i Sultaniyede vâki camii kebir mahallesinde kâin bir bab vakf-ı menziline kayın validesi Emine nâm hatun ile kız karındaşı (boş) nâm hatun ile bi'l-icareteyn iştirak mutasarrıfeler iken kayınvalidesi mezbûrenin kız karındaşı mezbûre mukaddema ve bade kayınvalidesi dahi müteveffa olduklarından menzil mezkûr sarf.

S.51-H.156

Bursa kadısına hüküm ki

Naime nâm hatun gelüb Bursa sükkanından El-Hac Abdi nâm kimesne bin yüz doksan senesinde fevt olduk da ve ————— oğlu Mustafa ve kulları meva ve Ali'ye ve zevcesi mahbubeye münhasır olduğundan terekesi taksim olunub lakin Bursa toprağında bir bab mülk(çizgi) menzil-i mirasa idhal ne taksim olunmayub ve mezbûre Ali'ye bunun validesi olub diyar-ı aherde fevt olduğundan menzil-i mezkûrdan hissesi buna intikal idüb lakin bazı kimesneler hilâf-ı şer'-i şerîf fuzûlî müdahale ve zabt-ı muhalefet ve gadr sevdasında oldukların bildirüb şer'le görülüb menzil-i mezkûrdan validesi mezbûrenin hissesi kendüye zabt(çizgi) etdirilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ eyledikleri ecilden mahallinde şer'le görülmek babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.51-H.157

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşılardan Kastamonu sancağı Mütesellimine ve Boyalu kadısına hüküm ki

Mehmed nâm kimesne gelüb boyalı kazâsına tabi' Mendek nâm karye toprağında vâki bunun karındaşı karye-i mezbûre sakinlerinden Ali nâm kimesne ile iştiraken mutasarrıf olduğu emlâk ve eşyadan hissesi tarafından mutasarrıf ma'lûmü'l-hudûd araziden dahi hissesi beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve resm-i sahib-i arza eda olunub bunun hissesinde merkûm Ali'nin kat'en alaka ve müdahalesi yoğiken bu diyar-ı aherden olduğundan merkûm Ali kendi hissesini tasarruf ve zabta kanâ'at itmeyüb bunun hissesini dahi bin yüz doksan beş senesinde hilâf-ı şer' ve kanûn fuzûlî ve tegallüben zabt idüb bu dahi diyar-ı aherden karye-i mezbûreye gelüb sâlifü'z-zikr emlâk ve eşya ve araziden hissesini merkûmeden talep ve alub tasarruf ve zabt murad eyledik de bi vech-i virmekte te'allül ve muhalefet ve gadr-ı külli eylediğin ve bu bâbda da'vasına muvafık fetva-yı şerife virdiğin bildirüb ber-mûceb feteva-yı şerife ve kanûn üzere amel olunub malumun hilâf-ı şer' ve kanûn Fuzûlî zabt eylediği emlâk ve eşya ve araziden hissesi alıverilüb tasarruf ve zabt ve ziraat etdirilmek bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer' ve kânun üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.52-53-H.158

İznikmid kazâsına ve Kocaeli sancağı Mütesellimine hüküm ki

Hevacegan Divân-ı muaddil ünvanından Ahmed Tevfik veled Katib Ahmed Sadık Zide Mecdehu gelüb Kocaeli sancağında İznikmind nahiyesinde çiftlik-i der-karye dere ve gayrıdan yiğirmi bir bin dörtyüz altmış dört akçe berat-ı âlişanımla mutasarrıf olduğu zeametın baş kalemi olub müştereki kaydına dahl defter-i mufassal da altı nefer reâya ile mâru'z-zikr çiftlik-i der-karye-i Deregülü ve hasıl an çiftlik-i der-karye Dereköy ve resm-i bennak ve müceddeden ve öşr gıdara ma' salari ve öşr-ü bağ ve bağçe ve öşr ve bostan ve meyve ve öşr kevvare ve resm-i ağıl ve resm-i kışlak ve otlak ez-haric ve resm-i tabuyu zemin ma' hakü'l karar ve iştibanı ve bad-ı heva ve resm-i arus ve Bolu ve Kaçgun müddet-i örfiyesi tamam olanların bey' ve balası beş yüz akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' beş nefer reâya ile çiftlik-i Sekbanlu Yakub hasıl-ı an çiftçilik mezbûr ve resm-i bennakı ve müceddeden ve öşr-ü gıdar ma' Salari ve öşr bağ ve öşr bağçe ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü kevvare ve resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric ve resm-i tabu-yu zemin ma' hakü'l karar iştibanı ve bad-ı heva ve resm-i arus ve Bolu ve Kaçgun ve müddet-i örfiyesi tamam olanların bey' ve behası beş yüz akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' sekiz nefer reâya ile çiftlik-i ——— hasılan çiftlik mezbûr ve resm-i bennakı ve

müceddeden ve öşr ve gıdare ma' salari ve öşr-ü bağ ve bağçemin ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü kevvare ve resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric ve resm-i tabu-yu zemin ma' haku'l karar ve ıstıbanı ve bad-ı heva resm-i arus ve Bolu ve kaçgun ve müddet-i örfiyesi tamam olanların bey' ve behası dokuz yüz akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' on bir nefer reâya ile çiftlik-i Karadaş der-karye-i ——— hasılat çiftlik-i mezbûr ve resm-i bennakı ve müceddeden ve öşr-ü gıdare ma' salari ve öşr-ü bağ ve bağçemin ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü Kevvare resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric ve resm-i tabu-yu zemin ma' haku'l karar ve ıstıbanı ve bad-ı heva ve resm-i arusiye ve Bolu ve kaçgun ve müddet-i örfiyesi tamam olanların bey' ve behası dört yüz seksen? dört akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' altı nefer reâya ile çiftlik-i doğancı Süleyman çiftliği ve Karabek bigari ———-mezrası ve oba ve Turkel mezrası hasılan çiftlik-i mezbûr ve resm-i bennakı ve müceddeden ve öşr gıdare ma' salari ve öşr-ü bağ ve bağçemin ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü kevvare ve resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric resm-i tabu-yu zemin ma' haku'l karar ve ıstıbanı ve bad-ı heva ve resm-i arus ve Bolu ve kaçgun ve beyne'l mal ve mal gaib ve mal müddet-i örfiyesi tamam olanların bey' ve behası beş yüz akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' üç nefer reâya ile çiftlik-i ———-hasılan çiftlik-i mezbûr ve resm-i bennakı ve mücerred ve öşr-ü gıdare ma' salari bin akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' (çizgi) on altı nefer reâya ve on üç aded çiftlik der-karye-i ———-ile çiftlik-i ———-nâm-ı diğer arzlu ve hasılan çiftlik-i mezkûrun ve resm-i bennakı ve müceddeden ve öşr gıdara ma' salari ve öşr bağ ve bağçemin ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü kevvare ve resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric ve resm-i tabu-yu zemin ma' haku'l karar ve ıstıbanı ve bad-ı heva ve resm-i arus ve Bolu ve kaçgun ve müddet-i örfiyesi tamam olanların bey' ve behası bin üç yüz yigirmi akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' yigirmi altı nefer reâya ile çiftlik-i der-karye ———-hasılan çiftlik-i mezbûr resm-i bennakı ve müceddeden ve öşr gıdare ma' salari ve öşr-ü bağ ve bağçe ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü zeytun ve ceviz ve zerdallu ve öşr-ü kevvare ve resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric ve resm-i arus ve Bolu ve kaçgun ve müddet-i örfiyesi tamam olanların bey' ve behası bin iki yüz yigirmi akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' yigirmi iki nefer reâya ve on altı aded çiftlik der-karye-i ——— tabi' Gökböze ile çiftlik-i ———-hasılan çift kişilik ve resm-i bennakı ve müceddeden ve öşr gıdare ma'salari ve öşr-ü bağ ve bağçe ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü kevvare ve resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric ve tabu-yu zemin ma' haku'l karar ve ıstıbanı ve bad-ı heva ve resm-i zemin ve Bolu ve kaçgun ve beyne'l mal ve mal gaib ve ma' ——— müddet-i örfiyesi tamam olanların bey' ve behası öşr ve zeytun ve cevizi bin beş yüz akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi'

altı nefer reâya ile çiftlik-i ——— hasılan çiftlik-i mezbûr ve resm-i bennakı ve müceddeden ve öşr gıdare ma' Salari ve öşr-ü bağ ve bağçe ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü kevvare ve resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric ve resm-i tabu-yu zemin ma' haku'l kararve ıstıbanı ve bad-ı heva ve resm-i arus ve Bolu ve kaçgun ve müddet-i örfıyesi tamam olanların bey' ve behasının iki yüz yigirmi akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' yigirmi iki nefer reâya çiftlik-——— tabi'———ile hasılan çiftlik mezbûr ve resm-i bennakı ve müceddeden ve öşr-ü gıdare ma' Salari ve bağ ve bağçe ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü kevvare resm-i ağıl kışlak ve otlak ez-haric ve ıstıbanı resm-i tabu-yu zemin ma' haku'l karar ve bad-ı heva ve resm-i arus ve Bolu ve kaçgun ve müddet-i örfıyesi tamam olanların bey' ve behası bin akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' beş nefer reâya ile çiftlik-i———oğlu Selim yedine hasıl çiftlik-i mezbûr ve resm-i bennakı ve müceddeden ve öşr gıdare ma' Salari ve öşr bağ ve bağçe ve öşr-ü bostan meyve ve öşr-ü kevvare ve resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric ve resm-i tabu-yu zemin ma' haku'l karar ve ıstıbanı ve bad-ı heva ve resm-i arus ve Bolu ve kaçgun ve müddet-i örfıyesi tamam olanların bey' ve behası dokuz yüz altmış akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' beş nefer reâya ile çiftlik-i Sarucalar ve hasılan çiftlik-i mezbûr ve resm-i bennakı ve müceddeden öşr-ü gıdare ma' Salari ve öşr-ü bağ ve bağçe ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü kevvare ve resm-i tabu-yu zemin ma' haku'l karar ve resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric ve bad-ı heva gıdare ma' Salari ve resm-i arus ve Bolu ve kaçgun müddet-i örfıyesi tamam olanların bey' ve behası beş yüz akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' beş nefer reâya ile çiftlik-i Özbek evladından ve hasılan çiftlik-i mezbûr ve resm-i bennakı ve müceddeden ve öşr gıdare ma' Salari ve öşr bağ ve bağçe ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü kevvare ve resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric ve resm-i tabu-yu zemin ma' haku'l karar ve ıstıbanı ve bad-ı heva ve resm-i arus ve Bolu ve kaçgun müddet-i örfıyesi tamam olanların bey' ve behası dört yüz yetmiş sekiz akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' dört nefer reâya ile çiftlik-i ———daş——— hasılan çiftlik-i mezbûr ve resm-i bennakı ve müceddeden ve öşr gıdare ma' Salari ve öşr-ü bağ ve bağçe ve öşr-ü bostan ve meyve ve öşr-ü kevvare ve resm-i ağıl ve kışlak ve otlak ez-haric ve resm-i tabu-yu zemin ma' haku'l karar ve ıstıbanı ve bad-ı heva ve resm-i arus ve Bolu ve kaçgun müddet-i örfıyesi tamam olanların bey' ve behası beş yüz akçe yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâlde yazuları tenzilat ile birikdirilüb dört bin üç yüz otuz üç akçe ber-icmâl iken zeamet-i mezbûrun hasıl-ı mal bedeliyesine vefa itmemele ——— eşkinci zeamet olub Bolu Sancağına nakl ve üç yüz otuz altı tarihinde ba-hatt-ı tevki tashih ve icmâl ve mezbûrun iki bin altı yüz altmış altı

akçesi mûmâ-ileyh Ahmed Tevfik veled Katib Ahmed Sadık ve bakisi müştereki kaydlarında mûmâ-ileyh Ahmed Tevfik sadr-ı âzam mektubcusu ülefasından olub beylü'l neha tahrîrat muhimmede ———— oldukça alay beyisi bayrağı altında olan mevcud değildir deyu zeametine zarar gelmemek için kayd-ı meşrûh olmadığı defter-i hakanide mukayyed ve mûmâ-ileyhin tarafından mârifeti olan Tahir Zide Kadrehu zeametine tahrîr ve tahsis kılınan meşrûh çiftlikler arazisinde vâki bağçe ve bostan ashabının saruhlarında olan bağların hasıl olan üzümlerinden ve müstakil meyve ve sebze satılır bağçe ve bostanların dahi hasıl olub bey' ve intifa idenlerin meyve ve sebze ve bostanlarından şer'i min vech olan onda bir öşürleri müşterek-i mûmâ-ileyh zeameti tarafından taleb ve ahz ve kabz itmek murad eyledikde ashabı te'allül ve muhalefet etmeleri icab itmez iken ve defter-i hakanide maktu' dair bir nesne tahrîr olunmuş değilken bağ ve bağçe ve bostan ashabı olanlar mücerred yedimizde maktu' verilmek üzere mültezim sabıklardan temessük vardır deyu hilaf-ı şer' ve kanûn bir takrir oldukları terekeleri sened iddihazıyla ayni öşürlerin virmekte te'allül ve niza ve ol-vecihle zeameti hasılatın külli kesr-i kanın tertibine bais ve badi oldukların bildirüb mûmâ-ileyhin salifü'l-zikr zeametine tahrîr ve tahsis kılınan mensuh çiftlikler arazilerine vâki bağların hasıl olan üzümlerinden ve müstakil meyve ve sebzesi satılır bağçe ve bostanların dahi hasıl olub bey' ve intifa edenleri meyve ve sebze ve bostanlarından şer'i min vech olan onda bir öşürleri müştereki tamamen mûmâ-ileyhin Subaşıasına alıverilüb hilaf-ı şer' ve kanûn ve mugâyir defter-i hakani ashab-ı olanlara yedimizde maktu' virmek üzere mültezim sabıklardan terekemiz vardır deyu ol-vecihle te'allül ve niza etdirilmemek babında sana hitaben emr-i şerifim sudûrunu rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz rûz nâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufasssala mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed ve Divân-ı hümayûnumdan kanûn-i suâl olundukda mûmâ-ileyhin mutasarrıfı olduğu zeametine tahrîr ve tahsis kılınan mensuh çiftlikler arazisine vâki bağ ve bağçe ve bostandan maktu'a dair bir nesne tahrîr olunmayub öşr yazılmağa zikr olunan çiftlikler arazisine vâki bağların hasıl olan üzümlerinden müstakil meyve ve sebzesi satulur bağçe ve bostanların dahi hasıl olub bey' ve intifa eyledikleri meyve ve sebze ve bostanlarından şer'i min-vech olan onda bir öşürleri müşterek-i mûmâ-ileye alıverilmek kanûn olub ashabının bizim Mültezim sabıklardan maktu' vermek üzere yedimizde temessük vardır deyu maktu' teklifi ile te'allül itmeleri mugayyir kanûndur deyu tahrîr olunmağla sen ki müsellim-i mûmâ-ileyhsin defter-i hakani mücebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.53-H.159

Eflani Daday kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Halka ada nâm karye sakinlerinden(çizgi) hacı Ali nâm kimesne gelüb bunun kimesneye deyn ve kefaleti yoğiken kadı Mehmed ve haliloğlu Osman ve Salih ve (Boş) ve(boş) nâm kimesneler zuhur ve bir husus için bin yedi yüz otuz akçeden çıkarmağa sebep oldukda senden alırım deyu umuruna tasallut bu makule sebep da'vası memalik mahlusemde memnû iken hilâf-ı şer'-i şerîf te'addiden hali olmadığın (çizgi) bildirüb şer'le görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ol-vecihle olan te'addîleri men' ve def' olunmak bâbında hüküm-i Hümâyûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene201

S.53-H.160

Hatay Bergos kazâsı naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr mütemekkinlerinden———nâm zımmi gelüb arazi tasarruf idenlerden validesi Andi nâm kimesne bin yüz doksan altı senesinde halika olduk da Hatay Bergos kasabasında vâki tasarrufunda olan ma'lûmü'l hudûd yerler tabuya müstahak ve hak-ı tabu bunun olmağla bî-ırz müslümanların takrir eyledikleri resm-i tabu ile validesi berat-ı sahib-i? Arzdan olmağa talib iken sahib-i arz tam-ı hamından naşı virmeyüb yine kazâ-i mezbûr sakinlerinden ishan nâm kimesne virüb gadr eylediğin bildirüb kanûn üzere görölüb validesi Hatice mezbûrenin bi-ırz müslümanların takrir idenler resm-i tabu ile sahib-i arzdan vakfiyet olan mezbûrdan alıvermek babında hüküm-i hümâyûnum ricâ etmeğin kânun üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene201

S.54-H.161

İsparta kazâsına ve Hamid sancağı mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre vâki Safer nâm karye sakinlerinden Muhsa oğlu Molla Mahmud dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf vaz' ve hareketi ve kimesneye deyn ve kefaleti olmayub üzerine dahî şer'an

bir nesne sâbit olmuş değil iken karye-i mezbûr sakinlerinden hacı Hüseyin nâm kimesnenin yüz doksan senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf ve ehl-i örfe istinaden yüz guruşdan mütecaviz akçesini gasben ahz (çizgi) ve gadr eylediğin ve bu bâbda dâvâsına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virdiğin bildirüb şer‘le görülüb aliverilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ etmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa’ban) Sene201

S.54-H.162

Kurre-i Nühas kadısına ve Kurre-i Nühas eminine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Büyük Ulu nahiyesine tabi’ Hacı Hüseyin nâm karye sakinlerinden Halil nâm kimesne gelüb bu kendü halinde Irzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer‘-i şerîf vaz’ ve hareketi ve kimesneye deyn ve kefaleti olmayub (çizgi) üzerine dahi şer‘an bir nesne sabit olmuş değil iken karye-i mezbûre (çizgi) sakinlerinden Hamza Beşe oğlu Efrak ve kavi oğlu Mustafa nâm kimesneler kazâ-i mezbûre tabi’ Karma karyesi sakinlerinden Bekir nâm kimesne ile yek-dil olarak ehl-i örfe istinaden bin iki senesinde hilâf-ı şer‘-i şerîf yüz on üç guruşu gasben ahz ve gadr eylediklerin ve bu bâbda da’vasına muvafık fetvâ-yı şerîfe virdiğin bildirüb şer‘le görülüb icrâ-yı şer‘ ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum ricâ etmeğin mahallinde şer‘le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa’ban) Sene201

S.54-H.163

Mihaliç kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi’ Ayaş(çizgi) nâm karye sakinlerinden Mustafa ve Ali ve İbrahim ve(boş) nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında vâki ma’lûmü’l hudûd yerleri on dört seneden mütecaviz ale’l iştirak mutasarrıfları olub ve beher sene iştiraken zabt ve ziraat ve öşr ve resmin sahib-i arza eda idüb dahl olunmak icab itmez iken Molla ve Mehmed ve Hatib oğlu Mehmed ve Osman beşe oğlu Receb ve(boş) nâm kimesneler zuhur(çizgi) ve ol-yerler senin merkûmeden Mukaddem (çizgi) benim idi deyu iddia ve bu makule on sene mürur iden toprak da’vasının istima’i memnu iken hilaf-ı kanûn fuzûlî müdahale ve zabt ve ziraatlerine vâki olub te’addiden hali olmadıklarına ve bu bâbda

da'vasına muvafık fetvâ-yı şerîfeleri viridiğin bildirüb kanûn üzere amel olunub mezbûrların hilaf-ı kanûn ol-vecihle olan(çizgi) te'addisi men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümayûnum ricâ eyledikleri ecilden kanûn üzere amel (çizgi) olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene201

S.55-H.164

Kastamonu sancağı mütesellimine ve Araç kadısına hüküm ki

Kurre-i Nühas kazâsına tabi' Avraz nâm karye sakinlerinden İsmail Paşa dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilaf-ı şer'i şerife vaz' ve hareketi ve kimesneye deyn ve kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken Araç kazâsı sakinlerinden Ali ve—— Salih nâm kimesneler bin iki yüz senesinde ehl-i örfe istinaden hilaf-ı şer'i şerife yüz otuz beş gurus gasben ahz ve gadr eylediklerin ve bu bâbda fetevâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb şer'le görülüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-i hümayûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene201

S.54-H.165

Karahisar-ı Sahib kadısına hüküm ki

Karahisar -ı Sahib kazâsı sakinlerinden Abdurrahman nâm kimesne gelüb yine kazâ-i mezbûr sakinlerinden Ahmed nâm kimesnenin arsasından kadimden berü mürur ve ubur idüb hak-ı mürur var iken mezbûr Ahmed seni arsan da bade'l yevm mürur ve ubur eylediğine razı olmam deyu hilaf-ı şer'i şerif ve mugayir-i kadim ve te'addiden hali olmadığın ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mücebince amel olunub kademisi üzere mürur ve ubur etdirilüb mezkûre mugayyir kadimi ve feteva-yı şerifeye mugayyir ol-vecihle muhalefet etdirilmek babında hükm-ü hümayûnum rica için ber-müceb fetevâ-yı şerîfe mahâlinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene201

S.55-H.166

Devrek Kadısına ve Bolu Hassı Voyvodasına Hüküm Ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Hasgünü nâm karye sakinlerinden Molla Halil nâm kimesne gelüb bunun babası ----- Mustafa nâm kimesne kendü halinde iken karye-i mezbûr sakinlerinden Göyenli Hasan ve oğlu Hasan ve karındaşı oğlu Bekir ve Şaban Beşe oğlu Ahmed dimekle ma'rûf kimesneler birbirleriyle yek-dil olarak bin yüz doksan senesinde babası mezbûr alet-i cariha ile darb ve ol-vâkitten müteessiren fevt olub tahrîr eylediklerin ve bu bâbda da'vasına muvaffak şeyhu'l-islamdan feteva-yı şerifelerini (çizgi) bildirüb şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hüküm-ü hümayûnum mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene201

S.55-H.167

Yenice-i Eflakan kadısına ve Viranşehir voyvodasına hüküm ki

Kazâ -yı mezbûra tabi' Göne Diranid? Nâm karye sakinlerinden Yusuf Alemdar nâm kimesne gelüb kendü halinde Irzıyla mukayyed ve üzerine şer'an bir nesne sabit olmuş değilken (çizgi) karye-i mezbûr sakinlerinden Murad ve karındaşı Mustafa nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hak hevalarına tabi' ehl-i örf taifesi ile yek-dil olarak bunun üç yüz gurusunu gasben ahz ve enva-i dürlü te'addisi ve rencide eylediklerin bildirüb hilâf-ı şer'-i şerîf ve bilâ şer' ve bi-gayr-ı hak zulmen aldıkları ol-mikdar gurusu tamamen tahsil (çizgi) ve bi-kusur alıverilüb ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerîfim ricâ itmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene201

S.55-H.168

Kirmasti kazâsı naibine hüküm ki

Nişân-ı Hümayûnum verilen dergâh-ı muallâm müteferrikalarından olub ve sabika-i sadr-ı âzâm kethüdası Karakulağı olan Süleyman veled Ömer Zide Mecdehunun südde-i sââdetime takdim eylediği arzıhâlinde Hüdavendigâr ve Karesi ve Adana ve Çorum sancaklarında Kirmasti ve gayrı nahiyyelerinde Melen nâm karye ve gayrıdan yetmiş yedi bin yedi yüz kırk dokuz akçe berat-ı şerîfimle mutasarrıf olduğu zeametın baş kalemi olub müştereğiyle kayd ve beratına dahl hüdavendigâr sancağında Kirmasti nahiyyesine tabi'

yiğirmi üç nefer reaya ile mâru'z-zikr karye-i Melen ve hasıl-ı tahtında resm-i çift ve gayruhu ve hinta ve şayir ve öşr-ü bostan ve resm-i çayır yekûn ma'gayruhu dört bin akçe yazı ile defter-i mufassalda muharrîr kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde üç bin yüz altmış akçesi ifraz ve ber-icmâl ve icmâl-i mezbûrun iki bin akçe mûmâ-ileyh Süleyman veled Ömer bakisi müştereki kaydlarında olduğu defter-i hakanide mukayyed ve mûmâ-ileyhin tarafından subaşı karye-i Melen dahilinde müşterekiyle ber-mûceb defter-i hakani zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murad eyledikde aherden bir vecihle müdahale ve ta'arruz olunmak icab itmez iken ecanibden ve Ashâb-ı ağrazdan Kirmasti kazâsında sakın Padkoroz Zâde dimekle ma'rûf kimesne hilâf-ı defter-i hakani fuzûlî müdahale ve ta'arruz eylediğinden ma'ada karye-i mezbûreyi beş seneden berü bilâ sened tegallûben zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmun cebren ve kahren ahz ve kabz idüb gadr-ı külli eylediğin inha karye-i Melen dahilinde ber-mûceb defter-i hakani müşterekiyle mûmâ-ileyhin tarafından Subaşına zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmu kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb dahilinde olan merkûmu hilâf-ı defter-i hâkânî bir dürlü dahl ve ta'arruz etdirilmeyub men' ve def' ve merkûmun fuzûlî cebren ve kahren ahz eylediği mahsûl ve rûsûm red ve istirdad olunmak babında emr-i şerîfim sudûrunu istid'a ve defterhâne-i âmiremde mahfûz rûz- nâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala mürâcâât olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed olmağın defter-i hâkânî mûcebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.55-H.169

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşlarından Aydın muhassılına ve Alaşehir kasabasına hüküm ki

İzmir sakinlerinden ve Duhan tüccarlarından el-hac İsmail nâm kimesne gelüb bunun medine-i Alaşehir sakinlerinden Duhancı Mısırlıoğlu El-hac Abdul Emir nâm zımnında Duhan(çizgi) temininden bin yüz doksan senesinden berü dört yüz yiğirmi beş gurus alacak hakkı olmağla bundan akdem meblağ-ı mezbûrun bi'd-defâât taleb ve almak murad eyledik de bi vechi sâ'î virmekde te'allül ve muhalefet ve gadr iradesinde olduğun bildirüb şer'le görölüb alıverilüb ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-ü hümâyûnum ricâ etmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.56-H.170

Çubuk kadısına hüküm ki

Ankara sancağında Çubuk nahiyesinde Gönder nâm karye ve gayrıdan on üç bin yigirmi altı akçe ber-vechi tekaüd tımar-ı mutasarrıfı Bekirin bilâ veled fevtinden ba arzihâl yüz doksan altı senesi rebîü'l evvelinin on altıncı gününde hasene-i tevcih ve berat ve ba'de mezbûr hissesine tevcih ve ba'de mezbûr hissenin beratın verüb rızasıyla tasdirinden yedine emr-i şerifim virilen muradatlarından? Ahmed Emir alay Mehmed arzıyla yüz doksan dokuz senesi cemâziye'l evvelinin yigirmi ikinci gününde bi-vechi tevcih ve berat ve ba'de mezbûr Bekir ile bilâ veled fevt oldukda diğer Ahmed ba arzihâl inha ve kendüye virilmesini istid'a eyledikde tımar-ı mezbûr merkûm bekirin bilâ veled fevtinden doksan altı senesi receb-i evvelinde ba arzihâl hissene anın dahi tasdirinden miralay Mehmed arzıyla mülâzımlardan mezkûr Ahmede tevcih ve berat olunub lakin mukaddema olan fevtinin haberü ve tımarını alan mezkûr Hasanın inhası hilâf eylediği inha olundukda mezkûr Bekirin fevti kangı tarihte vâki olmuşdur mahfûz ve sual ve tashih olunması için sadır olan ferman-ı âlişanıma imtisalen bade'l suâl mezkûr Bekir doksan dokuz senesi rebîü'l ahirinin yigirminci gününde bilâ veled fevtini ihbar eylediklerini Ankara kazâsı naibi İsmail Zahirî Zide İlmehû i'lâm ve mücebince merkûm Bekirin bilâ veled fevtinden ve Hasan ve Ahmedin ve reflerinden mezkûr diğer Ahmede bin iki yüz senesi rebîü'l ahirinin on sekizinci gününde tevcih ve berat olub sonra tımar-ı mezbûr Bekirin on veled fevtine ve hayatta iken tevcih etdirüb Hasanın tasdirinden tevcih olunan Ahmedin ref'lerinden mezkûr diğer Ahmede arzihâli ve Ankara naibi Mevlânâ-yı mûmâ-İleyhin i'lamıyla tevcih ve beratıyla üzerinde sadır olan ferman-ı âlişanıma imtisalen lede'l suâl ber-minvâl-i muharrer mezkûr Hasanın inhası hilaf olduğunu sancaktar ve çeribaşı ihbar ve şehadet eylediklerine binaen tımar-ı mezbûrun mezkûr diğer Ahmede ihfası için miralay Seyid Ahmed Zide Gadrehu arz ve mücebince istihkamen bin iki yüz senesi şevvalinin altıncı gününde ibka ve ba'de mezkûr Ahmed beratın verüb rızasıyla tasdirinden ba arzihâl iki yüz senesi zilhiccesinin dördüncü gününde hala basna ve âlisi veziri Salih Sarı Paşa İclâlehûnun beş nefer defterlüsünden olmak üzere ba emr-i âli kayd-ı meşrûh Seyyid Mustafaya tevcih ve hâlâ beratına————— üzerinde olduğu defter-i hakanide mukayyed olmağla bu defa mezbûr Ahmedin der-sââdetime takdim eylediği arzihâlinde ber-vechi muharrer tımar-ı mezbûr hissenin ve tasdirinden liva-i mezbûrun mülâzımlarından olduğuna binaen kendüye tevcih ve berat ve zuhur iden hedematını âliyemin cemilesinde mevcut ve bezl-i vücud idüb bir dürlü kusuru ve bayrağı ahza beratı münifin olmayub bir

dürlü dahl olunmak icab ider hali yoğiken icabetinde liva-i mezbûrun Çeribaşısı ve alaybeyisi vesairlerin malumları olmayan ve diğê Ahmed zuhur ve müteveffa-yı merkûm Bekirin _____ tarihi doksan dokuz senesidir ve Hasana üç sene mukaddem verilmiştir deyu hileye sülûk ile müteveffa-yı merkûm Bekir Çubuk kazâsında sakın iken aher ve kazâ naibi _____ ve hilâf-ı vâki ise i'lam ve hilesine _____ için miralay Sabık Seyyid Ahmedden hilâf inha ve arz olub istihkaman tekrar üzerine tevcih ve ba'de der-aka'b ve tasdirinden ba arzihâl mülâzım olmayan Mustafa üstüme tevcih ve berat etdirüb bu vecihle gard-ı azim eylediklerin inha ve ol-bâbda gadrına istid'a ve defterhâne-i âmiremde mahfuz olan rûznâmçe-yi hümayûnuma müracaat olundukta ber-vech-i muharrer tımar-ı mezbûr merkûm Seyyid Mustafa tevcih ve hayradat-ı şerifiyle üzerinde olduğu mastur ve Dîvân-ı Hümayûnumdan şurut-u suâl olundukda mukteza-yı şurut-u nizam ve hasmıyla taraf-ı şer' ve sıhhat ve hakikat-i sancaklu ve Çeri başısı şehadetleriyle tevcihle sabit ve mütehakik olursa sen ki Mevlânâ mûmâ-ileyhsin i'lam ve alay beyisin— _____ arz ve züema tımar muhsır etmeleri için emr-i şerifim sunu iktiza eylediği tahrîr olunmağla ber-mukteza-yı şurut hasmıyla? ba işaretle Sancaklusu şehadetleriyle sabit ve mütehakik olur ise der-âliyyeme arz ve i'lam ve muhsır olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.56-H.171

Karahisar-ı Sahib sancağında vâki Şuhud ve Barçınlu kazâları ve Şehr-i Abad nahiyesi ile sair kazâ ve nahiyelerin kuzât ve nüvvabına hüküm ki

Karahisar-ı Sahib sancağında defter-i icmâl de Şehr-i Abad nahiyesi tabi' sekiz bin akçe Pazar Çayır nısf-ı viran ve nısf-ı bad-ı heva ve cürm-i cinayet ve resm-i arusuna reâya-yı sipahiyan liva-i mezbûr Çayır kazâ şehri gayr-ı ez tımarhâ-yı serbest yigirmi dört bin iki yüz on dört nısf-ı bad-ı heva ve cürm-i cinayet ve resm-i arusuna reâya-yı sipahiyan kazâ-i Şuhud gayr-ı ez tımarhâ-yı serbest sekiz bin akçe ve Barçınlu nahiyesine tabi' dokuz bin sekiz yüz on yedi akçe yazar karye-i Kuzviran ve karye-i Karacaviran ve karye-i Gazi Beyin üç bin dokuz yüz otuz sekiz akçe ifrazından bin sekiz yüz seksen sekiz akçesi— _____ Mir liva-i Karahisar-ı Sahib deyu defter-i hakanide mukayyed ve Karahisar-ı Sahib sancağı Rumeli Beylerbeyliği payesi olan zat-î zâde Abdullah Paşa ve damet maliyeye bin iki yüz bir senesi cemâziye'l evâhirin beşinci gününde tevcih ve sahib-i— _____ mutasarrıfı ve Niş Kalesi muhafızı olub Rumeli Beylerbeyliği payesi olan Cafer Paşa damet maliyeye sene-i mezbûre recebin yigirmi üçüncü gününden— _____tevcih mir liva

hassı karyeleri mahsûlünde vakf hasat-ı muteber ve vakf-ı hasat dahi mûmâ-ileyh Cafer Paşanın tevcihi tarihine düşmüş olmağla ber-mûceb defter-i hakani sâlifü'z-zikr kura (çizgi) müşterekiyle ve çayır dahi müstakilen mûmâ-ileyh Cafer Paşanın tarafından müsellemine zabt ve çayırın vâki olan aşarıyla karye-i mezbûrenin bin sekiz yüz seksen sekiz akçeye isabet iden mahsûlat ve rûsûmatı ve mir liva-i Karahisar-ı Sahib hasıl-ı kayd olunub Şuhud kazâsıyla liva-i mezbûrede sair kazâlarda serbest olmayan tımar-ı karyeleri zabt yeninde üzerlerine cürm sabit olan reâya taifesinin icab iden nısf cerimi vesair bad-ı havaları ve Bekir kurbunda Atviran reâyanın dahi ercaniyetinden resm-i arusaneleri kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilmek babında emr-i şerifim sudûrunu mûmâ-ileyh Cafer Paşanın kapu kethüdası Seyyid El-hâc Mehmed Emin Zide Mecdehu ba arzıhâl istid'a ve defterhâne-i âmiremde mahfûz ve defter-i icmâl ve dîvan-ı hümâyûnumda mahfûz tevcihat-ı defterlerine mürâca'at olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mukayyed ve kanûn-u suâl oldukda defter-i hakanide mastur karye ve çayır ve mir liva-i Karahisar-ı Sahibe kayd olunan rûsûmat mir liva tarafından zabt vâki olan mahsûlat ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilmek için mukteza-yı kanûn üzere şartıyla emr-i şerifim yazıla geldiği tahrîr olunmağla ve defter-i hakani mûcebince kanûn üzerine amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.57-H.172

Ankara kadısı ve müsellemine hüküm ki

Seyyid Ahmed ve Seyyid ve Salih nâm sagirlerinin ba hüccet-i şer'iyye ve vasiyetleri olan Şeyh Tabi'b Baba dimekle ma'rûf kimesne gelüb cedleri Arslan Ağa dimekle ma'rûf kimesne dahilinde kasabasında vâki bir kıt'a hane mülkiyet üzere mevacihe tescil-i şer'i mütesellim ale'l mütevellî bilâ vakf eyledik de tevhit ve gillesi evlad-ı evlad-ı evladının vakfına şart ve tayin eylediği vakfiyeyi ma'mûl bihasında mukayyed ve————vakfın evlad-ı evlad-ı evladın vakfından olub ber-mûceb şart-ı vâkıf bi'l vesaye olan mezkûru zabt ve gilleyi etmedikleri iken alub kızkarındaşı Şerife Hadice nâm hatun zuhur ve oğlu Seyyid Ahmed nâm kimesne ile yek-dil olarak şirrete sülûk birle han-ı mezbûrun gillesinden biz dahi hisse alıruz deyu hilâf-ı şer'i şerif ve mugayir şurut vâkıf davaya te'addi ve defaatle taraf-ı şer'i şerif olduklarında? İddiaları Vakfına mâ'mûl behaya ve şer'i şerife muhalif ve mugayir olduğu şer'an sabit ve zahir ve mu'araza men' birle canib-i şer'den mürasele-i şer'iyye virilmiş iken yine mûceb ve mündefi olub te'addi ve

rencideden hali olmadıkların ve bu bâbda da'vasına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virildiğin bildirüb ber-mûceb fetvâ-yı şerîfe şer'i görölüb mezbûrların hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi gayr-ı hak hüccet-i şer'iyye ol-vecihle zahir olan müdahale ve te'addisi men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica eylediği ecilden ber-mûceb fetevâ-yı şerife mahallinde şer'le görölmek babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.57-H.173

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşılığы payesiyle Kastamonu Mütessellimine ve Kastamonu naibine hüküm ki

Kastamonu sakinlerinden Hacı Osman nâm kimesne ile kızları Hadice ve Aişe nâm hatunlar gelüb Kastamonu mahallatından Köyceğiz mahallesi sakininden Çaylakoğlu Hacı Mehmed dimekle ma'rûf kimesne bin yüz doksan senesinde fevt olduk da kazâ-i mezbûre tabi' Göladası nâm mahalde vâki mutasarrıf oldu çiftlik -i emlâk-ı ambar ve mülk samanlık ve mülk harman arsası esen nâm mahalde vâki mülk bağı vesair eşyası ırs-i şer'le zevceleri kazâ-i mezbûrede sakin Kerime ve Alime oğlu Mehmed ve kızı mezbûr Hacı Osmanın zevcesi ve kızları mezbûrenin valideleri Aişe nâm hatuna bade'l inhisar kable'l taksim mezbûr Aişe hatun dahi müteveffa olduk da terekesi karındaşı mezbûr Mehmed ileri Ruhi mezkûr Hacı Osman kızları mezbûr Hadice ve Aişeye intikal idüb mezkûr Mehmed emlâk-ı mezkûrdan hisse ırsiyesi ahz ve kabza kanâ'at etmeyüb bunların hisse ırsiyelerini fuzûlî zabt ve kable'l taksim cümlesini yine kazâ-i mezbûrede sakin (boş) nâm kimesneye fuzûlî bey' idüb ziyade gadr ve te'addi eylediği ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcebince şer'le görölüb müteveffa-yı mezbûrun Hacı Mehmedden mezbûre Aişeye müteveffa-yı mezbûre Aışeden müntakıl emlâkdan isabet iden hisse-i ırsiyeleri deyu aher olan mezbûreden kendülere alıverilüb hilâf-ı şer'i şerif te'allül ve nizâ' etdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerifim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek içün emr-i âli yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.57-H.174

Karacaviran kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabî' Çevikviran nâm karye ahâlisi gelüb karyeleri civarında vâki cibâl mutasarrıfları kadimden berü bunlar ve herkes (çizgi) olan vesair kereste kat'î ide gelmişler iken yine kazâ-i mezbûra tabî' Hoca Hasan nâm karye ahilerinden Mustafa ağa ——— fîrâr ve velî vesair malûmu'l esamî kimesneler ol-cibalden sende ondan kereste kat' itmeziz deyu mugayyir kadim fuzûlî müdahale ve muhalefet ve te'addî eyledikleri (çizgi) ve bu bâbda şeyhü'l-islâm'dan (çizgi) (çizgi) da'valarına muvafîk fetva-yı şerîfeleri olduĝun bildirüb fetva-yı şerîfe mûcebince kanûn üzere amel olunub hilâf-ı kanûn ve mugayir fetva-yı münîf ve kadime muhalif ol-vecihle zahir olan müdahale ve te'addîsî men' ve def' olunmak babında emr-i şerîfim sudûrunu istid'a ve dîvân-ı hümâyûnum kaleminden kanûn-i suâl olundukda münazaa-ün fiha olan mahal dahl iden mezkûrların kadimden (çizgi) koruya geldikleri mahsûl ve müstakîl mutasarrıf oldukları rûsûmlu (çizgi) koruları olmuşdur (çizgi) fî'l hakîka sâlifü'z-zikr Çevikviran karyesi ahâlisi (çizgi) ve bazı ecanibden vesair kerestesinde kat' idegeldikleri cibâl (çizgi) mübahadet itmeĝin mezkûrların ol-cibâl sahibolduĝun ve kereste kat' ideriz deyu fuzûlî müdahale eyledikleri vâki ise men' ve def' olunmak içün kanûn üzere emr-i şerîfim rica idegeldiĝi tahrîr olmaĝla mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene 1201

S.58-H.175

Ulak Kadısına ve Bolu Hassı Voyvodası Zîde Mecdehûya Hüküm Ki

Ulak kazâsı sakinlerinden Halil ve Abdullah nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hallerinde ırzıyla mukayyed olub hilaf-ı şer'î şerîf kimesneye deyn-ü kefaletleri olmayub ve üzerlerine dahi şer'an bir nesne sabit ve zahir olmuş deĝil iken yine kazâ-i mezbûr sakinlerinden zemine-i eşrafdan Hacı Kerim oĝlu Mehmed nâm kimesne kendü halinde olmayub daima fukara-yı tecrim ve istid'ar ve ırz ve nefsanîyesi----- olduĝından ehl-i örf taifesine istinaden bin yüz doksân senesinde hilaf-ı şer'-î şerîf ve mugayir-i hak iki yüz gurusların gasben ahz ve mezbûr Abdullahın adaledden derir-ü and-i külli ve zulm ve sarîh eylediĝin ve bu bâbda da'vasına muvaffak şeyhu'l-islam'dan feteva-yı şerîfesi virildiĝi bildirüb feteva-yı şerîfesi mûcebince şer'le görölüb mezbûrun hilaf-ı şer'î şerîf ve bi-gayr-ı hak ----- olduĝı meblaĝ-ı mezbûr hakı tamamen tahsîl ve kendüleri aldırılub bi vech-i şer'î te'allül (boş) ve niza' etdirilmemek babında hüküm-ü hümâyûnum rica eyledikleri ecilden ittihaları vâki ise mahallinde şer'le görölmek babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene 1201

S.58-H.176

Karahisar-ı Navlu kadısına ve Hüdavendigâr sancağı mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Beğdili nâm karye sakinlerinden Ali nâm kimesne gelüb karye-i mezbûre toprağında vâki babasından müntakıl mülk meyve eşcarı ve yerleri müstakıl ma'lûmü'l hudûd araziyi mutasarrıf beher sene arazi mezbûrun zabt ve ziraat ve öşr ve resmin sahib-i arza eda idüb emlâk ve arazi mezbûra dahl olunmak icab itmez iken emmisi Ahmed zuhur ve ol-emlâk ve yerleri yetmiş altı sene mukaddema benim babam mutasarrıf iken senin babana razı olmam yekden alub zabt iderim deyu iddia ve bu makule bilâ gadr-ı şer' (çizgi) on beş sene mürur iden emlâkı kırk sene mürur iden arazi da'vasının istima'i memnu iken hilâf-ı şer'i kanûn te'addiden hali olmadığın ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan müte'addid fetevâ-yı şerife verildiğün bildirüb fetevâ-yı şerîfesi mücebince şer' ve kanûn üzere amel olunub mezbûrun hilâf-ı şer' ve mugayir-i kanûn ol-vecihle olan müdahale ve te'addisi men' ve def' olunmak babında hükm-i hümayûnum ricâ etmeğin mahallinde şer' ve kanûn üzere amel için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene201

S.58-H.177

Yabanabad kazâsı naibine hüküm ki

Ankara sancağında Yabanabad nahiyesine Gülsaray nâm karye ve gayrıdan on altı bin yüz kırk altı ber- vechi tekmiil on yedi bin beş yüz akçe timar mutasarrıfı Derviş Mehmed mahalle memuruna na mevcud ve terk-i hidmet olmağla mülâzımlardan Mehmede miralay Osman arzıyla yüz doksan sekiz senesi muharreminin yiğirmi sekizinci gününde tevcih ve berat-ı ——— olmaz Bursa kazâsı nahiyesinde Karacahasan nâm karye ve gayrıdan on bir bin dört yüz kırk dört akçe tımara mutasarrıf Osman veled Mehmedin Mehmed (çizgi) ismine say' olmağla yedine emr virilen mülâzımlardan Ahmede miralay Mehmed arzıyla yüz doksan dokuz senesi şabanın yiğirmi birinci gününde tevcih ve hala berat-ı şerifimle üzerine aldığı (çizgi) defter-i hakanide mukayyed olmağla bu defa Mehmed nâm kimesnenin südde-i sââdetime takdim eylediği arzıhâline ber-vech-i muharrer timar-ı mezkûrlar Mehmed na mevcudundan mülâzım olarak kendüye tevcih ve berat ve bayrağı altında mevcud ve bezl-i vücud idüb dahl icab itmez iken miralay sabık Mehmed tam-ı hamından timar-ı mezbûru Osman veled Mehmedin silindir deyu hilâf-ı inha Ahmed ismine arz ve tevcih etdirüb gadr-ı külli eyledik de inha ve hakikat hâlâ

Sancakludan suâl ve sıhhati arz olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfuz olan rûznâmçe-yi hümâyûn ve defter-i icmâle müracaat olundukta vech-i meşrûh üzere timar-ı mezbûr tarihi merkûmda mezkûr Ahmede tevcih ve hâlâ berât-ı şerifimle üzerine olduğu mastur ve mukayyed ve divan-ı hümâyûnumda şurut-u suâl olundukda istid'ası üzere sıhhat ve hakikati suâl ve arz ve i'lam ve muhızr olunması için emr-i şerifim sudûrunu nizam tescil şurutuna mutabıkdır deyu tahrîr olmağla bermuktezâ-yı şurut ba'del suâl sıhhat hakikati arz ve i'lam ve muhsır olunmak fermanım olmağın imdi senki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin vech-i meşrûh istid'ası üzere husus-i mezkûru mahallinde şeyhü'l islâmdan gereği gibi suâl ve tashih ve sıhhati ve hakikati üzere sen i'lam ve alay beyine arz ve zuema ve erbab-ı tımarına muhsır etdirüb deraliyyeme inhaya ve mübaderet ve aher terk-i gadr ve himayeden ve vakfın hilâfına tahrîrden siyanet olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.59-H.178

Bursa mütesellimine hüküm ki

Nefise nâm hatun gelüb Bursa mahallatından hovar mahallesi sakinlerinden Hatice nâm hatun bin yüz doksan senesinde müteveffıye olduk da terekesiyle Bursa'da vâki mülk menzili ırsen bununla Bursa'da sakin Saide nâm hatuna intikal itmiş iken mezkûr Saide hatuna kendü hissesine kanâ'at etmeyüb müverriseleri müteveffa-yı mezbûr Haticeye karındaşlarından müntakil ber-mûceb defter-i kassam isabet iden altı kise akçeyi ve ondan ma'ada müteveffa-yı mezbûrenin nakden sekiz yüz guruş ve ziynet küpelerin mezbûrun bakiye gerek ve iki aded pandol saat ve iki nefer reâya cariyesi vesair emval ve eşya ve iki odadan hissesi ve ber-mûceb defter-i kassam ve haric-i ez-defter ve mülk menzil on altı kiseden mütecaviz mal zevci mezbûr ile yek-dil olarak hilâf-ı şer'i şerif fuzûlî cümlesin ahz ve kabz ve zabt idüb bu dahi müteveffa-yı mezbûreden müntakil terek ve eşya—— hissesine taleb eyledik de havasına tabi' muayyen kesiresiyle cüz'i seneliğin vücudu'l ilm gadra cesaret ve icrâ-yı hak mümkün olmadığının bildirüb kapu kethüdası mübaşeretiyle mahallinde şer'le görölüb icrâ-yı hak olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a eylediği ecilden da'vası tezvir ise hücret? mübaşiriye müddeiye tarafından verilmek üzere kapu kethüdası mübaşeretiyle mahallinde şer'i ruiyet ve ihkâk-ı hak ve keyfiyet der-âliyeme i'lam olunmak için fermân-ı âlişan yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.59-H.179

Zafranbolu? Kadısına ve Bolu Hassı Voyvodasına Hüküm Ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Kukar? nâm karyeleri dahi keramet-i Huzat Seyyid Osman vehin zide şerefe gelüb bunun karye-i mezbûr toprağından vâki bağ hüccet-i şer' iyye mutasarıf olduğu malum-ul hudud? mallara bais ----- yararlu araca ve metehili? Olmayub bir vecihle icab edüb neferli iken? Karye-i mezbûr sükkanından Haşir oğlu Abdul mümin ve oğlu Hasan nâm kimesneler kendü hallerinde olmadıklarından naşı iki yüz senesinde hilaf-ı şer' ve dainzûlî zabt ve mahsûlatı ahz ve istihlak eylediğinden madâ karye-i mezbûre toprağından vâki beher sene zabt ve ziraat öşür ve resm-i sahib-i arza eda ide geldiği tapuyu ve temessûkle malumul hudud tarlalarına hisse-i vakt dürlü dürlü hile-i fezvirat ile fuzûlî müdahili mazarratına ve vücuhla külli gadr-ı mezkûr-u eyledikleri ve bu bâbda şeyhu'l-islamın feteva-yı şerife verildiği bildirüb mezkûrların hilaf-ı şer'i şerif fuzûlî zabt eyledikleri malları bağ ile mahsûl müstehlik kendüğe alıvirdirüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak ve evvel yerleri dahi yedinde olan sahib-ül arz temessüğü mücebince yerlerin sabit kendüğe zabt iddirüb mezkûrların vâki olan müdahili ve teaddileri men ve def olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica eylediğin ecilden mahallinde şer' olmak üzere amel olmak için yazılmıştır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.59-H.180

Kastamonu sancağı mütesellimine ve Araç kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Dabran nâm karye sakinlerinden (çizgi) Hasan beşe demekle ma'rûf kimesne gelüb bu ücret ile hıdmet ider makulesinden olduğundan kazâ-i mezbûra tabi' Yenice nâm karye sakinlerinden Hasan ve Ramiz nâm kimesnelerin talebleriyle ücret kanûn hidmed idüb icrâ mümkünü taleb eylediklerine vermekde te'allil eylediklerin ve bu bâbda dâvâsına muvâfık fetvâ-yı şerife virdiğün bildirüb şer'le görölüb icrâ men' alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene201

S.59-H.181

Yaban Abad kazâsı naibine Ankara sancağı Mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Oyuk nâm karye sakinlerinden Ömer nâm kimesne gelüb bunun kimesneye deyn kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sakinlerinden Hüsam oğlu Mahmud nâm kimesne kendü halinde olmayub işbu sene-yi mübarekede ehl-i örfe istinaden yüz guruşdan mütecaviz akçesi gasben ahz ve ziyade gadr eyledik de bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görölüb mezbûrun gasben ahz eylediği ol-mikdar guruş hakı alı verilmek babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahâlinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.59-H.182

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşlılarından Kastamonu Mütesellimine ——-Daday kazası naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Hovaş nâm karye sakinlerinden Çavuşoğlu Seyyid Hüseyin Zide Şerefihü gelüb yine karye-i mezbûr sakinlerinden Kınalıoğlu Mehmed oğlu Resul nâm kimesneler bin yüz doksan senesinde eğer ehl-i örf taifesi sana akçeyi gasben alır ise biz tamet ve kefil———sonra ehl-i örf taifesi buna da iki yüz senesinden berü iki yüz guruş akçesini alub ziyade gadr (çizgi) itmeğle meblağ-ı mezbûr tamet ve kefil olanlardan lâzım gelenlerine ——— feteva-yı şerife virdiğin bildirüb feteva-yı şerifesi mücebince şer'le görölüb ber-müceb feteva-yı şerife icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak emr-i şerifim rica eylediği ecilden inhası vâki ise vechi şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.60-H.183

Karahisar-ı Sahib naibine (çizgi) ve Karahisar-ı Sahib sancağı Mütesellimine hüküm ki
Senki Karahisar-ı Sahib kazası naibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mehmet Said Zide ilmehûsun mektub gönderüb Karahisar-ı Sahib sancağına ve nahiyesine tabi' Osman Lala karyesi nefsi-i şehirde vâki Câmii kebîr müniri ve yine Karahisar-ı Sahib nahiyesine tabi' an-ı icareden kebir der-nefs-i şehir-i bab yetmiş iki ve an-ı mezra-i bağ sitan der-karye-i satır-ı rub mevad-ı saire kapu nefsi-i Karahisarda vâki Hevace bin câmii vakfı olduğu(çizgi) defter-i hakanide mukayyed ve Hevace Bey Câmii şerifi hatibi olan Abdullatif oğlu Ömer nâm Câmii Kebir müniri vakfı olan sâlifü'z-zikr Osman lala karyesi için Hevace Bey Câmii şerifinde hatib olanlara şurut-ı vâkıfdır deyu iddia ve câmii kebir

vakfın hâlâ berat-ı şerifimle mütevellî-i ve hatibi olan Mustafa bin Ali nâm kimesne ile hin-i terafu'larında karye-i Osman lala olmadığında Hevace Bey câmii şerifi hatibinin alakası olmayub nefsi-i Karahisarda câmii kebir müniri vakfı olduğu defter-i hakani kuyudatında zahir ve aşîkar ve mezkûr Ömerin iddiası hilaf-ı defter-i hakani olub karye-i Osman lala olmadığın câmii kebir müniri vakfı tarafına zabt ve mezkûr Ömer muarazadan men' olunmağla karye-i Osman lala almadığın Karahisarda vâki câmii kebir münir vakfı tarafında mütevellisine zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûma vakf-ı defter mücebince ahz ve kabz etdirilmeyüb Hevace Bey câmii hatibi olan mezkûr Ömeri ve aherden ———-ve yine Osman lala almadığın bir dürlü dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümâyûnum(çizgi) virilmek ricasına vâki hâlâ bi'l iltimas arz ve defterhâne-i âmiremde mahfûz defter-i evkâfa müraca'at oldukda Karahisar-ı Sahib nahiyesine tabi' evkâf câmii Hevace Bey der-nefs-i Karahisar Sevri nâm deyu mukayyed olunmuşdur der-defter-i köhne deyu kayd olmuş der-defter-i atik ve tahtında an-ı ocak dekakin ne an-ı mezra-i bağ (çizgi) sitan der-karye-i salar fî sene yazu ile ma'murad saire ve inha el-mesarif tahtında fi'l-yevm iki buçuk ma' harman-ı saire deyu defter-i evkâfda muharrer kalemiyle tahrîr ve yine Karahisar-ı Sahib nahiyesine tabi' otuz altı nefer reâya ve iki zemin ile karye-i Osman Lala Vakf-ı Münir Câmii kebir der-nefs-i şehir mezkûr ve hâsıl-ı tahtında zabt ve sair yekûn ma'gayruhu bin dokuz yüz yigirmi altı akçe yazu ile dahi defter-i evkâfda muharrer kalemiyle başka tahrîr olunub bu takirce ber-müceb defter-i hakani sâlifü'z-zikr câmii Hevaca Bey der-nefs-i Karahisar evkâfı başka ve vakfı münir câmii kebir der-nefs-i şehri mezkûr deyu mukayyed vakfı başka olub karye-i Osman Lala almadığın a'sâr ve rûsûmu nefsi-i şehirde câmii kebir müniri vakfı tarafından zabt olunmağın iktiza eylediğin bi'l-fi'l defter emini olan Süleyman Raşid Dâme mecdehû arz etmeğin arzı mücebince amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene201

S.60-61-62-H.184

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşlılarından Aydın muhasılı (boş) dâme mecdehûya Güzel Hisar kazâsı naibine hüküm ki

Züemadan Süleyman Zide gadrehû gelüb Aydın Sancağında Kestib nahiyesinde Karaağaç kebir nâm karye ve gayrıdan seksen yedi bin altı yüz yetmiş altı akçe berat-ı âlişanımla mutasarrıf olduğu zeamet-i mülhakatından müşterekleriyle kaydına dahl Güzel

Hisar nahiyesine tabi' Başılıca ve Hilallü karyelerini ber-mûceb defter-i hakani müşterekleriyle zeameti tarafından zabt ve vâki mahsûlat ve rûsûmatından beratları yazusuna göre hisesine isabet iden kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murad eylediğin berat yazusuna göre hissesine isabet iden mahsûl ve rûsûm dahl ve ta'arruz ve ziyadeye tecavûz olunmak icab ve iktiza itmez iken kayd-ı telyin mezbûrat-ı eynde müşterekleri olan Alaşehir nahiyesinde Güllüce nâm karye ve gayrıdan doksan yedi bin yedi yüz yetmiş iki akçe zeamete mutasarrıf divan-ı hümâyûnum kâtiplerinden Mehmed Naili ve———Nuri ve Yen Nahiyesinde Evladı nâm karye ve gayrıdan on dört bin yedi yüz altmış üç akçe tımara mutasarrıf Es-Seyid Mehmed Mustafa ve yine Yen nahiyesinde Sarmalu nâm karye ve gayrıdan üç bin akçe tımara mutasarrıf İbrahim ve Güzel Hisar nahiyesinde Merha koru nâm karye ve gayrıdan on iki bin doksan dört akçe tımara mutasarrıf Numan veled Hüseyin ve yine Güzel Hisar nahiyesinde Dima'lu nâm karye ve gayrıdan yigirmi bin sekiz yüz dokuz akçe zeameti mutasarrıf kayd-ı meşrûh Ali veled Mustafa ve yine karye-i Dima'lu el-mezbûre ve gayrıdan ol-mikdar akçe zeamete mutasarrıf Ahmed ve sairin nahiyesinin Urumlu nâm karye ve gayrıdan kırk dört bin altı yüz elli akçe zeamete mutasarrıf dergâh-ı muallâm müteferrikalarından Osman Seyyid çukadar sadr-ı âli ve karyesi ve Aydın Sancaklarında Eskişehir ve gayrı nahiyelerde Demehan nâm karye ve gayrıdan elli yedi bin yedi yüz yetmiş yedi akçe zeamete mutasarrıf Mustafa veled Ahmed Ağayı müftah ve Yenişehir nahiyesinde Öğren nâm karye ve gayrıdan üç bin yigirmi beş akçe tımara mutasarrıf Hüseyin veled Mehmed ve yine Tin nahiyesinde Akçaşehir nâm karye ve gayrıdan on dört bin altı yüz elli akçe tımara mutasarrıf El-Hac İbrahim ve Yirgi nahiyesinde İas nâm karye ve gayrıdan yigirmi altı bin üç yüz seksen dört akçe zeamete mutasarrıf Ali veled Mustafa ve yine Güzel Hisar nahiyesine ve hâl ve eski nâm karye ve gayrıdan yigirmi altı bin üç yüz elli akçe zeamete mutasarrıf Hamza veled Halil ve yine karye-i Kahtalı ve eski el-mezbûre ve gayrıdan on üç bin yüz yetmiş beş akçe timarlara mutasarrıf Mustafa veled Osman ve Hasan veled Osman ve yine nahiye-i Yergi el-mezbûrda Kallai? nâm karye ve gayrıdan beş bin altmış yedi akçe tımara mutasarrıf Seyyid veled Seyyid Ahmed ve Yenişehir nahiyesinde Kiristalu nâm karye ve gayrıdan otuz altı bin dört yüz yetmiş dört akçe zeamete mutasarrıf El-hac İbrahim veled Kara Hacı Mehmed ve yine Güzel Hisar nahiyesinde Atibe karye-i Hilallu ve gayrıdan yigirmi bin altı yüz on iki akçe zeamete mutasarrıf Mustafa ve Yenişehir sancağında Araram? Nahiyesinde Tataroğlu nâm karye ve gayrıdan seksen beş bin yedi yüz doksan bir akçe zeamete mutasarrıf Divân-ı Hümâyûnum katiblerinden Hüseyin Necib veled Ali Çavuş ve hak ve Teskar sancaklarının Gökil ve gayrı nahiyelerde

Tataroğlu nâm karye ve gayrıdan otuz sekiz bin dört yüz akçe tımara mutasarrıf Hüseyin Teberdar hassa vesairin nahiyesinde Sarke nâm karye ve gayrıdan yigirmi üç bin beş yüz seksen akçe zeamete mutasarrıf Ahmed ve yine karye-i Gökselü el-mezbûre ve gayrıdan on sekiz bin iki yüz dokuz akçe tımara ber-vechi tekaüd mutasarrıf Süleyman veled Mustafa Çavuş nâm mutasarrıf ve katib ve zuema ve sipahiler taraflarından subaşı ve mültezimleri beratları yazularına göre hisselerine isabet iden mahsûl ve rûsûmu ahz ve kabz-ı ve adm-ı ve kanâ'at ve ziyadeye tecavüz ile mûmâ-ileyhin berat-ı yazusuna göre hissesine düşen mahsûl ve rûsûm hilâf-ı defter-i hakani mugayir-i beravat fuzûlî müdahale ve tarafından ahz ve kabzına muhalefet ve tegallûben ahz ve kabz ve gadra cesaret eylediklerin inha ve sâbıkü'l-beyân Baş Ilıca ve Hilallü karyerlerini ve defter-i hakani mûcebince müşterekleri mutasarrıf ve katib ve zuema ve sipahi merkûmlarıyla reayim mûmâ-ileyh Süleymanın tarafından zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmatdan ber-mûceb nefsi herkese yedlerinde olan beratları yazularına göre hisselerine isabet iden kanûn ve defter mantûhune? ahz ve kabz etdirilüb müşterekleri merkûmunu ve taraflarından subaşı ve mültezimlerini beratları yazularından ve ziyadeye tecavüz ile mûmâ-ileyhin berat-ı yazısına göre hissesine düşen mahsûl ve rûsûm hilaf-ı defter-i hakani mugayyir-i nefsim bir dürlü dahl ve ta'arruz ve ziyade tecavüz etdirilmeyüb men' ve def' tegallûben aldıkları mahsûl ve rûsûm tahsil ve istirdad olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a ve defterhâne-i âmiremde mahfûz rûznâmçe-i hümâyûnuma ve defter-i icmâle mürâca'at olundukda Güzelhisar nahiyesi tabi' dokuz bin akçe yazar Baş Ilıca karyesinin iki bin elli dokuz akçesi ifraz ve kura-i aher ile birikdirilüb yekûn ma'gayruhu üç bindokuz yüz dokuz akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun yüz on bir akçesi mûmâ-ileyh Süleyman ve ol-mikdar Seyyid Mehmed Mustafa ve iki yüz doksan beş akçe Divân-ı hümâyûnum kitabeti gedüğü ilhakıyla zeamet-i mutasarrıf Katib Mehmed Naili veled Katib Behib fevri ve üç yüz otuz sekiz akçesi İbrahim ve yüz kırk dokuz akçesi Numan veled Hüseyin ve sekiz yüz otuz iki akçesi Musul valisi düstur-u mükerrem ve vezirim Mustafa Paşa ve Edâmallâhû Teala İclalehûnun mürettib beş nefer defterlûsünden olmak üzere kayd-ı meşrû Ali veled Mustafa ve ol-mikdarı Ahmed ve iki yüz kırk iki akçesi yine Divân-ı hümâyûnum kitabeti gedüğü ilhakıyla zeamete mutasarrıf Hüseyin Behib veled Ali Çavuş ve karye-i merkûmenin iki bin iki yüz yetmiş bir akçesi dahi ifraz ve yekûn ma'gayruhu dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun iki bin akçesi Mustafa veled Ahmed ağayı müfettih? ol-mikdarı Ali veled Mustafa ve dokuz yüz doksan dokuz akçesi Kuşçu Osman Teberdar hisse ve yine Güzel Hisar nahiyesi tabi' on dokuz bin dört yüz yetmiş yedi akça yazar Hilallü karyesinin üç

bin yüz akçesi ifraz ve yekûn ma'gayruhu on beş bin altı yüz akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun dört yüz seksen üç akçesi mûmâ-ileyh Süleyman ve dört bin akçesi Katib Mehmed Naili veled Katib Behib tavrı ve beş yüz akçesi Ali veled Mustafa ve ol-mikdar Ahmed ve bin yüz on dört akçesi Osman Seyyid çukadar sadr-ı âli ve bin akçesi Hasan veled Mehmed ve beş bin akçesi El-Hac İbrahim ve yedi yüz elli akçesi Hamza veled Halil ve üç yüz yetmiş beş akçesi Mustafa veled Osman ve ol-mikdarı Hasan veled Osman ve bin yüz akçesi Davud Veled abdullah ve karye-i merkûmenin üç bin akçesi dahi ifraz ve yine Güzel Hisar nahiyesinde Karaca koru nâm karye ve gayr? İle birikdirilüb yedi bin iki yüz doksan dokuz akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun beş bin akçesi mûmâ-ileyh Süleyman ve bin yüz elli akçesi Numan veled Hüseyin ve ol-mikdar El-Hac İbrahim veled Kara Hacı Mehmed ve karye-i merkûmenin beş bin akçesi dahi ifraz ve ber-icmâl ve tamamen İsmail ve karye-i merkûmenin iki bin akçesi dahil ifraz ve ber-icmâl ve tamamen Seyyid Mustafa veled Seyyid Ahmed ve karye-i merkûmenin bin sekiz yüz bir ve bin beş yüz yetmiş altı akçeleri ifraz ve başka başka icmâl ve icmâl mezbûrlar tamam Mustafa veled Hüseyin ve karye-i merkûmenin üç bin akçesi dahi ifraz ve Serin nahiyesinde Sarna nâm karye ve gayrıdan birikdirilüb dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun üç bin dokuz yüz doksan dokuz açıkçası Ahmed ve beş yüz akçesi Hüseyin Teberdar hisse ve ol- mikdarı tekaüd Süleyman Veled Mustafa çavuşun kaydlarında olub bu takirce ber-mûceb nefsim ve ber-mukteza-yı tevzi? İcmal Baş Ilıca karyesinden bin beş yüz altmış beş akçesi mûmâ-ileyh Süleyman ve elli dokuz akçesi Seyyid Mehmed Mustafa ve altı yüz seksen dört akçesi katib Mehmed Naili ve yüz yetmiş dokuz akçesi İbrahim ve yetmiş akçesi Numan veled (çizgi) Hüseyin ve dört yüz otuz dokuz akçesi Ali veled Mustafa ve ol-mikdar Ahmed ve yüz yigirmi dokuz akçesi Katib Hüseyin Necib ve üç bin yüz altmış dört akçesi müteferrika Osman ve dokuz yüz dokuz akçesi Mustafa veled Ahmed Ağaya Müfettah ve ol-mikdarı Ali velet Mustafa ve dört yüz elli üç akçesi Kuşçu Osman Teberdar hisse ve Hilallü karyesinden iki bin yüz elli iki akçesi mûmâ-ileyh Süleyman ve yedi yüz doksan akçesi Katib Mehmed Nail ve doksan dokuz akçesi Ali velet Mustafa ve ol-mikdarı Ahmed ve iki yüz yigirmi bir akçesi müteferrika-yı Osman ve yüz doksan sekiz akçesi Hasan veled Mehmed ve dokuz yüz doksan üç akçesi El-Hac İbrahim ve yüz kırk dokuz akçesi Hamza veled Halil ve yetmiş beş akçesi Mustafa veled Osman ve ol- miktar Hasan veled Osman ve iki yüz doksan dokuz akçesi Davud veled Abdullah ve dört yüz yetmiş üç akçesi Numan velet Hüseyin ve ol-mikdarı El-Hac İbrahim veled Kara Hacı Mehmed ve beş bin akçesi İsmail ve iki bin akçesi Seyyid Mustafa Veled Ahmed ve üç bin yüz yetmiş yedi akçesi Mustafa velet

Hüseyin ve iki bin dört yüz akçesi Ahmed ve üç yüz akçesi Hüseyin Teberdar hisse ve ol-mikdarı tekaüd Süleyman velet Mustafa çavuşun hisselerine isabet ve iktiza eylediğin bi'l-fi'l defter emini Süleyman dame mecdehu arz eylediğin arzı mücebince amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.62-H.185

Yenişehir Aydın kadısına hüküm ki

Sülehadan kıdvetü's-süleha-i's-sâdikîn Hasan bin Hüseyin Zide Salahu gelüb Yenişehir Aydında Ferhadlu kazâsı derununda Hacı Ali Mahallesinde El-Hac Ali—— mescidi yinece sahibü'l hace İsmail ağa câmi' bina idüb câmi'i mezkûrda yevmi iki akçe ile imam olan Hasan fevt? Oğlu Hasan var iken karındaş Ali berat itdirüb gadr itmekle ba-arzihâl yevmi merkûm Ali imam naibi olmak üzere kadısı Osman bin yüz doksan senesi Cemâziye'l-evvelinde ol-defa başka başka beratı olduğuna göre yevmi bir akçe ile imam olan Hasan cahil olduğunu cemaat hadd vormeleriyle ref'inde sahib-i evvel Ali Bey Kadısı Osman—— bin yüz doksan sekiz senesi Ramazanda olub ve hala beratıyla üzerinde olduğu askeri Ruznâmçesinde mukayyed ve merkûm Hasan üzerine—— hidmetini kemâl-i sadâkat ve istikâmet üzere ruiyet ider iken merkûm Ali bir nefer ——-meskuru üzerine ref' ve kendüye berat itdirüb ol-vecihle babası——-mağdur olub Şayeste-i merhamet ve sezavar inayet olduğun inha ol-bâbda hakaniyet ve istid'a—— etmekle mahal——-tarafı-ı şer' ve sıhhati üzere i'lam olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

ŞERH

Mahallinde merkûmun da'vası tezvîr olub mücerred ve Teceddüdden naşi âzar ibad arzına mebni olduğu şer'an hak ve adl? üzere sabit olur ise gönderdiği mübaşirin ücreti kendi tarafından virdirilmek için emr-i şerifimle yazılmışdır.

S.62-H.186

Edremid kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi' Zeytunlu nâm karye sakinlerinden Es-Seyyid Mustafa Zeydi Şerefehu gelüb bundan Mukaddem emmisi zabti Mehmet Efendi dimekle ma'rûf kimesne fevt olduk da bi'l cümle terekesi irsen bununla karye-i mezbûr sakinlerinden kızları Fatma

ve halimen hatunlara münhasıra olub lakin merkûme Fatmanın zevci Ali kimesneye derebeyi Kethüdası olduğundan emmisi müteveffa-yı mezbûrlar müntakil bunun hisse (çizgi) irsiyesini fuzûlî ve tegallüben zabt idüb faili müteaddid olduğundan otuz sene da'vaya mukavemet iktidarı olmağla şimdi mezbûr Ali fevt olmağla hisse-i irsiyesini mezbûratdan taleb ve ihkâk-ı hak eyledik de zaman mürur eyledi da'vanın meşmu olmaz deyu hilâf-ı şer'i şerif vermekte te'allül ve muhalefet ve gadr-ı külli sevdasında oldukların ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerîfe verdiğün bildirüb ber-mûceb fetva-yı şerife şer'le görülüb emmisi müteveffa-yı mezbûrdan müntakil hisse-i irsiyesini alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ etmeğin ber-mûceb feteva-yı şerife mahallinde şer'le görülmek babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.62-H.187

Kastamonu Mütesellimine ve Kastamonu kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sakinlerinden Hasan nâm kimesne gelüb bunun kimesneye deyn kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken yine kazâ-i mezbûr sakinlerinden Bekir nâm kimesne zuhur deyn sana bunca üç yüz guruş akçe verdim deyu bin yüz doksan senesinde buna üç yüz guruş ifraz olub zemin gadr eyledik de bu bâbda da'vasına muvafık fetva-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görülüb mezbûrun bi-gayr-ı hak emr-i şerif ol-mikdar guruş hakkı ol-bâbda emr-i şerîfim rica eylediği ecilden ber-mûceb fetva-yı şerifeme şer'i görünmek içün yazışmıştır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.62-H.188

Kastamonu Mütesellimine Boyabad kazâsı naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi'——— nâm karye sükkânından imam Ömer nâm kimesne gelüb bu kendü halinde Irzıyla mukayyed ve hilaf-ı şer'i şerif kimesneye vaz' ve te'addisi yoğiken ve üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken yine kazâ-i mezbûra tabi'(boş) nâm karye sakinlerinden Hakan oğlu İbrahim nâm kimesneye zuhur ve sen———nâm hatuna fi'l-i şer'i kasdıyla ta'arruz eylediğinden ma'ada bu diyâr-ı aherde iken karye-i mezbûre sakinlerinden Hamza oğlu Mustafa ve Aziz oğlu Bektaş ve Kesir oğlu Hüseyin nâm kimesneler ile yek-dil olarak sen bizim sevdiğimiz Sarı Ahmedi kat' eyledin deyu

bin iki yüz senesinde buna cesaret idüb yüz guruslukdan mütecaviz eşyasına nehb ve garet eyledik de bu bâbda da'vasına muvafık feteva-yı şerife bildirüb şer'le görüleb mezbûrların nehb ve garet eyledikleri eşyası alıverilmek babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.63-H.189

Eyalet -i Trabzonda vâki Mevlânâ Sürmene kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' sancak meshuru nâm karye sakinlerinden Hüseyin Bin Ömer kimesne gelüb karye-i merkûme toprağında sahib-i arza temessükü mücebince ebâ-anced mutasarrıf olduğu ma'lûmü'l-hudûd yerleri beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve rûsûmat sahib-i arza eda ve yine karye-i merkûme toprağında resm-i sahib-i arza hasıl yazılmış sahib-i arza temessükü mücebince mutasarrıf oldukları ma'lûmü'l-hudûd mahsus ve müntakil rûsûmlu korusunda ahâr alakası yoğiken karye-i merkûme sakinlerinden Osman ve Ebu Bekir ve Ali (boş) ve (boş) nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil olarak fuzûlî tarlalarına müdahale ve koru mezkûrun eşcarın kat' ve hilâf-ı kanûn te'addi eylediklerin ve bu babada da'vasına muvafık feteva-yı şerife virdiğın bildirüb fetva-yı şerifesi mücebince amel olunub hilâf-ı kanûn fuzûlî müdahale ve te'addileri men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim rica ve Divân-ı Hümâyûnumda kanûn-i suâl olundukda mezbûr ol-yerleri zabt eyledik de ziraat itmeyüb üç sene ale'l mütevellî bilâ vâki yüz ve hâli kalub kanûn üzere Müstahak tabu olduk da dahl iden kimesneler sahib-i arzına resm-i tabu ile almalarıyla ve eşcarı kat' olunan mahâl dahi mezkûrlar herkes odun vesair kerestesin kat' ide geldikleri cibâl meyveden olmağla müdahale iderler olmayub fi'l-hakika bu ol-yerleri beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve rûsûmat sahib-i arza eda eşcarı kat' olan mahâl dahi kadimden koruya geldiği rûsûmlu mutasarrıf olduğu mahsus ve müntakil korusu iken mezkûr (çizgi) fuzûlî müdahale eylediğın vâki ise men' ve def' ve ol-yerleri ve koru ve ber-karar-ı sâbık zabt ve tasarruf etdirilmemek kanûndur deyu tahrîr olunmağla mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.63-H.190

Yabanabad ve Zikrleri ati kimesnelerin eyalet-i Anadoluya mürûr ve ubûr eyledikleri

kazâların kuzzat ve nüvvabına hüküm ki

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Hamid ve oğulları Seyyid Ali ve Seyyid Mustafa ve Seyyid Ahmed ve Seyyid İbrahim ve Seyyid Bekir emr-i şerîfime gelüb sahih sâdât-ı kirâmdan olub isabet——eylediklerine İstanbul kazâsından beraatına mamûl ba-hüccet ve askerleri ve kuluçe taifesinden olub mahâl-i mezkûrlarda mürûr ve ubûr eyledikleri mahallerde bi'l-fiil zabt ve tasarruflarında hâne-i avârıza bağlu tekalif (çizgi) olunmak icab ider kadime reâya emlâk yerleri yoğiken ahâli taraflarından avârız vesair evâmîr-i şerîfemle varid olan tekâlîfden hisse ve ehl-i örf taifesi taraflarından dahi bilâ emr-i şerîfime tekâlîf-i şakka mütegalibesiyle te'addiden hâli olmadıkların bildirüb hilâf-ı kanûn ol-vecihle olan te'âddileri men' ve def' etdirilmek babında hüküm-ü hümayûnum rica eyledikleri ecilden mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene 1201

S.63-64-65-H.191

———kadısına hüküm ki

Karesi ve Karahisar-ı Sahib ve Hüdavendigâr ve Kayseri ve Kütahya ve Kastamonu sancaklarında ve gayrî nahiyelerde——— nâm karye ve gayrıdan seksen beş bin dokuz yüz altmış beş akçe zeamete dergâh-ı muâllam mutasarrıflarından Mustafa ve Karesi sancağında Sındırgı ve gayrî (çizgi) nahiyesinde Develer nâm karye ve gayrıdan dokuz bin otuz iki akçe tımara mutasarrıf Sadullah veled İbrahim ve Edremid nahiyesine rûsûmluk nâm karye ve gayrıdan yedi bin üç akçe ber-vechi tekaüd tımara mutasarrıf Mehmed Emin veled Mustafa ve Aydın ve Karesi sancaklarına Alaşehir ve gayrında İlahlu nâm karye ve gayrıdan yigirmi iki bin doksan beş akçe zeamete mutasarrıf dergâh-ı muâllam mutasarrıflarından Halil veled mutasarrıf Mahmud sergediği hazine ve Baş Gedik nahiyesinde Birgül nâm karye ve gayrıdan yedi bin iki yüz iki akçe tımara mutasarrıf oldukların tekaüd İbrahim ve —— nahiyesinde Hisarbeyi nâm-ı diğer Otağcı nâm (çizgi) ve gayrıdan on üç bin akçe tımara mutasarrıf İsmail veled Hasan ve Kayseri ve Maraş ve Sivas ve Karesi sancaklarında hala ve Ağrı nahiyelerde —— nâm karye ve gayrıdan otuzüç bin altmış dört akçe zeamete mutasarrıf Hasan Ferdi ve Sındırgı nahiyesinde Diyecek nâm karye ve gayrıdan yigirmi üç bin sekiz yüz otuz sekiz akçe zeamete mutasarrıf Ali veled tekaüd Ali——— nahiyesinde Beylû nâm karye ve gayrıdan dokuz bin dokuz yüz doksan dokuz akçe tımara mutasarrıf Mustafa ve Ahmed ve yine karye-i Çekli ——ve gayrıdan altı bin üç yüz on akçe tımara mutasarrıf İbrahim

veled Süleyman ve yine ——— nahiyesinde Ömer nâm karye ve gayrıdan altı bin akçe tımara mutasarrıf Osman veled Hüseyin ve yine ——— nahiyesine Ravaslu nâm karye ve gayrıdan dokuz bin sekiz yüz akçe tımara mutasarrıf Hüseyin ve Edremid nahiyesinde çiftlik-i Yancıkaydı nâm karye ve gayrıdan on beş bin dokuz yüz altmış dört akçe tımara mutasarrıf Aslumanyas nahiyesinde Urluca nâm karye ve gayrıdan dört bin üç yüz otuz yedi akçe tımara mutasarrıf Ali veled Halil ve Ayazmind nahiyesinde İbrahim nâm karye ve gayrıdan on sekiz bin doksan dört akçe tımara mutasarrıf Halil veled Ahmed ve Bigarhisar nahiyesini nısf-ı çoban nâm karye ve gayrıdan on bin beş yüz akçe tımara mutasarrıf Osman ve Ali ve yine karye rüsûmluk ol-mezbûre ve gayrıdan yedi bin üç akçe tımara mutasarrıf Mehmed Seyyid veled İsmail ve yine karye-i Uluca ve gayrıdan yigirmi iki bin doksan beş akçe zeamete mutasarrıf dergâh-ı muâllam mutasarrıflarından mutasarrıf Mehmed ve yine karye-i Birgül ol-mezbûre ve gayrıdan yigirmi? Bin otuz altı akçe zeamete mutasarrıf dergâh-ı muâllam mutasarrıflarından mutasarrıf Salih serçukadar sadr-ı âli ve yine karye-i İbrahim ol-mezbûre ve gayrıdan sekiz bin akçe tımara mutasarrıf (çizgi) Selim ve yine Bigarhisar nahiyesinde Akçaluk nâm karye ve gayrıdan dört bin yüz seksen dokuz akçe başka başka tımarlara mutasarrıf Halil veled Mehmed ber-vechi tekaüd ve Ali ve Bekdaş ve Giresun nahiyesinde Alban nâm karye ve gayrıdan yigirmi bir bin üç yüz seksen iki akçe zeamete mutasarrıf Seyyid Süleyman veled Seyyid Mehmed ve Manyas nahiyesinde Tazcı nâm karye ve gayrıdan on beş bin beş yüz yigirmi altı akçe tımara mutasarrıf Mustafa nâm ——— ve sipahilerin der-aliyyeme takdim eyledikleri arzihâllerinde zeamet ve tımarları mülhakatından ——— nahiyesine tabi' karye-i ———ve karye-i Beyli haric ez-defter ve karye-i Ömeroğlu ve karye-i ——— ve karye-i Germiyan nâm-ı diğer Baba ve karye-i Hisarbey nâm-ı diğer Otağcı ve mezra küğer ve karye-i Delüler nâm-ı diğer ———deyu mukayyed karyeleri ber-mûceb defter-i hakani taraflarından ba-temessük subaşıları olan Hasan Zide gadruhu zabt ve vâki olan mahsûlat ve rüsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabza murad eyledikte ahardan dahl icab itmez iken Karesi ve Sivas ve Amasya sancaklarından ——— be gayrı nahiyelerde———nâm karye ve gayrıdan elli bir bin altı yüz kırk dört akçe zeamete mutasarrıf (çizgi) Mehmed Kadri——— Derviş İsmail Veled İsmail çavuş silahdar sadr-ı sabıkın tarafından Mültezimi olan Görenli Ahmed nâm kimesne zuhur ve zeameti mülhakatından deyu hilaf-ı defter-i hakani (çizgi) ferağ mezra' salifü'l beyan(çizgi) fuzûlî müdahale ve ta'arruz birle gadr-ı külli iradesinde olduğun inha ferağ ve mezra-i salifü'l beyan ber-mûceb defter-i hakani ———ve sipahi mezbûrların taraflarından Subaşıları merkûma zabt ve vâki olan mahsûlat ve rüsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz

etdirilüb——merkûm Kadirin tarafından Mültezim mezkûru hilaf-ı defter-i hakani bir dürlü (çizgi) ol-vechle dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb men' ve def' olunmak babında emri-i şerifim sudûrunu istid'a ve defterhane-i âmiremde mahfûz Ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i (çizgi) icmâle müracaat olundukda iki bin akçesi İsmail Veled Hasan ve iki yüz elli dört akçesi mutasarrıf Hasan Kadirin ve ol-mikdar dahi Ali ve tekaüd Alinin kaydlarında dört bin beş yüz akçe yazı ile yine——-nahiyesine tabi' karye-i Beyli haric ez-defter yekûn ma'gayruhu yedi bin akçe ber-icmâl bin akçesi Mustafa ve Ahmedin ve altı bin akçesi veled İbrahim ile Süleymanın kaydlarında ve iki bin akçe yazı ile yine —— nahiyesine tabi' karye-i Ömeroğlu ve iki bin kırk altı akçe yazı ile yine nahiye-i mezbûre tabi' karye-i ——-yekûn ma'gayruhu birikdirilüb altı bin dokuz yüz elşi dört akçe ber-icmâl iki bin dokuz yüz elli dört akçesi ba-hatt-ı hümâyûn havass-ı hümâyûnuma tashih ve bin akçesi ber-vechi tekaüd Halil ve Ahmedin ve bin akçesi dahil Ali ve Bektaş ve üç bin akçesi dahi Osman veled Hüseyin kaydlarında ve yine(çizgi) nahiye-i mezbûre tabi' Germiyan nâm-ı diğer Babanın üç bin dört yüz akçe yazusundan iki bin akçesi otuz ve yekûn ma'gayruhu iki bin beş yüz akçe ber-icmâl beş yüz akçesi havass-ı hümâyûnuma ba-hatt-ı hümâyûn ve iki bin akçesi dahi Seyyid Numan veled Seyyid Mehmedin kaydında ve karye-i Germiyan ol-merkûmenin yazı muharriresinden dört yüz doksan (çizgi) akçesi dahi otuz ve Darı nâm karye ve ile birikdirilüb yekûn ma'gayruhu beş bin dokuz yüz elli iki akçe ber-icmâl iken dokuz yüz elli iki akçesi ba-hatt-ı hümâyûn havass-ı hümâyûna tashih ve beş bin akçesi dahi ifraz——-nahiyesine tabi' karye-i Hisarbeyi nâm-ı diğer——- dokuz bin dokuz yüz seksen yedi akçe yazusundan iki bin akçesi dahi ifraz ve yine (çizgi)nahiye-i mezbûre yine tabi' dört bin dört yüz otuz akçe yazusu olan——-karyesinin iki bin akçe ifrazıyla birikdirilüb yekûn ma'gayruhu altı bin yüz yedi akçe ber-icmâl beş bin akçesi Hasan ve bin yüz yedi akçesi dahi Ahmedin kayıdlarında ve zikr olunan Hisar Gemlik bin yedi yüz on dört akçesi dahi ifraz ve yekûn ma'gayruhu iki bin akçesi ber-icmâl ve yine Hisarbeyi ol-mezbûreden iki bin iki yüz yetmiş akçesi ifraz ve ber-icmâl iken ve ber-icmâl (çizgi) bin yedi yüz on dört akçe ifrazıyla yekûn ma'gayruhu iki bin akçe olan icmâl Osman veled Alinin ve yalnız ve iki bin (çizgi) akçe ifraz olan icmâller ile (çizgi) iki yüz yetmiş akçesi dahi hassa olan icmâlin baki ikişer bin akçeleri Halil veled (çizgi) Ahmedin kaydlarında ve yine Hisarbeyi (çizgi) ol-merkûmenin iki bin akçesi dahi ifraz ve ber-icmâl ve icmâl mezbûr dahi———karyesinde balada mezkûr iki bin akçeye mutasarrıf (çizgi) İsmail veled Hasanın kaydında ve balada mezkûr ——-karyesinin bin akçe Seyyid Hasan ifraz ve ber-icmâl Ali veled Halilin kaydına ve yine karye-i ——-ol-makulenin bin yedi yüz otuz akçesi

dahi ifraz ve karye-i nısf-ı malı ile birikdirilüb yekûn ma'gayruhu on beş bin doksan dokuz akçe ber-icmâl bin yedi yüz seksen üç akçesi Mehmed Said ve İsmail ve sekiz yüz doksan bir akçesi mutasarrıf Mehmedin ve beş bin altı yüz kırk dokuz akçesi mutasarrıf Mustafanın ve beş bin akçesi Sadullah veled İbrahimin ve bin yedi yüz seksen üç akçesi ber-vechi tekaüd Mehmed Emin veled Mustafanın ve sekiz yüz doksan bir akçesi mutasarrıf Halil ve mutasarrıf Mahmud ser-gediği (çizgi)———hazinenin kaydlarında ve bin yedi yüz akçe yazusu olan yine —— nahiyesine tabi' karye-i Delûler nâm-ı (çizgi) diğer———ile birikdirilüb yekûn ma'gayruhu dört bin beş yüz seksen dört akçe ber-icmâl bin üç yüz doksan akçesi mutasarrıf Salih ser-çukadar sadr-ı âli ve iki bin Akçesi Süleyman ve üç yüz doksan beş akçesi Ahmed Nuri ve tekaüd İbrahimin kaydlarında ve iki bin yüz seksen dört akçe yazı ile———nahiyesine tabi' karye-i Ömeroğlu ma' çiftlik-i Kara———karye-i ——ile birikdirilüb yekûn ma'gayruhu yığirmi iki bin dörtyüz otuz dokuz akçe gayrı ez (çizgi)———an-ı zeamet olmak üzere sen ki Mehmed kadri veled Katib Derviş İsmail Veled İsmail Çavuş Silahdar sabıkın zeameti dahilinde olub bu takdirce ber-mukteza-yı defter-i hakani balada zikr olunan kuralardan———beratları yazularına göre hisselerini almak iktiza idüb ve —— zeametime dahl (çizgi) olan karye-i Ömeroğlu ma' Çiftlik-i Kara———dahi hasılat ve rüsûmatı müstakil Mehmed Kadri veled Katib Derviş İsmail veled İsmail Çavuş Silahdar sadra sabık ahz idüb balada zikr olunan kuralarda hissesi ve alakası olmamak iktiza eyledik de bi'l-fi'l defter emini olan Süleyman Raşid Dame mecdehu arz itmeğin arzı mûcebince amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.65-H.192

Ayasluğ kazâsı civarına vâki Mevlânâ (boş) kadısına hüküm ki

Hasna nâm hatun gelüb bunun zevci Üsküdarı Doğancılar kurbunda mirü'l mukadder din mahallesinde sakin iken fevt olan hassa hasekilerinden El-Hac Mehmed Ağa nâm müteveffanın terekesi ırs-i şer'le evlad-ı sigarına bade'l intikal asithanede olan bina ve mülk menzilini ve Ayasluğ kazâsına ve yine Ada dimekle ma'rûf mahalde olan mülk çiftliği ve dekakin ve anâmların Anadolu kazâskeri sabık müteveffa birader zade Yakub tarafından tabi'yet olunan kâtib marifetiyle tereke-i müteveffa-yı mezbûr bi'l-cümle tahrîr ve defter-i kassama idhal ve beyne'l verese mârifet-i şer'le tevzih ve taksim olunmuş iken beraatında olan defter-i kassama adm itibar ile Ayasluğ kazâsı naibi dahi

tahrîr ve resm-i kismet (çizgi) alırım deyu hilâf-ı şer'i şerife te'addi ve anbalarına gadr sevdasında olduğun bildirüb naib-i merkûmun hilâf-ı şer'i şerife mükerrer resm-i kismet talebiyle vâki olan müdahale ve te'addisinin men' ve def'i babında emr-i şerifim rica ve Divân-ı hümayûnumdan suâl olundukda bu makule müteveffanın terekesi kismet askeri tarafına tabi'yet olunan Katib marifetiyle Tahrîr ve defter-i kassama idhal (çizgi) beyne'l verese mârifet-i şer'le tevzi ve taksim olunmuş iken Ayasluğ kazâsı naibi tarafından defter-i kassama mugayir (çizgi) müteveffanın terekesini biz dahi tahrîr edüb resm-i kismet alırım deyu mukarrer resm-i kismet mutalebesiyle te'addisinin men' için mahallinde şer'e havale ile emr-i şerifime yazıla geldiği tahrîr olunmağla vech-i meşrûh üzere mahallinde şer'le görölmek babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.65-H.193

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşılardan Kastamonu sancağı mütesellimi (boş) dame mecdehûya ve Hoşalay kadısına hüküm ki

Ümmügülsüm nâm hatun gelüb bunun oğlu Süleyman nâm kimesnenin yüz doksan (boş) senesinde fevt olduk da malik olduğu bi'l-cümle (çizgi) Emre akıyla mülk nayuse? Eşcarının ırs-i şer'le bununla Hoşalay kazâsı sakinlerinden emmisi oğlu Mehmed nâm kimesneye intikal idüb lakin mezbûr Mehmed kendi hisse-i irsiyesini zabta kanâ'at itmeyüb bunun hissesine isabet iden hak-ı iraiyesini hilaf-ı şer'i şerif fuzûlî ve tegallüben zabt idüb gadr-ı külli ve zulm sarîh eylediğin ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe virdiğin bildirüb ber-mûceb fetvâ-yı şerîfe şer'le görölüb oğlu müteveffa mezbûrdan müntakıl sâlifü'z-zikr emlâk ve eşcardan isabet iden hisse-i irsiyesine kendüye alıverilüb icrâ-yı şer' ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica itmeğin mahallinde şer' ve kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.65-H.194

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşılardan Kastamonu mütesellimi Gâl-mâ Daday kazâsı naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Baştarak nâm karye sakinlerinden büyük oğlu Hasan nâm kimesne gelüb bunun kimesneye deyn ve kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit

olmuş değil iken karye-i mezbûr sakinlerinden Ahmed oğlu esma ve Hacı Avan oğlu Ahmed nâm kimesneler kendü halinde olmayub bin iki yüz senesinde ehl-i örfe istinaden doksan guruşdan mütecaviz akçe gasben ahz ve ziyade gadr eyledikleri ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yi şerife virdiğin bildirüb şer'le görölüb mezbûrların gasben ahz eyledikleri ol-mikdar guruş hakları alıverilüb emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.66-H.195

Hamid sancağında vâki Keçiörlü kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Sakar nâm karye ahâlilerinden Ahmed ve Mustafa ve Şeyh Halil ve sairleri gelüb karye-i mezbûr toprağında vâki mutasarrıf oldukları ma'lûmü'l hudûd tarlalarını her sene zabt ve ziraat ve öşr ve rûsûmat sahib-i arza eda idüb bir dürlü dahl icab itmez iken civarlarında vâki İlyas ve Kılıçköyü karyelerini ahâlileri zuhur-u ta'arruz yerlerin zabt sevdasıyla fuzûlî müdahale ve gadr sevdasında oldukların bildirüb kanûn üzere amel olunub ol-yerler ber-karar-ı sâbık kendülere zabt ve ziraat itdirilüb hilaf-ı kanûn mezbûrları bir dürlü dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica eyledikleri ecilden mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.66-H.196

Hamid sancağında vâki Keçiörlü kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Gölbaşı nâm karye ahâlilerinden Şeyh Mustafa ve Şeyh Halil ve sairleri gelüb bunların karye-i mezbûr toprağında mutasarrıf oldukları ma'lûmü'l hudûd tarlalarını her sene zabt ve ziraatve öşr-ü resim sahib-i arza eda idüb bir dürlü dahl icab itmez iken civarlarında vâki Durdur kazâsına tabi' Bilâder ve Çerçin nâm kura ahâlileri zuhur ve ta'arruz mahallerin fuzûlî ve tegallüben zabt sevdasıyla müdahale ve gadr sevdasında oldukların bildirüb kanûn üzere amel olunub ol-yerleri ber-karar-ı sâbık kendülere zabt ve ziraat itdirilüb hilaf-ı kanûn ve mugayyir kadimi mezkûrat Bilâder ve Çerçin nâm kura ahâlilerini hududlarına bir dürlü dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica eyledikleri ecilden mukteza-yı kanûn

üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.66-H.197

Kastamonu Mütesellimine Durağan kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Helhadin nâm karye sakinlerinden Süleyman nâm kimesne gelüb bunun kimesneye deyn kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sakinlerinden Hasan ve Surza oğlu ve diğer Hüseyin nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub iş bu sene-i mübarekede ehl-i örfe istinaden yüz guruşdan mütecaviz akçesi gasben ahz ve ziyade gadr eyledikde ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb şer'i görölüb mezbûrun gasben ahz eyledikleri ol-mikdar guruş hakkı alıverilmek babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.66-H.198

Geyve kadısına Kocaeli sancağı mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi'——nâm karye sakinlerinden hacı Hüseyin nâm kimesne gelüb bunun yine karye-i mezbûr mütemekkinlerinden Papaz Dimyon dahi kefil-ül mal olub şimdi mesfurun zimmetinde olan ol-mikdar guruş hakkı kefil-ül mal olan mesfurdan talep eyledik de mücerred virmemek için zaman mürûr eyledin deyu bi-vech-i şer' virmekde te'allül ve muhalefet ve gadr iradesinde olduğun ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görölüb meskurun zimmetinde olan ol-mikdar guruş hakkı kefil-ül mal olan mezbûrdan alıverilüb yine emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.66-H.199

Mirmiran Kütahya Mütesellimine Yabanabad kazâsına naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Doğanaz nâm karye sakinlerinden İsmail nâm kimesne gelüb bunun kimesneye deyn ve kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken

yine karye-i mezbûr sakinlerinden Ali ve Ömer Esad ve Mehmed Emin ve Hüseyin ve kimesneler kendü hallerinde olmayub bin iki yüz senesinde ehl-i örfe istinaden iki yüz guruş akçesi gasben ahz ve ziyade gadr eylediklerin ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görölüb mezbûrların gasben ahz eyledikleri ol-mikdar guruş hakı alıverilüb emr-in şerifim rica eylediği ecilden inhası vâki ise mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.66-H.200

İzmir mollasına hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından Urla nahiyesi sakinlerinden (çizgi) Hacı Ömer nâm kimesne gelüb bunun babası nâm kimesneye deyn müntakıl (çizgi) nahiye-i mezbûrede vâki mutasarrıf olduğu mülk bağda aharen alakası yoğiken yine karye-i mezbûr sakinlerinden Tataroğlu Hacıosman kimesne (çizgi)bin yüz seksen senesinde fuzûlî zabt idüb ziyade gadr itmeğle bu defa mezbûrun fuzûlî zabt eylediği bağı taleb eylediği zaman mürur eyledi deyu bi-vech-i şer' virmekde te'allül ve muhalefet ve gadr iradesinde olduğun ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görölüb mezbûrun fuzûlî zabt eylediği mülk bağı alıverilüb yine emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.67-68-H.201

İzmir mollasına hüküm ki

Medine-i İzmirde vâki bölükbaşı hanı ve Emin zâde kârhanesinde kırmızı ve yağlı ve divan boğazı sun' iden boyacı esnafından mâ'ada vüzeradan müteveffa yarı Mustafa Paşanın konak hanı evkâfı mukafatından olan boyahaneye mahsus harir ve iplik ve dikik ve kuşak ve ihram ve dizlik ve astar ve astarı sun' iden yeğen Paşa Ayoka veled Yorgi ve Dimitri veled Petro ve Nikola veled Yani ve Yorgi veled Dimitri ve Mihâl veled Yani veled meledlü Kastamanli nâm zımmiler cem'i gafil ve cem'i kesir ile bundan akdem bi'l-defaât meclis-i şer'de dürer-ü şehirde vâki afkur şat la el-boyacı esnafı ricalinden Ali bin Ahmed nâm kimesne dahi hazır olduğu hâlde herbirleri takrir-i kelâm idüb kadimü'l eyyamdan berü zikr olunan boyahanelerde bize mahsus olan (çizgi) zanaatımıza kanâ'at

ve aherin kârına müdahaleden keff-i yed idüb bir dürlü dahl olunmak icab itmez iken ecanibden mezbûr Ali tam-ı hamında naşı kârına kanâ'at itmeyüb kendü hanesinde bize mahsus yük ile teslim olunan kuşak ve şal ve ihram ve bunun emsali sair eşyayı kırmızı boya ile hafiyeten boyayub nizam-ı müstehasına müstehzanemizin bais ve badi ve gadr-ı külli ider deyu inha ve mezbûrdan iştirak ve i'lam olundukda mezbûrun men'i babında yedlerine i'ta olunan iki kıt'a evâmir-i âliye müceblerince taraf-ı şer'den mezbûr Ali zikr olunan zanaatten men' ve fi-ma'bad müdahale eylememek üzere tenbih olunmuş iken yine mütenebbih memnû' olmayub hilaf-ı evâmir-i âliyeye ve mugayyiri nizam olan Kendü hanesinde sun' ve bu misillü harekata saire dahi sirayet itmeğle mezbûre tekrar tenbih-i tekid? olunub bade'l-yevm mütenebbih ve zanaat-i mezbûreden keyfiyed itmeyüb ke'l-evvel karuşub ızzar ve evâmir-i âliyeleri mugayyir ve nizam kadimeye mahâl-i hareketi zuhur ider ise zâbıta ma'rifetiyle te'dîb olunması için emr-i şerif verilmek ricasına sâbık İzmir kadısı Ahmed Zide't Fezâlehû mukaddema arz ve müteva vezir müşarûn ileyhin boyahanesine nakl olunan bölükbaşı hanı ve Emin Zâde kârhanesinde olan kırmızı ve yağlı divan boğazı sun' iden boyacı esnafında mâ'ada derûn-u şehri bâlâda mezkûr eşyayı mezkûreyi———iden mesfuran yeğen başı vesairleri ve gayrı perakende boyacı ittifak ve hüccet-i şer'iyle olunub fi-ma'bad boyahane-i mezkûreye bade'l-duhûl aher mahale çıkmayub ve derûn-u şehirden haric mahalde boyacı dükkânı açılmayub ve gayrı yerde harir ve iplik boyatmamak esnaf-ı mezkûre İttihat ve taahhütleri mahallinde sicil-i mahfûza kaydı ve mesturu'l amel olmak üzere Haremeyn muhasebesine ilm ve hayr kalemini virilüb hilâfında mücanebet olunmak için emr-i şerif virildikten sonra mezkûr Ali mugayyir-i emr-i âli hareket itmekle mukaddema sâdır olan emr-i âli mücebinece amel olunmak babında fermân-ı âlişan sâdır olmuş iken mezbûr Ali yine hanesinden kırmızı boya ile kuşak ve ihram ve şal vesair ———emtiayı güvezvâl boyayub nizâm-ı hâlel virmeğle mukaddema sâdır olan emr-i âli mücebinece nizâm kadime üzere amel olunmak için bin yüz yetmiş senesi Evâil-i ramazanında tekrar sudûr iden emr-i âli mücebinece vech-i meşrûh üzere amel ve mazmun-u emre mugayyir hareket itmemek üzere cânib-i şer'iden mahkeme tenbih ve mütenebbih mutalebe olmayub hilâf-ı emr-i âli mugayyir-i nizâmî hareket zuhûr ider ise kalabendi için arz ve i'lâm olunmak babında yetmiş beş senesi Evâhir-i Zilkâdesinde hüdavendigâr sâbık Sultan Mustafa Han tab'ı serahû zamanında virilen emr-i âli maktukunca amel olunmak için seksen dokuz senesi evâil-i (çizgi) Saferinde tecdiden? kayd olan evâmir kaydları Divân-ı hümayûnumdan ve Medine-i İzmirden Sula Çeşmesi kurbunda vâki yavlu bağçesi derununda kâin vesair bazı mahallelerden mukim boyacı hırfeti

ustalarından mesturu'l ism ehl-i İslâm ve zımmi mahalli şer' de Medine-i mezbûreye tavarid iden kırmızı eylemeyin sun' hususu için bundan akdem yanlarında vuku bulan münazaat kesirenin itdiği için ısdar olunan evâmîr-i âliyye mücebberince zikr olunan yedi nefer ustaların ittîfak ve İttihadları üzere erkarim-i harika-i mezkûrede ve çeşme pepkârı nâm mahâlde ma'en? İşleyüb mahâl-i aherde zanaat olunmamak üzere bid-terazi mukavele ve muahede birle beynlerinde tevkif ve ıslah olunduğunu natık taraf-ı şer'iden hüccet ve i'lâm-ı şer'isi mücebince nizâm-ı müstehasineye ifrağ ve şurutuna maslahat olunur iken İbrahim nâm kimesne ile Musal nâm Yahudi hilâf-ı emr-i âli ve mugayyir hüccet-i harekete cesaret birle başka boyahane ihdas ve zanaat mezbûreyi işlemek için dürlü hud'a ve vesiseden hâli olmamalarıyla mukaddema virilen şurut (çizgi) nizamlarına riayet olunub gerek mezbûr İbrahim ile Musal Yahudi taraflarından ve aherden vecihen mine'l vücuha ta'arruz etdirilmemek babında emr-i şerifim rica i'tasını İzmir kadısı arz eylediğin bâlâda tafsîl olunduğu üzere mukaddema husus-u mezbûr için bin yüz yetmiş dört senesi Rebîü'l-âhîrinde ba'dehû sene-i mezbûre Cemâziye'l-âhîrinde emr-i şerifi mezkûr tarihinden sonra nizâm-ı merkûmun hilâf ve mugayyir emr-i âli yoğise nizâm-ı mezkûre mugayyir hareket olunmamak için bâlâsı hatt-ı hümayûn ile ma'tûk bin yüz yetmiş beş senesi recebin yigirmi dokuzuncu günü tarihi ile müverrile? virilen ol-emr kaydarı dahi baş muhasebeden başka başka ihraç olunduğu ve zikr olunan han ve kârhaneden kırmızı ve yağlı ve divan boğazı sun' iden boyacı esnafının bu defa der-âliyyeme takdim eyledikleri arzihâllerinde nizâm-ı hâvi cânib-i şer'den virilen hüccet-i şer'iyye ve i'lâm mücebince levâzım-ı mezbûrede divan-ı hümayûn tarafından i'ta olunan evâmîr-i âliyye mukaddimine mugayyir ve nizâm-ı mer'iyyelerine muhalif içlerinden (çizgi) Andariye ve Mukteali Dimitri ve Mihalaki ve Nikola ve İrlo ve Vasil ve diğer Nicola ve Dadatko ve Yani nâm zımmiler hareket birle gadr iradesinde oldukların inha ve mahallinde şer'le görölüb mesfurların hilaf-ı şer'i şerif ve mugayyir nizâm kadimimve emr-i aliye muhalif zahir olan müdahale ve te'addileri men' ve def' olunmak babında mukaddema sâdır olan emr-i şerefim sudûrunu istirham eylediklerin ve husus-u mezbûr esnaf nizâmı ve umûr-u şer'ie dair ve mukaddema ber-vech-i muharrer divân-ı hümayûnumdan ve baş muhasebeden iki kıt'a evâmîr-i şerife verilmiş olmağla bu suretde muhalefet şer'le ruyet ve mukaddema ber-vech-i meşrûh sâdır olan evâmîr-i âliyyeme mantuklarınca amel ve hareket ve mugayyir-i ve vaz' ve hareketden mücanebet olunarak bâde'l tanzim keyfiyet der-âliyyeme i'lâm olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu bi'l-fi'l Reisü'l-küttâbın olan Süleyman Feyzi Dame mecdehû i'lâm itmeğin i'lâmı mücebince mahallinde şer'le ruiyet ve mukaddema sâdır olan evâmîr-i âliyyem

mûceblerince amel ve hareket olunarak bade'l tanzim keyfiyeti der-aliyyeme i'lâm olunmak fermanım olmağla imdi sen ki Mevlânâ-yı mumâ-ileyhsin ber-minvâli muharrer hususi mezbûre mârifetinle mahallinde şer'le ruiyet ve muhasebe ve hâlâ sadır olan evâmîr-i âliyyeme mantuklarınca amel ve hareket olunarak ve mugayyir-i evâmîr-i ve nizâm-ı hâlet vuku tecviz olunmayarak tanzim-i mâliyyeye mübaderet ve bâde'l tanzim keyfiyet der-âliyyeme arz ve i'lâm mübaderet olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.68-H.202

Bursa mollasına ve Hüdavendigâr sancağı Mütesellimine zide gadruhuya hüküm ki

Mahruse-i Bursa Ve sükkanından Es-seyyid Abdurrahman Zide Şerefehu gelüb bunun İnegöl kazâsına tabî' Ağahisar nâme karye sakinlerinden Yahya bey dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde (çizgi) bin yüz doksan senesinden berü ba-temessük dokuz yüz gurus alacak hakkı olmağla bundan (çizgi) akdem bid- defâât taleb ve almak murad eyledikde bi-vech-i şer' eda da te'allül ve muhalefet ibtal-i hak ve gadr-ı külli iradesinde ve mezbûr ile mahallinde bir-vecihle mukavemet? ve ihkâk-ı hak mümkün (çizgi) olmadığı inha ve sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin mârifetinle Bursa'ya ihzar taraf-ı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.68-H.203

Azdavay kadısına hüküm ki

Osmanoğlu Osman nâm kimesne gelüb Azdavay kazâsına Avraklı nâm mahalde vâki mutasarrıf olduğu ma'lûmü'l hudûd ol-yerleri (çizgi) beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve resmîn sahib-i arza eda idüb aherden dahl olunmak icab itmez iken Tekeşin oğlu Osman ve Osman nâm kimesneler hilaf ve kanûn fuzûlî müdahale ve ta'arruz ve ziyade gadr sevdasında olduğun ve bu bâbda da'vasına muvafık ferevâ-yı şerife viridiğin bildirüb ber-mûceb fetevâ-yı şerife kanûn üzere amel olunub mezbûrların hilaf-ı kanûn vâki olan müdahale ve ta'arruz men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim rica etmeğin mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.68-69-H.204

Ankara kazâsı naibine ve Ankara sancağı Mütessellimine hüküm ki

Tabakoğlu Mehmed nâm kimesne gelüb Ankara kazâsına tabi' tımar karyelerinden ——— nâm karye toprağında emlâk ve arazi tasarruf idenlerden Kelpaşa Hasan dimekle arif kimesne tasarrufunda olan çiftlik-i emlâkıyla mülk (çizgi) değirmenini Beypare kat'i ile ba-hüccet-i şer'iyye doksan yedi senesinde beş yüz guruşu yedi arşdan ——— ve iki aded sarık mukabelesinden (çizgi) Mehmede bey' ve teslim çiftlik-i mezbûr arazisinden dahi hak tasarruf rızası ve sahib-i arz temessükü hüccet-i şer'iyye mücebince sene-i mezbûreden berü zabt ve ol-yerleri beher sene ve ziraat ve öşr ve rüsûmun sahib-i arza eda idüb aherden müdahale olunmak icab itmez iken ferağ mezkûr Hüseyin (çizgi) zuhur ve zikr olunan emlâk ve araziye ferağ ta'dim olurum deyu hilâf-ı şer' ve kanûn Fuzûlî müdahale ve zabt ve muhalefet ve gadr (çizgi) da'vasında olduğun bildirüb mezbûrun hilâf-ı şer' ve kanûn ve vâki olan müdahale ve te'addisi men' ve def' ve ol-emlâk ve araziye yedinde olan hüccet-i şer'iyye ve sahib-i arza temessükü mücebince zabt ve ziraat (çizgi) etdirilmek babında emr-i şerifim rica ve Divân-ı hümayûnumdan kanûn-i suâl olunduk da emlâkı ve araziye tasarruf idenlerden Hüseyin nâm kimesne tasarrufunda olan çiftlik-i emlâkıyla mülk değirmenini beypare kat'i ile ba-hüccet-i şer'iyye semen malûm mukabelesinde mezkûr Mehmede bey' ve teslim ve çiftlik mezbûr arazisinden dahi hak tasarruf rızası ve sahib-i arza marifetiyle merağ ve tasarruf ve yedine verilen sahib-i arz temessükü ve hüccet-i şer'iyye mücebince doksan yedi senesinden berü beher sene zabt ve ol-yerleri beher sene ziraat ve öşr ve rüsûmun sahib-i arza eda ider iken mezkûr zikr olunan emlâk ve araziye ferağ ta'dim olurum deyu fuzûlî müdahale eylediğin vâki ise men' ve def' ve zikr olunan emlâk ve araziye yedinde olan hüccet-i şer'iyye ne sahib-i arza temessükü mücebince zabt ve ziraat etdirilmek aherden mahallinde şer' ve kanûna havale ile emr-i şerifim yazıla gelmişdir deyu tahrîr olunmağla mahallinde şer' ve kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.69-H.205

İzmir kazâsı muzâfâtından Urla nahiyesi naibine hüküm ki

Saâdât-ı kirâmdan olub isbat-ı ——— eylediğine İstanbul kazâsında yedinde ma'mûl ba' temessük ve hücceti olub nahiye-i mezbûre toprağında bi'l-fiil zabt ve tasarrufunda

nahiye-i havarıza bağı tekaliif olunmak icab ider kadim-i reâya ve emlâk yerler olmayub rûsûm-u raiyyet ehl-i örf taifesi tarafından bilâ' emr-i şerif tekâlîf-i şakka mutalebesi ile hilaf-ı kanûn te'addiden hali olmadıkların ve bu bâbda şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb fetevâ-yı şerîfe mûcebince kanûn üzere amel olunub ol-vecihle vâki olan te'addilerin men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica itmeğın kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.69-H.206

————- kadısına hüküm ki

Araboğlu İbrahim nâm kimesne gelüb kazâ-i mezbûra tabi' Kıyaklar nâm karye toprağında Kayalar nâm mahalde arazi efrak idenlerden Yorgi Oğlu Feyzullah mukaddema fevt olduk da oğlu ve kızı ve validesinden mukaddem tapu ashabında kimesnesi kalmayub tasarrufunda olan yerleri tapuya müstahak ve hak-ı tapu validesi Eminenin olub bi-ırrz müslümanların takdir eyledikleri resm-i tapu ile mezbûreye teklif oldukda almayub ————— olduğundan bu ol-yerleri bin yüz doksan yedi senesinde sahib-i arzdan resm-i tapu ile alub yedine virilen sahib-i arz temessükü mûcebince beş seneden berü zabt ve ziraat ve öşr ve rûsûmun sahib-i arza eda idüb bir dürlü dahl îcâb itmez iken şimdi mezbûre Emine zevci Hasan ile yek-dil ve mukaddema almadığı ta'dim ve şimdi alırum yedinden olub zabt iderim deyu müdahale ve gadr sevdasında oldukların bildirüb kanûn üzere amel olunub yedinde sahib-i arz temessükü mûcebince ber-karar-ı sâbık kendüye zabt ve ziraat etdirilüb hilaf-ı kanûn ve sahib-i arz temessüküne muhalefet ve te'addi ve mezbûreyi bir dürlü dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica eylediği ecilden mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.69-H.207

Dergâh-ı muallâm kapucubaşılığ payesiyle Kastamonu sancağı mütesellimine ve————- kadısına hüküm ki

İbrahim nâm kimesne gelüb————- kazâsız sakininden Çolak Veli dimekle ma'rûf kimesne oğlu Hasan ile yek-dil ve bin yüz doksan senesinde iki yüz elli gurus kıymetlü

bir bab anbarını zabt ve yine—— kazâsına tabi' Tir kasabası sakinlerinden Hüseyin nâm kimesne karye-i mezbûre toprağında mutasarrıf olduğu emlâkını beypare kat'î ve hüccet-i şer'îyye ile ve arazisinden dahi hak-ı tasarrufunda rızası ve sahib-i arz mârifetiyle altı sene mukaddem buna ferağ tefevviz ve yine kazâ-i mezbûr sükkanından Berdeler oğlu Hasan dahi kezalik mutasarrıf olduğu emlâkı beypare kat' hüccet-i şer'îyye bey ve arazisinden dahi hak-ı tasarrufunda rızası ve sahib-i arza müdahale marifetiyle buna ferağ tefevvüz ve sekiz sene (çizgi) zabt ve tasarruf idüb bir dürlü dahl icab itmez iken mezbûrlar zuhur hilâf-ı şer'î şerif ve mugayyir-i kanûn fuzûlî müdahale ve zabt ve gadr sevdasında oldukların bildirüb şer' ve kanûn üzere amel olunub (çizgi) anbar ve emlâk ve arazisini kendüye alıverilüb hilâf-ı şer' ve kanûn te'allül ve muhalefet etdirilmeyüb icrâyı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica eylediği ecilden mahallinde şer' ve kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.69-H.208

Yabanabad kazâsı naibine hüküm ki

Selime ve Keriman nâm hatunlar südde-i saâdetime arzıhâl idüb mezbûre Selimenin babası ve mezbûre Kerimanın karındaşı Hasan nâm kimesnenin kazâ-i meskur sakininden ve Sivas karyesinden Molla Mehmed ve Ali ——-nâm kimesneler zimmetlerinde bin yüz doksan senesinde ba-temessük üç yüz verese ve ihkâk-ı hak olub ol-bâbda fevt olub ırsen bunlara intikal ve temessük eylediklerine virmekte te'allül ve muhalefet eylediklerin bildirüb şer'le görölüb alıverilüb ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica eylediğin ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.70-H.209

Gerede kadısına hüküm ki

Hüseyin nâm kimesne gelüb arazi-i tasarruf idenler kazâ-i mezbûra tabi' Hasanlar nâm karye sükkanından Hasan nâm kimesne karye-i mezbûre toprağında vâki tasarrufunda olan bahçesiyle ma'lûmü'l hudûd yerlerinden hak tasarrufunda rûsûm ve sahib-i arz mârifetiyle yüz doksan senesinde buna ferağ ve teferrüz ve ol-dahi teferrüz ve kadim yerine virilen sahib-i arz temessükü mücebince ol-yerleri beher sene zabt ve ziraat ve öşr

ve rûsûmun sahib-i arza eda idüb dahl icab itmez iken ferağ mezkûr zuhur ve şirrete sülûk deyn ol-yerler ile bağçe-i mezkûru sana sülûk ve ben ol-yerler ile bağçe mezkûru sana ferağ eylediğine ta'dim alırım deyu fuzûlî müdahale ve te'addiden hali olmadığın ve bu bâbda fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb fetevâ-yı şerife mücebince mezkûrun hilâf-ı kanûn ve mugayyir temessük ol-vecihle zahir olan müdahale ve te'addileri men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica eylediği ecilden mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.70-H.210

Mergûze kadısına hüküm ki

Mehmed nâm kimesne gelüb arazi-i tasarruf idenlerden El-Hac Ali Efendi dimekle ma'rûf kimesne tasarrufunda olan kazâ-i mezbûra tabi' Enbiya nâm karye toprağında Kılıkara divanında eşcar-ı müsmire ve gayrı müsmirelû tarlalarını hak-ı tasarrufunda rızası ve sahib-i arz mârifetiyle yüz doksan dokuz senesinde sana ferağ ve teferrüz ve ol-dahi teferrüz ve kabul ve yedine virilen sahib-i arz temessükü mücebince beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve rûsûmun sahib-i arza eda idüb aherden müdahale icab itmez iken karye-i mezbûre sakinlerinden Mehmed ve Hasan ve Hüseyin ve Ömer ve Kara Ahmed ve Osman nâm kimesneler birbirleriyle yek-dil ve mücerred ol-yerleri sana zabt etdirmeziz deyu fuzûlî müdahale ve zabta muhalefet ve gadr iradesinde oldukların ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islâmdan fetva-yı şerifeleri olduğun bildirüb fetva-yı şerife mücebince kanûn üzere amel olunub mesfurların hilâf-ı kanûn ol-vecihle zahir olan müdahaleleri men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica ve divân-ı hümayûnumdan kanûn-i suâl olduk da arazi-yi tasarruf idenlerden El-Hac Ali Efendi dimekle ma'rûf kimesne tasarrufunda olan eşcar-ı müsmire ve gayrı müsmirelû tarlalarını ferağ ider oldukda dahi iden (çizgi) kimesnelere mukaddem tarihi ferağ itmiş olmayub fi'l hakîka bi'l-fîl zabt ve tasarrufunda hak tasarrufda rızası ve sahib-i arz marifetiyle meskur Mehmed ferağ ve tefevvüz ve yedine virilen temessükü mücebince ziraat ve öşr ve rûsûmun sahib-i arza eda ider iken ecanibden olan kimesneler fuzûlî sana zabt etdirmeziz deyu müdahale eylediklerin vâki ise men' ve def' ve ol-yedlerinde olan sahib-i arz temessükü mücebince zabt etdirilmemek muvafık kanûndur deyu tahrîr olunmağla mukteza-yı kanûn ile amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.70-H.211

Edremid kazâsına hüküm ki

Edremid kazâsı mahallatından soğan—— mahallesi sakinlerinden saâdat-ı kiramdan Seyyid Ali Zîde Şerefehû gelüb Edremid kazâsına diyar aherden gelen Hüseyin nâm kimesnenin oğlu Ahmed nâm kimesneye bu kerimesi Şerife Hatice'yi nâmzed idüb mezkûr Hüseyin ve oğlu Kıbtî taifesinden olduğu şer'an sabit ve zahir olub kefil olmadığına binâen mârifet-i şer'le tefrik etdirüb bir vecihle dahl olunmak îcâb itmez iken mezkûrlar birbirleriyle yek-dil olarak kendü hallerinde olmayub senin kerimen nâmzedimizdir deyu te'addi ve ızrardan hâli olmadığın bildirüb hilâf-ı şer'i şerif te'addileri men' olunmak babında emr-i şerifim rica etmeğin mahallinde şer'le görülmek için emr-i şerif yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.70-H.212

Bursa mollasına mahruse-yi Bursa kazâsına tabi' —— nâm karyeden Seyyid İbrahim Zide şerefehû gelüb karye-i merkûmede vâki mutasarrıf olduğu mülk bağı ve bağçelerin bin yüz doksan senesinden berü mahâl kadime karye merkûmeden Hasan beşe ve Ümmügülsüm ——tabi' nâm hatunlar mahallinde ahz—— istimlak idüb on bir seneden berü ahz eyledikleri bağ ve bağçe mahsûllerin beher(çizgi) taleb ve almak istediklerinde virmekde muhalefet eylediklerin bildirüb şer'le görölüb alıverilüb ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı Ş (Şa'ban) Sene1201

S.71-H.213

Devrekani ve Ayandon kadılarına hüküm ki

Zuemadan Devrekani sakinlerinden Mustafa ve Ayandon kazâsı sakinlerinden Mehmed Said nâm zuemalar gelüb Devrekani kazâsına tabi' Arslanlu ve Ayandon kazâsına tabi' Çanak ve Sumay nâm karyeler reâyaları malûmu'l esâmî reâyalar zuhur ve şirrete sülûk ve ehl-i örf taifesi bizim akçemizi almağa siz sebeb oldunuz ve ehl-i örfün bizden aldığı akçeyi sizden alıruz deyu bu makule sebeb da'vası memalik mahrusende maktu' virir iken mezkûrlar bi gayr-ı hak ol-vecihle akçe mutalebesiyle te'addi eyledikleri bildirüb hilâf-ı

şer'i şerif ve bilâ emr-i münif ol-vecihle akçe mutalebesi ile te'addileri men' ve def olunmak babında emr-i şerifim etmeğin mahallinde şer'le görölmek için emr-i şerifim yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.71-H.214

Dergâh-ı muallâm kapucubaşlarından Kütahya Mütesellimine (boş) dame mecdehûya ve Karahisar-ı Sahib kazâsı naibine hüküm ki

Karahisar-ı Sahib kazâsı sakinlerinden saâdat-ı kiramdan Süleymanpaşa dimekle ma'rûf kimesne südde-i saâdetime gelüb bunun babası mezkûr Süleymanpaşa bin yüz doksan senesinde fevt olduk da babası mezkûrun Karahisar-ı Sahib sakinlerinden Receb Efendi oğulları Es-Seyyid Feyzullah ve karındaşı Seyyid Abdi ve Seyyid Mustafa nâm kimesnelere bir akçe ve bir hibe vireceği olmayub dahl olunmak icab itmez iken mezbûrlar babamızdan alacağınız vardır deyu bilâ kanûn şer'i üç bin gurusunu cebren ahz itmeleriyle bundan akdem murâfaa-yı şer'i şerif oldukların fuzûlî ve bi-gayrı hak aldıkları şer'an sabit ve zahir olundukda beynlerine maslahat müsellemeden tavassut ve bin gurusunu virilmek üzere—— ve bin gurusunu edaya deyn temessükü i'ta ve taraf-ı şer'den i'lâm-ı şeriyye i'ta itmiş iken mezkûrlar ber-mûceb yetmiş bin gurusu hakı dahi virmekde muhalefet eylediklerin bildirüb zabtları mârifetiyle şer'le görölüb temessükleri mûcebince bin gurusu hakı tamamen tahsil ve bi-kusur kendüye alıverilüb (çizgi) ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için emr-i şerif yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.71-H.215

Bursa mollasına hüküm ki

Mahruse-i Bursa sakinlerinden tüccardan El-Hac Mehmed nâm kimesne gelüb bunun tüccarında şeriki olan Bursa sakinlerinden Seyyid Mustafa nâm kimesne fevt olub dahl icab itmez iken mahruse-i Bursa sakinlerinden Kalaycı Mustafa iştimali havi İbrahim ve mahkeme katibi Mahmud ve Karamanlı Seyyid Ali ve mahkeme katibi Selim nâm kimesneler ile Rukiye nâm hatuna birbirleriyle yek-dil ve yek-cihet olarak zuhur ve da'va-yı müzevveriye sülûk ve senin ticaretin şerikin olan mezkûr Mustafa da bin beş yüz

guruş alacak hakı var deyu kendinin malı olmamağla sen tüccarına şerikin olmamağla bizim akçemizi senin malından alırsız deyu bin iki yüz senesinden fuzûlî ve bi-gayr-ı hak bunun malından bin beş yüz guruşunu ahz ve kabz ve gadr eylediklerin ve taraf-ı şer’den yedlerinde iken kat’en hüccet-i şer’iyye ve fetevâ-yı şerifesi olduğun bildirüb fetevâ-yı şerife mûcebince şer’le görölüb bunun malından cebren aldıkları bin beş yüz guruş bâde sübut istirdad ve ihkâk-ı hak bulunmak babında emr-i şerifim rica etmeğin mahallinde şer’le görölmek için emr-i şerifime yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa’ban) Sene1201

S.71-H.216

Gerede Kadısına ve Bolu Hassı Voyvodasına Hüküm Ki

Gerede kazâsından Hasan nâm kimesne gelüb kendü halinde ırzıyla mukayyed ve üzerine bir nesne sabit olmuş değil iken Gerede kazâsına tabi’ Büyük Avşar nâm karye sakinlerinden Mirahur oğlu Mehmed Emin nâm kimesnenin bu kâr-ı avdet-i ----- olmağla mücerred icâ-yı arz ve ahz-ı intikam sevdasıyla bin iki yüz senesinde ehl-i örfe istinaden altı yüz? guruş nakd-ı ve ad ve besatine cebren ve kabzen ahz ve yedinde gadr ve teaddi eylediğin ve bu bâbda da’vasına muvaffak feteva-yı şerife verildiği bildirilüb mûcebince şer’le görölüb cebren ve kahren aldığı? ol-mikdar guruş hakı tamamen tahsil ve bi-kusur aliverilüb icrâ-yı şer’ ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer’le görölmek için emr-i âli yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa’ban) Sene1201

S.71-H.217

Mengene kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi’ Güler nâm karye sakinlerinden Mustafa nâm kimesne gelüb karye-i mezbûrede mülk menzil ve mülk anbar itibar ve mülk harman arsası ve mülk bostan arsası ma’lûmü’l hudûd yerlere mutasarrıf olan müteveffî Salihoğulları taraflarından vekil olan kazâ-i mezbûrda imam kimesne bin yüz doksan yedi senesinde emlâk-ı mezkûr Semen malûm mukabelesine bey’ ve arazilerini dahi ve ———-ferâğ idüb bu ol-yerleri beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve rûsûmat sahib-i arza eda ve emlâk ve mezkûru dahi zabt ider iken vekil-i mezkûr zuhur ve sana vekaleten bey’ ve ferâğ eyledik de ta’dim olurum gerü alırum zabt iderüm deyu te’addi eylediğin ve bu bâbda da’vasına muvafik

fetevâ-yı şerife olduğun bildirüb hilâf-ı şer' ve kanûn ve mugayyir fetevâ-yı münîf ol-vecihle te'addi etdirilmeyüb men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim rica etmeğin mahallinde şer' ve kanûn üzere amel olunmak babında fermân-ı âlişan yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.72-H.218

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşlarından Kastamonu sancağı mütesellimi (boş) dame mecdehûya ve Sorgun kadısına hüküm ki

Sorgun kazâsına tabi' Kavak nâm karye sakinlerinden Ahmed bin Veli nâm kimesne südde-i sââdetime arzihâl edüb karye-i Kavak Solakoğlu Hamid nâm kimesne bunun bir bab bargirini ———akçe bin yüz doksan senesinde icab ———münazaa tahmil itmek diyâr-ı ahara ——— ve esna-i rahte tahmilinden ziyade idüb bargiri te'addi ve ta'arruzdan naşı emlâk olmağla sana hitaben———lâzım geldiğine şeyhü'l islâmdan fetvâ-yı şerife virildiği bildirüb şer'le görölüb bargirini şer'an kıymeti aldırılıb ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.72-H.219

Örendi kadısı ve Karesi sancağı Mütesellimine hüküm ki

Nişân-ı Hümâyûnuna virilen Dergâh-ı muâllam mutasarrıflarından Mehmed Zide Mecdehû gelüb Karesi sancağında Edremid nahiyesinde Uluhan nâm karye ve gayrıdan yiğirmi dokuz bin dokuz yüz on üç akçe berat-ı şerifimle mutasarrıf olduğu zeamet-i mülhakatından (çizgi) Örendi kazâsı muzâfâtından ——— nahiyesine tabi' Nehrani ince ergana çeltik ekilüb sahib beş yüz sekiz akçe yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle ve defter-i icmâlin nefsi-i Giresun ve ma'gayruhu birikdirilüb on dört bin dokuz yüz yetmiş yedi akçe hane-i avâriz sahiblerin olmak üzere ber-icmâl ve yüz yedi an havale tamamen mersum Mehmed Zide mecdehûnun kaydında olduğu defter-i hakanide mukayyed ve beher mezkûr arazisine çeltik ekilüb beş altı hane gelüb bildirüb ziraat ve haraet idüb mûmâ-ileyhin tarafından subaşı ber-mûceb defter-i hakani minvalen zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz ve eda eyledikde bir dürlü dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken mültezim makulesinden Eğri oğlu merkûm on seneden berü fuzûlî zabt ve mahsûl ve rûsûmun (boş) ahz ve gadr ve eda eylediğin

bildirüb arazi merkûm ber-mûceb defter-i hakani müstakilen subaşıasına zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb hilâf-ı (çizgi) defter-i hakani ve mugayyir-i kanûn mezkûr Mehmedin ve aherden bir dahli fuzûlî müdahale etdirilmeyüb men' ve def' ve şimdiye dek aldığı mahsûl ve rûsûm gerü istirdad etdirilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz Ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufasssala müracaat olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastûr ve mukayyed olduğu defter-i hakani mûcebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene 1201

S.72-H.220

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşılarından ber-vechi malikane Bozok sancağı mutasarrıfı Çaparzade Mir Süleyman dame mecdehûya ve bu hususa bu defa der-aliyyemden mübaşir tayin olunan (boş) Zide mecdehûya hüküm ki

Bağdat tüccarından El-Hac Mustafa ve Mehmed nâm tacirlerin Bağdat Valisinin Tatar Osman ile bundan akdem Bağdat canibinden on sekiz bin (çizgi) guruşluk bin yüz seksen müntakıl ağnâm? asitane-i âliyye gelür iken esna-yı rahte Tosya Kazâsında Cod bağında Avşar mumâ nâm mahalde altı nefer Süvari efrad eşkiyası zuhur ve hareket harb ile üzerine hücum ve emtia tüccar nehb ve garet olduğu mukaddema ba arzihâl inha ve mübaşir ma'rifetiyle tahsil-i babında sen ki mir mûmâ-ileyhsin sadır olan emr-i âli mûcebince icab idenlerden tahsil ve ashabına red ve teslim ile ifa-i haka ihtiram lâzım halde iken hududum dahilinde değildir diyerek beyhude cevab ile mübaşiri nehy iade ve vechle ve ibtâl-i hak ve gadra cesaret eylediğin tekrar lede'l-inha ve'l istid'a tayin olunan mübaşir ma'rifetiyle ıstiba-i menhubeye mezkûr alâ eyyi-hâl her ne mahalde ise seni ve ihfa ve itibar vahibe iradîyla ihbar olmaksızın zahire ihracı ve eğer bu bâbda tereddüdün vâki olur ise bid' tamam behasından tahsil iktiza idüb ba-hasaret merkûmanın inha ve ifadeleri vesairleri merkûmun ihbar kaydına göre dahil hududunda gasb olunub haric ihzarında araz ve ———mahal olmamağla alâ eyyi-hâl alıverilüb ayni veyahud behası şer'en icab idenlerden tahsil olunmak babında mukaddemce emr-i şerifim sadır olmuştur el-hâlet-i hâzihî sadır olan emr-i âli sadr-ı âzâm enderûn ağalarından kayd-ı zemin ile dahil olduğundan bais ile keyfiyet Tosya kadısının i'lâm ve ahâlisinin muhızrlarından malûm âli olur deyu varid olan tahrîratında inha olunmuş mübaşir merkûm istintak olduğunda sadır olan emr-i âli sana lede'l vürud mübaşir merkûmu Tosyaya irsal ve emr-

i şerif mezkûru kıraat itdirildikde enval mezkûre Tosya ve ol-canibden Afşar? mumâ nâm mahalde garet idenler ekrad taifesinden olub bu husus Tosya ahâlisinin müdahâli olmadığı haber verildiğinden gayrı eşyayı menhubenin ba eyyi-hâl zahire ihracı oldukları malûm olub ancak ta'arruz araz der-kâr olduğundan eşkiya merkûmenin ahzıyla eşya menhubenin zahire ihracı mümkün olmadığı beyan olunmuş olmakdan naşi eşya menhubenin ba-eyyi-hâl zahire ihracı emrine ihtiram ve dikkat eylem lâzım zimmetin iken ve bu bâbda araz vahibe iradıyla cesaretin vâki olur ise tamamen behasından tahsil olunacağı mukaddem sadır olan emr-i âli mersumandan zahir iken emval menhubenin zahire ihrac ve tahsiline ihtimam itmeyüb mübaşiri Tosyaya havale birle madde-i ahzından vâki suretde tahrîrat irsalî tenfiz emr-i âlide ağmâz ve rehavet-i iş'âr itmekle fi mâ-ba'd dahi gadr———— ile imrarını tecviz hilâf-ı rıza olub mukaddem sadır olan emr-i âli mûcebince menhubenin behası tamamen senden matlub olmağla ana göre amel ve hareket eylemen fermanım olmağın te'kîden ve ihtimam iş-bu emr-i şerifim ısdar ve mübaşir mûmâ-ileyh ile irsal olunmuşdur imdi sen ki Mirmiran mûmâ-ileyhsin mukaddema sudûr iden emr-i münifimin ba-eyyi-hâl infaz ve icrâsıyla ihkâk-ı hak ihtimam ve dikkat lâzım zimmet ubudiyetin inhâsı emval ve menhubenin zihrac ve tahsilinde adm ve ihtimam ve mübaşiri Tosyaya irsal birle madde-i üzerinden ref' sevdasında tahrîrat irsalî tenfiz emr-i âlişanımda kusur ve tekasürü ihzar mümkün ve gayret ve eğer ba'de izin dahi bu bâbda araz vahibe iradı ve tahrîrat meâli irsale ikçtisari vâki olduğu suretde eşya mezkûrenin behâsı bi't-tamam senden matlub olduğun mahfûzdur ana göre amel ve hareket iderek tenfiz emr-i şerife ve tahsil rıza-yı şahaneme mübaderet ve hilâf-ı vaz' ve halet şer'iden be-gayyet çend ve mübaadet eylesin ve sen ki mübaşir mûmâ-ileyhsin sen dahi vech-i meşrûh ve mazmun emr-i şerifim üzere amele hareket birle icrâ-yı hak ve kemâl emr mübaşirimle ihtimam ve hilâfından ittika-i nas eylemen babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.73-H.221

Saruhan sancağında Tenviye kadısına hüküm ki

Mehmed nâm kimesne gelüb kazâ-i mezbûrda mukaddema ayan olan Ahmed nâm kimesne kerimesini kendü talebiyle bundan akdem buna nâmzed ve hibe gadr ve mücedded vahide mukabele ve dört bin guruşdan mütecaviz nakdi olan ve akçe ve gerek nühas verüb mesarif kesireye düşar mülteziminden olunmak hasebiyle mahal ahare

azimed kat' eylediğinden kat'i vakfin eşyasını dahi kâin bir sene mezbûr Ahmede teslim birle zahir ve bu makule nikah üzerine nikah sahih değil iken mezbûr Ahmed kerimesi mezbûreyi hilâf-ı şer'i şerif Karaosman oğluna ve yine validesi (boş) nâm kimesneye akd ve zifaf ve buna gadr-ı külli ve zulm ve azim eylediğin ve mahallinde mukaddema bir vecihle ihzar olduğın ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerife verildiğün bildirüb mübaşir ma'rifetiyle kâin bir sene mezbûr Ahmed der-âliyyeme ihzar ve murâfâ'a ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica eylediği ecilden mübaşir ma'rifetiyle li eclü'l taraf der-âliyyeme ihzar olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene 201

S.73-H.222

Kütahya Mütesellimine ve Gerede kadısına hüküm ki

Yabanabad kazâsına tabi' Ayvaseneler nâm karye sakinlerinden İsmail ve Aişe nâm hatuna gelüb bunların oğlu Mustafa nâm kimesne kendi halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer' ve fuzûlî kimesneye vaz' ve te'addisi olmayub üzerine şer'an sabit olmuş değil iken Gerede kazâsı sakinlerinden hacı Kara İbrahim ve yine Gerede kazâsına tabi' Bekik nâm karye sakinlerinden Gök Hüseyin oğlu Ali ve Kerberü beşe nâm karyeden bu Cok Ömeroğlu İsmail ve karındaşı İbrahim ve Halil ve Ahatlu karyesinden Kuşçukoğlu ve Ak Ali ve Abdurrahman ve suhuleler nâm karye sakinlerinden—— Hüseyin ve Bari karyesinde Cusları oğlu dimekle ma'rûf kimesneler hevalarına tabi' rûfekalarıyla yek-dil olarak bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer' ve bi gayr-ı hak alet-i cariha ile darb ve mecruh ve katl ve üzerlerinde mevcut bin gurus mütecaviz nakd (çizgi) ve emval ve eşyasını nehb ve gâret ve ziyadesiyle gadr ve te'addi eylediklerin bildirüb sen ki Kütahya mütesellimi (çizgi) Mirmiran mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle ve ma'rifet-i şer'le keyfiyet-i tahkik ve der-âliyyeme arz ve i'lâm olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a-yı inayet etmeğin Kütahya mütesellimi ma'rifet-i ve ma'rifet-i şer'le keyfiyet-i der-âliyyeme arz ve i'lâm olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.73-74-H.223

Kangırı kadısına hüküm ki

Kangırı kazâsına tabi' Koylunun mescid-i——-vakfı karyelerinden Tokağaç Kangırı

kalasında vâki câm'î hutebeli mahsus ciheti vakfı olan çavuş ve vakfı ebna-i Selçuk Paşa karyelerinden urvan ve tımar karyelerinden döküm nâm karye kura ahâlileri gelüb mir liva kangırı hassı olan Yalak Abaddan an karye-i çavuş———deyu mukayyed yaylaklara alel iştirak sahib-i arıza temessükle mutasarrıf ve her sene zimmetinde koyun vesair davarlarıyla çıkub yaylayub yani otundan ve suyundan intifa ve tahmillerine göre öşr ve rüsûmun sahib-i arza eda idüb bir dürlü dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken Kangırıda Sorgun Şeyh mehdi zaviyesinin zaviyedarları Seyyid Hüseyin ve Seyyid Mustafa———nâm karye ahâlileriyle ittifak ve üç yüz seneden berü tasarruflarında olan yaylakları zabt sevdasıyla müdahale ve gadr daiyesinde oldukların ve bu bâbda feteva-yı şerife ve min-vech hüccet-i şer'iiyeleri olduğun bildirüb müceblerince amel olunub salifu'l beyân yaylaklar yedlerinde olan sahib-i arza temessükü mücebince kendüleri ber-karar-ı sâbık zabt ve tasarruf etdirilüb hilâf-ı kanûn mezbûrları bir dürlü dahl ve muhalefet etdirilmeyüb men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz ve defter-i evkâf ve icmâl ve mufassala müracaat olundukda Kangırı nahiyesine tabi' elli iki nefer reâya ve iki zemin ile karye-i———-vakf-ı zaviye Şeyh mehdi ber-müceb defter-i atik ve hasıl-ı tahtında ve resm-i çift ve bennakı ve hinta ve çayır ve resm-i yaylak ber-müceb defter-i köhne ve hüccet üç aylık ile——— ve resm-i tapu-yu zemin ve iştibanı yekûn ma'gayruhu iki bin dört yüz altı akçe yazı ve ma' kura-i sair defter-i evkâfda tahrîr ve yine nahiye-i mezbûra tabi' yigirmi dört nefer reâya ve iki zemin ile karye-i Tokağaç vâkıf yeri üç mescid koylunun ve hasıl-ı tahtında ve resm-i çift ve bennakı ve resm-i tapu-yu zemin ve iştibanı yekûn ma'gayruhu bin üç yüz altmış bir akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' kırk yedi nefer reâya ve iki zemin ile karye-i çavuş vâkıf yerleri cihet hitabet câmi'î kala-i Kangırı ve otuz sekiz nefer reâya ile karye-i Kışlacık mukarrer an karye-i mezbûre karye-i mezkûr ahâlisi Çavuş nâm karyeden göçüb yine karye-i mezbûr———-tevattun eylemişler hâl-i müstakil karye der-hâsıl-ı tahtında ve resm-i çift ve bennak ve hinta ve çayır hisse der-tasarruf ahâli-i karye yekûn ma'gayruhu dört bin beş yüz on iki akçe ve yine nahiye-i mezbûra tabi' altmış yedi nefer reâya ve iki çiftlik ve bir zemin ile karye-i———-vakf ebna-yı Selçuk Paşa ve Mehmed veled Seyyidi Mahmud vesair mutasarrıflardır ve hâsıl-ı tahtında resm-i çift ve bennakı ve hinta ve resm-i tapu-yu zemin ve iştibanı yekûn ma'gayruhu iki bin yedi yüz doksan dokuz akçe yazı ile defter-i evkâfda başka başka muharrerdir ve yine nahiye-i mezbûra tabi' elli altı nefer reâyalar ile karye-i döküm ve hasıl-ı tahtında resm-i çift ve bennakı ve hinta ve çayır aşara? Fi sene on beş akçe mera olmuşdur deyu muharrer yekûn ma'gayruhu üç bin üç yüz akçe yazı ile tımar mera kaledir deyu defter-i mufassalda ol-

dahi başka muharrerdir ve yine nahiye-i mezbûra tabi' bi'l inha tahtında yaylak——an karye-i çavuş—— resm-i iki yüz altmış akçe yekûn ma'gayruhu dokuz bin yüz on akçe yazu ile defter-i mufassala tahrîr ve defter-i icmâle bi'l inha nahiye-i mezbûre deyu yazuyu mütarekesiyle mukayyed ve nefsi-i Kangırı ile ma'gayruha birikdirilüb mir liva-i Kangırı hass-ı mülhakatından bu takrirce ber-mu ceb defter-i hakani üç aylık marûfdur deyu muharrer yaylak mezbûr——karyesinin hasılinda münderiç resmi ile karye-i mevburenin a'şar ve rüsûmatı Şeyh Mehdi zaviyesi vakfı tarafından ve karye-i Tokağaç a'şar ve rüsûmatı imam mescidi koylunun tarafından ve karye-i çavuşların ve mukarriri olan karye-i kışlacığın a'şar ve rüsûmatı hatib câ'm'i kala-i Kangırı tarafından ve karye-i —— a'şar ve rüsûmatı ebna-i Selçuk Paşa vakfı tarafından ve döküm karyesinin a'şar ve rüsûmatı dahi tımar mer'âda kale tarafına ve salifu'l zıkr Kangırı nahiyesine tabi' çavuş karyesine a'şar—— tahsis kılınan yaylak——zâde ve Kangırı nahiyesi kuralarına tahsis kılınan Yaylakha nahiye-i mezbûrenin rüsûmları dahi mir liva-i Kangırı hass-ı mutasarrıflar tarafına zabt olunmak muvaffak defter-i hakanidir deyu bi'l-fi'l defter emini Süleyman Raşid dâme mecdehû arz itmeğin arzı mûcebince amel olunmak için emr-i âli yazılmışdır.

Fi (okunmuyor) sene 1201

S.74-H.224

Dergâh-ı Muallâm Kapucubaşılığı payesiyle Kastamonu sancağı müsellimine Daday kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Tiran nâm karye sakinlerinden İsmailhan zâde demekle ârif kmesne gelüb kendi halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'i şerif kimesneye vaz' ve te'addisi ve deyn kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken yine karye-i mezbûre sakinlerinden Hacıoğlu Ali ve Hevaceoğulları İbrahim ve diğer oğlu Hüsameddin nâm kimesneler kendü (çizgi) hallerinde olmayub mücerred taciz ve rahne kasdıyla hevalarına tabi' ehl-i örfe (çizgi) iştiraken birle hilâf-ı şer'i şerif ve bi gayr-ı hak bin yüz doksan senesinde yüz elli gurusunu gasben ahz ve gadr sevdasında oldukların ve bu bâbda da'vasına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetvâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb fetvâ-yı şerîfesi mûcebince şer'le görölüb mezbûrdan hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hak gasben ahz eyledikleri ol-mikdar gurusu hakkı tamamen tahsil ve bi kusur kendüye alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında emr-i şerifim ricâ eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

S.74-75-H.225

Kite kadısına hüküm ki

Hüdavendigâr sancağında Bursa nahiyesinde evkâf merhûm Yıldırım Bayezid Han deyu yazıldığı mahalde Bursa nahiyesine tabi' karye-i ———-ve tahtında Müslüman nakden yigirmi üç ve kebiran nakden on üç hâsıl-ı resm-i çift ve bennak ve hinta ve şayir ve an beha tosun ve an beha cild ve sazlık hassa ve cürm-ü cinayet ve bad-ı heva yekûn ma'gayruhu on bin yedi yüz elli beş akçe yazı ve karye-i Samanlı ma' Bursa ve tahtında ———-nakden aded otuz ve zemin üç ve zemin bunca der-tasarruf ve resm-in ve bennak ve haricden ziraat otuz dört çiftlik ber-dar rûsûmlu hasıl-ı resm-i çift ve bennak ve hinta ve şayir ve maktu' zemin bağçe ve maktu' ve bin hassa bab iki ve resm-i tapu-yu zemin ve tahrîr ve nehri karye-i mezbûre hasıl piriñ ve tohum ve cürm-ü cinayet ve bad-ı heva ve arusane ve Bolu ve kaçgun ve beyne'l mal yekûn ma'gayruhu on dokuz bin dokuz yüz altmış beş akçe yazı vesair Kavaklı nâm ma' Bursa ve tahtında nakden beş ve çeltik ekerler çeltiği ekerler mukabelesinde—— başına ellişer akçe virüb bennak virmezlermiş deyu bir çift ve dört bennak ve iki mahlûl çiftlik kayd olunmuş hâlâ defter-i cedidede bir neferi yazulu bulunamayub ve yedlerinde mevcut kimesnedar eylediğin dahi haber viremeyüb hakikat hâl malûmu'l mübeyyin aynıyle nefis olanların hasıl an ül gille ve öşr ve bostan ve gayruhu yedi yüz akçe yazar ve karye-i Aknâm ma' Kite Kaya ile karye-i mezbûre dahi karye-i Sabıkda olan tafsîl üzerine malûmu'l mübeyyin Atikten nakil olundu nakden aded dokuz hasıl-ı resm-i çift ve gayruhu ve hinta ve şayir yazular ile defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olunduğu defter-i hakanide ve saray cedid amme ağası nezaretinde olan evkâfdan Bursada vâki merkûm ve ma' firuh Sultan Yıldırım Bayezid Han ve vakfin (çizgi) tevliyeti ba-hatt-ı hümayûn şevket-i makrûn tamamıyla——ber-vechle teyit Mustafa Han hisselerine kadrenin beratla üzerinde olduğu Anadolu muhasebesinden El-Hac Mustafa nâm kimesnenin Bursada vâki ba-hüccet-i şer' mutasarrıf olduğu bağçe kadimü'l eyyamdan berü ——dimekle ârif bizden cereyan ide gelen mahsus ve müntakıl hububatı İbrahim bin El-Hac Ali nâm kimesne hilâf-ı şer' ve mugâyir kaydı kadimi hakika muharrir kaydında ihrac ve gadr ve müstakıl ve külli tarafdarı olduğundan ihkâk-ı hak mümkün değildir deyu merkûm El-Hac Mustafa ve ba arzihâl inha ve kanûn üzere emr-i şerifim sudûrunu istid'a eyledik de kanûn Divân-ı hümayumdan bade'l ihraç kanûn üzere mahallinde şer'le görölmek

babında Bursa kadısına hitaben iki yüz senesi evâil-i zilkâdesinde sadır olan emr-i âli dahi ve Divân-ı hümâyûnumdan başka başka ihraç olunmağla ol-dahi vakf-ı mezkûrun mütevellisi olan mûmâ-ileyh Mustafanın der-aliyyeme takdim eylediği bir kıt'a arzihâli mefhumunda vakf-ı mezbûrun cild seles tabi' Güldere ve Sorgun bigarından ——— tabi'r olunur mûceb? Muharririnde mütecemmi olan mailerinde öteden berü vakf-ı mezbûr tarafından temessükan müteveli ile ——— saat ve tevzi ola gelüb hak şerife dahi ——— olanlar——-vakfa aid levazım buluna gelince eda ve te'allül ve muhalefet olunacağı yoğiken ba arzihâl Bursa sakinlerinden Kaldarlıoğlu El-hâcc Ahmed ve Kaşıkçıoğlu El-hâcc Mustafa ile——— El-hâcc İsmail zuhur ve şirrete sülûk ve mai mezkûrdan ———-çarşısına gecesı vakf-ı aruzdan ——— bundan akdem fevt olan Abdul Şukur Zâde Ahmed Efendinin ———-cereyan iden hilâf-ı müteveffa-yı mezkûrun mülkü olmak üzere fûruhat oldukda mülkiyet üzere yerlerde vakfin alakası yokdur deyu hilâf-ı şer'i şerif ve mugâyir vakfiye mahlûl beha te'allül birle vakf-ı şerife gadr iradesinde oldukların bais ve kat'ı hâl ve iktisası (çizgi) ve vakfa mamûl beha ve canib-i şer'den verilen hüccet-i şer' mûceblerince şer'le görölüb mezbûrların ol-vecihle vâki olan müdahale ve te'addisi men' için emr-i şerifim sudûrunu istid'a ve defterhane-i âmiremde mahfûz defter-i evkâfa müracaat oldukda vech-i meşrûh üzere mastur ve mukayyed ve defter-i hakani kayudata nazaran han——— tahtında an öşr-ü bostan Güldere ve resm-i tabu-yu zemin Güldere ve resm-i tabu tohum ile deyu müşârün-ileyhin vakfına defter-i hakanide hasıl yazılmış olduğu mukayyed olmağla bu surette resm-i tabu-yu zemin ile tahrîrden berü canib-i vâkıfdan tevcihle zabt ve resm-i tabusu alına gelmiş ise kadimisi üzere canib-i vakfin zabt ve resm-i ahz ve kabz etdirilmek için mukteza-yı defter-i hakani ve kanûn üzere emr-i şerifi iktiza eylediğin canib reisü'l küttab olan Süleyman Feyzi Dâme İlmeñû i'lam eylediğin i'lamı mûcebince mukteza-yı defter-i hakani ve kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.76-H.226

Mirmiran-ı kiramdan Kütahya Mütesellimine ve zikr-i ati kimesnelerin eyalet-i Anadolu da bulundukları mahâlin (çizgi) kadısına hüküm ki

Sâdât-ı kirâmdan Seyyid Halil Zide şerefehû gelüb bu fi'l asl-ı Erzurum ahâlilerinden olub bin yüz doksan dokuz senesinde bu ve karındaşları ve karındaşı oğlu Rahmani ile sıla-i rahim arzusıyla giderler iken esna-i rahte Bolu kazâsında Çöl bey dimekle ma'rûf

mahalle duhullerinde ———aşiranından Abbas bey ve karındaşları Abdullah ve Musa ve Osman ve Mehmed birbirleriyle(çizgi) ittifak ve karındaşının iali ile yek-dil ve bunları basub karındaşı ve bir nefer karındaşı oğlu katl (çizgi) gerek——— ve gerek kılıç ve silah ve emval ve eşya ve hububat ———adedden mütecaviz emval ve eşya ve nakdini nehb ve gâret ve———oldıklarında Bursa Yenişehirinde burçak nâm mahalde olup ve müteveffa karındaşının iali dahi el-yevm yedlerinde olduğun inha ve inayet istid'a eylediği ecilden da'vası tezvîr ve hilâf-ı zuhur iderse ücret mübaşiriyesi müdde-i tarafından virilmek üzere tayin olunan mübaşir ma'rifetiyle ve zabtları ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le kısas merkûmeye tesaddi ittirlenleri ele getirilüb ol-vechle mahallinde şer'le ihzar mütevâki şer' ve mesfuran merkûmeye te'addileri meskure ile bilâd-ı mûceb habs eylediklerin sabit olduğu suretde merkûme hatunun beyi tahliye ve şekavet mezbûre cesaret idenler habse ilka ve emval maksube icab idenlerden tahsil ve keyfiyet suret sicilatıyla der-âliyyeme arz ve i'lâm olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.75-76-H.227

Girid kadısına hüküm ki

Erbab-ı tımardan Süleyman veled Ali nâm sipahiler gelüb hüdavendigâr sancağında Bergama nahiyesinde——— nâm karye ve gayrıdan beş bin iki yüz otuz dört akçe berat-ı şerifimle mutasarrıf olduğu tımarın mülhakatından ———nahiyesine tabi' karye-i ———deyu mukayyed karye müstefadına ve yine ——— nahiyesine tabi' karye-i Ururlar deyu mukayyed karye dahi müştereken———nahiyesinde Sarlık nâm karye ve gayrıdan bin beş yüz akçe tımara ba tezkire mutasarrıf Veli nâm sipahi ile merkûm Süleyman veled Alinin kaydına dahil olduğu defter-i hakanide mukayyed olmağla bermûceb defter-i hakanide sâlifü'z-zikr karye-i Şabanlar der———müstefean ve karye-i Ururlar———müşterek-i merkûm ile zabt ve karye-i Şabanların ——— dahi müstakilen merkûm ile zabt ve karye-i ———vâki olan mahsûl ve karye-i Ururların dahi vâki olan mahsûl ve rûsûmu müştereki mezbûr ile kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murad eyledik de aherden müdahale îcâb itmez iken yine hüdavendigâr ve Aydın sancaklarında esved ve gayrı nahiyelerde———nâm karye ve gayrıdan yetmiş altı bin üç yüz altmış dört akçe zeamete mutasarrıf Dergâh-ı muallam çavuşlarından Ali çavuşu haseki ağası sâbık zeametinin baş kalemi olub müşterekiyle kaydına dahl sâlifü'z-zikr karyesini müşterekiyle zabta kanâ'at itmeyüb hilâf-ı defter-i hakani mâru'l beyan

Şabanlar ve Ururlar ———-karyeleri benim zeametim dahilindedir deyu fuzûlî müdahale eylediği vâki senedleriyle zabt ne ahire iltizam ve mahsûl ve rûsûmu ahz idüb ol-vechle gadr sevdasında olduğun bildirüb ber-mûceb defter-i hakani sâlifü’z-zikr karye-i Şabanlar ———-müstefat ve karye-i Ururlar———— dahi müşterekin mezbûrlar ile kendüye zabt ve karye-i Şabanların vâki olan mahsûl ve rûsûmu müstakilenve karye-i Ururların dahi vâki olan mahsûl ve rûsûmu müştereken mezbûr ile kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb hilâf-ı defter-i hakani mezkûr Ali Çavuş ve aherden ferd-i adamı ol-vecihle bir dürlü müdahale etdirilmeyüb men’ ve def’ ve tegallüb olduğu (çizgi) iki senelere gerü istirdad olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz Ruznâmçe-i hümâyûnum ve defter-i icmâl ve mufassala müracaat olundukda ——— nahiyesine tabi’ on beş nefer reâya ile karye-i Şabanlar ———dahi hasıl-ı resm-i çift ve gayrı ve hinta vesair yekûn ma’gayruhu bin dörtyüz akçe ve dört nefer reâya ile karye-i Ururlar————hasıl-ı resm-i çift ve gayruhu ve hinta ve şayir yekûn ma’gayruhu bin üç yüz akçe yazılar ile oldukda defter-i mufassala————muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde karye-i Ururların yedi yüz akçesi ifraz karye-i Şabanlar ———deyu muharrir ve birikdirilüb yekûn ma’gayruhu iki bin yüz akçeden bir defa bin dört yüz ve bir defa dahi yedi yüz akçeleri dahi————ifraz ve ber-icmâl ve merkûman tımar Süleyman veled Alinin sınırı dahilinde ve Ururlar ol-merkûmenin bin altı yüz akçesi dahi ve sarlık nâm karye ile birikdirilüb bin beş yüz akçe ber-icmâl ve ber-icmâl mezkûr dahi tamamen teskire ile bunun üzerinde ve yine nahiye-i mezbûreye tabi’ kırk nefer reâya ile ——— hasıl-ı resm-i çift ve öşr ve hinta ve şayir yekûn ma’gayruhu bin üç yüz doksan yedi akçe yazı ile defter-i mufassalda tahrîr ve defter-i icmâl yekûn ma’gayruhu birikdirilüb sekiz bin üç yüz otuz akçe ber-icmâl ve icmâl merkûmun defter-i icmâlde dahi elli bin akçesi dergâh-ı muallam çavuşlarından Ali Çavuş haseki ağası mesfurun zeameti dahilinde ve bakisi müşterekinde olmağla ———-ber-mûceb defter-i hakâni mâru’l beyan karye-i Şabanlar ———-a’şar ve rûsûmata mislefât ve karye-i Ururlar———— dahi a’şar ve rûsûm müştereki Veli Sipahi-yi mezkûr Süleyman veled Ali tarafından ve karye-i a’şar ve rûsûmatı dahi müşterekiyle zeameti Ali çavuş tarafından başka başka zabt olunub merkûm zeameti Ali çavuşun karye-i Şabanlar ———- ve karye-i Ururlar———— bir hibe hisse ve alakası olmamak iktiza eylediğin bi’l-fi’l defter emini olan Süleyman Ramiz dame mecdehûya arz eylediğin arzı mûcebince amel olunmak (boş) babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa’ban) Sene1201

S.76-H.228

Ankara naibine ve Ankara sancağı Mütesellimine hüküm ki

Tabakoğlu Mehmed nâm kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer'i şerif te'addi olunmak icab itmez iken Ankara kazâsı sakinlerinden Kel paşa Hüseyin oğlu Kocabeg ve damadları Kara Seyyid nâm kimesneler bin yüz doksan senesinde menzil-i derununda mevcut der-kil ve der-anbar olunmuş seksen yüz kileden mütecaviz hintasıyla otuz kile şairini hilâf-ı şer'i şerif tegallüben ahz ve gadr eylediklerin bildirüb şer'le görülüb mezbûrların hilâf-ı şer'i şerif tegallüben ahz eyledikleri ol-mikdar kileden mütecaviz hintasıyla ol-mikdar şairi kendüye alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica etmeğin inhası vâki ise mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.76-H.229

Karabazar naibine ve Kangırı sancağı mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' ————nâm karye sakinlerinden Ali nâm kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'i şerif vaz' ve hareketi ve kimesneye deyn kefaleti olmayub ve üzerine dahi şer'an bir nesne sabit ve zahir olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sakinlerinden ————oğlu Halil nâm kimesne kendü halinde olmadığından bin yüz doksan senesinde hilâf-ı şer'i şerif hevasına tabi' ehl-i örf taifesine istinaden (çizgi) elli guruşunu gasben ahz ve gadr eylediğin ve bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerîfe verildiğün bildirüb fetevâ-yı şerîfeleri mücebince şer'le görülüb mesfûrun hilâf-ı şer'-i şerîf ve bî-gayr-ı hak gasben ahz eylediği ol-mikdâr gurus hakı alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak bâbında hükm-ü hümayûnum ricâ etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.76-H.230

Eflanibolu Kadısına ve Bolu Hassı Voyvodası (boş) Zîde Mecdehûya Hüküm Ki

Zaferanborlu? Kazâsına tabi' Bakırcılar nâm karye sakinlerinden Hüseyin Bin Abdürrahiman nâm kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed olub hilâf-ı şer'i

şerif teaddi olmağın ican itmez iken Eflanibolu kazâsına tabi' Haliller nâm karye sakinlerinden mütegalibe ve cebabireden ----- Kıran oğlu Pehlivan Ahmed ve karındaşı Belalı nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub bin yüz doksan senesinde seksen? gurus kıymetli bir çift kara sığır öküzünü hilaf-ı şer'i şerif ve bi gayr-ı hak cebren ahz eylediklerinden mada elli gurusunu dahi gasb-ı ahz ve ziyade gadr eylediklerin ve mezbûrlar ile mahallinde mukavemet mümkün olmadığı bildirün şer'le görölüb mezbûrların hilaf-ı şer'i şerif ve bi gayr-ı hak ahz eyledikleri ol-mikdar gurus kıymetlü bir çift kara sığır öküzüyle gasben ahz eyledikleri ol-mikdar gurus hakkı tamamen tahsil ve bi-kusur kendüye alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica etmeğın inhası vâki ise mahallinde şer'le görölmek için yazılmıştır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.76-H.231

İsmail Geçidi? Kadısına hüküm ki

Karahisar-ı Sahib sancağına Şuhud nahiyesine Karacaviran nâm karye ve gayrıdan beş bin akçe tımar mutasarrıfı Alinin bilâ evkâfından mülâzımlardan Osman miralay arzıyla bin iki yüz senesinin zilkâdesinin yigirmi beşinci gününde tevcih ve berat ve vakfın mutasarrıflarından mülâzımlardan Mehmed veled Mustafaya miralay arzıyla işbu sene-i mübareke cemâziye'l evvelinin on altıncı gününde tevcih ve hâlâ beratıyla üzerinde ve yine Şuhud nahiyesinde ve Karacaviran nâm karye ve gayrıdan beş bin iki yüz doksan dokuz akçe tımar yetmiş üç tarihle Mahmudun üzerinde iken tımar-ı mezbûr için bayrak altında kimesne bulunmayub bilâ sahib olmağla mir alay arzıyla yüz seksek altı rebiü'l ahirinin on üçüncü gününde Ahmed bâde'l tevcih yine liva-i mezbûrda mevsi ticarete mutasarrıf Osman veled Ömerin mezkûr İbrahim fevtinden tahmil hükmüyle Hüseyin üzerine tımarı olduğundan miralay arzıyla mülâzımlardan merkûm Sadullah veled Mehmede derdest üzere doksan dört senesi rebiü'l ahirinin yigirmi dokuzuncu gününde tevcih ve hâlâ başka başka berat-ı şerifimle üzerlerinde olduğu defter-i hakaniye mukayyed ve bu defa sipahi merkûm Sadullah veled Mehmedin der-sââdetime takdim eylediği arzihâlinde terk-i hidmetinden tevcih olacak tımar-ı mezkûr Mehmed veled Mustafa kaydından tevcih olunan karye-i Karacaviran ol-mezbûre ve gayrı beş bin akçe tımar iken Sermu karye-i Karacaviran ol-mezbûre ve gayrıdan beş bin iki yüz doksan dokuz akçe tımar tevcih olunub gadr olduğun bildirüb ol-bâbda istid'a inayet ve şurut-u minval o olundukda merkûm Sadullah veled Mehmedin istid'ası üzere beş bin akçe tımara

mutasarrıf Mehmed veled Mustafa ile taraf-ı şer' ve sancaklu dahi müştereki şehadetleriyle tevcih sabit olunur ise sıhhat ve hakikati ——— ve i'lam ve muhsır olunması için emr-i şerifim Şurut bi'l vâki tevcihi sabit ve mütehakik olur ise sıhhat üzere emr-i aliyyem ve i'lam ve inha olunmak babında

(tarih okunmuyor)

S.77-H.232

Yabanabad naibine hüküm ki

Kocaeli sancağında Yabanabad nahiyesinde mezra-yı Bakırdaş ve berat-ı Aydın oğlu Abdinin şetm eylediği gazi Hüdavendigarın ruhu için oğul oğluna ve kızı kızına ——— eylemiş Bayezid Hüdavendigar ve Sultan Murathan ma'rifet nâm virmişler olan Süleyman Şeyhoğlu ma'rûf Şeyhin karındaşı oğlu Yusuf ve İsmail mutasarrıflar hâlâ hüdavendigar beraatıyla Bekir oğlu ma'rûf Derviş nâm kimesne mutasarrıfdır nakd aded dokuz hasılat almağa ma'gayruhu üç yüz elli akçe yazı ile defter-i evkâfa muharrir kalemiyle tahrîr olduğu defter-i hakaniden ve Yabanabad mezrası başka ve benim beratıma ba' Daşviran mezrası başka olup mezkûrun mutasarrıf olduğu zaviyesi benim alakam yoktur deyu mukayyed ve mutasarrıf olmağın mutasarrıf El-Hac Mustafanın kadimden mutasarrıf olduğu Daşviran mezrası arazisine müdahale ve ta'arruz itmemek üzere i'ta mezkûr Es-Seyyid El-Hac Aliye tenbih olduğun Rumeli kadıaskeri Seyyid Yahya Tevfik vaktiyle i'lâm eylediğin ve mezkûr El-Hac Mustafa maliyeden (çizgi) verilen berat dahi ibraz ve husus-u mezkûr mezra ve arazi niza ve defter-i hakanide mukayyed mezrayı bakır Daşviran ve kadimden berü maliye beratıyla mutasarrıf olageldiği lede'l taraf zahir mezkûr Seyyid El-Hac Alinin müdahalesi men' birle İslâm-ı şer' ihkak olunmuş olmağla bir suretde Emin mûmâ-ileyhin arzı ve murafaadan——virilen i'lâm ve maliye beratı mücebince amel olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu iktiza eylediğin bi'l-fi'l ——— olan———Feyzi dame ilmehû i'lâm itmeğın i'lâmı ve çavuş mûmâ-ileyhin arz ve maliye beratı mücebince amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.77-H.233

Mir-mirân-ı kirâmımdan olup Kütahya mütesellimi olan (boş) dame ikbalehûya ve Yabanabad ve Gerede kazâları nasiblerine hüküm ki

Yaban Abad kazâsına tabi' Kusura nâm karye sakinlerinden İbrahim nâm kimesne gelüb bunun oğlu Abdullah nâm kimesne kendü halinde iken karye-i mezbûr sakinlerinden Baram ve Ali ve öküz oğlu Hasan ve yine Yabanabad kazâsına tabi' Alaca karyesi sakinlerinden Tekke ve Kara Mehmed ve Gereade kazâsına tabi' ———nâm karye sakinlerinden Yamaklıoğlu Hacı İbrahim demekle ma'rûf kimesneler kendü hallerinde durmayub bin yüz doksan senesinde oğlu mezbûr hilâf-ı şer'i şerif darla ve ol-darbdan ol- anda müteessiren fevt olub gadr eylediğin ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm- ü(çizgi) hümayûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.78-H.234

Keskin naibine hüküm ki

Seyyid Süleyman veled Seyyid Ali nâm kimesne gelüb Kangırı sancağında Keskin nahiyesinde Pazarcık nâm karye ve gayrıdan on üç bin altı yüz akçe tımar mutasarrıfı Abdülmümin beratıyla üzerinde ve dahl icab itmez iken memur olduğu İsmail bu hayatında yoklamadan sonra firar ve tereke-i hizmetinden Seyyid Süleyman veled Seyyid Aliye miralay Seyyid Ahmed arzıyla doksan sekiz senesi zilkâdesinin dokuzuncu gününde tevcih ve berat ve bâde maiyetin memur oldukları vezirim Abdi paşa İclalehû buyruldusunda imtisalen lede's suâl mezbûr Abdülmümin beratını teclid için mahal-i memuru olan İsmailden mazun-u asitâneye avdet ve yine mahal-i memurundan ve yoklamada mevcut iken miralay mezkûr arzından tımar-ı mezbûru Seyyid Süleymandan arz ve tevcih ve merkûm Abdülmümin'e gadr eylediğin zâi' ve erbab-ı tımar Çeri başları şehadetleriyle Anadolunun defter Kethüdası Hüseyin ve tımar defterdarı Ali ve Çavuşlar Kethüdası (çizgi) El-Hac Abdullah ve liva-i mezbûr alay beyisi Mustafa i'lâm idüb ancak merkûm Abdülmüminin derdestin üzere ibka ve berat-ı tarih-i sene-i recebinde ve yoklama buyruldusu tarihi sene-i mezbûre zilkâdesinin yigirmi üçüncü gününde vâki ve mezkûr Seyyid Süleyman tevcihi tarihinden müehhir olub hakikat halde iştirak olduğundan bade'l mûraafa arz ve i'lâm ve mahsar olunması için canib-i mezkûr ser- askeriye hitaben fermân-ı âli sadır olundukda mezkûr Seyyid Süleyman tedarik eylediği arz ile merkûm Abdülmümin yoklamadan sonra firar ve kendü de mevcut olarak tımar-ı istihkâmen üzerine ibkâ ve berat itdirüb lakin mezbûr Abdülmümin mevcut ve ma'rûz olduğuna binâen ref'inden kemakân ibka olunmak babında defter kethüdası ve tımar ve

dizdâr-ı ve çavuşları kethüdası mûmâ-ileyhe arz ve eyâlet-i Anadolunun on üç nefer elviye-i alay beyleri ve zâî' erbab-ı tımar ve çeri başları mahsır itmeleriyle ref'inden sahib-i evveli merkûm Abdülmüminin yüz doksan dokuz senesinde şevvalin on beşinci gününde ibkâ ve hâlâ berât-ı şerifimle üzerinde olduğu defter-i hakânide mukayyed olub ancak tımar-ı mezbûr karyelerinden doksan dokuz senesinde vâki olan mahsûl ve rûsûmu mezkûr Seyyid Süleyman veled Seyyid Alinin berâtı mücebince tâhvil-i tarihe düşmüş iken mezbûr Abdülmümin hilâf-ı kanûn ve fuzûlî ahz ve zabt ve ol-vecihle gadr-ı külli eylediğin bildirüb berât-ı mücebince tahvil-i tarihine düşen mahsûl ve rûsûmu ahz ve kabz iden merkûmdan kendüye alıverilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz Ruznâmçe-i hümâyûnuma müracaat olundukda ber-vechi meşrûh tımar-ı mezbûr tarih-i mezbûrdan merkûm Abdülmümin'e tevcih ve hâlâ berâtla üzerinde olduğu mastûr ve Divân-ı Hümâyûnumdan kanûn-i suâl olundukda tımar-ı mezbûr karyelerinin doksan dokuz senesinde vâki olan mahsûl ve rûsûmu mezkûr Abdülmüminin berâtı mücebince tahvil-i tarihe düşmüş olmayub fi'l-hakika mezkûr Seyyid Süleyman veled Alinin berâtı mücebince tahvil-i tarihe düşmüş iken mezkûr Abdülmümin ahz eylediği vâki ise berât-ı mücebince tahvil-i tarihe düşen mahsûl ve rûsûmu reâyadan bir senede iki defa mahsûl? almakdan hazer olunarak ahz ve kabz iden mezkûrdan alıverilmek kanûndur? deyu tahrîr olunmağla mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.78-H.235

Karasu kazâsı naibine hüküm ki

Sen ki Karasu kazâsı naibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh El-Hac Abdullah Zide İlmehûsun südde-i sââdetime mektub gönderüb kazâ-i mezbûr sakinlerinden El-hac Feyzi nâm kimesne meclis-i şer'e varub Karasu kazâsına muzafe lahna karyesi sakinlerinden Mustafa bin Abdullah nâm kimesne hayatında mezbûr El-hac Feyzullah patrikü'l imale yüz yetmiş gurus virdikden sonra mezbûr Mustafa bin (çizgi) Abdullah fevt olub meblağ-ı mezbûr bi'l-verase yine karye-i mezkûrda sakin—— karındaşı oğlu Mehmed nâm kimesneye münhasır olduğu (çizgi) lede'l şer'ül enver zahir olub mezkûr Feyzullah meblağ-ı mezbûru merkûm Mehmede eda itmek üzere iken (çizgi) İstanbul sakinlerinden ecanibden diğeri Mehmed Emin nâm kimesneler zuhur idüb ben dahi müteveffa-yı mezbûrun (çizgi)(okunmuyor) müteveffa-yı merkûm Mustafanın malından

hisse-i irsiyemi talep iderim deyu mezkûr Feyzullahı tecit? Ve takdir sevdasında olmağla mezbûr ve Bekir Mehmed Emin ile mahalde şer'le murafaa ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu der-devlet medara arz ve i'lâm idiverir deyu (çizgi) el - hac eylediklerine binâen vâki hâli (çizgi) bi-iltimas arz eylediğin ecilden(çizgi) mahallinde mukteza-yı şer' üzere rûiyet ve ihkâk-ı hak olunmak için emr-i âli yazılmışdır. Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.78-H.236

Karaağaç kadısına Hamid müsellemine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' ———nâm karye sakinlerinden Mehmed oğlu Hasan nâm kimesne gelüb yine karye-i mezbûr sakinlerinden zevcesi Havva nâm hatun bin yüz doksan senesinde Hasan nâm müteveffa zevci Seyyid Hasan nâm kimesneden müteveffa olunmalarına itiraz edenlerin terekelerden sahib-i arzdan temessükü alıverir her nevad-ı akçe denç ve af edersen ben sana eda iderim deyu buna ırz-ı şer' eylediğim bu defa mezbûreden şart ve havi emrine kendi malından iki yüz doksan beş guruş akçelerin şer'an iki yüz ve ———-virüb şimdi mezbûre tatlib idüb emrine benden derç ve sarf eylediği akçeyi talep idersen virmekden ma'ada ehl-i örfe istinaden ol-mikdar guruş akçeyi gasben ahz ve ziyade gadr eylediğin ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görölüb mezbûrun (çizgi) şart ve havi emrine derç ve sarf eylediği akçe ve iki yüzden ziyade gasben ahz eylediği ol-mikdar guruş dahi alıverilmek babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.79-80-H.237

Manyas kadısına hüküm ki

Es-Seyyid El-Hac Hafız Mehmed İbn-i El-Hac Ali Zide Gadruhû gelüb sadr-ı âzâm nezaretinden olan evkâfın Mihaliçde merhûm Karaca Paşa imareti vakfı karyelerinden Karesi sancağında Manyas nahiyesine tabi' Mezidlü nâm-ı diğer Mürüvvetlü ve Ağca Viran Çeltikçi ve Gedikli nâm karyelerin hasılları tahtlarında bad-ı heva ve resm-i arus vakfa hasıl kayd olduğu ve defter-i hakanide mukayyed ve mûmâ-ileyh Seyyid El-Hac Hafız Mehmed hâlâ berat-ı şerifimle ber-vechi tabi'iyet vakf-ı mezkûrun nisf-ı Tevliyetine mutasarrıf olmağla kura-i merkûme-yi ber-mûceb defter-i hakani müteveffa-

yı müşarun ileyhin vakfı tarafından zabt ve vâki olan mahsûlat ve rûsûmatıyla kura-i mezbûr topraklarına üzerlerine cûrm-ü sabit olan reâya taifesinin kanûn üzere icab iden cûrmelerini ve reâya taifesinden biri bikri karyeteyn ara verdik de ercanibinden icab iden resm-i arusanelerini müteveffa-yı müşarun ileyhin vakfı(çizgi) tarafında ahz ve kabz itmek murad eyledikde iki defa aherden bir vecihle müdahale olunmak icab itmez iken Mihaliç voyvodası tarafından Manyas kazâsına vekil tayin olan mültezimi Seyit oğlu avenesinden Serdar Hacıoğlu Mehmed nâm mütegalibe hilâf-ı defter-i hakani ve mugayiri kanûn kazâ-i mezkûrun serbestiyeti uhde-i iltizamda deyu mûmâ-ileyhin mütevellisi olduğu vakf-ı mezkûr karyelerinin vâki olan mahsûlat ve rûsûmayıtla hasıl-ı kaydı olunan bad-ı heva ve resm-i arusanenin taraf-ı vâkıfdan ahz ve kabz fuzûlî müdahale ve ta'arruz ve muhalefet ve tegallüben kendüye zabt ve ahz ve kabz ve reâyayı ve vakf-ı dahi bi-vechi tekdir ve ta'zîr ve perakende ve perişan iden ol-vecihle vakf-ı şerife gadr-ı külli sevdasında oldukların bildirüb kura-i merkûm ber-mûceb defter-i hakani müteveffa-yı müşarun ileyhin vakfı tarafından zabt ve vâki olan mahsûlat ve rûsûmatıyla kura-i mezbûr topraklarında üzerlerine cûrm isabet olan reâya taifesinin kanûn üzere icab iden cûrmeleri ve reâya taifesinden biri bikri karyeteyn ara verdik de ercanibinden icab iden resm-i arusa neleri müteveffa-yı müşarun ileyhin vakfı tarafından ahz ve kabz etdirilüb hilâf-ı defter-i hakani ve mugayyir-i kanûn ve merkûm Mehmedi ve Mihaliç voyvodaları vesair ehl-i örf taifesi taraflarından ol-vecihle ferd-ü vahidi bir dürlü müdahale ve ta'arruz etdirilmeyüb men' ve def' ve vakfa aid olub tegallüben ahz olunan mahsûl ve rûsûmu gerü istirdad olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a ve defterhâne-i âmiremde mahfûz defter-i evkâfa müracaat olunduk da Manyas nahiyesine tabi' karye-i Mezidlü nâm-ı diğer Mürüvvetlü vakf-ı imaret Karacapaşa der-Mihaliç Sultan Bayezid merhûmdan mukarrer nahiyesi olduğu defter-i atikde mastûrdur ve tahtında nakden aded kırk beş ve karye-i Ağça Viran vakf-ı mezbûra tabi' Manyas ve tahtında nakden aded otuz iki ve karye-i Çeltik aded üç ve karye-i ———vakf-ı mezbûra tabi' Manyas ve tahtında nakden aded otuz altı ve zemin aded üç ve karye-i Gediklü yigirmi çiftliğin ber-dar Karacabeyin kulları olub otakçılar olduğu ve Gediklûden kalkub Mürüvvetlü nâm karyede otuz defter-i atikde mesturdur tabi' Manyas ve tahtında nakden aded yigirmi sekiz hasıl-ı hem resm-i çift ve bennakı ve mücerred ve hınta ve şayır ve öşr ve bostan ve çayır ve tabu-yu zemin ve iştibakı ve bad-ı heva ve resm-i arus yekûn ma'gayruhu yigirmi iki bin dört yüz kırk dört akçe yazı ile defter-i evkâfa muharrir kalemiyle tahrîr ve Hüdavendigâr sancağında Mihaliç nahiyesinde evkâf sahibü'l ticarat ve'l hasenat valide sultan damet iffetûhanın hidametden olan nefsi Mihaliç ve tevabi

karyeleri hatt-ı hümayûn-ı şevket makrûn ile kendüye hibe ve temlik olunub müşârun ileyhin dahi tophane ve Kandilli ve Galata ve Kasımpaşa caniblerinde cari olan su yollarının ve müceddeden bina ve ihya eylediğin çeşme-i latif ve külliyyet münif vesaire hayrat ve hasenatın masarraf ve levâzım ve hıdmetinin ve hatta kabza vakf idüb müceddeden tahrîr-i ferman olmağın imdi evkâf selatin serbest olmuş kanûn mukarrer olmağın vakf-ı mezbûrun kasaba ve karyelerinin a'sâr ve rûsûm bad-ı heva cürm-ü cinayet ve hukuk beytü'l-mâl amme ve hassa ve mâl-i gaib ve mal maktûl sizde kâfi—— -ve müdded-i örfiye ta'dim olub beğ ozan kul ve cariye vesair hukuk ve rûsûm-u ve bi'l cümle tabarat ve müteveccühâtıyla maruz olmağla ve maktû' akdem min-küllî'l vücûh serbestiyet üzere reâya ve evlâd-ı reâya meyane ve evlâd-ı meyânesiyle vakfı tarafından zabt olub ümera ve ummâl ve nazır ve nüzzar mirmiran ve mir liva ve eyalet valileri ve mütesellimleri ve taraflarından adamları ve voyvoda ve serdar ve ihvan-ı örf taifesinden bir kimesne dahl ve ta'arruz itmeye deyu yazıldığı mahalde nefis-i karye Mihaliç ve tahtında mikrat ve mahallat ve reâya ve zemin ile hasıl öşr-ü adat ve serdâr-ı rûsûm-u zemin ve ziraat ve hinta ve şayir ve bad-ı heva ve cürm-ü cinayet ve işibakı tabu-yu zemin ma'gayruha ve beytü'l-mal arsa amme ve hassa ve mal gaib ve mal maktule—— —— kul ve cariye ve ——mevaddesi ve beha olan bade'l müddet der-nefis-i Mihaliç kazâ-i mezbûr gayr-ı ez evkâf-ı selatin yekûn nefis-i şehir gayr-ı ez mukatta'ât elli bin akçe der-karye ve ——tabi' kazâ-i Manyas karye-i mezbûrenin öşr-ü mir piyade zeameti olub resm-i zemin ve resm-i tabu-ı zemin ve bade'l hüda ve beytü'l-mal kadimden Mihaliç emini tarafından zabt olmağla karye-i mezbûrda araziye mutasarrıf olub muvaffak resm-i zemin kaydlar ber-mûceb karye sâbık defter-i cedide kayd olındı deyu mikdar araziye mutasarrıf ise iki dönüme bir akçe rûsûm-u zemin alınur ve tahtında na'den aded yigirmi iki akçe ve arazi-i çiftliğin on dört hasıl gayr-ı ez gâret ve rûsûmat sipahinin otuz iki akçe yazular ve kura ve mevad-ı saire ile olduğu defter-i evkâfa tahrîr olunduğu mastur ve mukayyed olan hümayûndan kanûn-ı suâl olduğu defter-i hakanide mastur ve Karacapaşa imaret-i vakf-ı karyelerinden mezidki? nâm-ı diğer Mürüvvetlü ve Ağça Viran Çeltik ve Gedikli karyelerinin hasılları tahtlarında bad-ı heva ve resm-i arus vakfa hasıl kayd olduğu kura merkûm ber-mûceb defter-i hakani müteveffa-i müşârun ileyh vakfı tarafından zabt ve vâki olan mahsûlat ve rûsûmatıyla kura mezbûre topraklarında üzerlerine cürm sabit olan reâya taifesinin kanûn üzere icab iden cürmleri reâya taifesinden biri bikri karyeteyn ara eylediği ez canibden (çizgi) icab iden rûsûm-u arusaneleri müteveffa-yı müşârun ileyhin vakfı tarafından ahz ve kabz etdirilmek kanûn olub Mihaliç voyvodaları vesair ehl-i örf taifesi tarafından müdahale olunmak nugayyir

kanûndur deyu tahrîr olunmağla defter-i hakani mûcebince mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene 1201

S.80-H.238

Gerede kadısına hüküm ki

Erbab-ı tımardan Mustafa veled Musa nâm sipahi gelüb berât-ı âlişan mutasarrıf olduğu tımar karyelerinde hasıl olan her kil ve ez anbar olunmuş mahsûlatı yine kazâ-i mezbûrede vâki İsfahan Şah hatun medresesi ve vakfının mütevellilisi tarafından mültezimleri kazâ-i mezbûrede sakın (boş) ve (boş) nâm kimesneler bin iki yüz senesinden berü hilâf-ı şer'i şerif ve bilâ setr fuzûlî ve tegallüben ve bilâ setr ahz ve zabt ve bundan akdem lede'l taraf Mültezim mezbûrların tegallüben ahz eyledikleri mahsûl için on beş kile kile mahsûle sahih ve bedel tenbih olunmuş iken mezkûrlar bir dürlü virmekte te'allül ve gadr sevdasında oldukların bildirüb yedinde olan senedat şer'isi mûcebince mezbûrların zimmetlerinde sabit olan ol-mikdar yüz kile ve der-anbar—— mahsûlü kendüye alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hüküm-ü hümayûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene 201

S.80-H.239

Kütahya Mütesellimine (boş) dame ikbalehûya ve Şuhut kadısına hüküm ki

Abdulkadir nâm kimesne gelüb bunun kazâ-i mezbûre tabi'——nâm karye sakınlarından olan Ümmü nâm hatun bin yüz doksan (boş) senesinde müteveffıye oldukda terekisi ırs-i şer' vekili validesi olan müteveffa-yı mezbûrenin kız karındaşı Aîşe nâm hatun münhasıra olub lakin bu diyar-ı aharda bulunduğundan bunun hisse-i irsiyesini hemşiresi mezbûra ahz ve kabz idüb zimmet iken hemşiresi mezbûrun dahil müteveffıye olduk da oğlu Musa nâm kimesne tereke-yi mezbûreyi ahz ve kabz ve zimmet iken aldığı fevt olub yine karye-i mezbûr sakınlarından zevcesi Havva tereke müteveffa-yı ahz ve kabz idüb mezbûr Abdülkadir mezbûrdan müntakıl-i hak-ı irsiyesini taleb eylediğin mezbûr Havva ol-zevce yine karye-i mezbûr sakınlarından imam dimekle arif kimesne ile Ferman oğlu İmam oğlu Ahmed nâm kimesnelere istinaden ekl-ü bel sevdasıyla eda da imtia birle ibtal-i hak ve gadr-ı külli sevdasında oldukların ve bu bâbda da'vasına

muvafık şeyhü'l-islâmdan fetva-yı şerife virildiğin bildirüb ve berât-ı şerifesi mücebince şer'le görölüb mezbûre Havva'nın zimmetinde olan hakı irsiyesi alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görölmek için emr-i âli yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.80-H.240

Dörtdivan kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Şoban mal nâm karye sakinlerinden Mustafa nâm kimesne gelüb bu üzerine edası lâzım gelen avâriz ve imdad-ı hazariye vesair evâmir-i şerifimle varid olan tekalifden alâ ve evsat ve ednâ itibarıyla tahmiline göre hissesine isabet iden karye-i mezbûre ahâlisi mu'alamat ahâlisiyle ma'en cem'ine memure edası kurşunu almayub ziyade talebiyle te'addi ve rencide olunmak icab itmez iken cem'ine memur olanlar ve kendü cer'ü ve nef'ileri? için hilâf-ı (çizgi) kanûn ziyade akçe mutalebesi ile te'addi ve remideden hali olmadığın bildirüb kanûn üzere amel hilâf-ı kanûn ziyade talebiyle te'addi ve rencide ittirmeyüb men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica eylediği ecilden mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.81-H.241

Niğde sancağı mutasarrıfına ve Niğde kadısı ve Ankara kazâsı naibi ve Ankara sancağı mütesellimine hüküm ki

Medine-i Ankara mütemekkinlerinden Tadaros nâm zımmi gelüb Medine-i Ankara mütemekkinlerinden Menad ve Zarkin nâm zımmiler zimmetlerinde bin iki yüz senesinden berü sekiz yüz altmış kile hınta ve iki yüz kile (çizgi) şayir bahasının malumû'l mikdar gurus alacağı olub taleb eyledik de güna gün illiyet ve tezvirat ile bi-vech-i şer' virmekte te'allül birle firâr ve hâlâ Kangırı ve Niğde kazâlarında geşt-ü güzar üzere olub vücuhuyla gadr-ı külli sevdasında oldukların ve bir bab da'vasına muvafık şerika veled vekil bildirüb mücebine oldukdan mahallinde şer'le görölüb alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica eylediği ecilden inhâsı vâki ise mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.81-H.242

Boz Ulus kadısıyla Kütahya naibi Zide fazlühûya hüküm ki

————-zımminin babası ———-zımminin Boz Ulus terekesinden Hamide Haçlı cemaati ahâlden Osman ve Mustafa ve Hamide nâm kimesneler zımmiler bin doksan senesinden berü yetmiş iki bin iki yüz otuz yedi gurus alacağı olub kabul olunmaz babası mesfur murad olmağla meblağ-ı mezbûr der-âliyyeme intikal idüb ol-mikdar gurus hak ——— mezbûrlardan taleb eylediğin virmekte muhalefet ve gadr eylediklerin mukaddemaları lede'l inha ——— mübaşir ma'rifetiyle mahallinde şer'le görölmek babında sadır olan emr-i âli sadr-ı âzâm ——— ağalarından Mustafa Zide gadruhû ———-merkûmun cemaati derununda olmayub eyâlet-i Anadolu'da sakin taife ——— âlişan babında olundukları ve meblağ-ı mezbûr Boz Ulus voyvodası Süleyman nâm kimesneden taleb olmadığı cemaati mezbûr merkûm âlişanın himayesindedir deyu mübaşir merkûmu ———-edası ve ———-tarafından tahrîrat ile vâki idüb mübaşir mezbûr gelür iken voyvoda? merkûmun evâmilleri ba defter-i nükud ve eşyasını nehb itmeleriyle cemaati mezbûr derununa gelüb Şeyh ihzarı ——— meskurdan ba temessük aldıkları ol-mikdar gurus ve ———-ifraz idüb ancak da'vaları mezbûr Süleymanın ———-ol-emin meraklarını beyan ile mübaşir ma'rifeti ile mahâlinde terakki mümkün olmaz ise Kütahya naibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh huzurunda müdahâli olunmak babında emr-i şerifim niyaz olduğu varid olan tahrîrat ——— inha olmağla mübaşir ma'rifetiyle mahallinde şer' zaviye ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığı sudûrundan Kütahya naibi huzuruna terakki-i şer' ve ihkâk-ı hak olunmak fermanı olmağın imdi sen ki ——— kadısı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin mübaşir mûmâ-ileyh ma'rifetiyle merkûmları mahâlinde meclis-i şer' ihzar ve terakki-i şer' mezbûr ——— ihkâk-ı hak ——— mahallinde icrâ-yı hak olunmaz ise mübaşir mûmâ-ileyh merkûmları Kütahya irsaliye eylesin sen ki Kütahya naibi Mevlânâ-yı mûmâ-kadısın huzurunda hak üzere şer'i ruiyet ——— birle ihkâk-ı hak mübaderet? ve hilâfından mücanebet olunmak babında fermân-ı âlişan yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene 1201

S.81-82-H.243

Kastamonu kazâsı naibine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Abbas El-Hac İbrahim Zide İlmehûsun mektub gönderub Kastamonu sancağında ve nahiyesinde vakf-ı mescid-i mahalle Frenkşah ve türbe-i veli

kesir-i mescid-i———ve hâlâ der-tasarruf âli ba berât-ı hâlâ der-tasarruf Şaban kazâ-i ba berât deyu yazıldığı mahalde hamam Firenşah der-nefs-i Kastamonu kostahamam yevmi on dört fi sene beş bin kırk ve bağçe der-hasıl imaret mezkûr bir———hasıl iki yüz elli akçe ve vakf-ı mescid mahalel Frenkşah ber-mûceb vakfa mücehhid imam mahalle-i mezbûra ba-berât fi? yevmi dört sene bin dört yüz der-tasarruf dört yüzdür tasarruf bir rub ve dükkanın şartını ve bağçe sadırdan Salih elli ve bağçe ile dükkana mevat mutasarrıfdir kira-yı zemin bab iki ve rûsûm Kostahamam bin dörtyüz yekûn bin dörtyüz yiğirmi dört akçe hisse-i Kostahamam mezkûre vakfın inhasına hükm-ü şerif olunub bostan-ı ebnadan olan———hamam haliya der-tasarruf kısm-ı âlâ———kazâ-i ba berât hasıl iki bin sekiz yüz akçe yazular ile defter-i evkâfda muharrer (çizgi) kalemiiyle tahrîr olundığı defter-i hakanide (çizgi) ve Kastamonuda vâki merkûm Frenkşah Sultan (çizgi) hamamı üzerine Es-Seyyid Hasan ve Es-Seyyid İbrahimin berâtıyla üzerlerinde olduğu Anadolu muhasebesinde ve Kastamonuda vâki merkûm Frenkşah Cemaleddin mescid-i şerifi vakfının ve taife-i muayene ile imamet-i Hafız Mehmed halifenin beraatıyla üzerine olduğu dahi —— evkâf muhasebesiden ve Frenkşah Cemaleddin ve mukaddema olunmak üzere taife muayene ile cüz'i hevanlık (çizgi) ve yine Frenkşah vakfindan? (çizgi) almak üzere azl-i terbiyesinden ferait itmek üzere ba(çizgi) vazife muayene cüz'i hevanlık (çizgi) cihetleri başka başka berevat ile (çizgi)———(çizgi) aherinin askeri beratıyla üzerine aldığı mukayyed-i müstemiri Kastamonu naibi Abbas El-Hac İbrahimin der-âliyyeme takdim eylediği iş bu arzında Medine-i Kastamonuda vâki Frenkşah nâm sahibü'l hayrın evlâdından ber-vechi meşrut ba berât-ı âli mütevellisi yedinde mevcut vakfiye mamûl bahasında vakfın gillesini bezl-i bey ref'ini tediyesinde feraik-i azimü'l san-ı nedavet olunur üzerine hıfz-ı tayin-i âli hafr olan ber-vech-i şart-ı vâkıf amel oluna gelüb gereği mürûr-u azimeti ile tediyesi mahalle-i na malûm olunmakdan naşi ber-mûceb şarta vakf-ı rub-ı galle vakf-ı vaziye ile ba berât-ı icrâ-yı şerif tabi'ri hıfsun ile müşerred bazen vakf-ı mûmâ-ileyhin bina eylediği Frenkşah mescid-i dimekle arif mescid-i şerifde bâde ve bazen civarında vâki (çizgi) —— tüccar-ı tediyesinde ba berât tilavet idüb gereği hıfzun vücuhla suûbet ve iddia-ş ham-ı şerif dahi tecemmu olmayub şart-ı vakf-ı menafi olduğundan eser-i tilaveti olmamağla vakf-ı mûmâ-ileyhin mescid-i mezkûrunda tilavet olunması babında ba berât-ı âli hıfzı dahi Bayram Veli Hülafazından Es-Seyyid El-Hac hafız Şemseddin meclis-i şer' de inha ve vakf-ı mûmâ-ileyhin mescid-i şerifde tilavetin ile icrâ——— naib ve nev'an şart-ı vakfa itibar olunur şaibesi olmağla vakf-ı mûmâ-ileyhin vakfiye-i ma'mûl bahasında mastur ve müsadere vakf-ı gillesinin rub'ıyla eyyâm-ı müşrutlar da icrâ-yı şerif tabi'ri

hıfsun vakfın bina eylediği mescid-i şerifde tilavet ve hasıl olan (çizgi) nüvvabını vakfın ruhuna icrâ ile şart-ı vakf-ı icrâ idüb mütevellî-i vakf ve imam ve hükkamı ta'arruz etmemek babında emr-i şerif verilmek ricasına arz ve defterhâne-i âmiremde mahfûz defter-i evkâfa müracaat olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed ve ber-vech-i muharrer icrâ-yı hevanlık cihetlerine ba-berât mutasarrıf olunur şart-ı vâkıf mûcebince icrâ-yı hidmet idüb hizmetleri mukabelesinde müstemin oldukları vazifeleri alı verilmek için emr-i şerifim virile geldiği bi'l-fîl reisü'l-küttâbım olan————— Fevzi dame ilmehû ———i'lâm-ı şer' ve şart-ı vakf mûcebince amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.82-H.244

Bolu Naibine ve Bolu Hassı Voyvodasına Hüküm Ki

Bolu kazâsı sakinlerinden Ahmed nâm kimesne gelüb bu kendi halinde ırzıyla mugayyed hilaf-ı şer'i şerif kimesneye vaz' ve teaddisi olmayub ve üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken kazâ-i mezbûrun sakininden El-Hac Ali bek dimekle ma'rûf kimesne kendü halinde olmayub bin yüz doksan senesinde ehl-i ırz taifesine istinaden üç yüz altı guruş kıymetlü bir aded seccadesini ve üç yüz guruş nukudını ve karındaşı Ahmed nâm kimesneye dahi otuz guruş hilaf-ı şer' ve bi gayr-ı hak gasben ahz ziyade tahrîr eylediklerin ve bu bâbda da'vasına muvâffak feteva-yı şerife virildiğin bildirüb mûcebince şer'le görölüb ihkâk-ı hak olunmak babında hüküm-ü hümayûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görölmek ————— babında.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene201

S.82-H.245

Murtazaabad kazâsı naibine Ankara sancağı mütesellimine hüküm ki

Murtazaabad kazâsı ahâlileri gelüb bunların kazâ-i mezbûra tabi' Emirgazi nâm karye sükkanından Es-Seyyid Dervîşağa dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz doksan senesinden berü cihet-i şer' için bin sekiz yüz guruş alacak hakları olduğuna binaen meblağ-ı merkûmdan ——— beş yüz guruş bâli olur nükûd-ı kıyam ve yüz doksan keyl mahsûl virüb bağ-i hilâf-ı vatanı eda itmek üzere bir kıt'a temessük i'ta idüb bâde mezbûr deyniye naks verdiği yüzdoksan keyl mahsûl dahi merkûm İbrahimden cebren ahz ve bu vecihle bunlara gadr-ı külli mezalim hadim eylediklerin ve husus-u mezbûr minval-i

meşrûh üzere olduğunu natık canib-i şer’den i’lâm-ı şer’iyyeleri olduğun bildirüb şer’le görölüb mezbûrun zimmetinde sabit ve mütehakik olan alacağı her ne ise tamamen ve kâmilten tahsil ve bi-kusur alıverilüb ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümâyûnum mahallinde şer’le görünmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa’ban) Sene201

S.82-H.246

Çukurhan kadısına ve Ankara sancağı mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr sükkânından Tabanlı aşiretinden abdullah ve Ahmed ve Mustafa nâm kimesneler gelüb bunların cemaati mezbûreden babaları Murtaza nâm kimesne kendü halinde olmamakda olub kimesneye te’addisi olmayub üzerine dahi şer’an bir nesne sabit olmuş değilken kazâ-i mezbûra tabi’ yine cemaati merkûm ahâlilerinden ber-ahmed fi mahallesinden Anbarlı aşiretten Abdulkani oğulları Hüseyinve tavil agavat nâm şakiler kendü halinde olmadıklarından naşı bin yüz doksan senesinde hilâf-ı şer’i şerif ve bi-gâyr-ı hak babaları mezbûr anı katl kasdıyla üzerine hücum ve darb itdiklerinden gayrı iki saat ardına düşüb tabü’l tevabi————-ve ihtiyar ve alil olduğundan Yorgi katilün otuz gün tarafına merkûmların harabet müteessiren fevt olub gadr-ı külli eylediklerin ve bu bâbda da’vasına muvafık şeyhü’l-islâmdan fetevâ-yı şerifeleri olduğun bildirüb fetevâ-yı şerifleri mücebince zabıta ma’rifetiyle şer’le görölüb babaları mezkûrun şer’an icab iden diyeti alıverilüb icrâ-yı şer’ ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica etmeğin zabıta ma’rifetiyle mahallinde şer’le ruiyet ve ihkâk-ı hak olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa’ban) Sene1201

S.83-H.247

Tosya kadısına ve Kangırı sancağı mütesellimine hüküm ki

Müteveffi Hacı Hamza Sultanın Dervişlerden Seyyid Şeyh Derviş hacı Mehmed Zide Şerefehû gelüb Kangırı sancağında Tosya nahiyesinde mezra-i Gökçe-il Hacı Hamza Sultanın ebna-i ebnasına bade’l mutasarrıf dervişlerine bâde ness vakt ve Karacaviran karyesinde dahi Ulunun çiftlik-i hazır vakfiye evlâd-ı vakf olduğu defter-i hakânide mukayyed ve mûmâ-ileyh hacı Hamza Sultanın ebna-i ebnası mutasarrıf olduğundan merkûm Seyyid Şeyh Derviş hacı Mehmed hacı Hamza Sultanın Dervişlerinden olmağla

mezra-i mezbûreye vakfiyet üzere mutasarrıf olub mezra-i Gökçe il mezbûreyi ber-mûceb defter-i hakanide zabt ve vâki olan a'şar ve rüsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murad eylediğin bir dürlü dahl icab itmez iken Milan nahiyesinde Karacaviran karyesinde Ulubeg çiftlik-i mutasarrıfı olan hazır vakfiye evladı olanlar Ulubeg çiftliğini zabta kanâ'tat itmeyüb Halil ve Hasan ve Ali ve Muraslı nâm kimesneler zuhur ve Gökçe il mezrası dahi hazır vakfiye evlad-ı vâkıfdır deyu müdahale ve gadr sevdasında oldukların bildirüb zikr olunan Gökçe il mezrası ber-mûceb defter-i hakâni vakfin üzere kendüye zabt ve vâki olan mahsûl ve rüsûmu kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb hilâf-ı defter-i hakani ve mugayir-i kanûn mezbûrları aherden bir ferdi fuzûlî müdahale etdirilmeyüb men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz ve defter-i evkâfa müracaat olundukda Tosya nahiyesinde mezra-i Gökçe'ye tabi' Kurşunlu der-karye der-âliyye mukarrer çiftliğin mezra-i müteveffî hacı Hamza Sultanın ebna-i ebnasına bâde'l mutasarrıf dervişlerle minval bâde ness müteveffî Kasım beg vakf etdiği vakfiyesine mastur bulmakda deftere kayd olundu hâlâ der-tasarruf sizin dahi deyu defter-i evkâfa muharrir kalemiyle tahrîr ve Milan nahiyesine tabi' der-karye-i Karacaviran Ulubeg çiftliği demekle ma'rûf ve cürm evlâd-ı irsiyle meşhur biri Milandan Mahmud bey hazır vakfiye vakf-ı evlad idüb Cafer ve Yusuf ve Yakub ve Sadullah ve Abdülkerim nâm kimesneler berâta mutasarrıflar ber-mûceb defter-i atik hâlâ Yakub ve Sadullah ve Abdülkerim ve Cafer ve Hamza ve Pirli nâm kimesneler berâtıyla mutasarrıf olmağın vech-i meşrûh üzere(çizgi) defter-i cedîde kayd olundu tabi' Milan hasıl üç yüz altmış akçe yazı ile defter-i evkâfa muharrir kalemiyle tahrîr olunub bu takdirce ber-mûceb defterdefter-i hakani Tosya nahiyesinde deyu muharrer mezra-i Gökçe İle tabi' Kurşunlu der-karye der-âliyye (çizgi) mutasarrıf çiftlik-i mezra hacı Hamza sultanın ebna-i ebnasına bâde'l ifraz dervişlerine minvâl bâde ness müteveffî Kasım beg vakf eylediği vakfiyesinde mastur olmağın deftere kayd olundu hâlâ der-tasarruf sizin dede deyu defter vâkıfta musarrah mezra-i merkûm—— üzere ba-berât mutasarrıfı tarafından ve milan nahiyesinde der-karye-i Karacaviran deyu muharrer Ulubeg çiftliği ve cirm evlâd-ı ırs meşhur yerini hasılatı dahi hazır vakfiye evladları tarafından zabt olunub tarafeyn başka başka (çizgi) olunmak iktiza eylediğin defter emini sâbık arz ve i'lâm mûcebince amel olunmak babında bin iki yüz senesinde evâil-i Recebinde emr-i şerifim sadır olunmuş iken mezbûrlar dürlü dürlü hile ve tezvirata sülûk ve ber vecihle infaz emr-i şerif mümkün olmadığını bildirüb men' ve def' olunmak babında müceddeden emr-i şerifim sudûrunu istid'a ve Divân-ı Hümâyûnumda mahfûz kuyud-u ahkâma tebliğ olduğun vech-i meşrûh üzere tarihi mezbûrda emr-i şerifim

virildiği mastur ve mukayyed bulunmağın mukaddema sadır olan emr-i âli mücebince amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i Ş (Şa'ban) Sene1201

S.83-H.248

Uluborlu kadısına ve Hamid sancağı mütesellimine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Ahmed Zide Fazlehûsun südde-i saâdetime mektub gönderüb Medine-i Uluborlu mahallatından Salih Efendi mahallesi sakinlerinden Hadice nâm hatun meclis-i şer'e varub Seyyid Ali nâm kimesne mevacihesinde lede'l da'va mezbûrun karındaşı Süleyman nâm kimesne zenci olub kurasından hasıl-ı iki nefer kızlarım var iken mezbûr Süleyman beni tatlik idüb ve mezbûr Ali ile zevci mezbûr Süleymanın bağ ve emlâk ve eşyası müşterek olmağla yedi seneden berü Kızlarımın nafaka kisvesini ben ruiyet itdim müşterek olduğun mezbûr Aliden kızlarımın nafaka ve kisvesi matlubundur dedik de mezbûr Ali istindak olundukda emr-i şerifim mezbûr Süleymanın iştirak ve gayrı tarikleri bir müddet ber-akçesi yokdur deyu cevap virmeğle mezbûrdan müddeasını mübeyyin beyyine talep olduk da inayet isbat-ı beyyineden izhar-ı haciz ve mezbûrenin da'vası tezvir olduğu şer'an sabit ve bi-vech muârizadan men' birle hüccet-i şer'i virilmiş iken hicab-ı ve mündefa olmayub mücerred ve ızzar ——— kasdıyla mezbûrenin te'addi ve rencidesi men' ve def'i babında emr-i şerifim sudûr-u niyazında olduğu dürlü kimsenelere arz idiyor deyu mezbûr Seyyid Ali elraf? İtmeğle ol-bâbda vâki hâli bi'l-iltimas arz olunmağla mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.83-H.249

Karahisar-ı sahib naibine ve Karahisar-ı sahib sancağı mütesellimine hüküm ki

Sarraf hoca Avannos nâm zımmi gelüb bunun sâbık Karahisar-ı sahib mütesellimi El-Hac Abdi Efendi dimekle ma'rûf kimesne zimmetinde bin yüz doksan senesinde ba- temessük dört yüz gurusı alacak hakı olub taleb eyledikde edada muhalefet ve ibtâl-i hak ve gadr sevdasında olduğun bildirüb şer'le görölüb ba-temessük zimmetinde olan ol-mikdar gurusı hakı tahsil ve alıverilmek babında hükm-ü hümayûnum rica etmeğın mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene201

S.84-H.250

İzmir kadısına hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin — Zâde Hamdullah Zidah Fezailehûsun sütte-i saâdetime mektub gönderüb Güzel Hisar Aydın ahâlisinden El-Hac İlyasoğlu El-Hac Hasan nâm kimesne meclis-i şer'e varub İzmirde bünye tüccarından Yazıcıoğlu İstirte zimmetinde hüccet farizadan ba-temessük ve ba-rehin altı bin yigirmi sekiz gurus hakı olub ben deniz tekellüye tabi' deyu doksan(boş) senesinden berü eda da imtina itmeğle meskûr İstirti meclis-i şer'e davet olundukda ve tekellüye tabi'yeti ve berât-ı fermân-ı olduğu malûm değil iken itaat itmeyüb ibtâl-i hak sevdasıyla haşviyet? ve mezbûr hacı Hasanın yedinde senedat-ı olmağla meskurun ihsar ve taraf-ı şer' (çizgi) olunması babında hükm-ü hümayûnum virilmek ricasını vâki hâli bi'l-iltimas arz itmekle ecilden mesfûrun düvel-i masara tercümanı ve tercüman hizmetkârı olmadığı bid tebli? ahidnâmelerden zahir ve mütebeyyin olmağla mahallinde şer'le ihzar ve tarafı ve ihkâk-ı hak ve keyfiyet suret sicilat-ı i'lâm olunmak fermanım olmağın imdi ber-vechi muharrer meskurun düvel-i nasara tercüman ve tercüman hizmetkârı olmadığı bid tebliğ ahidnâmelerde zahir ve mütebeyyin olmağla mesfûrun mahâline şer'i ihzar ve taraf-ı şer' ve bade's-sübut ihkâk-ı hak ve keyfiyet suret-i sicilatı der-âliyyeme i'lâm-ı mübaderet ve hilâfından mücanebed olunmak babında.

Fi Gurre (Ramazan) Sene 1201

S.84-H.251

Milan kadısına hüküm ki

Degâh-ı muâllam kapucu başlarından Halil dame mecdehûnun der-âliyyeme te'addi eylediği arzihâline bundan akdem Milan Zâdenin hazinedarını tahsil emvâl miriye için mübaşir tayin olunan silahşör hassadan Varkan Zâde bâde'l vücûh hizmet mübaşiriyasını taleb eyledikde merkûmun der-âliyyemden karındaşı (boş) nâm kimesne bulunduğundan beş bin gurusun iki bin beş yüz gurusunu dahi elli gün maadasıyla bir kıt'a——temessük virüb vilâyetine azim olub bu esnada meblağ baki mezkûr iki bin beş yüz gurusunu kapucubaşı mûmâ-ileyh ba-emr-i hümayûn mahâline eda ve teslim ve temessükü ahz itmekle tahsil olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu tahrîr ve istid'a olunmağla Tatar mübaşiretiyle tahsin olunmak babında.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.84-H.252

Mir-mirân-ı Kiramdan Kütahya Mütesellimine ve Karahisar-ı sahib naibine hüküm ki Mustafa nâm kimesne gelüb bunun müverrisi Hüseyin nâm kimesne yine kazâ-i mezbûr sakinlerinden mütegalibeden Esad nâm kimesnelerin hidmetinde iken yüz doksan senesinde bilâ âhir fevt olduk da dört bin guruşdan mütecaviz nükûduyla dakm ve emval ve eşya sairesi buna münhasıra iken merkûm Seyyid Esad hilâf-ı şer'i şerif fuzûlî ve tegallüben zabt ve taleb eyledik de bi-vechi şer'i eda da te'allül ve muhalefet ve gadr eylediğin bildirüb sen ki Kütahya mütesellimi mir-mirân-ı mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle şer'i görölüb merkûmun müverrisi müteveffa-yı merkûmdan müntakil merkûm Esadın fuzûlî zabt eylediği ol-mikdar nükûd ve dakm ve emlâk ve eşya-yı sairesi tahsil ve alıverilüb ihkâk-ı hak ve i'lâm olunmak babında sana hitaben emr-i şerifim sudûrunu istid'a itmeğle sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhâsın ma'rifetinle mahallinde şer'le ruiyet ve ihkâk-ı hak ve i'lâm olunmak babında.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene 1201

S.84-H.253

Kastamonu kazâsı naibine hüküm ki

Medine-i Kastamonu mahallâtından İsmail beg mahallesi sükkanından İzzet nâm kimesne ile Aişe ve (boş) nâm hatunlar gelüb mezbûr Osman——mezbûr Aişenin zevci ve merkûm sairenin kız karındaşı El-Hac Ahmed bu hacı Hasan nâm kimesne fevt olduk da Medine-i mezbûrede Sonerciler Şevket Kâni arsası maktûlû vâkıf ve binası mezra bir bab ——virüb ve bir bab dükkanları ne terekesi behas ırs-ı şer'le buna münhasıra olun aherden müdahale olunmak icab itmez iken ecanibden Hasan bin Abdullah nâm müteveffanın Kerime Saliha nâm hatun tarafından vekili olan Hüseyin ağa dimekle ma'rûf kimesne zuhur ve dükkan mezbûrda mutasarrıf——ve müvekkil mezbûr Salihanın babası müteveffa-yı merkûmun terekesinden olmağla mezbûr Salihanın hissesini bi'l vekâle taleb iderim deyu da'va ve merkûm(çizgi) garet ası ve mezbûreden aile ve saire taraflarından vekilleri olan El-Hac İbrahim nâm kimesne lede'l murafâa müvekkile merkûm Saliha karındaşları Ahmed ve Mehmed nâm kimesneler ile valideleri Havva nâm hatun ile müverrisleri müteveffa mezbûr El-Hac Ahmede müteveli vakf ma'rifetiyle yüz kırk guruşa vâki ve nükud nisf ve bu dahi bâde'l tasarruf mülk himayesinde dükkan mezbûrların zabt ve bu ol-dükkan bana intikal ve zabt eyledikleri

lede'l şer' enver zahir olub mütevekkilim mezbûre Fatmanın bi-vech muarazası men birle canib-i şer'iden bunların yedlerine hüccet-i şer' i'ta olmuş iken mugayyir hüccet-i şer'e tefrirden hâli olmadığın—— ve yedinde olan hüccet-i şer'iyye mücebince âmel olunub hilâf-ı şer'i şerif ve mugayyir——şer'e tehdit olan müdahalesi men' ve def'i babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.85-H. 254

Bursa kadısına ve İznik kadısına ve Hüdavendigâr Sancağı Mütesellimine hüküm ki

Sadât-ı kiramdan Seyyid Abdurrahman Zide Şerefehû gelüb İzmit kazâsına tabi' Şafaklı nâm karye sakinlerinden köse Ahmed oğlu Mustafa nâm kimesne bin yüz doksan senesinden berü ba-temessük altı yüz elli üç gurus alacak hakkı olub taleb eyledikde mahallinde maiyet kesiresi olduğundan ve ber-müceb ibtal-i hak sevdasında olduğun bildirüb ol-bâbda inayet istid'a eylediği ecilden sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhasın mahallinde şer'le (çizgi) görölüb ihkâk-ı hak olmalarıyla Bursaya ihzar olunmak babında.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.85-H.255

Keçiörlü kadısına hüküm ki

Hadice nâm hatun gelüb bunun kazâ-i mezbûra tabi' Gölbaşı nâm karyede ——nâm mahalde vâki mutasarrıf olduğu malûmu'l hudud çiftlik-i tarlaları ve derunlarına civarında vâki bilâd-ı bezid Çerçiz nâm karye ahâlileri koyun vesair davarları zabt itmeyüb bunun köy terekesi vesair mezaraatı arazisine salıverüb bildirüb ve çekdirüb külli hazer-ü rennan idüb gadr eyledikleri ve taraf-ı şer'den senedat şer'iyyesi olduğın ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb hilâf-ı kanûn ve mugayyir-i fetevâ-yı münif ve senedat-ı şer'ie te'addileri men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim rica eylediğin mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak için yazılmışdır.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.85-H.256

Burdur Kadısına hüküm ki

Burdur kasabası mahallatından Şeyh Menan mahallesi sakinlerinden hamamcı hacı Mehmed demekle ma'rûf kimesne gelüb bunun kimesneye deyn kefaleti olmayub şer'an bir vecihle müdahale olunmak icab itmez iken mahalle-i mezkûre sakinlerinden zaviyedar Şeyh Ömer demekle ma'rûf kimesne zuhur ve mücerred celb akçe te'addiyesi senin zimmetinde hilâf-ı şer'iyyeden meblağ-ı malum olan ——deyu üzerine şer'an bir nesne——— olmadın hilâf-ı şer'i şerif akçe talebiyle te'addiden hâli olmadığın bildirüb mezbûrun hilâf-ı şer'i şerif ol-vecihle olan te'addisi men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a etmek mahallinde şer'le görünmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.85-H. 257

Çubukabad kazâsı naibine ve Ankara sancağı mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' nefsi-i Çubuk karyesi sakinlerinden saâdat-ı kiramdan Seyid Hasan Zide Şerefehû gelüb bunun yedi seneden berü nâmzedlisi olan (çizgi) nâm Bekir baliga ile——— mevcut eşyasını karye-i mezbûr sakinlerinden Pehlivan ve karındaşı Hasan ve oğlu Ahmed ve karındaşı oğlu Mehmed nâm kimesneler başlarında olan iaşeleriyle hilâf-ı şer'i şerif fuzûlî cebren ahz ve mezbûr Mehmede akd ve tezvic etdirilüb gadr-ı külli eylediklerin inha ve mübaşir ma'rifetiyle rûyet ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a etmeğin da'vası tezvic olduğu zahir olunur ise icrâ-yı mer'iden virilmek şartıyla mübaşir ma'rifetiyle mahallinde şer'i ruiyet olunmak emr yazılmışdır.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.85-H. 258

Hayran kazâsı naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Kundaklı nâm karye sakinlerinden Kör Ahmed demekle meşhur kimesne gelüb bunun karye-i mezbûr toprağında yiğirmi seneden mütecaviz mutasarrıf ve beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve rüsûmat sahib-i arza eda idegeldiği kapulu ve temessüklü malûmu'l-hudud yerlerine dahl olunmak icab itmez iken Kadri nâm kimesne zuhur ve ol-yerleri senin mezbûrdan mukaddem babamın arsa yedinden alub zabt iderim deyu icrâ ve bu makule on sene mürûr iden arazi da'vasının istimâ'i memnû iken hilâf-ı kanûn fuzûlî müdahale ve zabt ve ziraatine ref' olub te'addiden hali olmadığın ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb mezbûrun hilâf-ı kanûn ol-

vecihle olan müdahale ve te'addisi men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica etmeğin kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene201

S.86-87-H.259

Kütahya Mütesellimine ve Söğüt kadısına hüküm ki

Defterhâne-i âmirem kaleminin ba hatt-ı hümâyûn şevket makrûn müretteb otuz nefer mülâzımlarından olmak üzere kayd-ı meşrûh tersâne-i âmiremde defter emini vekili El-Hac İbrahim Şermi veled Mustafa Zide Mecdehû gelüb Hüdavendigâr sancağında Gölpazarı nahiyesinde ———nâm karye ve gayrıdan otuz bin dokuz yüz yigirmi iki akçe berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu zeâmet-i mülhakatından Söğüt nahiyesine tabi' karye-i Karaardım harice ez-defter ve tahtında nüssar-ı gared yigirmi dört ve çiftliğin şeyhi gölün karye-i mezbûrenin———ve hudûdunun gökten açılan yerlerin öşr ve rûsûmun olur ve karye-i Atbaşı ma' karye çok lafzen on üç ve zemin der-tasarruf Süleyman Zeyneddin karye-i Karahâliller ma' mesalih ve alan lafzen sekiz mezkûr karyelü Odancık nâm vakf toprağında ziraat idüb öşrün vakfa bennakı mücerredad ve bad-ı heva ve rûsûmu arusanesi sipahiye virirler vâkıf yedinden gayrı göğden açılan yerlerin öşr ve rûsûmun olur karye-i mezbûrede mütemekkin Aydın müsellimleri var resm-i duhan virirler deyu defter-i hakanide mukayyed kura ve hasıllarını mahsûb çiftliğin ve zemin ve yerler müştereği Ulubad nahiyesinde harik nâm karye ve gayrıdan on beş bin elli nefer ber akçe tımara mutasarrıf deyu ba kapudan-ı vezirim gazi Hasanpaşa edemallahû teâli İclalehûnun rahtvanlık hidmetinde olmağla müretteb beş nefer defterlûsünden olmak üzere kayd-ı şer' Ahmed Sipahi ile mûmâ-ileyh El-Hac İbrahim Şermi veled Mustafa ve yine Söğüt nahiyesine tabi' çiftlikde baş———ve karye-i Karaardım tahtında lafsen aded-i ve der-münteha çiftlik-i mezbûrdur ibad-ı ahâli çiftlik-i mezbûr e çiftlik-i Sultan-ı bâdi der-karye-i Karaardım lafsen altı ve çiftlik-i Yusufyeri der-karye-i mezbûr ve çiftlik Mamedalyeri der-karye-i Karardım ve çiftlik-i İskenderyeri der-karye-i mezbûra deyu mukayyed-i mensuce çiftlikler dahi müsenemmi kazâ Sultanönü ve Hüdavendigâr sancaklarında İnönü ve gayrı nahiyelerde Halal nâm karye ve gayrıdan yetmiş altı bin beş yüz yigirmi yedi akçe dergâh-ı muâllam müteferrikalığı gediğü ilhakıyla Mir piyade zeametine mutasarrıf Mustafa ser-sekbanan yeniçeriyan dergâh-ı âli kaydlarına dahl olunmağla sâlifü'z-zikr kura Erdim karyesinden Hasan tahrîrde Mir piyade zeametine tahsis kılınan mensuhe çiftlikler arazisinden ma'ada arazi-yi sairesini ve Atbaşı ma karye

Çok ve Kara Haliller ma' Mesalih ve Alan karyelerini mümtaz ve muayyen hududları dahillerine kadimden a'şar ve rûsûmu zeamet ve tımarları tarafından Subaşı (boş) Zide gadruhû zabt ve vâki olan mahsûlat ve rûsûmatını kanûn ve defter mûcebince mûnasafa ahz ve kabz berât eylediği aherden bir vecihle müdahale olunmak icab itmez iken yine Söğüt nahiyesine tabi' Keban karyesi Erzurum ve Hüdavendigâr sancaklarında——— Erzincan ve gayrı nahiyelede Çalı nâm karye ve gayrıdan yigirmişer nin altıyüz doksan sekiz akçe başka başka zeametlere mutasarrıf Seyyid Mehmed ve Seyyid Mustafa Arif veled Küçük Mehmed Çavuş nâm zâimlerin iştirak ve Göğnük nahiyesine tabi' karye Zelve ma' karye Çakmaklar der nezdesil (çizgi) deresi deyu mukayyed karye dahi Göğnük nahiyesinde Mir Ahmed ve karye-i Sekid nâm karye ve gayrıdan dört bin akçe tımara mutasarrıf İsmail Veled Mustafa Sipahinin müşterekiyle kayıdlarına dahl ve yine Söğüt nahiyesinde Odancık karyesi Necayıoğlu İlyas beğin Yar-Hisar olduğundan karye-i Gül hekim zaviyesi ve mescid-i vakfı olmağla sâbıkul-zikr Karaardım karyesinden Hüseyin tahrîrde Mir piyade zeamete tahsis kılınan mensuhe çiftlikler arazisini kadimisi üzere ser-sekbanan mûmâ-ileyh Mustafanın tarafından Subaşı müstakilen ve —— karye-i Şaki merkûman Seyyid Mehmed ve Seyyid Mustafa Arif veled küçük Mehmed Çavuş iştirak ve karye-i Zeyun ma' karye Çakmaklar der nezdesil deresi deyu mukayyed karyeli dahi mezbûr İsmail veled Mustafa müşterekiyle ve Ovancık karyesini Necayış oğlu İlyas beyin zaviyesi ve mescid-i vakfı tarafından mütevellisi Beyşehir kazâsında Abaköy karyesi sükkânından Mahmud nâm kimesne zabt ve ziraat itmeyüb ser sekbanan mûmâ-ileyhin Subaşı ve vakf-ı mezkûr mütevellisi ve mültezimi ve zaim ve sipahi mezkûrların Subaşı ve Mültezimleri ve Zabık karyesi imam ve türbedarı Atbaşı ma' Çubuk karyelerine imam ve türbe ve zaviyedarlık vakfı kaydı yoğiken birbirleri ve mütegalibeden muavirleriyle Bekçühanan? Karaardım karyesinden Hüseyin tahrîrde Mir piyade zeametine tahsis kılınan mensuh çiftlikler arazisinden ma'ada arazi sairesi ve Atbaşı ——ma' karye Çubuk ve Kara Haliller ma' mesalih ve ulak? Karyelerine ve mümtaz ve muayyen hududları dahillerinde olan yerleri ve hasıllarıyla mahsûb çiftlik ve zimmetlerini——hilâf-ı defter-i hakani fuzûlî müdahale ve müştereki merkûmun Mültezimiyle tarafından Subaşısının zabtına ve mahsûl ve rûsûmun ahzına muhalefet ve tevcihi tarihden berü tegallüben kendüleri zabt ve mahsûl ve rûsûmatı ahz ve ketm idüb ol-vecihle zeâmet-i hasılatın külli noksan tertibiyle bais ve gadr sevdasında oldukların bildirüb sâlifü'z-zikr Karaardım karyesinden Hüseyin tahrîrde Mir piyade zeametine tahsis kılınan mensuh çiftlikler arazisinden ma'ada arazi-i sairesi ve Atbaşı ma' karye-i Çubuk ve Kara Haliller ma' mesalih Ulak karyeleri Mümtaz ve muayyen

hududları dahillerine kadimden a'sar ve rüsûmu zeamet-i tımarları taraflarından eline gelen yerleri ve hasıllarıyla mahsûb çiftlik ve——zeametleriyle ber-mûceb defter-i hakani müşterek-i merkûmun Mültezimiyle tarafından Subaşısına zabt ve vâki olan mahsûlat ve rüsûmatı munsıfa ahz ve kabz etdirilüb hilâf-ı defter-i hakani Sekban başı mûmâ-ileyh ve zaim ve sipahi merkûmun ve vakf-ı mezbûr taraflarından Subaşı ve Mültezimleri ve aherden Kara ve aheri bir dürlü müdahale etdirilmeyüb men' ve def' ve tegallüben aldıkları mahsûl ve rüsûmu gerü alıverilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz Ruznâmçe-i hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassal ve defter-i evkâfa müracaat olundukda Söğüd nahiyesine tabi' yigirmi dört nefer reâya ve çiftlik-i Şeyh Gönen karye-i mezbûrenin —— hududuna Gökden Açılan aherden yerlerin öşr ve rüsûmu alır deyu muharrer karye Karaardım ve hasıl-ı tahtında resm-i çift ma' gayruhu ve hinta ve şayir ve bağan ve öşr-ü bostan ve öşr-ü meyve ve bad-ı heva ve resm-i arusiye ve tapu-yu zemin ve iştibakı yekûn ma' gayruhu beş yüz ve yine nahiye-i mezbûra tabi' (çizgi) on üç nefer reâya ile karye-i Atbaşı ma' karye-i mezbûr——anü'l gille ma' gayruha iki yüz ve sekiz nefer reâya ile yine nahiye-i mezbûra tabi'i karye-i Haliller ma' Mesalih ve Alan ve haric-i ez defter mezkûr karyelu Odancık nâm vakf toprağında ziraat idüb öşrün vakfa ve bennakın ve mücerredatın ve bad-ı hevası ve resm-i arusanesi sipahiye verirler ve vâkıf yedinden gayrı Gökden açılan yerlerin dahi öşr ve rüsûmu alır ve karye-i mezbûrda mütemekkin olan bazı Aydın müsellimleri var resm-i duhan verirler deyu muharrir ve hasıl iki yüz altmış beş akçe yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrir ve defter-i icmâlde Ulubad nahiyesine tabi' karye-i Çarık ile kurra-i mezkûra birikdirilüb yigirmi bin yüz üç akçe zeamet ber-icmâl ve icmâl mezbûrdan on bin elli iki akçesi bin yüz doksan bir senesi ramazanında ser asker tarafından defterhâne-i âmiremde müretteb otuz nefer mülâzımlarından olunmak üzere kayd-ı meşrûh El-Hac İbrahim Şermi veled Mustafanın zeamatine ilhaken tevcih ve tezkire ve mûcebince istihkâmen bin yüz doksan beş senesi asithânedan dahi berâtı olduğu ihrac olunub ve icmâl-i mezbûrun on bin elli bir akçesi dahi deyu derkapudan-ı vezir müşarûn ileyhın rahtvanlık hizmetinde olub müretteb beş nefer defterlüsünden olmak üzere kayd-ı meşrûh Ahmedin yüz doksan beş tarihi berâtıyla mutasarrıf olduğu tımarı dahilinde ve Söğüt nahiyesine tabi' on üç nefer reâya haricden ziraat olunur on dokuz buçuk çiftlik yed-var rüsûmlu deyu mukayyed karye Odancık olan üç hisse altmış timar tarifiyle mutasarrıf el-haletü hazihi—— oğlu İlyas beye temlik olunub mûceb-i mezkûr üzere mutasarrıf olunur iken İlyas bey dahi karye-i mezbûreyi Yar-Hisar kul-u sağırin karye-i Gölcükde bina ettiği zaviyesine ve mescidine vakf etdi

deyu kayd olunmuşdur der-defter-i atik hasıl rûsûm-u çift ve bennakı ma'gayruha ma' ez-haric ve zabta ve şayir yekûn ma'gayruhu sekiz bin beş yüz kırk akçe yazı ile defter-i evkâfda muharrir ve Göynük nahiyesine tabi' yigirmi üç nefer reâya ile karye-i Zabık ma' karye Çakmaklar nez desil deresi ve hasıl hinta ve şayir ve öşr-ü bostan yekûn ma'gayruhu dört bin yedi yüz doksan dokuz akçe yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yekûn ma'gayruhu birikdirilüb dört bin dokuz yüz doksan dokuz akçe ber-icmâl ve icmâl merkûmun iki bin beş yüz akçesi Seyyid Mehmed veled küçük Mehmed Çavuş ve ol-mikdarı dahi müştereki Seyyid Mustafa Arif veled Küçük Mehmed çavuşun başka başka zeametleri dahillerinde ve Söğüd nahiyesine tabi' çiftlik ———-der karye-i Karaardım nakden yedi zimmet baha çiftlik-i mezbûr der-abad-ı ahâli-i çiftlik mezbûr dönümü seksen hasıl-ı resm-i zemin ve hinta ve bad-ı heva yekûn ma'gayruhu iki yüz altmış altı akçe çiftlik Sultanyeri der-karye-i Kara nakden aded ———-zimmet baha çiftlik-i mezbûr der-abad-ı ahâli çiftlik mezbûr dönüm kırk hasıl-ı resm-i zemin ve hinta ve bad-ı heva yekûn ma'gayruhu iki yüz altmış dokuz ve çiftlik dahi Bayram yeri der-karye-i Karaardım nakden aded altı zimmet baha çiftlik mezbûr der-abad-ı ahâli çiftlik mezbûr dönüm elli hasıl rûsûm-u zemin ve hinta ve bad-ı heva yekûn ma'gayruhu iki yüz altmış (çizgi) ve çiftlik Yusuf yeri der-karye-i mezbûr hassı sancağıyla sâbık-ı mevkûf hasıl anü'l gille rûsûm-u saire yüz yigirmi çiftlik Kumral yeri der-karye-i Karaardım hisse sancağıyla sabık mevkûf hasıl anü'l gille ve rûsûm-u saire yüz yigirmi çiftlik iskender yeri der-karye-i mezbûr hisse sancak-ı beyi sâbık mevkûf hasıl olmağla ve rûsûm saire yüz on beş akçe yazular ile defter-i icmâl mensuhanda çiftlikân-ı merkûme çiftlik İlyasa bıraktırılub yekûn ma'gayruhu kırk iki bin üç yüz yigirmi sekiz akçe zeâmet-i mir piyade deyu ber-icmâl ve tamamen mûmâ-ileyh Mustafa ser sekban yeniçeriyân dergâh-ı âli mir piyade zeamet dahilinde ve zikr olunanlardan ma'ada Söğüd nahiyesinde Atbaşı ma' hak karye imamlık ve türbedarlık ve zaviyedarlık———vakf-ı mahalde bulunmadığının cevabı ———dahi tahrîr olunmağla bu takrirce (çizgi)ber-mukteza-yı defter-i hakani karye-i Karaardımdan mensuha canibine ifraz ve tahrîr olunman yedi nefer reâya ile seksen dönüm zimmet baha çiftlik———on nefer reâya ile kırk dönüm zimmet baha çiftlik Hacı Bayramyerinin ve çiftlik-i Yusufyerinin Kumralyerinin ve çiftlik İskenderyerinin hasıllarıyla mahsûb olan öşr ve bostan ve rûsûmatları müstakilen Mustafa ve sekban ve yeniçeriyân dergâh-ı âli mir beyan zeâmeti tarafından ve karye-i Karaardım haric ez-defter-i merkûmun yigirmi dört nefer reâyası ve çiftlik Şeyh Göynük ve hududunda(çizgi) Gökden açılan yerlerin öşr ve rûsûmuyla arazi sairesine vâki olan öşr hububat ve rûsûmatı ve karye-i (çizgi) Atbaşı ma'

karye-i hauf ve ez harici defterin on üç reâyasıyla zemin-i der tasarruf-u Süleyman Zeyneddin hasıl anü'l gille ve gayruhûsu ve sekiz nefer (çizgi) reâyâ ile Kara karye Haliller ma' —hariz ez-defterin reâyaları Odancık nâm vakf toprağı ziraat itdirüb öşrün vakfa ve bennakın ve mücerredatın ve resm-i arûsane ve bad-ı hevalarına vâkıf yedinden gayrı Gökden açılan yerlerin öşr ve rûsûmu ve karye-i mezbûrede mütemekkin olan Aydın(çizgi) müsellemlerinin rûsûm ve duhanlarını (çizgi) ber-vechi mutasarrıf El-Hac İbrahim Şemsi veled Mustafa ile kayd-ı meşrûh Ahmed Sipahi taraflarından ve karye-i Odancıkdan öşr ve rûsûmatın İlyas bey vakfı tarafından Dölek ma' (çizgi) karye-i Çakmaklar der-nezdesil deresi öşr ve rûsûmatı müşterek-i İsmail veled Mustafa Sipahi tarafından ve Gönen karyesinin öşr ve rûsûmatı dahi Seyyid Mehmed ve Seyyid Mustafa Arif veledat küçük Mehmed Çavuş taraflarından zabt olunub birbirlerinden alakaları olmamak iktiza eylediğın sâbıka bi'l-fi'l defter emini olan Süleyman Raşid dame mecdehu —itmeğın arzı mûcebinde amel olunmak babında.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.87-H.260

Edremid kadısına ve Karesi mütesellimine hüküm ki

Bezirgan taifesinden mülkan veled Kakos nâm zımmi gelüb Edremid kasabası sükkanından Koca Mehmed oğlu Emin nâm kimesne zimmetinde babası Kakos zımminin doksan senesinden berü üç bin on üç buçuk gurus alacağı olub kable'l ahz babası meskur lerd olub meblağ-ı mezbûr buna intikal ve bu dahi almaksızın mezbûr Emin fevt olmağla terekesine vazû'l yed olan kazâ-i mezbûrda sakın veresesinden mal-ı müteveffadan talep eylediğın—— sâbık mahallinde tabi'iyetleri olduğundan mukavemete iktidarı olmadığın ve bu bâbda fetevâ-yı şerife verildiğın bildirüb mübaşir ma'rifetiyle şer'le görülüb alıverilüb ihkâk-ı hak olunmak babında hüküm-ü hümayûnum rica etmeğın da'vası tezvîr oldığı şer'an zahir olur ise ücret-i müdde-i tarafından verilmek şartıyla mübaşir ma'rifetiyle mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.87-H.261

——kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Çakır nâm karye sakınlarından—— oğlu Mehmed beşe dimekle

arif kimesne gelüb bu yine karye-i mezbûr (çizgi) toprağında vâki malûmu'l hudud yerlere bunların oğlu Mehmed dimekle meşhur kimesne ile şer'en ve müştereken mutasarrıf iken müşterek-i mezbûr ol-yerlerden hissesini ferağ murad eylediğin bu müşterek olduğu itibarıyla il verdiği beha ile hak taleb eylemek vormeyüb hilâf-ı kanûn yine karye-i mezbûrdan Mustafa nâm kimesneye bin yüz doksan yedi senesinde ferağ ve gadr eylediğin ve bu bâbda feteva-yı şerife virildiğin bildirüb kanûn üzere alıverilüb müşterek-i mezbûrun ol-yerlerden his müşterek olduğu itibari ile il verdiği Beha ile tevliyet olan mezbûrdan alıverilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica etmeğin kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene201

S.87-H.262

Yalak Abad (çizgi) kazâsı naibine hüküm ki

Sarraff taifesinden Levan nâm zımmi gelüb bunun babası sarraf Vasil nâm zımminin Yalak Abad kazâsına tabi' Ahlu nâm karye mütemekkinlerinden Dimitri ve Hristo ve Andon ve altı hevace ve yaşmak ve berber Tanaş nâm zımminin zimmetlerinde yüz doksan iki ve doksan üç senesinden berü üç kıt'a ———temessükan mücebince sekiz yüz guruş alacak hakı olduğuna binaen meblağ-ı mezbûru mesfurlardan taleb almak üzereyken kable'l ahz ve dahl murad olub emval ve eşyası buna intikal idüb bu dahi babası merd mesfurun mütakil meskurların zimmetlerinde olan hakını tarafından bahüccet-i şer'iyye vekil sarraf Nikola nâm zımmi taleb eyledikde meblağ-ı mezbûrdan hıfz üç yüz yigirmi guruşunu havaleten ahz ve baki zimmetlerinde olan dört yüz seksen guruşunu taleb ve almak istediğin bi vech-i şer' vormekte te'allül ve muhalefet ve ibtâl-i hak ve gadr-ı külli sevdasında oldukların bildirüb zabıtlar ma'rifetiyle mahallinde şer'e ruiyet olub babası merd meskurdan müntakil meskurların zimmetlerinde ba temessükan ol -mikdar guruş hakı tamamen ve—— tahsil ve bi-kusur tarafından vekil-i meskura alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.88-H.263

Akyazı kazâsı naibine ve Kocaeli Sancağı mütesellimine hükümki

Ali odabaşı nâm kimesne gelüb Akyazı kazâsına tabi' Kuru ve Kıyye nâm karyede vâki bir bab mülk değirmeninde aherin alakası yoğiken bin yüz doksan (boş) senesinde değirmen mezkûru Akyazı sakinlerinden ve Ayyaş oğlu hacı Hüseyin nâm kimesne fuzûlî zabt ve taleb ve da'va sadedinde iken mezkûr fevt olub karye-i mezkûrdan vereseleri zabt idüb gadr-ı külli eylediklerin ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerife virildiğin bildirüb şer'le görölüb fuzûlî zabt olunan mülk değirmeni verese meskurlardan alıverilüb ihkâk-ı hak olunmak babında.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.88-H.264

İzmir mollasına hüküm ki

Memâlik-i mahrûsem de Ayanlık——bundan akdem hattı hümayûnumda muhabbet makrunum manun sadır olan evâmir-i âliyyeme cümle-i ilân olunduğuna nazaran müceb ve muktezası üzere amel ve hareket ve hilâf-a hareketi tasaddi etmekden ve etdirmekden mücanebet lâzımeden iken İzmir sükkanından El-hac Halil Efendi dimekle ma'rûf kimesne baş ayan olmak (çizgi) iddiasıyla her maddeye ve alay husus İzmir voyvodasına mahsus umûra müdahale ve kocabaşlar——voyvoda konağına varmamak mürûr ve ubûr idenler voyvoda konağına konak——misillü ve vaka ihtiyar ve ol-vecihle ihtilal nizam beldeyi müceb etbara ictisar eylediği ihbar ve inha olunmakdan naşi merkûmun bu makule hilâf-ı rıza hareketi tedibi icab itmiş iken fi ma'bad umûr-u beldeye müdahale itmeyüb kendü halinde olmak şartıyla icrâ-yı fermanım olmağın tehdid ve tahzirin muhtevi iş bu emr-i şerifim ısdar ve irsal olunmuşdur imdi sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileysin merkûm Halili huzur-u şer'e ihzar ve mazmun emr-i münifimi ifade ve işar birle fi ma'bad kendü halinde olub umûr-u beldeye müdahale eylememesini tenbih ve te'kid vaz' ve tahzire dikkat ve nizam-i beldeye ihtilalden vekaye ba'de izin mütenebbih olmaz ise gadr ve himayeden hari vechle keyfiyet-i der-âliyyeme tahrîr ve i'lâmi müsaraat olunmak babında emr-i âli yazılmışdır.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.88-H.265

Kastamonu sancağı mütesellimine ve Kurre-i Nühas kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Kır nâm karye sakinlerinden İbrahim nâm kimesne gelüb bu kendü

halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'i şerif kimesneye vaz' ve hareketi ve deyn ve kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken yine kazâ-i mezbûr mütegalibe ve cabbareden Kör ağası oğlu Mehmed ve Ali ve oğlu İsmail nâm kimesneler kendü halinde olmadıklarından bin yüz doksan senesinde hilaf-ı şer'i şerif ve bi-gayr-ı hak kırk kil hinta ve bir anbar saman ve kırk gurus akçesini gasben ahz ve kabz eylediğinden ma'ada ehl-i örf istinaden mülk arsa yerlerini ve yüz elli gurusunu dahi ahz ve kabz ve gadr-ı külli ve bunun emsali zulm ve te'addileri nihayeti olmadıkların bildirüb sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin şer'le görülüb meskurların gasben ahz ve kabz eyledikleri ol-mikdar kil hinta ve saman ve ol-mikdar gurus hakı kendüye alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica eylediği ecilden sen ki mütesellim-i mûmâ-ileyhsin ma'rifetinle mahallinde şer'i ruiyet ve ihkâk-ı hak ve keyfiyet der-âliyyeme i'lâm olunmak babında.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.88-H. 266

Viranşehir kadısına ve Viranşehir voyvodasına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Kurukavak nâm karye sakinlerinden Gül İbrahim oğlu Halil dimekle ma'rûf kimesne gelüb bu kendü halinde ırzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'i şerif kimesneye vaz' ve te'addisi olmayub şer'an üzerlerine bir nesne sabit olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sakinlerinden zümre-i mütegalibeden Hamid oğlu Hüseyin dimekle meşhur şaki kendü halinde olmayub buna arz ve——olmağla mücerred icrâ-yı arz mütegalibe bin yüz doksan senesinde ehl-i örf taifesine istinaden hilâf-ı şer'i şerif ve bi-gayrı hak yüz elli gurusunu gasben ahz ve ziyade gadr-ı külli eylediğin ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife olduğın bildirüb fetevâ-yı şerife mücebince şer'le görülüb merkûman hilâf-ı şer'i şerif ve bi-gayrı hak gasben ahz eylediği ol-mikdar gurus alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.88-H. 267

Kastamonu mütesellimine ve Taşköprü kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Çorbaoglu nâm karye sakinlerinden Seyyid Mustafa Zide Şerefêhû

gelüb bunun kimesneye deyn kefaleti olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değil iken yine karye-i mezbûr sakinlerinden Ali ve Halil nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub iş bu sene-i mübarekede Ehl-i örf istinaden yüz guruşdan mütecaviz akçesi gasben ahz ve ziyade gadr eylediği ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görölüb mezbûrun gasben ahz eylediği ol-mikdar guruş alıverilmek babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.89-H. 268

Kazâ-i mezbûre tabi' Sinanpaşa karyesi ahâlisi gelüb karye-i mezbûre sakinlerinden Osman bin hacı Ahmed nâm kimesneler kendü hallerinde olmayub serseri ve gammadaz olub daima kadı ve naib ve voyvoda ve mütesellim ve subaşı vesair ehl-i örf taifesi ———-varub fukara-yı hilâf-ı vâki murad isnâdıyla ehl-i örf gammadaz ve tecrim ve bi-gayr-ı hak akçeleri alınmağa bais ve kendüleri dahi olub ve alaka ve müdahaleleri olmadıkları ibna müsalaha ve bilâ emr-i şerif tekalifleri umuruna karışub bunun emsali zulm ve te'addilerinin nihayeti olmayub perişan olmalarına bais ve bari olmadıkların bildirüb men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica ve divân-ı hümâyûnumda kanûn-i suâl olmağın mezkûrlar kendi hallerinde olmayub şedid ve gammadaz olub fukara-yı hilâf vâki mevad isnâdıyla ehl-i örf gammadaz ve tecrim etdirilüb hükm ve te'addileri vâki ise fi ma'bad kendü hallerinde olub madem ki kendülerinin———olmadığın kadı ve naib ve Subaşı ve Mütesellim ve voyvoda vesair ehl-i örf taifesi naiblerine varub fukaraya bir vecihle zulm ve te'addi eylememeleri için kanûn üzere emr-i şerif yazıla gelmiştir deyu tahrîr(çizgi) olunmağla mukteza-yı kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.89-H. 269

Kite nahiyesi naibine hüküm ki

Sen ki nahiye-i mezbûr naibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mustafa Necib Zide İlmeûsun mektub gönderüb mahrusa-i Bursa ———dahilinde (çizgi) bıçqâhâne mahallesinde sakin El-Hac Mehmed Sâdık nâm kimesne on yedi sene Mukaddem Sulbi oğlu İsmail nâm kimesneye hayat——Bursa kazâsına muzafaa Kite nahiyesine tabi' Kayaba nâm karyede

vâki bir göz esbab dört sehim itibarıyla üç——mutasarrıf olduğu değirmen hissesi ile beş yüz guruşu hibe ve merkûm İsmail dahi intibab ve kabul ve bade'l buluş oğlu mezbûr İsmail esbab-ı mezkûrda olan hisse mersumeyi teslim ve müddet malumeden berû merkûm İsmail bilâ niza mutasarrıf iken bu esnada merkûm El-Hac Mehmed sadık hassa merkûmeye bir vecihle müdahale ve zabt ve davasıyla hibe mezkûru inkar eylediğin oğlu mezbûr İsmail müddeasını mezbûr şer'ide Şuhud udul ile bade'l isbat merkûm El-Hac Mehmed sadık muarızadan men' ve def' ve mezkûr İsmail yedine kabli şer'idin hüccet-i şer'iyye i'ta olunmuş iken yine meccanen olmayub hilâf-ı vâki iştirakıyla rencideden hali olmadıkları inha etmekle merkûm İsmail'in yedine i'ta olunan hüccet-i şer'iyye natık olduğu üzere esbab-ı mezkûra babası mezbûr El-Hac Mehmed——bi-vechi muarızadan men ile meblağ-ı mezbûrun tahsil havi emr-i şerifim sudûrunun ricasına vâki hali bi'l iltimas arz itmeğle mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene201

S.89-H.270

Çubuk Abad kadısına hüküm ki

Erbab-ı tüccardan Ali nâm Sipahi gelüb Ankara sancağında Ayaş nahiyesinde Hamid Divan'ı ve Doğru Bigari nâm karye ve gayrıdan üç bin üç yüz elli beş akçe berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu timar-ı mülhakatından Çubuk Abad nahiyesine tabi' karye-i Ankara Ferik tahtında iki nefer reaya ve dokuz aded zemin hasıl hıta ve şayir ve öşr-ü bağçe yekûn ma'gayruhu yedi bin yüz dokuz aded zemin hasıl hinta ve şayir ve öşr-ü bağçe ve rûsûm-u zemin bad-ı heva ve iştibanı ma' arsası ve tapu-yu zemin yekûn ma'gayruhu yedi bin yüz dokuz akçe yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde iki bin akçesi ifraz ve ma' gayruhu birikdirilüb üç bin akçe yekûnundan bin beş yüz akçesi ifraz ve ber-icmâl ve icmâl mezbûrun tamamen mezbûr Ali'nin ve yekûn mezbûrun bakisi müştereki kayd üzere olduğu defter-i hakanide mukayyed ve karye-i ol -mezbûre toprağında arazi tasarruf idenlerden mezbûr oğlu İbrahim ve oğlu Ali ziraatleriyle hasıl eyledikleri terekelerinden sekizde bir öşr aliverilüb hilâf-ı defter-i hakâni ve mugayir-i kanûn te'allül ve muhalefet etdirilmemek babında hükm-ü hümayûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz (çizgi) Ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i (çizgi) icmâl ve mufassala müracaat olundukda vechi meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed (çizgi) ve kanûn-i suâl olunduk da merkûm Ali Sipahinin mutasarrıf olduğu timar-ı karyelerinden Ahmed Ferik? karyesi toprağında ve ziraat idenlerden

İbrahim ve Mehmed ve zeametleriyle hasıl eyledikleri terekelerinden sekiz de bir öşür ile ——— kirasını alı verilmek kanûn olub noksan teklifiyle te'allül etmeleri mugayir-i kanûn idüğü tahrîr olunmağla defter-i hakani mücebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.90-H.271

Kütahya mütesellimi (boş) dame ikbalehûya ve Kozyaka kadısına hüküm ki

Halil veled Ahmed nâm sipahi südde-i saâdetime arzıhâl idüb Kastamonu sancağında Kozyaka nahiyesinde mütegalibenin der-karye-ı Sılacık Mesud yedine ve gayrıdan beş bin sekiz yüz kırk akçe berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu mensuh tımarının baş kalemi olan salıfu'z-zıkr Kozyaka nahiyesine tabi' altı zemin ve yedi nefer reâya çiftlik der-karye-i Sılacık ve hasıl-ı resm-i çift ve bennak ve resm-i zemin ve haric ve hinta ve öşr kavak ve öşr bostan ve bad-ı heva ve cürm-ü cinayet ve resm-i arus yekûn ma'gayruhu (çizgi) iki bin beş yüz kırk yedi akçe yazı ile defter-i mufassala mensuhât muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde yazusu tenzilat ile tahrîr ve ma'gayruhu birikdirilüb dört bin beş yüz akçe ber-icmâl ve tamamen merkûm Halil veled Ahmet'in tımar bakisi müştereki kaydında olduğu defter-i hakanide mukayyed ve karye-i Sılacık Mesud yedine çiftlikleri defter-i hakani mücebince ve kadimi üzere meşrûh tımarı tarafından zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmun kanûn ve defter mücebince ahz ve kabz etdirilmek muktezayı (çizgi) defter-i hakani ve muvafık kanûn olub aherin müdahalesi hilâf-ı defter-i hakani mücebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.90-H.272

Ankara naibine hüküm ki

Sen ki Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Yahya Zide İlmehûsun mektub gönderüb daru's-saâdüt? Şerife ağası nezaretinde olan evkâfdan İstanbul'da vâki Mahmud paşa evkâfi mülhakatından Medine-i Ankara'da vâki Bazaristan ve etrafında olan———ve sipahiyan nâm ——— kâin karkir dükkanda bi'l icareteyn mutasarrıf olan müşacerat vesair erbab-ı sınıf ve ehl-i bedestancı akd ve hüccac kesir kimesneler meclis-i şer'e varub bedestan ve dekakin mürûr-u zaman ile mutasarrıf himaye ve bazı yerleri (çizgi)

müttehdim ve ekser mahallinde taş ve tuğla düşüb imhidam külliye karip olmağla (çizgi) kerir ve iki sene zarfında tamir ve termim olunmaz ise gelüb harb ve vakf-ı merkûm zarar küllisi olub bize dahi özrü hayf olacağı——olmağla tabe sennü'l vakf ve merhametü'l fukara mahal-i merkûm kabl-i şer'den bade'l keşif tamir ve termim olunmak babında vâki hâli hükm-ü hümâyûnum virilmek ricasına bi'l-iltimas arz eylediğine binâen bekâkin merkûmun zuhur eden termim ve tamirlerini müceddeden binası şerü'l vâkıf bi'l icareteyn mutasarrıfları kendü hallerinden eylemeleri yedlerinde olan temessükan vakfi derunlarında muharrer ve mezkûr olduğu bu dahi müteveli vakfi canibinden ba-takrir inha olunan ber-vechi muharrer mesarifi kendü mallarından eylemek şartıyla muhtac ber-vech olan mahal ma'rifet-i şer'le keşif olunub madem ki kimesneye ve canib-i vakfa bir güne zararı olmaya ber-mûceb keşif hayat kadimisi üzere tamirine icabından bilâ mûceb ve bilâ setr (çizgi) muhalefet etdirilmemek babında.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.90-H.273

Kastamonu Mütesellimine ve Daday kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûra tabi'——nâm karye sakinlerinden saâdat-ı kiramdan Es-Seyyid Mehmed gelüb bunun karye-i mezbûrede vâki mülkiyet üzere mutasarrıf olduğu beş kiseden mütecaviz emlakını bu mutasarrıf iken yine kazâ-i mezbûr sakin derebeyliği daiyesinde olan Kürdkara Mehmet'in avenesinden Hüseyin nâm şaki bin iki yüz senesinde fuzûlî ve tegallüben zabt ve külliye hedm ve kerestesini ahara bey ve fûruhat ol-vecihle zulm-ü sarîh ve gadr-ı külli eylediklerin bildirüb şer'le görölüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hâkk olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica etmeğın mahallinde şer'le görölme babında.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.90-H.274 (okunmuyor)

S.91-92-H.275

Dergâh-ı Mu'allâm Kapucubaşlılarından Kastamonu sancağı mütesellimine ve Sırd kazâsı naibine hüküm ki

Kastamonu sancağında Durağan nahiyesinde —— nâm karye ve gayrıdan yedi bin iki yüz otuz yedi akçe tımara ber-vechi teâkud Abdi veled Halil nâm mütekaid ve yine

karye-i ———-ol-mezbûr ve gayrıdan ol-mikdar akçe tımara dahi İbrahim veled İbrahim nâm sipahi başka başka berevat-ı şerefimle mutasarrıf olub tımarların mülhakatından Araç nahiyesine tabi' elli bir nefer reâya ve iki bin akçe yazı ile mukayyed ——— nâm-ı diğer ——— kariyeri ——— mümtaz ve muayyen hududu dahilinde kadimden öşr ve rûsûmu tımarları tarafından ahz ve kabz oluna gelen yerleriyle ber-mûceb defter-i hakani zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz olunmak murad (çizgi) eylediğin dahl olunmak icab itmez iken Araç nahiyesinde Ekrir nâm karye ve gayrıdan sekiz yüz akçe gerek tımar ile kale-i mezbûr müstahfızlığına mutasarrıf Mehmed veled El-hac Ömer ve yine karye-i mezbûr ve gayrıdan bin beşyüz akçe gerek tımar ile karye kale-i mezbûr müstahfızlığına mutasarrıf Ali veled İsmail gerek tımarları mülhakatından yine Araç nahiyesine tabi' otuz nefer reâya ve bin akçe ——— nâm-ı diğer ———-karyesini zabta kanâ'at itmeyüb sipahi-yi merkûmenin sâlifü'z-zikr karyelerine mümtaz ve muayyen hududu dahilinde olan yerlerine ve reâyasıyla fuzûlî müdahale ve tarafeyn lede'l murâfaa olmağla sipahiyan merkûmenin tımarları mülhakatından olan elli bir nefer reâya ve iki bin akçe yazar mezkûr Derdan nâm-ı diğer ———-karyesi olub karye-i mezbûrenin hududa(çizgi) balu sair suyu ve Küçükdere ve Büyükdere ve bu daima ———-ve Hacı Kasım oğlu tarlasını ——— akçemizden gelen ———-yol eylediklerin dere ve daş diye ve Kertil Boğazı ve Divan Suru ve Dere Kayadan ——— kupusuna deresini ve balcı sair karyesinden ——— yoluyla İdris oğlunun bağı başındaki Sırd yaka ve balcı? Oğlu bağı yukarısı acalu dereye çıkınca Varda nâm-ı diğer ———-serdarı olduğu vâki bir nefer reâyadan baki kalan molla Ali ve Köseoğlu fesad Mahmud Oğuz emmisi agavat ve hacı dahi Oğuz Mahmud oğlu ve Balancioğlu? ve Kuru İmamoğlu? ve çukadar oğlu Ahmed ve sekiz Oğuzlar ve Kılıçoğlu ve Kepeli oğlu(çizgi) ve Alioğlu Hakneli Oğuz ve İslamoğlu ve Mustafa beşe oğlu ve mane Veli ve Hacıoğlu ve Salihin oğlu ve Ahmed evveloğlu ve dişlik oğlu ve Salihoğlu ve İsmail beşe ve sünuh oğlu Yumurtacı oğlu nâm yigirmi yedi aded reaya dahi defterde mukayyed raiyyet ve raiyyeti i'lamından olduğu ve mübeyyin tahirden berü sipahiyan merkûmenin tımar-ı tarafından zabt ve şayir ve rûsûmatı ahz ve taraf olageldiği mevacihe hassında şer'an sabit ve hilâf-ı defter-i hakani ve mugayir-i kanûn bi-vechi şer' müstahfızan mezkûrun müdahalesi men' birle canib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmiş iken mûceb (çizgi) oldukların Sırd kazâsı naibine arz eyledik de tarafından kaydları defter-i hakaniden ba'de'l-ihrac ber-mûceb defter-i hakani ile bir nefer reâya ile iki bin akçe yazar karye-i Vardar nâm-ı diğer ———-a'şarı ve rûsûmatı Eşkinici tımar mutasarrıfıdır merkûmun tarafından otuz nefer reâya ve bin akçe

yazu ile mukayyed karye-i Vardar nâm-ı diğer ——— dahi a'şar ve rûsûmatı müstahenan? merkûmenin gerek tımarı tarafından zabt olunub tarafına icmâl ve mufasssal da başka başka olmak iktiza iken defter emini ba'de'l-arz Emin mûmâ-ileyhin arz ve mukteza-yı defter-i hakani ve kanûn üzere amel olunmak babında iki yüz senesi Evâil-i zilhiccesine Kastamonu Mütessellimine ve Araç kadısına hitaben bir kıt'a sadır olan emr-i şerifim lede'l vûsul serien Merkûm Abdi tarafından vekili olan İbrahim ve müştereki merkûmun İbrahim ve müstahfızan merkûman hasıla aldıkları halde fehim mezbûre ba'de'l mürâfaa müstahfızan merkûman kayd-ı beratımızda dahil sâlifü'z-zıkr Vardan nâm-ı diğer ——— karyesini liva mezbûr dahilinde vâki küre-i Cedid ve Yörük ve Araç ve Boyabad Sırd nahiyyelerinde bu müdded ondan gayrı Dardan nâm-ı diğer ——— karyesi yüz kadar müceddid müstafızan ve tımarı mülhakatından olmak üzere zabt ideriz deyu emr-i âlişanımız adem-i ita'at ve Sırd kazâsında vâki olub elli bir nefer reâya ve iki bin akçe yazusu olan Vardan nâm-ı diğer ——— karyesi Eşkincilü tımar mutasarrıfları tarafından zabt ve şayir oluna? geldiğini min ihtiyar ve bi-ırrz ehl-i vâkıfdan malûm-u'l esami kimesneler âli tarikü's şehade haber verilmeleriyle ber-minval muharrer müstahfızan Mezkûrenin müdahalesi men' ve kemâ fi's-sâbık Eşkinci tımarı tarafından zabt olunmak üzere emr-i şerifim virilmiş ricasına Sırd kazâsı naibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Osman ve Araç naibi Mevlânâ Mustafa Zide İlmehûma başka başka başka başka arz efterhâne-i âmiremde mahfûz rûz nâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufasssala mürâca'at olundukda Araç nahiyesine tabi' elli bir nefer reâya karye-i Vardana tabi' Araç nâm-ı diğer ——— ve hasıl-ı tahtında çift ve hinta ve şayir yekûn ma'gayruhu iki bin akçe yazu ile defter-i mufasssaldaki muharrîr kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde karye-i Vardan deyu yazu muharresiyile tahrîr ve yekûn ma'gayruhu iki bin üç yüz akçe ber-icmâl ve icmâl mezkûrun bin yüz elli akçesi tekaüd Abdi veled Halil'in ve ol-miktârı İbrahim veled İbrahim tımarları dahilinde olub ve yine Araç nahiyesine tabi' otuz nefer reâya ve bin akçe yazu ile karye-i Vardan nâm-ı diğer ——— ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir yekûn ma'gayruhu bin yüz akçe yazu ile olduğu defter-i mufasssaldaki muharrîr kalemiyle tahrîr olduğu defter-i icmâlde karye-i Vardan nâm-ı diğer ——— deyu yazusu mezkûresiyle tahrîr ve karye-i Tekdir ile birikdirilüb yekûn ma'gayruhu iki bin sekiz yüz akçeden bin akçe ifraz ve yekûn ma'gayruhu bin sekiz yüz akçe Kastamonu kalası merdanına mahsus bir gedik tımar-ı icmâl ve berat Mehmed Veled El-Hac Ömer'in üzerinde ve yekûn ma'gayruhu iki bin sekiz yüz akçenin bin beşyüz akçesi dahi ifraz olduğu Kastamonu kalası merdanına mahsus bir gedik tımar icmâl olduğu bâ-berât-ı âli veled İsmailin üzerinde olmağın? Bu takdirce ber-mûceb defter-i hakânî elli bir nefer

reâya ve iki bin akçe yazı ile defter-i mufassala karye-i Vardan tabi' Araç nâm-ı diğer —
——-defter-i icmâl de karye-i vardan deyu muharrir olan karyenin a'şar ve rûsûmatı
yazularına göre tekaüd Abdi veled Halil ile müştereki İbrahim nâm Eşkinçiyân tarafından
otuz nefer reâya ve bin akçe yazı ile defter-i icmâlde ve mufassalda karye-i Vardan nâm-
ı diğer——-deyu muharrir olan karyenin a'şar ve rûsûmatı dahi müstahfızan merkûmanı
mahmud veled El-hac Ömer ve Ali veled İsmail tarafından zabt olunub tarafının icmâl ve
mufassala başka başka almak iktiza iken hala defter emini olan El-Hac Mustafa dâme
mecdehû bundan akdemce arz ve defterhâne-i âmiremde mahfuz (çizgi) mevkûfat
defterlerine müraca'at olundukda Sırd kazâsına tabi' ——-karesinin gayr-ı ez tenzil?
Vardan karyesinin umur-u şer'iyyeleri el-yevm tabi' oldukları Sırd kazâsında idiğü
mukayyed olub Emin mûmâ-ileyhin arz ve mukteza-yı defter-i hakani üzerine amel
olunmak babında iki yüz bir senesi evâil-i recebinde siz ki Kastamonu mütesellimi ve
Sırd naibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsiz size hitaben sadır olan emr-i şerifim Divân-ı
hümâyûnumdan mukasseden ihrac olunub sen ki Sırd naibi Mevlânâ-yı mûmâ-iley Es-
seyid Osman ve Araç Kazâsı naibi Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Mustafa Zide İlmehû
tarafından bu defa der-âliyyeme takdim olunmak iki kât'a arsâmın cevabına mefhumunda
ber-vechi muharrir (çizgi) Sırd nahiyesine tabi' elli bir nefer reâya ve iki bin akçe yazı
Vardan nâm-ı diğer——-karyesi mümtaz ve muayyen hududu dahilinde olan yerleriyle
bin tahrîrden berü Eşkinçi tımar ——- taraflarından zabt ve öşrü zeametın rûsûmatı ahz
ve kabz ola geldikleri lede'l şer' sabit ve müstahfız mezkûrları hasaa defter-i hakani
kanûn bi-vech-i şer' zahir olan müdahale ve te'addileri men' ve def' ve kemâ fi's-sâbık
Eşkinçi tımar(çizgi) tarafından zabt ve şayir etdirilmek için canib-i şer'den hükmü birle
hüccet-i şer' virilmiş iken müstahfızan ve merkûman bir dürlü müceb olmayub yine ol-
vecihle müdahaleden hali olmadıkları sâlifü'z-zikr elli bir nefer reâya ve iki bin akçe yazı
ile mukayyed karye-i Vardan nâm-ı diğer ——- defter-i hakani ve muraafadan
verilen hüccet-i şer'iyye mücebince sipahiyan merkûman bir dürlü dahl ve ta'arruz
etdirilmemek için ilm-ü haberü i'ta olunmuş tahrîr ve istid'a ve husus-u mezbûr için
mukteza-yı defter-i hakani ve defter emini arzları ile müteaddid sadır olan evâmîr-i
âliyyem müceblerinca ma'rifet-i şer'le mahallinde ruiyyet ve canib-i şer'den nasb ve
sahib olduğunu müşâr hüccet-i şer'iyye verilmiş olduğunu dahi ilamat merkûmları natık
olmağla ol-civarda Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhin arzusu mantukunca Sırd kazâsına tabi'
olan sâlifü'z-zikr Vardan——- nâm-ı diğer——-karyesi sipahiyan merkûman
taraflarından ber-müceb defter-i hakani kemâ fi's-sabık zabt etdirilmek için
katü?mukad?emr-i şerifim sudûrunu bi'l-fi'l reisü'l küttâbım olan Süleyman Feyzi Dâme

İlmehû i'lam itmeğin i'lamı mücebince ber-mukteza-yı defter-i hakani amel olunmak babında ferman yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene201

S.93-H.276

Mir-mirândan Kütahya Mütesellimine ve Kütahya naibine hüküm ki

Kazâ-i mezbûr muzâfâtından etraf-ı şehir nahiyesine tabi' bucak nâm karye sükkanından Seyyid Mustafa ve Seyyid ve Halil ve Bekir ve Ömer vesair malûmu'l esami kimesneler gelüb bunlar kendü hallerinde ırzlarıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'i şerif kimesneye vaz' ve hareketleri yoğiken kazâ-i mezbûr mahallatından Bakkallı mahallesi sükkanından El-Hac Mehmed bin El-Hac Ali nâm kimesne zuhur ve şirrete sülûk ve siz————karye-i mezbûrede vâki olduğumuz çiftlik(çizgi) tabi'r olunur mülk menzili hedim ve bin beş yüz gurusluk kerestesini ahz eylediniz deyu lede'l mürâfaa da'vası tezvir olduğu şer'an sabit ve kable şer'iyye i'lâm-ı şer'iyye i'ta olmuş iken müceb olmayub yine ol-vecihle te'addi ve rencide eylediklerin hilâf-ı şer'i şerif mugayyir i'lâm-ı şer'iyye zahir olan müdahale ve te'addisi men' ve def' olunmak babında hüküm-ü hümayûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene201

S.93-H.277

Burdur kadısına ve Hamid sancağı mütesellimine hüküm ki

Divân-ı Hümayûnum kalemi ikrar kâtiblerinden El-Hac Yusuf Şevki Zide gadruhû gelüb Hamid sancakında Burdur nahiyesinde Çerçin nâm ve gayrıdan dört bin üç yüz otuz üç akçe berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu zeamet-i baş kalemi olan Burdur nahiyesinde sakın üç nefer reâya ile karye-i Çerçin resm-i çift ve bennakı ve mücerred ve hinta ve öşr ve şayir ve iştibanı yekûn ma'gayruhu on bin sekiz yüz on dokuz akçe yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde (çizgi) beş bin üç yüz yetmiş dokuz akçesi ifraz ve ma'gayruhu birikdirilüb yedi bin iki yüz altmış akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun beş bin akçesi mûmâ-ileyh El-Hac Yusuf Zide gadruhûnun ve bakisi müştereki kaydlarında olduğu defter-i hakanide mukayyed olmağla salifu'z-zikr karyesini mümtaz ve muayyen hududu dahilinde Çerçin öşr ve rüsûmu müşterekiyle zeameti tarafından lâzım gelen berâtıyla müşterekiyle tarafından vekil-i hacı İbrahim nâm

kimesne müşteriyle zabt ve vâki olan rûsûmdan berât-ı yazusuna göre hissesine düşen mahsûl ve rûsûm (çizgi) kanûn ve defter mücebince ahz ve kabz murad eyledikde bir dürlü dahl icab itmez iken—— Paşazade Ahmed Paşa Gölbaşı nâm karyede olan çiftlik-i arazisidir deyu ve —— yemin virdim deyu bin dönüm mikdarı yerlerini tegallûben zabt ve gadr sevdasında olduğun bildirüb ma' ruiyet Çerçin karyesi mümtaz ve muayyen hududu dahilinde olan kadimden öşr ve rûsûmu müşterek-i zeâmeti tarafından alına gelen berâtıyla müşterek-i merkûm Hacı İbrahim zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmdan berât-ı yazusuna göre hissesine düşen mahsûl ve rûsûm kanûn ve defter mücebince ahz ve kabz etdirilüb hilâf-ı defter-i hakani ve mugayyir-i kanûn mûmâ-ileyh ol-vecihle dahl ve hizmet etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz Ruznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala müracaat olundukda ber-vechi meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed olmağın defter-i hakani mücebince olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.93-94-H.278

Çaka kazâsı naibine hüküm ki

Sen ki Çaka kazâsı naibi Mevlana'yı Mevlânâ-yı mûmâ-ileyh Numan Zide İlmehûsun südde-i saâdetime mektub gönderüb kazâ-i mezbûra tabi'——nâm karye toprağında kâin ——ziraat olan malûmu'l hudud güruhu orman yerleri Çaka kasabası sakinlerinden Uzun Mehmed oğlu Hüseyin nâm kimesne sahib-i arzından resm-i tapu ile oldukdan sonra bi'l zabtıyla orman ve —— kurub on yedi seneden berü beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve rûsûmat sahib-i arza eda idüb müdahale olunmak icab itmez iken salifü'z-zikr——karyesinden Seyyid İbrahim nâm kimesne benim korumdur deyu fuzûlî müdahale eylediğın mezbûr Hasan İnha ve mürafaa-i şer' oldukların mezbûr İbrahim(çizgi) müddeası vech-i şeriyye üzere isbat idemeyüb te'addi hilâf-ı kanûn olduğu zahir olmağla zikr olunan bek yedinde olan sahib-i arz temessükü mücebince mezkûr Hüseyin'e zabt etdirilmek babında emr-i şerifim(çizgi) sudûru ricasına vâki hali bir iltimas ve divân-ı hümâyûnumda kanûn-i suâl olundukda münazaa ün-fihâ olan müceddid ve has(çizgi) iden merkûm İbrahim kadimden koruya geldiği mahsus ve müstakil rûsûmlu korusu olup fi'l-hakika——ziraat güruhu orman yerlerinden olup merkûm Hüseyin ol-yerleri sahib-i arza resm-i tabu ile alub virilen temessük müceblerince ol-yerlerin bi'l zabtıyla orman ve ——beher sene zabt ve ziraat ve öşr ve rûsûmat sahib-i arza eda eylediğın mezkûr

İbrahim ol-yerler bizim kanûnumuzdur deyu fuzûlî müdahale eylediğin vâki ise men ve def' ve ol-yerlerinde olan sahib-i arz temessükü mücebince zabt ve ziraat etdirilmek muvafık kanûndur deyu tahrîr olunmağla kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.94-H.279 (iptal hüküm)

Sehv olmağla mahâline nakl olmuşdur

Üsküdar kazâsı muzâfâtından Gökböz nahiyesi naibi Mevlânâya hüküm ki

Nahiye-i mezbûra tabi'——-karyesi sakinlerinden Mehmet ve Mustafa nâm kimesneler gelüb bunlar kendü hallerinde rızlarıyla mukayyed hilâf-ı şer'i şerif vaz' ve hareketleri yoğiken yine karye-i mezbûr sakinlerinden Hanife nâm hatun zuhur ve bunlara olan Irz ve nefsanîyetiyeti icrâ için benim zevcemin fevtine sebep oldunuz deyu hilaf-ı şer'i şerif ve bi gayr-ı hak bin yüz doksan senesinde yine karye-i mezbûrdan Ahmed ve Osman nâm kimesneler ile yek-dil ve yek-cihet olarak yedi yüz gurusların gasben ahz ve ziyade gadr ve zulm sarîh eylediklerin ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islamdan fetevâ-yı şerife verildiğin bildirüb fetevâ-yı şerifeleri mücebince şer'le görölüb mezkûrların hilâf-ı şer'i şerif ve bi-gayr-ı hak gasben ahz eyledikleri ol-mikdar gurus hakları tamamen tahsil ve bi-kusur kendülere alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.94-H.280

Karaağaç Gölhisar kadısı ve Hamid sancağı Mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Bazar nâm karye sükkanından Mustafa ve Hasan nâm kimesneler gelüb bunların babaları hacı Ömer nâm kimesne fevt oldukda terekesi ırs-i şer'le bunlara intikal idüb dahl olunmak icab itmez iken veresesinde alakası olmayan Hüseyin ve Mehmed ve Osman zuhur ve biz dahi varis olub terekeden hisse alıruz deyu hilâf-ı şer'i şerif te'addiden hâli olmadıkların ve bu bâbda da'valarına muvaffak şeyhü'l-islâmdan fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb mücebince amel olunmak veresesinde alakası olmayan mezbûrların hilâf-ı şer'i şerif veresi iddiasıyla vâki olan te'addileri men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica eyledikleri ecilden ber-müceb fetevâ-yı şerife mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene201

S.94-H.281

İzmir Mütessellimine ve Sığla sancağı Mütessellimine hüküm ki

Hasan nâm kimesne gelüb bunun İzmir mütemekkinlerinden Benakioğlu nâm zimmi zimmetinde bin yüz doksan senesinden berü gayr-ı ez teslim dört yüz gurusunu alacak hakkı olup taleb eyledikde ben seninle sulhe varır alırım deyu gadr iradesinde olduğun ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islamdan iki defa fetevâ-yı şerife virdiğin bildirüb şer'le görülüb meskurun zimmetinde gayr-ı ez-teslim baki kalan ol-mikdar gurus hakkı tamamen tahsil ve bi-kusur alıverilüb hilâf-ı şer'i şerif ve mugayyir fetevâ-yı münif ol-vechle te'allül ve muhalefet etdirilmeyüb ber-mûceb fetevâ-yı şerife icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica etmeğin mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene201

S.94-H.282

Dergâh-ı muallam kapucubaşlarından Aydın muhassılı (boş) dâme mecdehûya ve Güzel Hisar kadısına hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi' Yazgan nâm karye sakinlerinden Süleyman ve Ömer ve Hüseyin nâm kimesneler gelüb bunların kimesneye deyn ve kefaletleri olmayub te'addi olunmak icab itmez iken yine kazâ-i mezbûr mütemekkinlerinden (boş) nâm dahi bin iki yüz senesinde hilâf-ı şer'i şerif ve bi gayr-ı hak yüz guruşdan mütecaviz—— tegallüben ahz ve gadr eylediğin ve bu bâbda da'vasına muvafık şeyhü'l-islamdan fetevâ-yı şerife virildiğin bildirüb şer'le görülüb alıverilüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica eyledikleri ecilden inhası vâki ise mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene201

S.95-96-H.283

Yabanabad ve Çubuk kadılarına ve Ankara sancağı müstellimine hüküm ki

Zuema tekaüdlerinden Mehmed veled Ömer Zide gadruhu gelüb Ankara sancağında Kassa nahiyesinde luhâl nâm karye ve gayrıdan yiğirmi iki bin yüz yetmiş akçe ber vech-

i tekaüd berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu zeameti mülhakatından müşterekiyle kayd ve berâtına dahl Yabanabad nahiyesine tabi' elli dört nefer reâya ve beş zemin ile karye-i Gülsaray ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir ve an yaylak saru'l ekl yekûn ma'gayruhu bin beş yüz altmış iki ve yine Yabanabad nahiyesine tabi' otuz bir nefer reâya altı zemin ile karye-i Koyunözü ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir ve resm-i çift yekûn ma'gayruhu bin beşyüz akçe yazular ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve defter-i icmâl de karye-i Koyun ol-mezbûrenin yazı mezkûresinden bin akçesi ifraz ve karye-i Gülsaray ol-mezbûre ve ma'gayruhu birikdirilüb on dört bin iki yüz kırk bir akçe yekûnundan üç bin sekiz yüz altmış bir akçesi ifraz ve ber-icmâl ve icmâl mezbûrun dört yüz altmış akçesiyle ve yine karye-i Koyun özü ol-mezbûrenin yazı mezkûresinin beş yüz akçe ifrazından yüz altmış altı akçesi dahi an mahlû'l icmâl olmak üzere zaim mûmâ-ileyhin ve bakileri müşterek-i kaydında ve Çubuk nahiyesine tabi' iki zemin ile karye-i Korban iki çiftlik yer yerdir hâl-i an'ül reâya ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir yekûn ma'gayruhu bin sekiz yüz altmış iki akçe yazı ile defter-i mufassal da muharrir kalemiyle olduğu tahrîr ve defter-i icmâlde Kassa nahiyesinde Hisar nâm karye ve ma'gayruhu birikdirilüb yigirmi iki bin seksen akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun üç yüz altmış akçesi mûmâ-ileyhin ve bakisi müşterek-i kaydında ve yine Çubuk nahiyesine tabi' yigirmi beş nefer reâya ve iki zemin ile karye-i Koyun ve hasıl ma' mezra'i ——— tabi' Yabanabad hasıl-ı mezkûr karye hasılıyla mahsustur ve tahtında hinta ve şayir yekûn ma'gayruhu üç bin yüz akçe yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde üç bin on akçe yazı ile tahrîr ve bin beş yüz akçesine ifraz ve ber-icmâl ve tamamen Şeyhlü nahiyesinde Sarraf nâm karye ve gayrıdan yigirmi sekiz bin üç yüz altmış akçe zeamete mutasarrıf Musa bin Hasanın bakisi müşterek-i kaydında ve yine Çubuk nahiyesine tabi' üç nefer reâya ile otuz zemin ile karye-i Uluviran ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir resm-i bennakı yekûn ma'gayruhu üç bin beş yüz akçe yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde ma'gayruha birikdirilüb altı bin sekiz yüz yigirmi akçe ber-icmâl ve icmâl mezbûrun dört yüz akçesi yine Çubuk nahiyesinde Saraycık nâm karye ve gayrıdan dokuz bin yüz doksan bir akçe tımara mutasarrıf Mustafa ve bakisi müşterek-i kaydında ve Yabanabad nahiyesine tabi' elli bir nefer reâya ve sekiz zemin ile karye-i diğer Koyun ve ol-yerler ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir ve resm-i çift yekûn ma'gayruhu iki bin dokuz yüz altmış akçe yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde Yabanabad nahiyesinde Ada ve Mandır nâm karye ve ma'gayruhu birikdirilüb on altı bin dokuz yüz akçe yekûnundan üç bin akçesi ifraz ve ber-icmâl ve icmâl mezbûrun iki bin akçesi yine Ada ve Mandır ol-mezbûresi ve gayrıdan on

iki bin yüz doksan sekiz akçesi tımara mutasarrıf Seyyid Mehmed Eminin ve yekûn merkûmunun bakisi müşterek-i kaydında ve yine Çubuk nahiyesine tabi' kırk sekiz nefer reâya ile karye-i Güller nâm-ı diğer Şeyhler vakfı Mekke-i şerif Şerifden alır? ve hasıl-ı tahtında hinta ve şayir ve resm-i zemin yekûn ma'gayruhu iki bin altı yüz on yedi akçe yazı ile defter-i mufassalda muharrir kalemiyle ol-dahi tahrîr olunduğu defter-i hakanide mukayyed ve zaim mûmâ-ileyh sâlifü'z-zikr elli dört nefer reâya ve beş zemin ile bin beş yüz altmış iki akçe yazar karye-i Gülsaray ve otuz bir nefer reâya ve altı zemin ile bin beş yüz akçe yazar karye-i Koyunözü ve iki zemin ile karye-i Karban iki çiftlik yerdie hâli annü'l reâya deyu mukayyed karyeler ber-mûceb defter-i hakani müşterekleriyle zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murad eyledikde dahl icab itmez iken zaim Sipahi merkûmundan ve vakfı mültezimi sahur ve zeameti tımar ve vakfı mülhakatından mâru'z-zikr yigirmi beş nefer reâya ve iki zemin ile üç bin yüz akçe yazar Koyun karyesini zaimi merkûm Musa bin Hasan ve üç nefer reâya ve otuz zemin ile üç bin beşyüz akçe yazar mâru'z-zikr Uluviran karyesini dahi müşterekiyle sipahi merkûm Mustafa ve elli bir nefer reâya ve sekiz zemin ile iki bin dokuz yüz altmış akçe yazar ve diğer koyun ve————karyesini müşterekiyle merkûm Seyyid Mehmed Emin zeameti tımarları tarafından sâlifü'z-zikr Güllü nâm-ı diğer Şeyhler karyesini dahi Mekke-i Mükerreme vakfı Mültezimi zabta kanâ'at itmeyüb zaim mûmâ-ileyhin müşterekiyle kaydına dahl kura-i salifu'l Beyanı hilâf-ı defteri hakani fuzûlî müdahale birle zabta mübaşeret ve gadr-ı külli eylediklerin bildirüb sâlifü'z-zikr elli dört nefer reâya ve beş zemin ile bin beş yüz altmış iki akçe yazar Gülsaray ve otuz bir nefer reâya ve altı zemin ile bin beşyüz akçe yazar karye-i Koyunözü ve iki zemin ile bin sekiz yüz altmış iki akçe yazar karye-i ber-mûceb defter-i hakani kendüye zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûm kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb zaim ve sipahi merkûmun ve vakf-ı mezbûr mültezimleri hilaf-ı defter-i hakani bir dürlü dahl etdirilmeyüb men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz Ruznâmçe-i hümayûn ve defter-i icmâl ve mufassala ve defter-i evkâfa müracaat olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve Divân-ı hümayûnumdan kanûn-i suâl olunduk da defter-i hakanide mastur elli dört nefer reâya ve beş zemin ile bin beş yüz altmış iki akçe yazar karye-i Gülsaray ve ifraz bir nefer reâya ve altı zemin ile bin beş yüz akçe yazar karye-i Koyunözü ve iki zemin ile bin sekiz yüz altmış iki akçe yazar karye-i Karbonsaray iki çiftlik yerdir hâli annü'l reâya deyu mukayyed karyeler müşterekiyle tekaüd merkûm Mehmed ————— ve yigirmi beş nefer reâya ve külli zemin ile üç bin yüz akçe yazar Koyun karyesi dahi zuemadan Musa Bin Hasanın ve üç nefer reâya ve

otuz nefer reâya ve otuz zemin ile üç bin beşyüz akçe yazar Uluviran karyesi dahi müşterekiyle merkûm Mustafanın ve elli bir nefer reâya ve sekiz zemin ile iki bin dokuz yüz altmış akçe yazar diğer koyun—————karyesi dahi müşterekiyle Seyyid Mehmed Eminin zeamet (çizgi) ve tımarları tarafından ve Güllü nâm-ı diğer Şeyhlü karyesi dahi Mekke-i Mükerrreme vakfı tarafından zabt ve her kise gadr olan mahsûl ve rûsûm kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilmek mukteza-yı defter-i hakani ve muvaffak kanûn olub —————karyesi ve vâki olan mahsûl ve rûsûmata müdahale eylemesi hilaf ve defter-i hakani ve muvaffak kanûndur deyu tahrîr olunmağla defter-i hakani mûcebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i N (Ramazan) Sene1201

S.96-H.284

Bursa Haremeyn-i Şerefeyn müftüsü vekiline hüküm ki

Hüdavendigâr sancağında Gemlik nahiyesinde defter-i mahsûlat kura evkâf Haremeyn-i şarifeyn der-liva Hüdavendigâr ve Tevabihi deyu yazıldığı mahalle kırk iki nefer reâya ile der-karye-i Arucuk vakfı baha hasıl-ı resm-i atik ve gayruhu ve resm-i zemin ve hinta ve mukataat çayır ve cürm-ü cinayet ve bad-ı heva ve Bolu ve kaçgun ve gayru'l hak ve beytü'l mal arsa ve mal makbule ve resm-i arusane ve ve iştibanı ve gayruhu ve beytü'l mal hassa yekûn ma'gayruhu üç bin üç yüz altmış akçe ve yine Gemlik nahiyesinde yigirmi dokuz nefer reâya ile der-karye-i Çoraha tabi' Urucuk hasıl-ı resm-i çift ve bennakı ve hinta ve an mukataat bağ ve resm-i zeamet ve resm-i Çayır ve mukataat yaylakha ve kışlakha ve cürm-ü cinayet ve bad-ı heva ve Bolu ve kaçgun ve gayru'l hak fûruht ve beytü'l mal ve mal gaib ve mal vâkıfda ve resmi-i arusane ve iştibanı ve gayrı ve beyne'l mal arsa ve hisse yekûn ma'gayruhu dört bin altı yüz yetmiş beş akçe yazular ile defter-i evkâfda muharrir kalemiyle tahrîr olduğu defter-i hakaniden ve dârü's-sa'adet-i şarifim ağası nezaretinde olan evkâfdan Gemlik kazâsına tabi' Arucuk ve Katıkan mukataası ber-vech-i malikane müderrisinden kadı zade Seyyid Mehmed Esad Zide İlmehûnun beratına üzerinde olduğu hıdmet Haremeyn mukataasından ve Arucuk karyesi sükkanından Sarı Mehmed oğulları Mustafa ve Halil ve İbrahim ve diğer oğlu Mehmed nâm kimesneler karye-i mezbûre toprağında—————Deresi nâm mahalde vâki ma'lûmü'l hudûd yaylak ve kışlak da eba an ced mutasarrıf ve beher sene zamanında koyun vesair davarlarıyla kışlak mezbûra varub kışlayub ve yaylak merkûme dahi (çizgi) çıkub yaylayub otundan ve suyundan intifa ve tahmillerine göre rûsûm-u sahib-i arza eda

idüb dahl icâb itmez iken yine karye-i mezbûreden Musa ve zevcesi Fatma ve duman oğlu Hasan Çaylak oğlu Mustafa ve merd oğlu Halil ve imam Ali nâm kimesneler fuzûlî müdahale ve lede'l mürâfaa zikr olunan yaylak ve kışlağın hududu iskele bayırı akbabadaş Güzarderesi Ahurkaya karye-i Harradaşlar mirmirlüden Akça bigar ve dahili bigar kasab oğlu kara hızır bağları —————arz idiğü sarîh idiğü mezbûre teklemeye mütesemmi rûsûmlu kadimi kışlak ve yaylak eba an ced mutasarrıf oldukları şer'an sabit ve canib-i şer'den virilen hüccet-i şer'iyeye mugayyir müdahale iderler deyu ba arzihâl inha ve hüccet-i şer' feteva-yı şerife müceblerince amel olunub mezbûrların hilâf-ı şer' ve kanûn zahir olan te'addileri men' için emr-i şerifim sudûrunu istid'a eylediklerine binaen kanûn üzere amel olunmak babında altmış yedi senesinin zilhiccesi evâilinde sâdır olan emr-i şerif dahi Divân-ı hümayûnumdan başka başka ihrac olunub mukataa merkûme mutasarrıfı mûmâ-ileyh Es-seyyid Mehmed Esadın Mukaddema der-aliyyeme takdim eylediği bir kıt'a arzihâlinde mukataa ve merkûmenin defter-i hakanide mukayyed sâlifü'z-zikr Arucuk ve Çorah karyelerini Mümtaz ve muayyen hududları dahilinde kadimden öşr ve rûsûmu canib-i vâkıfdan alına gelen yerleriyle ber-mûceb defter-i hakani tarafından voyvodasına zabt ve defter-i hakanide vakfa hasıl yazılan a'şar ve rûsûmat sairesi kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz itmek murad eyledik de dahl icab itmez iken ecanib ve ashab-ı ağrazdan Bursa sükkanından Süleyman ağa dimekle ma'rûf kimesne vakfın sâlifü'z-zikr karyeleri toprağında vâki bağlarımıza mezzalar ve kışlak veya yaylaklarına fuzûlî müdahale ve resm-i mutalebesiyle te'addiden hali olmadığın inha ve karyeteyn mezbûreteyn ber-mûceb defter-i hakani kadimden öşr ve resm-i canib-i vâkıfdan alına gelen yerleriyle tarafından vıyvodasına zabt ve canib-i vakfa aid a'şar ve rûsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb ecanib ve ashab-ı ağrazdan olan mezkûru —————mezbûreteyn Mümtaz ve muayyen hududu dahilinde kadimden öşr ve rûsûmu canib-i vâkıfdan alına gelen yerlerine vâki olan rûsûmata hilâf-ı defter-i hakani ve mugâyir-i kanûn ve kadime muhalefet bir dürlü dahl ve ta'aruz etdirilmemek babında emr-i şerifim sudûrunu istid'a ve defterhâne-i âmiremde mahfûz defter-i evkâfa müracaat olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve defter-i hakanide mukayyed sâlifü'z-zikr Arucuk ve der-karye-i Çorah deyu muharrer karyeler Mümtaz ve muayyen hududu dahilinde kadimden öşr ve rûsûmu alın gelen yerleriyle ber-mûceb defter-i hakani vakfi mezbûr tarafından zabt ve defter-i hakanide hasıl yazılan a'şar ve rûsûmatı kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb ecanib ve ashab-ı ağrazdan olan mezkûru hilâf-ı defter-i hakani ve mugâyir-i kanûn bir dürlü dahl ve ta'aruz etdirilmemek babında mukteza-yı defter-i hakani ve kanûn üzere emr-i şerifim sudûrunu Reisü'l-küttâb sabık

i'lam itmeğle i'lamı mücebince defter-i hakani ve kanûn üzere amel olunmak babında işbu sene-i mübarekede evâsıt-ı muharreminde emr-i şerifim sâdır olmuş idi ancak emr-i şerif mezkûr Gemlik naibine hitaben olub sen ki müftü vekili Mevlânâ-yı mûmâ-ileyhsin sana hitaben ———-infaz idenler haremeyn müftüsü vekiline hitaben değildir diyerek zeametlerine ikrar idüb ol-vecihle emr-i âli ve ihkâk-ı hak mümkin olmadığın mûmâ-ileyh Seyyid Mehmed Said bu defa ba arzihâl inha ve mukaddema sudûr iden emr-i âli mücebince sana hitaben müceddeden hükm-ü hümâyûnum rica ve Divan-ı hümâyûnumda kuyud-u ahkâma müracaat oldukda vech-i meşrûh üzere tarihi mezbûrede emr-i şerifim virildiği mastur ve mukayyed defterhâne-i âmiremde mahfûz haremeyn mukataası mülhakatından şurut-u suâl olundukda darü's-saadetü's şerifim ağası nezaretinde olub İstanbul ve Anadolu ve Rumelide vâki Selatin azam ———-kerde vesair Evkâfda arzihâl arazi ve müstefata dair vâki olan davarları şehirde olduğu mevali ve kasabat ve kurada vâki olduğu kuzzat ve nüvvab istid'a eyleyüb Haremeyn şerifin müftüsü ve tarafından vekilleri huzurunda istid'a olunmak ba işaret âliye hatt-ı Hümâyûn Şevket-i makrûnla memun sadır olan emr-i âlişanda muharrerde idiği tahrîr olunmağla Mukaddema sadır olan emr-i şerif ve şartı mücebince amel olunmak babında.

Fî Evâhir-i N (Ramazan) Sene1201

S.97-H.285

Yarhisar kadısına hüküm ki

Seyyid Süleyman Zide Mecdehu gelüb Hüdavendigâr sancağında Yarhisar nahiyesinde dört nefer reâya ve iki çiftlik ile karye-i Baba ve tahtında mezra-i Tura çiftliği dimekle meşhur der-hibe olunub iki yüz yigirmi dönüm yerdir deyu kayd olunmuşdur defter——— defter———altmış dönem kayd olunmuşdur defter-i atik hala üç çiftlik birdir der-tasarruf Hüseyin Sipahi ve Osman sana tahvil Doğancıyan Masarlık iki şehir hasıl an-nü'l kale ne gayruha üç yüz akçe ve hasıl emtia mezra ve resm-i çift ve gayruha ve hinta ve şayir ve yaylak Okçuköy harici ez-defter resimlerden yekûn ma'gayruha iki bin akçe yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâlde Yarhisar nahiyesine tabi' İdris nâm karye ile birikdirilüb yigirmi üç bin akçe zeameti ber-icmâl ve icmâl mezbûrun yigirmi bin akçesi bin yüz sekiz tarihinde bâ-hatt-ı tevki' havass-ı hümâyûna tashih olunub bakisi müştereki kaydında olduğu defter-i hakanide mukayyed ve havâss-ı hümâyûnum olan yigirmi bin akçe hassa ber-vechi malikane mûmâ-ileyh Süleyman Zide Mecdehûnun ba-berât-ı âlişan uhdesin de olmağla karye-i Baba ol-mezbûreyi ber-müceb

defter-i hakani müştereğiyle havâss-ı hümâyûnum tarafından zabt ve karye-i mezbûrenin mümtaz ve muayyen hududu dahilinde olan yerlerde ziraat idenlerin ziraatleriyle hasıl eyledikleri terekelerinden sekizde bir öşr ile salariyeleri ve zikr olunan yaylak yerleri de dahi civarında vâki Koyungülü ahâlisinden bazıları zamanında Koyun vesair davarlarıyla çıkub varub yaylayub otundan ve suyundan intifa idüb tahmillerine göre resm-i yaylakları talep olundukda karye-i mezbûreden maktu'a Dair defter-i hakanide nesne tahrîr olunmuş iken mütegalibe iştiraken bizleri öşrlerimizi beşde bir veririz ve kâh maktu'a veririz öşr virmeziz deyu hilâf-ı defter-i hakani ve mugayir-i kanûn te'allül ve vede'l taret terekeleri öşrlerin ve resm-i yaylakların tamamen edaya taahhüd ve hudud sürud kasr-ı tahmile yedinde hüccet-i şer'iyye i'ta olunmuş iken yine gadr-ı muhalefet ve senede yüz ellışer kil hinta ve yüz kil şayir öşr-ü birkaç seneden berü vermeyüb zimmetlerinde kaldığında maktua-i mezbûrenin haraete bais ve badi oldukların bildirüb karye-i mezbûrenin mümtaz ve muayyen hududu dahilinde olan yerlerde ziraat edenlerin ziraatleriyle hasıl eyledikleri terekelerinden kanûn üzere sekizde bir öşr salariyeleri ve yaylak mezbûre zamanında koyun vesair davarlarıyla varub yaylayup otundan ve suyundan intifa idenlerin dahi tahmillerine göre resm-i yaylakları müştereğiyle havâss-ı hümâyûnum tarafından ahz ve kabz etdirilüb hilâf-ı defter-i hakani ve mugayir-i kanûn ol-vecihle te'allül ve muhalefet etdirilmemek babında emr-i şerifim rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz defter-i icmâl ve mufasssala müracaat olduğundan vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed olmağın defter-i hakani mücebince kanûn üzere amel olunmak babında

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.97-H.286

Çubukabad (çizgi) naibine hüküm ki

Erbab-ı tımdan Osman nâm sipahi gelüb hâlâ berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu tımarı karyelerinden Çubukabad kazâsına tabi' Tarakkız nâm karye toprağında arazi tasarruf idenlerden İsmail efendi demekle ma'rûf kimesnenin kerimesi (boş) nâm hatun müteveffıye olduk da oğlu olmayub tasarrufunda olan yerleri zamanında müstahak tapu olmağla bu dahi talibine resm-i tapu tahrîr deyu tapu diye ahire virilmesine muhalefet ve te'addileri bildirüb kanûn üzere amel olub hilâf-ı kanûn ol-vecihle zahir olan te'addisi men' ve def' olunmak babında hükm-ü hümâyûnum rica ve divân-ı hümâyûnum kaleminden kanûn-i suâl olduk da sipahi-i mezkûr mutasarrıf olduğu tımar-ı karyesi toprağında arazi mutasarrıf idenlerden İsmail Efendi demekle arif kimesnenin kızı

müteveffîye olduk da oğlu kalmayub tasarrufunda olan yerleri zamanında müstahak tapu olduk da talibine resm-i tapu ile virmek istedik de müteveffa-yı mezbûrenin kız karındaşı müstehak tapu tahrîr deyu tapu ile virilmesine muhalefet ve te'addi eylediği vâki ise men' ve def' ve ol-makule zamanında müstahak tapu olan yerler tapu ile—— virilmek kanûndur deyu tahrîr olmağla kanûn-i amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene201

S.97-H.287

Balıkesir kazâsı naibine hüküm ki

İstanbul sakinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb bunun bundan akdemce malik olduğu gürcü el-asıl——nâm bir nefer cariyesi gaib ve tecessüs eyledikde hanesinden sirka eylediği ba defter mukar dare altı yüz guruşluk eşyasıyla maen Balıkesir sükkanından deli sairesinden takrib İsmail nâm kimesnenin hâlâ yedinde olub meskur mütegallice gürûhundan olduğundan mahallinde bir dürlü mukavemet ve ihkâk-ı hak mümkün olmadığını bildirüb çavuş mübaşeretiyle meskur İsmail li'l ecli'l taret der-âliyyeme ihzar bulunmak babında külli emr-i şerifim rica eylediği ecilden çavuş mübaşeretiyle asitâne-i âliyyeme ihzar olunmak babında.

Fî Evâhir-i N (Ramazan) Sene1201

S.98-H.288

Ankara kadısına hüküm ki

Murtaza Abad kazâsına tabi' Uyağaç nâm karye sakinlerinden Mehmed nâm kimesne gelüb bunun Ankara sükkanından İdris zade Hasan nâm kimesne zimmetinde yüz doksan senesinden berü yedi yüz guruş alacak hakkı olub taleb eyledikde hilâf-ı şer'i şerif virmediğinden ma'ada hevasına tabi' (çizgi) Ankara sükkanından ——(çizgi) hacı dede oğlu dimekle ma'rûf kimesneler ile yek-dil olarak üç yüz guruşlukdan mütecaviz mahsûlatı tegallüben zabt ve ahz ve gadr-ı külli sevdasında oldukların bildirüb şer'le görölüb alıverilüb bi vecihi şer' te'allül ve muhalefet etdirilmeyüb icrâ-yı şer' ve ihkâk-ı hak olunmak babında hükm-ü hümayûnum rica eylediği ecilden inhası vâki ise mahallinde şer'le görölmek babında.

Fî Evâhir-i N (Ramazan) Sene1201

S.98-H.289 (okunmuyor)

S.98-99-H.290

Balıkesir ve ma' Şamî kadılarına hüküm ki

Zuemadan Mehmed veziri ve Katib Derviş İsmail Çavuş Silahdar Sâdr-ı âli Zide gadruhû gelüb Karesi ve Sivas ve Amasya sancaklarında Balıkesir(çizgi) ve gayrı nahilelerde Köslü nâm karye ve gayrıdan elli bir bin üç yüz kırk dört akçe berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu (çizgi) zeametın baş kalemi olan karye-i Köylü tahtında neferat reâya ve zemin hasıl-ı resm-i çift ve bennakı ve mücerred ve hinta ve şayir ve bad-ı heva resm-i arus ma' ıstıbanı ve tapu-yu zemin ve——-ve——-yekûn ma' gayruhu üç bin akçe ve yine——- (çizgi) nahiyesine tabi' karye-i Ömeroğlu karye-i mezbûre ahâlisi madem ki——- ıstikamet üzere görölüb——-hizmetleri mukabelesinden(çizgi) avâriz ——- emin olalar deyu defter-i atikte mastur tahtında neferat reâya hasıl resm-i çift ve bennakı mücerred ve hinta ve şayir bad-ı heva resm-i arus ma' ıstıbanı ve tapu-yu zemin yekûn ma' gayruhu iki bin(çizgi) yüz seksen dört akçe yazular ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle başka başka tahrîr ve Ruznâmçesinden ma' gayruha birikdirilüb yığirmi iki bin dört yüz otuz dokuz akçe gayrı ez yüz yedi an zeametlü mûmâ-ileyhin kaydında olduğu defter-i hakanide mukayyed olmağla kura-i mezbûreyi ber-mûceb defter-i hakani tarafından Subaşısı ber-vechi serbest zabt ve reâyanın üzerlerine edası lâzım gelen a'şar ve sair hukuk rûsûmların kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabzların murad eylediğın bir dürlü dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken ecanibden bazı kimesneler reâyayı tahrik ve ihtilal ile a'şar ve sair hukuk ve rûsûmların ahz ve kabza muhalefet ve gadr eylediklerin bildirüb karye-i mezbûrunda (çizgi) canib defter-i hakani serbestin üzere tarafına subaşısına zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmu kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb hilâf-ı defter-i hakani ve mugayir-i kanûn elinden bir ferdi ol-vecihle dahl ve ta'arruz etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defter(çizgi) hâne-i âmiremde mahfûz Ruznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i mufassala müracaat olundukda vech-i meşrûh üzere olduğu mastur ve mukayyed ve kanûn-i suâl olundukda bâlâda mezkûr Köylü ve Ömeroğlu karyeleri ve yekûnuna dahl kura mezbûre ——-an zeamet karyelerinden olub kura mezbûre serbesti üzere tarafından(çizgi) subaşısına zabt ve reâyaların üzerlerine edası lâzım gelen a'şar (çizgi) vesair hukuk ve rûsûmları kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilmek mukteza-yı defter-i hakani muvafık kanûn elinden olan kimesneleri reâyayı tahrik ve ihtilal ile a'şar vesair hukuk ve

rüsûmların ahz ve kabzına muhalefet ve te'addi itmeleri hilâf-ı defter-i hakani ve mugayir-i kanûn idiğü tahrîr olmağla defter-i hakani muebince kanûn üzere amel olunmak babında.

Fî Evâsıt-ı N (Ramazan) Sene1201

S.99-H.291

Ankara Kadısına ve Ankara mütesellimine hüküm ki

Erbab-ı tımardan Ali nâm sipahi gelüb Ankara sancağında Ayaş nahiyesinde Hamid Divanı ———-Bigari nâm karye ve gayrıdan üç bin dokuz yüz elli beş akçe berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğı tımar-ı mülhakatından Çubuk nahiyesine tabi' ———- karyesini bermûceb defter-i hakani müşterekiyle zabt ve vâki olan mahsûlat ve rüsûmat kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murad eylediğın bir dürlü dahl icab itmez iken Çubukabad kazâsı sakinlerinden Kayoz oğlu İbrahim ve oğlu Ali bin yüz doksan iki senesinden berü karye-i mezbûrede fuzûlî zabt ve öşr ve rüsûmat ahz ve gadr eylediğın bildirüb mezbûr meram Ankaraya ihzar ve taraf-ı şer' ve ihkâk-ı hak etdirilüb fi' ma'bad dahl ve ta'arruz etdirilmemek babında hükm-ü hümayûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz Ruznâmçe-i hümayûn defter-i icmâle müracaat olundukda Çubuk nahiyesine tabi' yedi bin beşyüz altı akçe ba-berât——— ve yine senin iki bin akçesi ifraz ve ma'gayruhu birikdirilüb üç bin akçe yekûnuna bin beş yüz akçesi ifraz ve ber-icmâl tımar merkûm Alinin ve bakisi müştereki kaydlarında (çizgi) ve tımar-ı mezbûr mutasarrıf Mehmedin——— muttasıl yedinde yüz doksan iki tarihi ve beraatıyla merkûm Ali'nin———iken———-üzere doksan altı senesinde———ba hüccet berât ve hâlâ üzerinde olduğı mastur ve mukayyed olduğı seksen altı senesinde mûmâ-ileyhin merkûmla emr———şer'e ihsar ve berât mûcebince şer'le mürafaa ve ihkâk-ı hak olunmak babında.

Fî Evâil-i N (Ramazan) Sene1201

S.99-H.292

Sincanlu naibine hüküm ki

Sincanlu kazâsına tabi' Seyyidi karyesine vâki Seyid Mustafa vakfı olan zaviyenin beher yevm——— eylemek üzere zaviyedarı olan Ebubekir halife fevt olub mahlukun oğlu Mehmed halifeye bin iki yüz bir senesi cemaziye'l ahiri saltanat tevcih olunub berât verildiğı nişân-ı hümayûnumdan ihrac olunmağla bu defa Karahisar-ı sahib naibi

Mehmed Seyid Zide İlmehûnun der-âliyyeme takdim eylediği arzında Kurub voyvodası vâki Sincanlı kazâsına tabi' Sinanpaşa ve küçük Öğük——kain Seyidi karyesinde Seyid Mustafa ve vakfı zaviyesine Nişân-ı hümayûnumdan berâtıyla mutasarrıf olan Mehmed halife meclis-i şer'e zaviyedarlığı umûruna ahardan dahl olunmak icâb itmez iken Ali nâm kimesne zuhur ve Ruznâmçe-i askeriden ettirdiği berâtıyla müdahale ider deyu suâl hakikat hâli der-aliyeye arz idiverir deyu El-Hac ve vakfiyet ve vâkîf nâm-ı olanlar lede'l suâl ber-vechi muharrer merkûm Mehmed halifenin yedinde olan berâtı mûcebince Seyidi karyesine vâki Seyid Mustafa zaviyesi vakfından ma'ada Seyid zaviyesi olmayub ——vahid olmadığı inha ve ihbar etmeleri ile merkûm Ali'nin müdahalesi men' ve def' olunmak babında emr-i şerifim verilmek ricasına bi'l-iltimas arz ve Sincanlı karye kasabasına tabi' Seyid Mustafa vakfı olan zaviyedarlığı nişân-ı hümayûnumdan verilen berâtıyla mezbûr Mehmed Halifenin üzerlerinde olmağla zaviyedarlığı mezbûru yedinde olan berâtı mûcebince kendüye zabt ve edayı hizmet etdirilüb mezkûr Ali'yi ve ahari hilâf-ı şer' ve mugayir-i berât dahl ve ta'arruz etdirilmemek için mahallinde şer'e havale emr-i şerifim sudûrunu bi'l-fi'l Reisü'l-küttabım olan Süleyman Ferdi dame ilmehû i'lâm itmeğin i'lâmı mûcebince mahallinde şer'le görölmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i N (Ramazan) Sene1201

S.100-H.293

Ayaş kadısına ve Ankara sancağı Mütesellimine hüküm ki

Erbab-ı tımdan Ali nâm Sipahi gelüb Ankara sancağında Ayaş nahiyesinde karye-i Hamdi Divanı ve Tukar Bigarı ve gayrıdan üç bin üç yüz elli beş akçe berât-ı şerifimle mutasarrıf olduğu tımarın baş kalemi olub müşterekiyle kayd ve berâtına dahl mezkûr karye Hamdi Divanı ve Tukar Bigarı ve hasıl-ı mahsûb Sorgun yaylağına ber-mûceb defter-i hakani müşterekiyle zabt ve vâki olan mahsûl ve rüsûmatdan berât-ı yazusuna göre hissesine düşen mahsûl ve rüsûmu kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz murad eylediğin bir dürlü dahl ve ta'arruz olunmak icab itmez iken yaylak merkûme bazı kura ahâlileri yaylayub hududu dahilinde vâki arazilerini kâh ve kâh ziraat iderek tevattun ve temekkûn idüb şimdi yaylak mezbûru Sorgun karyesi deyu tezmiye ve bazı kimesneler cebren zabt daiyesinde olub gadr eylediklerin bildirüb salifu'l beyan Hamdi Divanı ve Tukar Bigarı deyu mukayyed karye Mümtaz ve muayyen hududu dahilinde olan yerleri ve hasıl-ı mûceb Sorgun yaylağı ber mûceb defter-i hakani müşterekiyle (çizgi) kendüye

zabt ve vâki olan mahsûl ve rûsûmat berât yazusuna göre hissesine düşen mahsûl ve rûsûm kanûn ve defter mûcebince ahz ve kabz etdirilüb hilâf-ı defter-i hakani ve mugayyir-i kanûn bir ferdi fuzûlî müdahale etdirilmeyüb men' ve def' etdirilmek babında hükm-ü hümâyûnum rica ve defterhâne-i âmiremde mahfûz Ruznâmçe-i Hümâyûn ve defter-i icmâl ve mufassala müracaat olundukda yigirmi dokuz nefer reâya (çizgi) ve otuz beş zemin ile Ayaş nahiyesine tabi' karye-i Hamdi Divan ve Tukar Bigarı hasıl-ı tahtında hinta ve şayir ve bad-ı heva ve iştibanı ma'arus ve tapu-yu zemin ve yaylak Sorgun yazı ve dört yüz yigirmi akçe yaylak Mahdud Dursun demekle ma'rûf yerleri öküz bennana ve Taşlıca yerine doğru otlak suyuna Handan iki yerin ortasından nahiye-i canibine ve ondan Dumlucaya canib-i şer'isi sorgun——varınca Hamid sancağına ve canib-i arbisi voyvoda cemaatine hükm-ü olunub hüccet-i şer'iyeler var deyu mukayyedir defter-i atik yekûn ma'gayruhu altı bin beş yüz akçe yazı ile defter-i mufassala muharrir kalemiyle tahrîr ve defter-i icmâl bin sekiz (çizgi) yüz elli beş akçesi ifraz ve ber-icmâl ve icmâl mezbûr tamamen Ali'nin ve karye-i mezbûrenin yazı ve mezkûresinin bakisi müştereki tapularına Yabanabad nahiyesine tabi' çiftlik der-karye-i sorgun hazır yerine noksan aded yetmiş üç ve mukaddema mezbûr çiftliğin Sorgun'da aynı bin yedi——verilüb mezbûr maslahatların çiftlikleri içinde olan kuru Bigar Sekülce nâm yaylak mezbûrların eylediği mukayyedir defter-i atik (çizgi) yine mukarrer hasıl ma——tahtında resm-i çift ve zabt ve şayir ve resm-i yaylak ve resm-i arusa ma tapu-yu zemin yekûn ma'gayruhu dört bin yüz otuz iki akçe yazı ile defter-i mufassala mensuhatta olduğu tahrîr ve defter-i icmâlde yazusu tenzilat ile tahrîr ve çiftlik der-karye-i akçe aded yerine ve ma'gayruhu birikdirilüb altıbin yüz akçeden üç bin akçesi ifraz ve seddü'l bahir kalesi müstahfızına mahsus yer gerek tüccar ve kezalik üç bin akçesi ifraz olduğu kale mezbûre merkûm müstahfızına mahsus olduğu yer gerek tımar olub berâtlı kaydları tersâne-i âmirem tarafında olub bu tahrîrce ber (çizgi) mukteza-yı defter-i hakani karye-i Hamdi Divanı ve Tukar Bigarı karyesinin hasıl-ı mahsûb otuz beş aded zemin öşr ve rûsûmatı ve hududuyla ve mukayyed olan ve dörtyüz yigirmi akçe yazı ile muharrir yaylak Sorgunun kadimisi üzere müteveccihâtı karye-i merkûmenin hasılat-ı mezbûresi olmağla müşterekiyle Ali Sipahi tarafından ve çiftlik der-karye-i Sorgun hızır yerine bu mukayyed olan çiftlik——olan Sorgun——bek yerine öşr ve rûsûmatı ve çiftlikleri içinde olan kuru Bigar ve Sekülce nâm yaylağın resmi dahi müstahfızına kale mezbûre tımarları taraflarından başka başka zabt olunmak iktiza eylediğin bi'l-fi'l defter emini olan Süleyman Raşid dame arz itmeğin arzı mûcebince amel olunmak babında.

S.100-H.294

Yaban Abad kazâsı naibine ve Ankara sancağı Mütesellimine hüküm ki

Kazâ-i mezbûre tabi'——nâm karye sakinlerinden——nâm kimesne gelüb bu kendü halinde arzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'i şerif kimesneye vaz' ve te'addisi olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sabit olmuş değilken yine karye-i mezbûr sükkanından Abdurrahman oğlu Ömer nâm kimesne zuhur(çizgi) vâki zevci (boş) nâm hatun senin zimmetinde mirastan alacağı vardır deyu ——ve murafaa-i şer'i şerif oldukların iddiası———mahs şirret olduğun şer'an sabit ve muarızadan men' birle canib-i şer'den hüccet-i şer'iyye virilmiş iken kani olmayub bin yüz doksan senesinde ehl-i örfe istinaden yüz guruş akçe ve kile şayirini zabt idüb ziyade gadr eylediğin ve bu bâbda da'vasına muvafık fetevâ-yı şerife virdiğin——şer'le görülüb mezbûrun gasben ahz eylediği ol-mikdar guruş hakı alıverilmek babında emr-i şerifim rica eylediği ecilden mahallinde şer'le görülmek için yazılmışdır.

Fî Evâhir-i N (Ramazan) Sene1201

7. SONUÇ

Ahkâm Defterleri, Osmanlı Devleti'nde merkez ve taşra yönetiminde alınan kararlar hakkında önemli bilgiler sunar. Kayıt altına alınan bu kararlar o dönemde yaşanan olaylar, yapılan şikâyetler sonucu idarecilerin tutumunun en açık göstergesidir. Bu nedenle Ahkâm Defterlerine sadece bir arşiv belgesi olarak bakmak doğru olmaz. İçeriğinde Osmanlı Devleti'nin toplumsal, idarî ve ekonomik yapısı hakkında birincil kaynaklar bulunmaktadır. Şikâyet Defterlerinin eyaletlere ayrılarak Ahkâm Defterlerini meydana getirdiği 18. Yüzyıl ortalarından itibaren, taşrada halk düzeninin korunması için alınan kararların doğruluğunu incelememiz açısından imkân sunmaktadır.

93 numaralı Anadolu Ahkâm Defteri özelinde yapılan inceleme, Miladi 1787-1792 yılları arasında Osmanlı taşrasında yaşanan sosyal, ekonomik ve adlî meselelerin kapsamlı bir yansımaları ortaya koymaktadır. Defter, 1. Abdülhamid'in iktidarının son yılları ile III. Selim'in tahta çıkış dönemini kapsamakta; bu nedenle hem reform girişimlerinin hem de bu dönemde yaşanan savaşların halkı nasıl etkilediğini açıkça göstermektedir. Defterde miras davaları 37, alacak-verecek davaları 37, mülkiyet ihtilafları 47, vakıf mallarıyla ilgili uyuşmazlıklar 43, vergi tahsilindeki usulsüzlükler 45, toprak-arazi anlaşmazlıkları 62, tımar-zeamet davaları 43, mera-su-yol kullanımı anlaşmazlıkları 10, Görev İstismarı ve Kamu Görevlilerinin Zorbalığı 17 adet hükümde geçmektedir. Bu dönemde yaşanan Osmanlı-Rus ve Osmanlı-Avusturya savaşlarının yol açtığı idarî ve ekonomik sıkıntıların halk şikâyetlerine yansıdığı görülmektedir.

Anadolu eyaletine bağlı sancaklardan gelen hükümlerin çeşitliliği, merkezi idarenin taşradaki denetim mekanizmalarını nasıl işlediğini, hangi meselelerin öncelikli olduğunu ve toplumsal adaletin sağlanmasında hangi yolların izlendiğini göstermektedir. Defterde geçen suçların hüküm sayıları eşkıyalık 20, konak-hane-dükkân basmak 3, gasp ve yağma 48, darp ve yaralama 10, cinayet 20, fitne ve fesatlık 6, iftira 8, hırsızlık 5, gayri edebi hareketler 3, ayanlık iddiası 1, ahaliden zorla para almak 23, esnaf suçları 3 adettir. Bu bağlamda Ahkâm Defterleri, Osmanlı taşrasında hukuki sürecin işleyişi hakkında bize bilgiler sunmakta ve merkez-taşra ilişkilerinin işleyişine dair somut örnekler sağlamaktadır. Belgelerde yer alan kayıtların dili, düzeni ve yazım tarzı da dönemin bürokratik işleyişi hakkında değerli ipuçları vermektedir.

Sonuç olarak, Ahkâm Defterleri özellikle merkezin dışında kalan yerlerde otoritenin etkisini, reaya ve devlet arasındaki ilişkiyi ve halkın gündelik yaşamındaki problemleri

öğrenebilmek anlamında dönemin vazgeçilmez birer kaynak niteliğindedir. 93 numaralı defter örneğinde görüldüğü üzere, bu belgeler yalnızca geçmişin birer kaydı değil; aynı zamanda tarihî süreçlerin, siyasal kararların ve toplumun bir bütün içerisinde anlaşılmasında önemli rol oynar. Bu nedenle Ahkâm Defterlerinde yer alan hükümlerin transkripsiyon ve değerlendirilmesinin yapılması, tarih, hukuk, sosyoloji ve kamu yönetimi disiplinleri açısından çok boyutlu bir araştırma alanı sunmaktadır.

KAYNAKLAR

BOA, A.DVNS.AHKA.d, no:93.

Afyoncu, E., (2023). Nişancı. *TDV İslam Ansiklopedisi*.

Baytimur, S., O. (2018). *Osmanlı Devleti'nde Esnaf Suçları ve Uygulanan Cezalar*.

Rifat Özdemir'e Armağan. ed. Rahmi Doğanay vd. İstanbul. Hiperyayın.

Develioğlu, F. (1997). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat*, Ankara.

Genç, İ., Küçük, M., Gündoğdu, R., Satar, S., Karaca, İ., Yıldırım, O., Yılmaz, Nazım., (2010). *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*. İstanbul. Başbakanlık Basımevi.

Özdemir, F. (2018). *Eyalet-İ Sivas'ta Ekonomik ve Sosyal Hayat (I No'lu Sivas Ahkâm Defterine Göre)* (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas.

Özkaya, Y., (1994). *Osmanlı İmparatorluğu'nda Ayanlık*. Ankara, Türk Tarih Kurumu.

Sami, Ş. (2012). *Kamus-ı Türki*, Balıkesir, Altınpost Yayınları.

Şeker, F. (2019). *2 Numaralı Sivas Ahkâm Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi* (s. 50-111) (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.

Türk Dil Kurumu., (2023). *Yazım Kılavuzu*, Ankara. Türk Dil Kurumu Yayınları.

Ünal, M., A., (2019). *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*. Isparta, Fakülte Kitapevi.

EKLER

EK 1. S.3-4

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Melisa AYZGÖK

Eğitim Durumu

Lise : Emine-Ahmet Yeni Kız İHL., 2017

Lisans : Sinop Üniversitesi, 2022

Yüksek Lisans : Sinop Üniversitesi, 2025

